The Lost World Jurassic Park

av Michael Crichton, 1942-2008

Publicerat: 1995

J J J J J J   I I I I I I I

Innehållsförteckning

J J J J J J I I I I I I I

Till Carolyn Conger

"Det *som verkligen intresserar mig är om Gud hade något val i skapandet av världen.*"
-ALBERT EINSTEIN

"*Djupt inne i den kaotiska regimen orsakar små förändringar i strukturen nästan alltid stora förändringar i beteendet. Komplexa kontrollerbara beteenden verkar uteslutna.*"
-STUART KAUFFMAN

"*Följderna är till sin natur oförutsägbara.*"
-IAN MALCOLM

Inledning

Släckning vid K-T-gränsen

I slutet av 1900-talet ökade det vetenskapliga intresset för utrotning på ett anmärkningsvärt sätt.

Det är knappast något nytt ämne - baron Georges Cuvier visade för första gången att arter utrotas redan 1786, inte långt efter den amerikanska revolutionen. Det faktum att arter utrotas hade alltså accepterats av forskare i nästan trekvarts sekel innan Darwin lade fram sin evolutionsteori. Och efter Darwin handlade de många kontroverser som uppstod kring hans teori inte ofta om utrotning.

Tvärtom ansågs utrotning i allmänhet vara lika obetydlig som att en bil får slut på bensin. Utdöendet var helt enkelt ett bevis på att man inte lyckats anpassa sig. Hur arter anpassade sig studerades intensivt och debatterades häftigt. Men det faktum att vissa arter misslyckades ägnades knappast en tanke. Vad fanns det att säga om det? Med början på 1970-talet började dock två händelser rikta uppmärksamheten mot utrotning på ett nytt sätt.

Den första var insikten om att människan nu var mycket talrik och förändrade planeten i mycket snabb takt - traditionella livsmiljöer försvann, regnskogen skövlades, luft och vatten förorenades och kanske till och med det globala klimatet förändrades. I processen höll många djurarter på att utrotas. En del forskare skrek ut sin oro, andra var tystlåtet oroliga. Hur bräckligt var jordens ekosystem? Var den mänskliga arten engagerad i ett beteende som så småningom skulle leda till dess egen utrotning?

Ingen var säker. Eftersom ingen någonsin hade brytt sig om att studera utrotning på ett organiserat sätt fanns det lite information om utrotningshastigheter i andra geologiska epoker. Så forskarna började titta närmare på utrotningen i det förflutna i hopp om att kunna besvara oron för nutiden.

Den andra utvecklingen gällde ny kunskap om dinosauriernas död. Det hade länge varit känt att alla dinosauriearter hade utrotats på relativt kort tid i slutet av kritaperioden, för cirka sextiofem miljoner år sedan. Exakt hur snabbt denna utrotning skedde var länge föremål för debatt: vissa paleontologer ansåg att den hade skett katastrofalt snabbt, medan andra menade att dinosaurierna hade dött ut mer gradvis, under en period på tiotusen till tio miljoner år - knappast en snabb händelse.

År 1980 upptäckte fysikern Luis Alvarez och tre medarbetare höga koncentrationer av grundämnet iridium i bergarter från slutet av kritaperioden och början av tertiärperioden - den så kallade K-T-gränsen. (Krita förkortades med "K" för att undvika förväxling med kambriska och andra geologiska perioder). Iridium är sällsynt på jorden, men förekommer rikligt i meteorer. Alvarez team hävdade att förekomsten av så mycket iridium i stenar vid K-T-gränsen antydde att en gigantisk meteorit, många mil i diameter, hade kolliderat med jorden vid den tiden. De hade en teori om att det resulterande dammet och skräpet hade förmörkat himlen, hämmat fotosyntesen, dödat växter och djur och gjort slut på dinosauriernas välde.

Denna dramatiska teori fångade mediernas och allmänhetens fantasi. Den inledde en kontrovers som fortsatte i många år. Var fanns kratern från denna meteor? Olika kandidater föreslogs. Det har funnits fem stora utrotningsperioder i det förflutna - hade meteorer orsakat dem alla? Fanns det en tjugosex miljoner år lång katastrofcykel? Väntade planeten redan nu på ett nytt förödande nedslag?

Efter mer än ett decennium förblev dessa frågor obesvarade. Debatten rasade ända fram till augusti 1993, då den ikonoklastiske matematikern Ian Malcolm vid ett veckoseminarium på Santa Fe-institutet meddelade att ingen av dessa frågor spelade någon roll och att debatten om ett meteoritnedslag var "en oseriös och irrelevant spekulation".

"Tänk på siffrorna", sa Malcolm, lutade sig mot podiet och stirrade framåt på sin publik. "På vår planet finns det för närvarande femtio miljoner arter av växter och djur. Vi tycker att det är en anmärkningsvärd mångfald, men det är ingenting jämfört med vad som har funnits tidigare. Vi uppskattar att det har funnits femtio miljarder arter på den här planeten sedan livet började. Det betyder att för varje tusen arter som någonsin funnits på planeten finns det bara en kvar idag. Således är 99,9 procent av alla arter som någonsin levt utrotade. Och massmord står bara för fem procent av den totalen. Den överväldigande majoriteten av arterna dog en i taget."

Sanningen, menade Malcolm, var att livet på jorden präglades av en kontinuerlig och jämn utrotningstakt. I stort sett var den genomsnittliga livslängden för en art fyra miljoner år. För däggdjur var det en miljon år. Sedan försvann arten. Det verkliga mönstret var alltså att arter uppstod, blomstrade och dog ut på några miljoner år. I genomsnitt hade en art om dagen utrotats under hela den tid som det funnits liv på jorden.

"Men varför?", frågade han. "Vad är det som gör att jordens arter ökar och minskar under en livscykel på fyra miljoner år?

"Ett svar är att vi inte inser hur kontinuerligt aktiv vår planet är. Bara under de senaste femtiotusen åren - en geologisk blinkning - har regnskogarna minskat kraftigt och sedan expanderat igen. Regnskogarna är inte en tidlös

Det är inget nytt fenomen på vår planet, utan faktiskt ganska nytt. Så sent som för tiotusen år sedan, när det fanns mänskliga jägare på den amerikanska kontinenten, sträckte sig ett istäcke ända ner till New York City. Många djur utrotades under den tiden.

"Så större delen av jordens historia visar djur som lever och dör mot en mycket aktiv bakgrund. Det förklarar förmodligen 90 procent av utdöendena. Om haven torkar ut eller blir mer salta kommer naturligtvis alla havsplankton att dö. Men komplexa djur som dinosaurier är en annan sak, eftersom komplexa djur har isolerat sig - bokstavligt och bildligt - mot sådana förändringar. Varför dör komplexa djur ut? Varför anpassar de sig inte? Rent fysiskt verkar de ha kapacitet att överleva. Det verkar inte finnas någon anledning till varför de skulle dö. Och ändå gör de det.

"Vad jag vill föreslå är att komplexa djur utrotas inte på grund av en förändring i deras fysiska anpassning till sin miljö, utan på grund av deras beteende. Jag skulle vilja föreslå att det senaste tänkandet inom kaosteori, eller olinjär dynamik, ger spännande ledtrådar till hur detta sker.

"Det tyder på att beteendet hos komplexa djur kan förändras mycket snabbt, och inte alltid till det bättre. Det tyder på att beteendet kan upphöra att vara lyhört för miljön och leda till nedgång och död. Det tyder på att djur kan sluta anpassa sig. Var det detta som hände med dinosaurierna? Är detta den verkliga orsaken till deras försvinnande? Det kanske vi aldrig får veta. Men det är ingen tillfällighet att människan är så intresserad av dinosauriernas utdöende. Dinosauriernas tillbakagång gjorde att däggdjuren - inklusive vi - kunde blomstra. Och det får oss att undra om dinosauriernas försvinnande förr eller senare kommer att upprepas även av oss. Om felet på den djupaste nivån inte ligger i ett blint öde - i någon eldig meteor från himlen - utan i vårt eget beteende. För tillfället har vi inget svar."

Och sedan log han.

"Men jag har några förslag", sa han.

Prolog

Livet vid kaosets rand

Santa Fe-institutet var inrymt i en rad byggnader på Canyon Road som tidigare hade varit ett kloster, och institutets seminarier hölls i ett rum som hade fungerat som kapell. Nu, när Ian Malcolm stod vid podiet och solen sken ner på honom, gjorde han en dramatisk paus innan han fortsatte sin föreläsning.

Malcolm var fyrtio år gammal och en bekant figur på institutet. Han hade varit en av de tidiga pionjärerna inom kaosteori, men hans lovande karriär hade avbrutits av en allvarlig skada under en resa till Costa Rica; Malcolm hade faktiskt rapporterats död i flera nyhetssändningar. "Jag var ledsen över att behöva avbryta firandet på matematikinstitutionerna runt om i landet", sa han senare, "men det visade sig

Jag var bara *lite* död. Kirurgerna har gjort underverk, vilket de är de första att berätta för er. Så nu är jag tillbaka - i min nästa iteration, skulle man kunna säga."

Helt klädd i svart och stödd på en käpp gav Malcolm intryck av stränghet. Han var känd inom institutet för sina okonventionella analyser och sin tendens till pessimism. Hans föredrag i augusti, med titeln "Life at the Edge of Chaos", var typiskt för hans tänkande. Där presenterade Malcolm sin analys av kaosteorin i förhållande till evolutionen.

Han kunde inte ha önskat sig en mer kunnig publik. Santa Fe-institutet hade bildats i mitten av 1980-talet av en grupp forskare som var intresserade av kaosteorins konsekvenser. Forskarna kom från många olika områden - fysik, ekonomi, biologi, datavetenskap. Gemensamt för dem var att de trodde att världens komplexitet dolde en underliggande ordning som tidigare hade undgått vetenskapen, och som skulle avslöjas av kaosteorin, numera känd som komplexitetsteorin. En av dem uttryckte det som att komplexitetsteorin var "det tjugoförsta århundradets vetenskap".

Institutet hade undersökt beteendet hos en mängd olika komplexa system - företag på marknaden, neuroner i den mänskliga hjärnan, enzymkaskader i en enda cell, flyttfåglars gruppbeteende - system som var så komplexa att det inte hade varit möjligt att studera dem innan datorn kom. Forskningen var ny och resultaten var överraskande.

Det dröjde inte länge förrän forskarna började lägga märke till att komplexa system uppvisade vissa gemensamma beteenden. De började tänka på dessa beteenden som karakteristiska för alla komplexa system. De insåg att dessa beteenden inte kunde förklaras genom att analysera komponenterna i systemen. Den gamla hederliga vetenskapliga metoden med reduktionism - att plocka isär klockan för att se hur den fungerar - ledde ingenstans med komplexa system, eftersom det intressanta beteendet verkade uppstå ur komponenternas spontana interaktion. Beteendet var inte planerat eller styrt, det bara hände. Sådant beteende kallades därför "självorganiserande".

"Av de självorganiserande beteendena", sade Ian Malcolm, "är två av särskilt intresse för studiet av evolutionen. Det ena är anpassning. Vi ser det överallt. Företag anpassar sig till marknaden, hjärnceller anpassar sig till signaltrafiken, immunförsvaret anpassar sig till infektioner, djur anpassar sig till sin födotillgång. Vi har kommit fram till att förmågan att anpassa sig är utmärkande för komplexa system - och kan vara en anledning till att evolutionen verkar leda mot mer komplexa organismer."

Han flyttade sig på podiet och lade över vikten på sin käpp. "Men ännu viktigare", sade han, "är det sätt på vilket komplexa system verkar hitta en balans mellan behovet av ordning och nödvändigheten av förändring. Komplexa system tenderar att befinna sig på en plats som vi kallar 'kaosets kant'. Vi föreställer oss kaosgränsen som en plats där det finns tillräckligt med innovation för att hålla ett levande system livskraftigt, och tillräckligt med stabilitet för att förhindra att det kollapsar i anarki. Det är en zon av konflikt och omvälvning, där det gamla och det nya ständigt befinner sig i krig. Att hitta balanspunkten måste vara en grannlaga uppgift - om ett levande system glider för nära riskerar det att falla över i osammanhängande och upplösning; men om systemet rör sig för långt bort från kanten blir det stelt, fruset, totalitärt. Båda tillstånden leder till utrotning. För mycket förändring är lika destruktivt som för lite. Det är bara på gränsen till kaos som komplexa system kan blomstra."

Han gjorde en paus. "Och underförstått är utrotning det oundvikliga resultatet av den ena eller den andra strategin - för mycket förändring eller för lite."

I publiken nickade huvudena. Detta var ett välbekant tänkande för de flesta av de närvarande forskarna. Begreppet "kaosets gräns" var faktiskt nästan en dogm vid Santa Fe-institutet.

"Tyvärr", fortsatte Malcolm, "är gapet mellan den här teoretiska konstruktionen och det faktum att vi är utrotningshotade enormt. Vi har inget sätt att veta om vårt tänkande är korrekt. De fossila fynden kan berätta att ett djur utrotades vid en viss tidpunkt, men inte varför. Datorsimuleringar är av begränsat värde. Vi kan inte heller utföra experiment på levande organismer. Vi måste alltså erkänna att utrotning - otestbar, olämplig för experiment - kanske inte alls är ett vetenskapligt ämne. Och detta kan förklara varför ämnet har varit inblandat i de mest intensiva religiösa och politiska kontroverserna. Jag vill påminna er om att det inte finns någon religiös debatt om Avogadros tal, Plancks konstant eller bukspottkörtelns funktioner. Men om utrotning har det funnits en evig kontrovers i tvåhundra år. Och jag undrar hur det ska lösas om-Ja? Vad är det?"

Längst bak i rummet hade en hand sträckts upp och vinkade otåligt. Malcolm rynkade pannan, synbarligen irriterad. Traditionen på institutet var att frågor hölls tills presentationen avslutades; det var dålig stil att avbryta en talare. "Hade du en fråga?" frågade Malcolm.

Längst bak i rummet stod en ung man i trettioårsåldern. "Faktiskt", sa mannen, "en observation."

Talaren var mörk och smal, klädd i khakiskjorta och shorts, exakt i sina rörelser och sitt sätt att vara. Malcolm kände igen honom som en paleontolog från Berkeley vid namn Levine, som tillbringade sommaren på institutet. Malcolm hade aldrig talat med honom, men han kände till hans rykte: Levine ansågs allmänt vara den bästa paleobiologen i sin generation, kanske den bästa i världen. Men de flesta på institutet ogillade honom och tyckte att han var pompös och arrogant.

"Jag håller med", fortsatte Levine, "om att det fossila materialet inte är till någon hjälp när det gäller utrotning. Särskilt om din tes är att beteende är orsaken till utrotning - eftersom ben inte säger oss så mycket om beteende. Men jag håller inte med om att din beteendemässiga tes är otestbar. I själva verket innebär det ett resultat. Även om du kanske ännu inte har tänkt på det."

Det var tyst i rummet. Vid podiet rynkade Malcolm pannan. Den framstående matematikern var inte van vid att få höra att han inte hade tänkt igenom sina idéer. "Vad är din poäng", sa han.

Levine verkade likgiltig inför spänningen i rummet. "Bara det här", sa han. "Under kritaperioden var *dinosaurierna* vitt spridda över hela planeten. Vi har hittat deras kvarlevor på alla kontinenter och i alla klimatzoner - till och med i Antarktis. Men nu... Om deras utdöende verkligen berodde på deras beteende, och inte på en katastrof, en sjukdom, en förändring i växtligheten eller någon av de andra breda förklaringar som har föreslagits, så förefaller det mig högst osannolikt att de alla ändrade sitt beteende samtidigt, överallt. Och det betyder i sin tur att det mycket väl kan finnas några rester av dessa djur som fortfarande lever på jorden. Varför kunde du inte leta efter dem?"

"Det kan du", sa Malcolm kallt, "om det roar dig. Och om du inte hade något mer angeläget att göra."

"Nej, nej", sa Levine allvarligt. "Jag menar allvar. Tänk om dinosaurierna inte utrotades? Tänk om de fortfarande existerar? Någonstans på en isolerad plats på planeten."

"Du talar om en förlorad värld", sa Malcolm, och huvudena i rummet nickade igenkännande. Forskarna vid institutet hade utvecklat en kortform för att referera till vanliga evolutionära scenarier. De talade om kulornas fält, spelarens ruin, livets spel, den förlorade världen, den röda drottningen och det svarta bruset. Detta var väldefinierade sätt att tänka på evolutionen. Men de var alla...

"Nej", sa Levine envist. "Jag talar bokstavligt."

"Då är du gravt förvirrad", sa Malcolm och gjorde en avfärdande handrörelse. Han vände sig bort från publiken och gick långsamt fram till svarta tavlan. "Om vi nu tänker på konsekvenserna av kaosets rand, kan vi börja med att fråga oss själva vad som är livets minsta enhet. De flesta nutida definitioner av liv inkluderar förekomsten av DNA, men det finns två exempel som tyder på att denna definition är alltför snäv. Om man tänker på virus och så kallade prioner är det tydligt att liv faktiskt kan existera utan DNA..."

Längst bak i rummet stirrade Levine en stund. Sedan satte han sig motvilligt ner och började göra anteckningar.

Hypotesen om den förlorade världen

Föreläsningen var slut och Malcolm hankade sig fram över institutets öppna innergård strax efter middagstid. Bredvid honom gick Sarah Harding, en ung fältbiolog på besök från Afrika. Malcolm hade känt henne i flera år, eftersom han hade blivit ombedd att fungera som extern läsare för hennes doktorsavhandling vid Berkeley.

När de korsade innergården i den heta sommarsolen utgjorde de ett osannolikt par: Malcolm var svartklädd, böjd och asketisk och lutade sig mot sin käpp. Harding var kompakt och muskulös och såg ung och energisk ut i shorts och t-shirt, med sitt korta svarta hår uppsatt i pannan med solglasögon. Hennes studieområde var afrikanska rovdjur, lejon och hyenor. Hon skulle enligt planerna återvända till Nairobi nästa dag.

De två hade stått varandra nära sedan Malcolms operation. Harding hade varit på ett sabbatsår i Austin och hade hjälpt till att vårda Malcolm tillbaka till hälsan efter hans många operationer. Ett tag verkade det som om en romans hade blommat ut och att Malcolm, som var en inbiten ungkarl, skulle slå sig till ro. Men sedan hade Harding åkt tillbaka till Afrika och Malcolm till Santa Fe. Oavsett vad deras tidigare relation hade varit, var de nu bara vänner.

De diskuterade de frågor som hade kommit i slutet av hans föreläsning. Ur Malcolms synvinkel hade det bara kommit de förutsägbara invändningarna: att massutdöenden var viktiga, att människan hade kritaperiodens utdöende att tacka för sin existens, som hade utrotat dinosaurierna och gjort det möjligt för däggdjuren att ta över. Som en frågeställare pompöst hade formulerat det: "Kritaperioden gjorde det möjligt för vår egen kännande medvetenhet att uppstå på planeten."

Malcolms svar lät inte vänta på sig: "Vad får dig att tro att människor är kännande och medvetna? Det finns inga bevis för det. Människor tänker aldrig själva, de tycker att det är för obekvämt. För det mesta upprepar medlemmar av vår art helt enkelt vad de blir tillsagda - och blir upprörda om de utsätts för någon annan uppfattning. Det karakteristiska mänskliga draget är inte medvetenhet utan konformitet, och det karakteristiska resultatet är religiös krigföring. Andra djur slåss om revir eller mat, men som enda djur i världen slåss människan för sin "tro". Anledningen är att övertygelser styr beteendet, vilket har en evolutionär betydelse för människan. Men i en tid då vårt beteende mycket väl kan leda oss till utrotning ser jag ingen anledning att anta att vi har någon medvetenhet överhuvudtaget. Vi är envisa, självdestruktiva konformister. Varje annan syn på vår art är bara en självgratulerande illusion. Nästa fråga."

När Sarah Harding nu går över innergården skrattar hon. "De brydde sig inte om det."

"Jag medger att det är nedslående", säger han. "Men det kan inte hjälpas." Han skakade på huvudet. "Det här är några av de bästa forskarna i landet, och ändå... inga intressanta idéer. Förresten, vad är historien om killen som avbröt mig?"

"Richard Levine?" Hon skrattade. "Irriterande, eller hur? Han har ett världsomspännande rykte om sig att vara jobbig i röven."

Malcolm grymtade. "Det skulle jag säga."

"Han är rik, det är problemet", sa Harding. "Du vet om Becky-dockorna?" "Nej", sa Malcolm och gav henne en blick.

"Det gör varenda liten flicka i Amerika. Det finns en serie: Becky och Sally och Frances, och flera till. De är Americana-dockor. Levine är arvtagare till företaget. Så han är en smart rikemansunge. Oförsiktig, gör vad han vill."

Malcolm nickade. "Har du tid för lunch?" "Visst, jag skulle..."

"Dr Malcolm! Vänta på mig! Snälla! Dr. Malcolm! Dr. Malcolm!"

Malcolm vände sig om. Över gården skyndade Richard Levines gängliga gestalt mot dem.

"Ah, skit också", sa Malcolm.

"Dr Malcolm", sa Levine och kom fram. "Jag blev förvånad över att du inte tog mitt förslag på större allvar."

"Hur skulle jag kunna det?" sa Malcolm. "Det är ju absurt." "Ja, men..."

"Ms Harding och jag skulle precis gå på lunch", sa Malcolm och gestikulerade mot Sarah. "Ja, men jag tycker att du ska tänka om", sa Levine och fortsatte. "För att jag
tror att mitt argument är giltigt - det är fullt möjligt, till och med troligt, att dinosaurier fortfarande existerar. Du måste veta att det finns ihärdiga rykten om djur i Costa Rica, där jag tror att du har tillbringat tid."

"Ja, och när det gäller Costa Rica kan jag säga..."

"Också i Kongo", sa Levine och fortsatte. "I flera år har det kommit rapporter från pygméer om en stor sauropod, kanske till och med en apatosaurie, i den täta skogen runt Bokambu. Och i de höga djunglerna i Irian Jaya ska det också finnas ett djur i storlek med en noshörning, som kanske är en rest av en ceratopsian..."

"Fantasi", sa Malcolm. "Ren fantasi. Ingenting har någonsin setts. Inga fotografier. Inga konkreta bevis."

"Kanske inte", sade Levine. "Men avsaknad av bevis är inte bevis för avsaknad. Jag tror att det mycket väl kan finnas en plats där de här djuren finns, överlevande från en svunnen tid."

Malcolm ryckte på axlarna. "Allt är möjligt", sa han.

"Men faktum är att överlevnad *är* möjlig", insisterade Levine. "Jag får hela tiden samtal om nya djur i Costa Rica. Rester, fragment."

Malcolm tog en paus. "Nyligen?" "Inte på ett tag."

"Umm", sa Malcolm. "Jag tänkte väl det."

"Det sista samtalet var för nio månader sedan", säger Levine. "Jag var i Sibirien och tittade på den frusna mammutungen och hann inte tillbaka i tid. Men jag har fått höra att det var någon form av mycket stor, atypisk ödla som hittades död i Costa Ricas djungel."

"Och? Vad hände med den?" "Resterna brändes." "Så det
finns inget kvar?"

"Det stämmer."

"Inga fotografier? Inga bevis?" "Tydligen inte."

"Så det är bara en berättelse", sa Malcolm.

"Kanske det. Men jag tror att det är värt att göra en expedition för att ta reda på mer om de här rapporterade överlevarna."

Malcolm stirrade på honom. "En expedition? För att hitta en hypotetisk förlorad värld? Vem ska betala för den?"

"Ja, det gör jag", sa Levine. "Jag har redan påbörjat den preliminära planeringen." "Men det kan kosta..."

"Jag bryr mig inte om vad det kostar", säger Levine. "Faktum är att överlevnad är möjligt, det har inträffat hos en mängd olika arter från andra släkten, och det kan hända att det finns överlevande från krita också."

"Fantasi", sa Malcolm igen och skakade på huvudet.

Levine tog en paus och stirrade på Malcolm. "Dr Malcolm", sa han, "jag måste säga att jag är mycket förvånad över din attityd. Du har just presenterat en avhandling och jag erbjuder dig en chans att bevisa den. Jag trodde att du skulle ta tillfället i akt."

"Mina hoppdagar är över", sa Malcolm. "Men istället för att ta upp det här med
mig, så..." "Jag är inte intresserad av dinosaurier", sa Malcolm. "Men alla är
intresserade av dinosaurier."

"Inte jag." Han vände på sin käpp och började gå iväg.

"Förresten", sa Levine. "Vad gjorde du i Costa Rica? Jag hörde att du var där i nästan ett år."

"Jag låg i en sjukhussäng. De kunde inte flytta mig från intensivvårdsavdelningen på sex månader. Jag kunde inte ens ta mig ombord på ett flygplan."

"Ja", sa Levine. "Jag vet att du blev skadad. Men vad gjorde du där överhuvudtaget? Letade du inte efter dinosaurier?"

Malcolm kisade mot honom i den starka solen och stödde sig på sin käpp. "Nej," sa han. "Det var jag inte."

De satt alla tre vid ett litet målat bord i hörnet av Guadalupe Cafe, på andra sidan floden. Sarah Harding drack Corona ur flaskan och tittade på de två männen mittemot henne. Levine såg ut att vara nöjd med att vara

med dem, som om han hade vunnit någon seger genom att sitta vid bordet. Malcolm såg trött ut, som en förälder som har tillbringat för mycket tid med ett hyperaktivt barn.

"Vill du veta vad jag har hört?" sa Levine. "Jag har hört att ett företag som heter InGen för ett par år sedan genmanipulerade några dinosaurier och placerade dem på en ö i Costa Rica. Men något gick fel, en massa människor dödades och dinosaurierna förstördes. Och nu vill ingen prata om det, på grund av någon juridisk vinkel. Sekretessavtal eller något. Och Costa Ricas regering vill inte skada turismen. Så ingen vill prata. Det är vad jag har hört."

Malcolm stirrade på honom. "Och du tror på det?"

"Inte i början, det gjorde jag inte", sa Levine. "Men saken är den att jag hör det hela tiden. Ryktena fortsätter att flyta runt. Det påstås att du, Alan Grant och en massa andra människor var där."

"Frågade du Grant om det?"

"Jag frågade honom förra året vid en konferens i Peking. Han sa att det var absurt." Malcolm nickade långsamt.

"Är det vad du säger?" frågade Levine och drack sin öl. "Jag menar, du känner Grant, eller hur?"

"Nej, jag har aldrig träffat honom."

Levine tittade noga på Malcolm. "Så det är inte sant?"

Malcolm suckade. "Känner du till begreppet teknomyt? Det utvecklades av Geller vid Princeton. Grundtesen är att vi har förlorat alla de gamla myterna, Orfeus och Eurydike och Perseus och Medusa. Så vi fyller gapet med moderna teknomyter. Geller listade ett dussin eller så. En är att en utomjording bor i en hangar på Wright-Patterson Air Force Base. En annan är att någon har uppfunnit en förgasare som ger 100,5 mil per liter, men att bilföretagen har köpt patentet och sitter på det. Sedan finns det historien om att ryssarna utbildade barn i ESP på en hemlig bas i Sibirien och att dessa barn kan döda människor var som helst i världen med sina tankar. Historien om att linjerna i Nazca, Peru, är en utomjordisk rymdhamn. Att CIA släppte ut AIDS-viruset för att döda homosexuella. Att Nikola Tesla upptäckte en otrolig energikälla men att hans anteckningar är försvunna. Att det i Istanbul finns en teckning från 900-talet som visar jorden från rymden. Stanford Research Institute har hittat en kille vars kropp lyser i mörkret. Fattar ni?"

"Du säger att InGens dinosaurier är en myt", sa Levine.

"Självklart är de det. Det måste de vara. Tror du att det är möjligt att genmanipulera en dinosaurie?"

"Experterna säger alla att det inte är det."

"Och de har rätt", sa Malcolm. Han tittade på Harding, som för att få bekräftelse.
Hon sa ingenting, drack bara sin öl.

Harding visste faktiskt något mer om dinosauriryktena. En gång efter operationen hade Malcolm varit förvirrad och mumlat nonsens från narkos- och smärtstillande medel. Och han hade varit till synes skräckslagen, vridit sig i sängen och upprepat namnen på flera olika slags dinosaurier. Harding hade frågat sköterskan om det; hon sa att han var sådan efter varje operation. Sjukhuspersonalen antog att det rörde sig om en drogframkallad fantasi - men för Harding verkade det som om Malcolm återupplevde en skrämmande verklig upplevelse. Känslan förstärktes av att

Malcolm kallade dinosaurierna för "raptorer", "compys" och "trikes" på ett slitet och familjärt sätt. Och han verkade särskilt rädd för raptorerna.

Senare, när han var hemma igen, hade hon frågat honom om hans delirium. Han hade bara ryckt på axlarna och dragit ett dåligt skämt - "Jag nämnde i alla fall inte andra kvinnor, eller hur?" Sedan hade han sagt något om att han hade varit dinosaurienörd som barn, och att sjukdomen fick en att gå tillbaka. Hela hans attityd var utstuderat likgiltig, som om allt var oviktigt; hon hade en bestämd känsla av att han var undvikande. Men hon var inte benägen att pressa honom; det var de dagar då hon var förälskad i honom, hennes attityd överseende.

Nu tittade han frågande på henne, som om han ville fråga om hon tänkte säga emot honom. Harding höjde bara på ögonbrynen och stirrade tillbaka. Han måste ha sina skäl. Hon kunde vänta ut honom.

Levine lutade sig fram över bordet mot Malcolm och sa: "Så InGen-historien är helt osann?"

"Fullständigt osant", sa Malcolm och nickade allvarligt. "Helt och hållet osant."

Malcolm hade förnekat spekulationerna i tre år. Vid det här laget började han bli bra på det; hans trötthet var inte längre påverkad utan äkta. I själva verket hade han varit konsult åt International Genetic Technologies i Palo Alto sommaren 1989, och han hade gjort en resa till Costa Rica åt dem, som hade slutat katastrofalt. I efterdyningarna hade alla inblandade agerat snabbt för att tysta ner historien. InGen ville begränsa sitt ansvar. Den costaricanska regeringen ville bevara sitt rykte som turistparadis. Och de enskilda forskarna hade varit bundna av sekretessavtal och senare fått generösa bidrag för att fortsätta hålla tyst. I Malcolms fall hade företaget betalat två års sjukvårdsräkningar.

Under tiden hade InGens anläggning på ön i Costa Rica förstörts. Det fanns inte längre några levande varelser på ön. Företaget hade anlitat den framstående Stanfordprofessorn George Baselton, en biolog och essäist som genom sina frekventa TV-framträdanden hade blivit en populär auktoritet i vetenskapliga ämnen. Baselton påstod sig ha besökt ön och hade outtröttligt förnekat rykten om att utdöda djur någonsin skulle ha funnits där. Hans hånfulla snarkning "Sabeltandade tigrar, verkligen!" var särskilt effektiv.

Allt eftersom tiden gick avtog intresset för historien. InGen var sedan länge konkursmässigt; huvudinvesterarna i Europa och Asien hade tagit sina förluster. Även om bolagets fysiska tillgångar, byggnader och laboratorieutrustning, skulle säljas bit för bit, bestämde man sig för att aldrig sälja den kärnteknologi som hade utvecklats. Kort sagt, InGen-kapitlet var avslutat.

Det fanns inget mer att säga.

"Så det finns ingen sanning i det", sa Levine och bet i sin tamale med grön majs. "För att säga sanningen, dr Malcolm, så får det mig att må bättre."

"Varför?" sa Malcolm.

"För det betyder att resterna som dyker upp i Costa Rica måste vara äkta. Riktiga dinosaurier. Jag har en vän från Yale där nere, en fältbiolog, och han säger att han har sett dem. Jag tror på honom."

Malcolm ryckte på axlarna. "Jag tvivlar på", sa han, "att några fler djur kommer att dyka upp i Costa Rica."

"Det är sant att det inte har kommit några på nästan ett år nu. Men om fler dyker upp åker jag ner dit. Och under tiden kommer jag att utrusta en expedition. Jag har funderat mycket på hur det ska gå till. Jag tror att specialfordonen kan byggas och vara klara på ett år. Jag har redan talat med Doc Thorne om det. Sedan ska jag sätta ihop ett team, kanske med Dr Harding här, eller en lika skicklig naturforskare, och några studenter...."

Malcolm lyssnade och skakade på huvudet.

"Du tycker att jag slösar bort min tid", sa Levine. "Ja, det gör jag."

"Men anta - bara anta - att djuren börjar dyka upp igen." "Det händer aldrig."

"Men tänk om de gjorde det?" sa Levine. "Skulle du vara intresserad av att hjälpa mig?
För att planera en expedition?"

Malcolm åt upp sin måltid och ställde tallriken åt sidan. Han stirrade på Levine. "Ja", sa han till slut. "Om djur började dyka upp igen, skulle jag vara
intresserad av att hjälpa dig."

"Toppen!" sa Levine. "Det var allt jag ville veta."

Utanför, i det starka solljuset på Guadalupe Street, gick Malcolm med Sarah mot Malcolms slitna Ford sedan. Levine klev in i en klarröd Ferrari, vinkade glatt och dundrade iväg.

"Tror du att det någonsin kommer att hända?" sa Sarah Harding. "Att de här djuren kommer att börja dyka upp igen?"

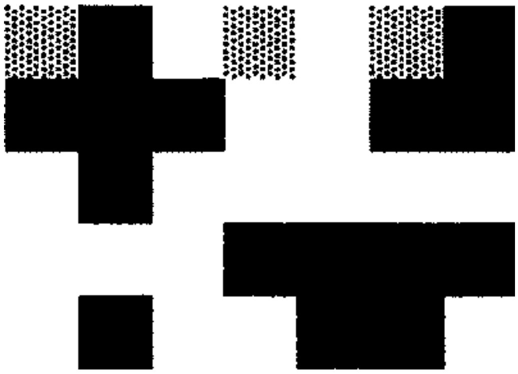
"Nej", sa Malcolm. "Jag är helt säker på att de aldrig kommer att göra det." "Du låter
hoppfull."

Han skakade på huvudet och satte sig obekvämt i bilen med det onda benet under ratten. Harding klättrade in bredvid honom. Han kastade en blick på henne och vred om nyckeln i tändningslåset. De körde tillbaka till institutet.

Dagen därpå åkte hon tillbaka till Afrika. Under de följande arton månaderna hade hon en grov uppfattning om Levines framsteg, eftersom han då och då ringde henne med någon fråga om fältprotokoll, fordonsdäck eller det bästa bedövningsmedlet att använda på djur i det vilda. Ibland fick hon ett samtal från Doc Thorne, som byggde fordonen. Han lät vanligtvis trakasserad.

Från Malcolm hörde hon ingenting alls, även om han skickade ett kort till henne på hennes födelsedag. Det kom en månad för sent. Längst ner hade han klottrat: "Ha en trevlig födelsedag. Var glad att du inte är i närheten av honom. Han driver mig till vansinne."

FÖRSTA KONFIGURATIONEN

"*I den konservativa regionen långt från den kaotiska kanten smälter enskilda element långsamt samman utan att visa något tydligt mönster.*"

-IAN MALCOLM

Avvikande formulär

I det försvinnande eftermiddagsljuset flög helikoptern lågt längs kusten och följde linjen där den täta djungeln mötte stranden. Den sista fiskebyn hade passerat under dem för tio minuter sedan. Nu fanns det bara ogenomtränglig costaricansk djungel, mangroveträsk och kilometer efter kilometer av öde sand. Marty Guitierrez satt bredvid piloten och stirrade ut genom fönstret medan kustlinjen svepte förbi. Det fanns inte ens några vägar i det här området, åtminstone inga som Guitierrez kunde se.

Guitierrez var en lugn, skäggig amerikan på trettiosex år, en fältbiolog som hade bott de senaste åtta åren i Costa Rica. Han hade ursprungligen kommit för att studera tukanernas artbildning i regnskogen, men stannade kvar som konsult för Reserva Biológica de Carara, nationalparken i norr. Han klickade på radiomikrofonen och sa till piloten: "Hur mycket längre bort?"

"Fem minuter, señor Guitierrez."

Guitierrez vände sig om och sa: "Det dröjer inte länge nu." Men den långe mannen som satt hopvikt i helikopterns baksäte svarade inte, och erkände inte ens att han hade blivit tilltalad. Han satt bara där, med handen på hakan, och stirrade med rynkad panna ut genom fönstret.

Richard Levine bar solblekta fältkaki och en australiensisk slokhatt lågt neddragen över huvudet. En sliten kikare hängde runt hans hals. Men trots sitt robusta utseende förmedlade Levine en air av lärd absorption.

Bakom sina bågformade glasögon var hans drag skarpa och hans uttryck intensivt och kritiskt när han tittade ut genom fönstret.

"Vad är det här för ställe?" "Det heter Rojas." "Så
vi är långt söderut?"

"Ja. Bara cirka åtta mil från gränsen till Panama."

Levine stirrade ut över djungeln. "Jag ser inga vägar", sa han. "Hur hittades den?"

"Ett par campare", sa Guitierrez. "De kom in med båt och landade på stranden."

"När var det?"

"Igår. De tog en titt på saken och sprang som fan."

Levine nickade. Med sina långa lemmar hopvikta och händerna under hakan såg han ut som en bönsyrsa. Det hade varit hans smeknamn under forskarutbildningen: delvis på grund av hans utseende och delvis på grund av hans tendens att bita huvudet av alla som inte höll med honom.

Guitierrez sa: "Har du varit i Costa Rica förut?"

"Nej, det är första gången", sa Levine. Sedan gjorde han en irriterad handviftning, som om han inte ville bli störd av småprat.

Guitierrez log. Efter alla dessa år hade Levine inte förändrats alls. Han var fortfarande en av de mest briljanta och irriterande männen inom vetenskapen. De två hade varit doktorandkollegor på Yale, tills Levine hoppade av doktorandprogrammet för att istället ta sin examen i jämförande zoologi. Levine meddelade att han inte hade något intresse av den typ av samtida fältforskning som så lockade Guitierrez. Med karaktäristiskt förakt hade han en gång beskrivit Guitierrez arbete som att "samla papegojskit från hela världen".

Sanningen var att Levine - briljant och noggrann - drogs till det förflutna, till en värld som inte längre existerade. Och han studerade denna värld med besatt intensitet. Han var berömd för sitt fotografiska minne, sin arrogans, sin vassa tunga och för det ohöljda nöje han fann i att påpeka kollegors fel. Som en kollega en gång sa: "Levine glömmer aldrig ett ben - och han låter dig aldrig glömma det heller."

Fältforskare ogillade Levine, och han återgäldade känslan. Han var i grund och botten en detaljmänniska, en katalogisatör av djurlivet, och han trivdes bäst med att gå igenom museisamlingar, omfördela arter och arrangera om skelett i utställningar. Han ogillade dammet och olägenheterna med livet på fältet. Om Levine fick välja skulle han aldrig lämna museet. Men det var hans öde att leva under den största upptäcktsperioden i paleontologins historia. Antalet kända arter av dinosaurier hade fördubblats under de senaste tjugo åren, och nya arter beskrevs nu i en takt av en var sjunde vecka. Levines världsrykte tvingade honom därför att ständigt resa runt i världen, inspektera nya fynd och ge sina expertutlåtanden till forskare som irriterat nog erkände att de behövde dem.

"Var kom du ifrån?" frågade Guitierrez honom.

"Mongoliet", sa Levine. "Jag var vid de flammande klipporna i Gobiöknen, tre timmar från Ulan Bator."

"Jaså? Vad finns där?"

"John Roxton har en utgrävning. Han hittade ett ofullständigt skelett som han trodde kunde vara en ny art av *Velociraptor,* och ville att jag skulle ta en titt."

"Och?"

Levine ryckte på axlarna. "Roxton har aldrig riktigt känt till anatomin. Han är en entusiastisk insamlare av pengar, men om han faktiskt upptäcker något är han inkompetent att fortsätta."

"Sa du det till honom?" "Varför inte? Det är ju sanningen." "Och skelettet?"

"Skelettet var inte alls en raptor", säger Levine. "Metatarsalerna är helt fel, pubis är för ventral, ischium saknar en ordentlig obturator och de långa benen är alldeles för lätta. När det gäller skallen ..." Han rullade med ögonen. "Palatalen är för tjock, antorbitala fenestrae för rostral, distala carina för liten - åh, det bara fortsätter och fortsätter. Och den grova ungualen är knappt närvarande. Så där har vi det. Jag vet inte vad Roxton kan ha tänkt. Jag misstänker att han faktiskt har en underart av *Troodon, men* jag har inte bestämt mig för det."

"*Troodon?*" sa Guitierrez.

"Liten köttätare från kritaperioden, två meter från pes till acetabulum. I själva verket en ganska vanlig theropod. Och Roxtons fynd var inte ett särskilt intressant exempel. Men det fanns en märklig detalj. Materialet innehöll en integumental artefakt - ett avtryck av dinosauriens hud. Det i sig är inte sällsynt. Det finns kanske ett dussin bra hudavtryck hittills, mestadels bland *Hadrosauridae*. Men inget som liknar det här. Eftersom det stod klart för mig att det här djurets hud hade några mycket ovanliga egenskaper som inte tidigare misstänkts hos dinosaurier -"

"Señores", sa lotsen och avbröt dem, "Juan Fernández Bay ligger framför oss." Levine sa: "Vi kan väl cirkla runt den först?"

Levine tittade ut genom fönstret, hans ansiktsuttryck var intensivt igen och samtalet glömt. De flög över djungel som sträckte sig milsvida upp i bergen, så långt de kunde se. Helikoptern bankade och cirklade runt stranden.

"Där är det nu", sa Guitierrez och pekade ut genom fönstret.

Stranden var en ren, krökt vit halvmåne, helt öde i eftermiddagsljuset. I söder såg de en enda mörk massa i sanden. Från luften såg det ut som en sten, eller kanske en stor tångklump. Formen var amorf, cirka fem meter bred. Det fanns massor av fotspår runt den.

"Vem har varit här?" sa Levine med en suck.

"Folk från Public Health Service kom ut tidigare idag."

"Gjorde de något?", sa han. "Rörde de den, störde de den på något sätt?" "Det kan jag inte säga", sa Guitierrez.

"Public Health Service", upprepade Levine och skakade på huvudet. "Vad vet de om det? Du skulle aldrig ha låtit dem komma i närheten av den, Marty."

"Hej", sa Guitierrez. "Jag styr inte det här landet. Jag gjorde så gott jag kunde. De ville förstöra det innan du ens kom hit. Jag lyckades i alla fall hålla det intakt tills du kom. Men jag vet inte hur länge de kommer att vänta."

"Då är det bäst att vi sätter igång", sa Levine. Han tryckte på knappen på sin mick. "Varför cirklar vi fortfarande? Vi förlorar ljus. Gå ner på stranden nu. Jag vill se den här saken med egna ögon."

Richard Levine sprang över sanden mot den mörka skepnaden med kikaren studsande mot bröstet. Även på avstånd kunde han känna stanken av förruttnelse. Och redan nu loggade han sina preliminära intryck. Kadaveret låg halvt nedgrävt i sanden, omgivet av ett tjockt moln av flugor. Huden var uppsvälld av gaser, vilket gjorde det svårt att identifiera den.

Han stannade några meter från varelsen och tog fram sin kamera. Omedelbart kom helikopterpiloten upp bredvid honom och tryckte ner hans hand. "*No permitido.*"

"Vad?"

"Jag är ledsen, señor. Inga bilder är tillåtna."

"Varför i helvete inte?" sa Levine. Han vände sig till Guitierrez, som travade nerför stranden mot dem. "Marty, varför inga bilder? Det här kan vara en viktig..."

"Inga bilder", sa piloten igen och drog kameran ur Levines hand.

"Marty, det här är galet."

"Gör bara din undersökning", sa Guitierrez och började sedan tala spanska med piloten, som svarade skarpt och argt och viftade med händerna.

Levine tittade på en stund och vände sig sedan bort. Åt helvete med det här, tänkte han. De kunde gräla för evigt. Han skyndade sig framåt och andades genom munnen. Lukten blev mycket starkare när han närmade sig den. Trots att kadavret var stort märkte han att det inte fanns några fåglar, råttor eller andra asätare som åt av det. Det fanns bara flugor - flugor så täta att de täckte huden och skymde konturerna av det döda djuret.

Trots det var det tydligt att detta hade varit en stor varelse, ungefär lika stor som en ko eller häst innan uppsvällningen började förstora den ytterligare. Den torra huden hade spruckit i solen och flagnade nu uppåt och blottade lagret av rinnande, gult underhudsfett undertill.

Oof, det stank! Levine ryckte till. Han tvingade sig närmare och riktade all sin uppmärksamhet mot djuret.

Trots att den var lika stor som en ko var den helt klart inte ett däggdjur. Huden var hårlös. Den ursprungliga hudfärgen verkade ha varit grön, med en antydan till mörkare strimmor som löpte genom den. Den epidermala ytan var stenad med polygonala knölar av varierande storlek, ett mönster som påminde om huden på en ödla. Denna textur varierade på olika delar av djuret, med större och mindre distinkta stenar på undersidan av buken. Det fanns framträdande hudveck vid nacke, axlar och höftleder - återigen som hos en ödla.

Men slaktkroppen var stor. Levine uppskattade att djuret ursprungligen hade vägt cirka hundra kilo, ungefär tvåhundratjugo pund. Inga ödlor växte sig så stora någonstans i världen, förutom komodovaranerna i Indonesien. *Varanus komodoensis* var nio meter långa varaner, krokodilstora köttätare som åt getter och grisar, och ibland även människor. Men det fanns inga varaner någonstans i den nya världen. Det var naturligtvis tänkbart att detta var en av *Iguanidae*. Leguaner fanns över hela Sydamerika, och havsleguanerna blev ganska stora. Trots det skulle det här vara ett rekordstort djur.

Levine rörde sig långsamt runt kadavret, mot djurets framsida. Nej, tänkte han, det var inte en ödla. Kadaveret låg på sidan med vänster revben mot himlen. Nästan halva kroppen var begravd; raden av utbuktningar som markerade ryggradens ryggutskott stack bara upp några centimeter över sanden. Den långa halsen var krökt och huvudet dolt under den stora kroppen, som en ankas huvud under fjädrarna. Levine såg ett framben, som verkade litet och svagt. Det distala bihanget var begravt i sand. Han skulle gräva fram den och ta en titt på den, men han ville ta bilder innan han störde exemplaret på plats.

Faktum är att ju mer Levine såg av kadavret, desto försiktigare tyckte han att han skulle gå tillväga. För en sak var klar - det här var ett mycket sällsynt, och möjligen okänt, djur. Levine kände sig samtidigt upphetsad och försiktig. Om den här upptäckten var så betydelsefull som han började tro, var det viktigt att den dokumenterades ordentligt.

Uppe på stranden skrek Guitierrez fortfarande åt piloten, som envist fortsatte att skaka på huvudet. De här byråkraterna i bananrepubliken, tänkte Levine. Varför skulle han inte ta bilder? Det kunde ju inte skada något. Och det var viktigt att dokumentera varelsens förändrade tillstånd.

Han hörde ett dunkande och tittade upp för att se en andra helikopter cirkla över bukten och dess mörka skugga glida över sanden. Den här helikoptern var ambulansvit med röda bokstäver på sidan. I skenet från den nedgående solen kunde han inte läsa den.

Han återvände till kadavret och lade nu märke till att djurets bakben var kraftigt musklat, helt annorlunda än frambenet. Det tydde på att den här varelsen gick upprätt, balanserad på starka bakben. Många ödlor kunde förstås stå upprätt, men ingen var så stor som denna. Faktum är att när Levine tittade på den allmänna formen på kadavret kände han sig alltmer säker på att detta inte var en ödla.

Han arbetade snabbt nu, för ljuset började bli svagt och han hade mycket att göra. Med varje exemplar fanns det alltid två stora frågor att besvara, båda lika viktiga. För det första, vad var det för djur? För det andra, varför hade det dött?

När han stod vid låret såg han att överhuden var uppsprucken, utan tvekan på grund av den gasformiga subkutana uppbyggnaden. Men när Levine tittade närmare såg han att sprickan i själva verket var ett vasst sår som gick djupt genom lårbenet och blottade röda muskler och blekt ben under. Han ignorerade stanken och de vita maskarna som slingrade sig över de öppna vävnaderna i såret, för han insåg att...

"Ledsen för allt det här", sa Guitierrez och kom över. "Men piloten vägrar bara."

Piloten följde nervöst efter Guitierrez, stod bredvid honom och tittade noga.

"Marty", sa Levine. "Jag måste verkligen ta bilder här." "Jag är rädd att du inte kan det", sa

Guitierrez med en axelryckning.

"Det är viktigt, Marty." "Förlåt. Jag gjorde mitt bästa.

Jag gjorde mitt bästa."

Längre ner på stranden landade den vita helikoptern, vars vinande avtog.
Män i uniformer började stiga ut.

"Marty. Vad tror du att det här djuret är?"

"Tja, jag kan bara gissa", sa Guitierrez. "Utifrån de allmänna dimensionerna skulle jag kalla det en tidigare oidentifierad leguan. Den är naturligtvis extremt stor och uppenbarligen inte

hemmahörande i Costa Rica. Jag gissar att det här djuret kom från Galápagos, eller någon av..."

"Nej, Marty", sa Levine. "Det är inte en leguan."

"Innan du säger något mer", sa Guitierrez och tittade på piloten, "tycker jag att du ska veta att flera tidigare okända ödlearter har dykt upp i det här området. Ingen är riktigt säker på varför. Kanske beror det på avverkningen av regnskogen, eller något annat skäl. Men nya arter dyker upp. För flera år sedan började jag se oidentifierade arter av..."

"Marty. Det är inte en jävla ödla."

Guitierrez blinkade med ögonen. "Vad är det du säger? Det är klart att det är en ödla." "Jag tror inte det", sa Levine.

Guitierrez sa: "Du blir nog bara förvånad över dess storlek. Faktum är att vi här i Costa Rica ibland stöter på dessa avvikande former..."

"Marty", sa Levine kallt. "Jag blir aldrig *avfärdad.*" "Jag menade förstås inte att..."

"Och jag säger er, det här är inte en ödla", sa Levine.

"Jag är ledsen", sa Guitierrez och skakade på huvudet. "Men jag kan inte gå med på det."

Tillbaka vid den vita helikoptern satt männen tätt tillsammans och tog på sig vita kirurgiska masker.

"Jag ber dig inte att gå med på det", sa Levine. Han vände sig åter till kadavret. "Diagnosen är lätt att ställa, allt vi behöver göra är att gräva ut huvudet, eller för den delen någon av lemmarna, till exempel det här låret, som jag tror..."

Han avbröt och lutade sig närmare. Han tittade på baksidan av låret. "Vad är det?" sa Guitierrez.

"Ge mig din kniv." "Varför?" sa Guitierrez. "Ge den bara till mig."

Guitierrez tog fram sin fickkniv och lade handtaget i Levines utsträckta hand. Levine tittade stadigt på kadavret. "Jag tror att du kommer att tycka att det här är intressant."

"Vad?"

"Längs den bakre dermala linjen finns en..."

Plötsligt hörde de skrik på stranden och när de tittade upp såg de männen från den vita helikoptern springa nerför stranden mot dem. De bar stridsvagnar på sina ryggar och skrek på spanska.

"Vad är det de säger?" frågade Levine och rynkade pannan. Guitierrez suckade. "De säger att vi ska gå tillbaka."

"Säg till dem att vi är upptagna", sa Levine och böjde sig över kadavret igen.

Men männen fortsatte att skrika, och plötsligt hördes ett dånande ljud, och Levine tittade upp och såg eldkastare tändas, stora röda eldstrålar vrålade ut i kvällsljuset. Han sprang runt kadavret mot männen och skrek: "Nej! Nej!"

Men männen brydde sig inte om det.

Han skrek: "Nej, det här är en ovärderlig..."

Den förste av de uniformerade männen tog tag i Levine och kastade honom brutalt i sanden.

"Vad i helvete gör du?" skrek Levine och klättrade upp på fötterna. Men även när han sa det såg han att det var för sent, de första lågorna hade nått slaktkroppen,

huden svärtades och metanfickorna antändes med ett blått puffande! Röken från slaktkroppen började stiga tjockt upp i himlen.

"Stoppa det! Sluta!" Levine vände sig till Guitierrez. "Få dem att sluta med det!"

Men Guitierrez rörde sig inte, han stirrade på kadavret. Uppslukad av lågorna sprack bålen och fettet sprutade, och när huden brändes bort avslöjades skelettets svarta, platta revben, och sedan vände sig hela bålen, och plötsligt svängde djurets hals upp, omgiven av lågor, och rörde sig när huden drog ihop sig. Och inne i lågorna såg Levine en lång spetsig nos och rader av vassa rovdjurständer och ihåliga ögonhålor, och alltihop brann som en medeltida drake som steg i lågor upp mot himlen.

San José

Levine satt i baren på San Josés flygplats och drack en öl i väntan på sitt plan tillbaka till USA. Guitierrez satt bredvid honom vid ett litet bord och sa inte mycket. En pinsam tystnad hade infunnit sig de senaste minuterna. Guitierrez stirrade på Levines ryggsäck, som låg på golvet vid hans fötter. Den var specialkonstruerad av mörkgrön Gore-Tex, med extra fickor på utsidan för all elektronisk utrustning.

"Snyggt paket", sa Guitierrez. "Var fick du tag på den? Det ser ut som en Thorne-väska."

Levine smuttade på sin öl. "Det är det."

"Snyggt", sa Guitierrez och tittade på den. "Vad har du där i översta klaffen, en satellittelefon? Och en GPS? Vad ska de inte komma på härnäst. Ganska snyggt. Måste ha kostat dig en..."

"Marty", sa Levine i en upprörd ton. "Lägg av med skitsnacket. Tänker du berätta för mig, eller inte?"

"Berätta vad?"

"Jag vill veta vad fan det är som pågår här." "Richard, hör på, jag är ledsen om
du..."

"Nej", sa Levine och avbröt honom. "Det var ett mycket viktigt exemplar på den stranden, Marty, och det förstördes. Jag förstår inte varför du lät det hända."

Guitierrez suckade. Han tittade runt på turisterna vid de andra borden och sa: "Det här måste vara konfidentiellt, okej?"

"Okej."

"Det är ett stort problem här." "Vad är det?"

"Det har dykt upp avvikande former vid kusten då och då.
Det har pågått i flera år nu."

"Avvikande former"? " upprepade Levine och skakade misstroget på huvudet.

"Det är den officiella benämningen på de här exemplaren", säger Guitierrez. "Ingen i regeringen är villig att vara mer exakt. Det började för ungefär fem år sedan. Ett antal djur upptäcktes uppe i bergen, i närheten av en avlägsen jordbruksstation där man odlade testvarianter av sojabönor."

"Sojabönor", upprepade Levine.

Guitierrez nickade. "Tydligen attraheras de här djuren av bönor och vissa gräs. Antagandet är att de har ett stort behov av aminosyran lysin i sin kost. Men ingen är riktigt säker. Kanske har de bara smak för vissa grödor..."

"Marty", sa Levine. "Jag bryr mig inte om de har smak för öl och kringlor. Den enda viktiga frågan är: var kom djuren ifrån?"

"Det är ingen som vet", säger Guitierrez.

Levine lät det passera, för tillfället. "Vad hände med de andra djuren?" "De blev alla förstörda. Och såvitt jag vet hittades inga andra på flera år.

efteråt. Men nu verkar det börja igen. Under det senaste året har vi hittat kvarlevorna av ytterligare fyra djur, inklusive det ni såg i dag."

"Och vad gjordes?"

"De, ah, avvikande formerna förstörs alltid. Precis som du såg. Från början har regeringen gjort allt för att se till att ingen får reda på det. För några år sedan började några nordamerikanska journalister rapportera att det var något fel på en ö, Isla Nublar. Menéndez bjöd ner ett gäng journalister för en speciell rundtur på ön - och fortsatte med att flyga dem till fel ö. De visste aldrig skillnaden. Såna saker. Jag menar, regeringen är väldigt seriös med det här."

"Varför?"

"De är oroliga."

"Orolig? Varför skulle de vara oroliga för..."

Guitierrez höll upp handen, flyttade sig i stolen och kom närmare. "Sjukdom, Richard."

"Sjukdom?"

"Ja, det är sant. Costa Rica har ett av de bästa sjukvårdssystemen i världen", säger Guitierrez. "Epidemiologerna har spårat någon konstig typ av encefalit som verkar öka, särskilt längs kusten."

"Encefalit? Av vilket ursprung? Viral?"

Guitierrez skakade på huvudet. "Inget orsakande ämne har hittats." "Marty..."

"Jag säger dig, Richard. Ingen vet. Det är inte ett virus, eftersom antikroppstitrarna inte stiger och de vita cellernas differentialer inte förändras. Det är inte bakteriellt, för ingenting har någonsin odlats. Det är ett fullständigt mysterium. Allt epidemiologerna vet är att det verkar drabba främst lantbrukare på landsbygden: människor som arbetar med djur och boskap. Och det är en äkta encefalit - splittrande huvudvärk, mental förvirring, feber, delirium."

"Dödlighet?"

"Hittills verkar det vara självbegränsat, det varar i ungefär tre veckor. Men det har ändå gjort regeringen orolig. Det här landet är beroende av turism, Richard. Ingen vill prata om okända sjukdomar."

"Så de tror att encefaliten är relaterad till de här avvikande formerna?"

Han ryckte på axlarna. "Ödlor bär på många virussjukdomar", sa Guitierrez. "De är en känd vektor. Så det är inte orimligt att det kan finnas ett samband."

"Men du sa att det inte är en virussjukdom." "Vad det än är. De tror att

det är relaterat."

Levine sa: "Desto större anledning att ta reda på var dessa ödlor kommer ifrån. De måste ju ha sökt..."

"Sökt?" sa Guitierrez med ett skratt. "Självklart har de sökt. De har gått igenom varenda kvadratcentimeter av det här landet, om och om igen. De har skickat ut dussintals sökgrupper - jag har själv lett flera. De har gjort flygundersökningar. De har haft överflygningar av djungeln. De har haft överflygningar av öarna utanför kusten. Det i sig är ett stort jobb. Det finns ganska många öar, särskilt längs västkusten. De har till och med sökt igenom de som är privatägda."

"Finns det privatägda öar?" frågade Levine.

"Några stycken. Tre eller fyra. Som Isla Nublar - den var uthyrd till ett amerikanskt företag, InGen, i flera år."

"Men du sa att ön var genomsökt..." "Grundligt genomsökt. Ingenting där."

"Och de andra?"

"Ja, låt oss se", sa Guitierrez och räknade upp dem på fingrarna. "Där är Isla Talamanca på östkusten, där har de ett Club Med. Sorna på västkusten är utarrenderat till ett tyskt gruvbolag. Och så Morazan, uppe i norr; den ägs faktiskt av en rik costaricansk familj. Och det kan finnas ytterligare en ö som jag har glömt bort."

"Och vad hittade sökningarna?"

"Ingenting", sa Guitierrez. "De har inte hittat någonting alls. Så antagandet är att djuren kommer från någon plats djupt inne i djungeln. Och det är därför vi inte har kunnat hitta dem hittills."

Levine grymtade. "I så fall, lycka till."

"Jag vet", sa Guitierrez. "Regnskog är en otroligt bra miljö för att dölja sig. En sökpatrull kan passera inom tio meter från ett stort djur utan att se det. Och inte ens den mest avancerade fjärranalystekniken är till någon större hjälp, eftersom det finns flera lager att tränga igenom - moln, trädkronor och lägre flora. Det går inte att komma ifrån att nästan vad som helst kan gömma sig i regnskogen. Hur som helst", sa han, "regeringen är frustrerad. Och regeringen är naturligtvis inte den enda intresserade parten."

Levine tittade upp skarpt. "Åh?"

"Ja. Av någon anledning har det funnits ett stort intresse för de här djuren." "Vad för slags intresse?" sa

Levine, så nonchalant som han kunde.

"Förra hösten utfärdade regeringen ett tillstånd till ett team botaniker från Berkeley att göra en flygundersökning av djungelns trädkronor i det centrala höglandet. Undersökningen hade pågått i en månad när det uppstod en tvist - en räkning för flygbränsle eller något liknande. En byråkrat i San José ringde Berkeley för att klaga. Och Berkeley sa att de aldrig hade hört talas om det här undersökningsteamet. Under tiden flydde teamet landet."

"Så ingen vet vilka de egentligen var?"

"Nej, men förra vintern dök ett par schweiziska geologer upp för att samla in gasprover från öar utanför kusten, som en del av en studie, sa de, av vulkanisk aktivitet i Centralamerika. Alla öar utanför kusten är vulkaniska och de flesta är fortfarande aktiva i någon mån, så det verkade vara en rimlig förfrågan. Men det visade sig att

'geologerna' arbetade egentligen för ett amerikanskt genetikföretag som heter Biosyn, och de letade efter, eh, stora djur på öarna."

"Varför skulle ett bioteknikföretag vara intresserat?" sa Levine. "Det är helt obegripligt." "Kanske inte för dig och mig", sa Guitierrez, "men Biosyn har ett särskilt
otrevligt rykte. Deras forskningschef är en kille som heter Lewis Dodgson."

"Åh ja", sa Levine. "Ja, jag vet. Det var han som genomförde testet med rabiesvaccin i Chile för några år sedan. Det där de utsatte bönder för rabies men inte berättade för dem att de gjorde det."

"Det är han. Han började också testmarknadsföra en genmodifierad potatis i stormarknader utan att berätta för någon att de var förändrade. Gav barn låggradig diarré; ett par av dem hamnade på sjukhus. Efter det fick företaget anlita George Baselton för att fixa till sin image."

"Det verkar som om alla anlitar Baselton", säger Levine.

Guitierrez ryckte på axlarna. "De stora namnkunniga universitetsprofessorerna är konsulter nuförtiden. Det är en del av avtalet. Och Baselton är Regis professor i biologi. Företaget behövde honom för att städa upp efter sig, eftersom Dodgson har för vana att bryta mot lagen. Dodgson har folk på sin lönelista över hela världen. Stjäl andra företags forskning, hela köret. De säger att Biosyn är det enda genetikföretag som har fler advokater än forskare."

"Och varför var de intresserade av Costa Rica?" frågade Levine.

Guitierrez ryckte på axlarna. "Jag vet inte, men hela inställningen till forskning har förändrats, Richard. Det märks väldigt tydligt här. Costa Rica har en av de rikaste ekologierna i världen. En halv miljon arter i tolv olika miljöer. Fem procent av alla arter på planeten finns representerade här. Det här landet har varit ett biologiskt forskningscentrum i åratal, och jag kan säga att saker och ting har förändrats. Förr i tiden var de som kom hit hängivna forskare med en passion för att lära sig om något för sakens egen skull - howlerapor, polistin getingar eller växten sombrilla. Dessa människor hade valt sitt område för att de brydde sig om det. De tänkte verkligen inte bli rika. Men nu är allt i biosfären potentiellt värdefullt. Ingen vet var nästa läkemedel kommer ifrån, så läkemedelsbolagen finansierar alla möjliga typer av forskning. Ett fågelägg kanske har ett protein som gör det vattentätt. En spindel kanske producerar en peptid som hämmar blodkoagulering. Kanske innehåller den vaxartade ytan på en ormbunke ett smärtstillande medel. Det händer tillräckligt ofta för att attityden till forskning ska ha förändrats. Människor studerar inte naturen längre, de utvinner den. Det är en plundrarmentalitet. Allt som är nytt eller okänt är automatiskt intressant, eftersom det kan ha ett värde. Det kan vara värt en förmögenhet."

Guitierrez tömde sin öl. "Världen", sa han, "är upp och ner. Och faktum är att många människor vill veta vad de här avvikande djuren representerar - och var de kommer ifrån."

Högtalaren ringde Levines flyg. Båda männen reste sig från bordet.
Guitierrez sa: "Ska du hålla allt det här för dig själv? Jag menar, det du såg idag."

"För att vara helt ärlig", sa Levine, "vet jag inte vad jag såg idag. Det kan ha varit vad som helst."

Guitierrez flinade. "Säker flygning, Richard." "Ta hand om dig, Marty."

Avresa

Med ryggsäcken slängd över axeln gick Levine mot avgångshallen. Han vände sig om för att vinka adjö till Guitierrez, men hans vän var redan på väg ut genom dörren och höjde armen för att vinka efter en taxi. Levine ryckte på axlarna och vände sig om.

Rakt fram låg tulldisken, där resenärer köade för att få sina pass stämplade. Han var bokad på ett nattflyg till San Francisco, med en lång mellanlandning i Mexico City, och det var inte många som stod i kö. Han hade förmodligen tid att ringa sitt kontor och meddela sin sekreterare Linda att han skulle vara med på flyget; och kanske, tänkte han, borde han också ringa Malcolm. När han tittade sig omkring såg han en rad telefoner märkta ICT TELEFONOS INTERNATIONAL längs väggen till höger om sig, men det var bara några få och alla var i bruk. Det var bäst att han använde satellittelefonen i ryggsäcken, tänkte han, medan han svängde av ryggsäcken från axeln, och kanske skulle det vara...

Han gjorde en paus och rynkade pannan.

Han tittade tillbaka på väggen.

Fyra personer använde telefonerna. Den första var en blond kvinna i shorts och halterneck som höll ett litet solbränt barn i famnen medan hon pratade. Bredvid henne stod en skäggig man i safarijacka som tittade upprepade gånger på sin Rolexklocka i guld. Sedan var det en gråhårig, mormorsliknande kvinna som pratade spanska, medan hennes två fullvuxna söner stod bredvid och nickade eftertryckligt.

Och den sista personen var helikopterpiloten. Han hade tagit av sig uniformsjackan och stod i kortärmat och slips. Han var bortvänd, vänd mot väggen, med hopsjunkna axlar.

Levine kom närmare och hörde piloten tala engelska. Levine ställde ner sin ryggsäck och böjde sig över den och låtsades justera remmarna medan han lyssnade. Piloten var fortfarande vänd bort från honom.

Han hörde piloten säga: "Nej, nej, professorn. Det är inte åt det hållet. Nej, nej." Sedan blev det en paus. "Nej", sa piloten. "Jag säger till dig, nej. Jag är ledsen, professor Baselton, men det här är inte känt. Det är en ö, men vilken... Vi får vänta på mer. Nej, han åker ikväll. Nej, jag tror inte att han vet något, och inga bilder. Nej, jag förstår. *Adiós.*"

Levine duckade för piloten som snabbt gick mot LACS A-disken i andra änden av flygplatsen.

Vad i helvete? tänkte han.

Det är en ö, men vilken...

Hur visste de att det var en ö? Levine själv var fortfarande inte säker på det. Och han hade arbetat intensivt med dessa fynd, dag och natt, för att försöka få ihop det. Var de hade kommit ifrån. Varför det hände.

Han gick runt hörnet, utom synhåll, och tog fram den lilla satellittelefonen. Han slog snabbt numret och ringde ett nummer i San Francisco.

Samtalet gick igenom och klickade snabbt när det kopplades till satelliten. Det började ringa. Det hördes ett pip. En elektronisk röst sa: "Vänligen ange din kod."

Levine slog in ett sexsiffrigt nummer.

Det hördes ett pip till. Den elektroniska rösten sa: "Lämna ett meddelande."

"Jag ringer", sa Levine, "med resultatet av resan. Enstaka exemplar, inte i bra skick. Plats: BB-17 på din karta. Det är långt söderut, vilket passar alla våra hypoteser. Jag kunde inte göra en exakt identifiering innan de brände exemplaret. Men min gissning är att det var en ornitholestes. Som ni vet finns det här djuret inte med på listan - ett mycket viktigt fynd."

Han tittade sig omkring, men ingen var nära honom, ingen uppmärksammade honom. "Dessutom var det laterala lårbenet uppskuret i ett djupt jack. Det här är extremt oroande." Han tvekade, ville inte säga för mycket. "Och jag skickar tillbaka ett prov som kräver noggrann undersökning. Jag tror också att det finns andra som är intresserade. Hur som helst, vad som än pågår här nere är nytt, Ian. Det har inte funnits några exemplar på över ett år, och nu dyker de upp igen. Något nytt håller på att hända. Och vi förstår det inte alls."

Eller gör vi det? tänkte Levine. Han tryckte på knappen, stängde av telefonen och stoppade den i ytterfickan på sin ryggsäck. Kanske, tänkte han, vet vi mer än vi tror. Han tittade eftertänksamt mot avgångsgaten. Det var dags att ta flyget.

Palo Alto

Klockan 2 på natten körde Ed James in på den nästan öde parkeringsplatsen vid Marie Callenders på Carter Road. Den svarta BMW:n stod redan där, parkerad nära entrén. Genom fönstren kunde han se Dodgson sitta inne i ett bås och rynka pannan. Dodgson var aldrig på gott humör. Just nu pratade han med den kraftiga mannen bredvid sig och tittade på sin klocka. Den kraftiga mannen var Baselton. Professorn som dök upp på TV. James kände sig alltid lättad när Baselton var där. Dodgson gav honom kalla kårar, men det var svårt att föreställa sig att Baselton skulle vara inblandad i något skumt.

James stängde av tändningen och vred backspegeln så att han kunde se när han knäppte skjortkragen och drog upp slipsen. Han skymtade sitt ansikte i spegeln - en ovårdad, trött man med två dagars skäggstubb. Vad i helvete, tänkte han. Varför skulle han inte se trött ut? Det var ju för fan mitt i natten.

Dodgson planerade alltid in sina möten mitt i natten, och alltid på samma förbannade Marie Callender-restaurang. James förstod aldrig varför; kaffet var fruktansvärt. Men så var det mycket han inte förstod.

Han tog upp kuvertet, klev ur bilen och smällde igen dörren. Han gick mot entrén och skakade på huvudet. Dodgson hade betalat honom femhundra dollar om dagen i flera veckor nu, för att följa ett gäng vetenskapsmän runt. Först hade James antagit att det rörde sig om någon form av industrispionage. Men ingen av forskarna arbetade för industrin; de hade universitetsanställningar inom ganska tråkiga områden. Som den där paleobotanikern Sattler, vars specialitet var förhistoriska pollenkorn. James hade suttit på en av hennes föreläsningar på Berkeley och hade knappt kunnat hålla sig vaken. Bild efter bild av små bleka sfärer som såg ut som bomullstussar, medan hon babblade på om polysackaridbindningsvinklar och gränsen mellan Campanian och Maastrichtian. Herregud, vad tråkigt det var.

Säkert inte värt femhundra dollar om dagen, tänkte han. Han gick in, blinkade i ljuset och gick bort till båset. Han satte sig, nickade till Dodgson och Baselton och höjde handen för att beställa kaffe av servitrisen.

Dodgson stirrade på honom. "Jag har inte hela natten på mig", sa han. "Låt oss sätta igång." "Okej", sa James och sänkte sin hand. "Visst, visst." Han öppnade kuvertet,
började plocka fram ark och foton och räckte dem över bordet till Dodgson medan han talade.

"Alan Grant: paleontolog vid Montana State. Just nu är han tjänstledig och befinner sig i Paris där han föreläser om de senaste dinosauriefynden. Tydligen har han några nya idéer om tyrannosaurier som asätare, och..."

"Strunt samma", sa Dodgson. "Fortsätt."

"Ellen Sattler Reiman", sa James och tryckte på ett foto. "Botaniker, brukade vara involverad med Grant. Nu gift med en fysiker vid Berkeley och har en ung son och dotter. Hon föreläser på halvtid på universitetet. Resten av tiden tillbringar hon hemma, eftersom..."

"Fortsätt, fortsätt."

"Tja... De flesta av de övriga är avlidna. Donald Gennaro, advokat... dog av dysenteri på en affärsresa. Dennis Nedry, Integrated Computer Systems... också avliden. John Hammond, som startade International Genetic Technologies... dog när han besökte företagets forskningsanläggning i Costa Rica. Hammond hade sina barnbarn med sig då; barnen bor med sin mor på östkusten och..."

"Har någon kontaktat dem? Någon från InGen?"

"Nej, ingen kontakt. Pojken har börjat på college och flickan går i förberedande skola. InGen ansökte om konkursskydd efter Hammonds död. Det har varit i domstolarna sedan dess. De hårda tillgångarna säljs äntligen. Under de senaste två veckorna, faktiskt."

Baselton talade för första gången. "Är Site B inblandad i den försäljningen?" James såg tom ut. "Site B?"

"Ja. Har någon talat med dig om Site B?" "Nej, jag har aldrig hört talas om det.
Vad är det för något?"

"Om ni hör något om Site B", sa Baselton, "vill vi veta det."

Dodgson satt bredvid Baselton i båset och bläddrade igenom bilderna och databladen och kastade dem sedan otåligt åt sidan. Han tittade upp på James. "Vad har du mer?"

"Det var allt, dr Dodgson."

"Är det allt?" sa Dodgson. "Malcolm då? Och hur är det med Levine? Är de fortfarande vänner?"

James tittade i sina anteckningar. "Jag är inte säker."

Baselton rynkade pannan. "Inte säker?", sa han. "Vad menar du med att du inte är säker?" "Malcolm träffade Levine på Santa Fe Institute", sa James. "De tillbringade tid
tillsammans där för ett par år sedan. Men Malcolm har inte åkt tillbaka till Santa Fe på sistone. Han har tagit en gästföreläsning på Berkeley i biologiavdelningen. Han undervisar i matematiska modeller för evolution. Och han verkar ha tappat kontakten med Levine."

"Har de bråkat?"

"Kanske. Jag hörde att de bråkade om Levines expedition."

"Vilken expedition?" sa Dodgson och lutade sig framåt.

"Levine har planerat någon form av expedition i ett år eller så. Han har beställt specialfordon från ett företag som heter Mobile Field Systems. Det är ett litet företag i Woodside som drivs av en kille som heter Jack Thorne. Thorne utrustar jeepar och lastbilar åt forskare som gör fältundersökningar. Forskare i Afrika, Sichuan och Chile svär alla vid dem."

"Känner Malcolm till den här expeditionen?"

"Det måste han. Han har åkt till Thornes ställe ibland. Varje månad eller så. Och Levine har förstås varit där nästan varje dag. Det var så han hamnade i fängelse."

"Kastas i fängelse?" sa Baselton.

"Ja", sa James och tittade på sina anteckningar. "Låt oss se. Den tionde februari greps Levine för att ha kört i 120 km/h i en 15-zon. Precis framför Woodside Junior High. Domaren beslagtog hans Ferrari, drog in hans körkort och gav honom samhällstjänst. Han beordrades att undervisa en klass på skolan."

Baselton log. "Richard Levine undervisar på högstadiet. Det skulle jag gärna vilja se."

"Han har varit ganska samvetsgrann. Han tillbringar ju ändå tid i Woodside med Thorne. Det vill säga tills han lämnade landet."

"När lämnade han landet?" sa Dodgson.

"För två dagar sedan. Han åkte till Costa Rica. En kort resa, han skulle ha varit tillbaka tidigt i morse."

"Och var är han nu?"

"Jag vet inte. Och jag är rädd att det kommer att bli svårt att ta reda på." "Hur kommer det sig?"

James tvekade, hostade. "För att han fanns med på passagerarlistan på flyget från Costa Rica - men han var inte med på planet när det landade. Min kontakt i Costa Rica säger att han checkade ut från sitt hotell i San José före flygningen och aldrig åkte tillbaka. Han tog inget annat flyg ut ur staden. Så för tillfället är jag rädd att Richard Levine har försvunnit."

Det blev en lång tystnad. Dodgson satte sig tillbaka i båset och väste mellan tänderna. Han tittade på Baselton, som skakade på huvudet. Dodgson plockade mycket försiktigt upp alla pappersark, knackade dem på bordet och gjorde en prydlig hög. Han stoppade tillbaka dem i kuvertet och räckte över kuvertet till James.

"Hör på nu, din dumma jävel", sa Dodgson. "Det är bara en sak jag vill ha av dig nu. Det är mycket enkelt. Lyssnar du på mig?"

James svalde. "Jag lyssnar."

Dodgson lutade sig över bordet. "*Hitta honom*", sa han.

Berkeley

På sitt röriga kontor tittade Malcolm upp från sitt skrivbord när hans assistent Beverly kom in i rummet. Hon följdes av en man från DHL som bar på en liten låda.

"Ursäkta att jag stör, dr Malcolm, men ni måste skriva på de här blanketterna... Det är det där provet från Costa Rica."

Malcolm reste sig och gick runt skrivbordet. Han använde inte sin käpp. Under de senaste veckorna hade han arbetat stadigt för att kunna gå utan käpp. Han hade fortfarande smärta i benet ibland, men han var fast besluten att göra framsteg. Till och med hans sjukgymnast, en ständigt glad kvinna vid namn Cindy, hade kommenterat det. "Jösses, efter alla dessa år är du plötsligt motiverad, dr Malcolm", hade hon sagt. "Vad är det som händer?"

"Åh, du vet", hade Malcolm sagt till henne. "Man kan inte förlita sig på en käpp för alltid."

Sanningen var en helt annan. Konfronterad av Levines obevekliga entusiasm för hypotesen om den försvunna världen, hans upphetsade telefonsamtal under dygnets alla timmar, hade Malcolm börjat ompröva sina egna åsikter. Och han hade kommit att tro att det var fullt möjligt - till och med troligt - att utdöda djur existerade på en avlägsen, tidigare oanad plats. Malcolm hade sina egna skäl för att tro det, som han bara hade antytt för Levine.

Men möjligheten att besöka en annan ö var det som fick honom att gå utan hjälpmedel. Han ville förbereda sig för ett framtida besök på den här ön. Och så hade han börjat anstränga sig, dag efter dag.

Han och Levine hade begränsat sitt sökande till en rad öar längs Costa Ricas kust, och Levine var som alltid mycket intensiv i sin entusiasm. Men för Malcolm förblev det hypotetiskt.

Han vägrade att bli upphetsad förrän det fanns konkreta bevis - fotografier eller faktiska vävnadsprover - som visade att det fanns nya djur. Och än så länge hade Malcolm inte sett någonting alls. Han var inte säker på om han var besviken eller lättad.

Men i vilket fall som helst hade Levines prov anlänt.

Malcolm tog skrivplattan från budbäraren och skrev snabbt under det översta formuläret: "*Leverans av exkluderade material/prover: Biologisk forskning.*"

Budet sa: "Ni måste kolla lådorna, sir."

Malcolm tittade på listan med frågor som löpte längs sidan, med en kryssruta bredvid varje fråga. Var provet levande? Var provet kulturer av bakterier, svampar, virus eller protozoer. Var provet registrerat enligt ett etablerat forskningsprotokoll. Var provet smittsamt? Var provet taget från en gård eller djurhållningsplats? Var exemplaret växtmaterial, förökningsfrön eller lökar? Var exemplaret en insekt eller insektsrelaterad...

Han kryssade i "nej" till allt.

"Och nästa sida också, sir", sa budbäraren. Han tittade sig omkring på kontoret, på pappershögarna som låg huller om buller, kartorna på väggarna med de färgade nålarna i. "Gör ni medicinsk forskning här?"

Malcolm vände blad och skrev sin namnteckning på nästa blankett. "Nej." "Och en till, sir..."

Det tredje formuläret var en ansvarsbefrielse till transportören. Malcolm undertecknade även den.

Budet sa: "Ha en bra dag" och gick därifrån.

Malcolm sjönk omedelbart ihop och vilade sin vikt på skrivbordskanten. Han ryckte till.

"Fortfarande skadad?" sa Beverly. Hon tog med sig provet till sidobordet, sköt undan några papper och började packa upp det.

"Jag är okej." Han tittade på käppen som vilade bredvid hans stol bakom skrivbordet.

Sedan tog han ett djupt andetag och gick långsamt genom rummet.

Beverly tog bort förpackningen och avslöjade en liten cylinder i rostfritt stål, lika stor som hans knytnäve. En trebladig biohazardskylt var tejpad över skruvlocket. På cylindern satt en annan liten behållare med en metallventil; den innehöll köldmediumgas.

Malcolm svängde ljuset över cylindern och sa: "Låt oss se vad han var så upphetsad över." Han bröt den tejpade förseglingen och skruvade av locket. Det hördes ett sus av gas och en svag vit puff av kondensvatten. Cylinderns utsida frös till is.

När han tittade in såg han en plastpåse och ett pappersark. Han vände upp och ner på cylindern och dumpade innehållet på bordet. I påsen låg en grönaktig köttbit, cirka fem centimeter i fyrkant, med en liten grön plastlapp på. Han höll upp den mot ljuset, undersökte den med ett förstoringsglas och lade sedan ner den igen. Han tittade på det gröna skinnet, den steniga konsistensen.

Kanske, tänkte han.

Kanske...

"Beverly," sa han, "ring Elizabeth Gelman, borta på zoo. Säg att jag har något som jag vill att hon ska titta på. Och säg att det är konfidentiellt."

Beverly nickade och gick ut ur rummet för att ringa. Ensam rullade Malcolm upp pappersremsan som hade följt med provet. Det var en bit papper som rivits av från ett gult block. I blocktryck stod det:

JAG HADE RÄTT OCH DU HADE FEL.

Malcolm rynkade pannan. Den jäveln, tänkte han. "Beverly? Efter att du ringt Elizabeth, ring Richard Levine på hans kontor. Jag behöver prata med honom på en gång."

Den förlorade världen

Richard Levine tryckte sitt ansikte mot den varma klippan och stannade upp för att hämta andan. Femhundra meter nedanför brusade havet, vågorna dundrade briljant vita mot de svarta klipporna. Båten som hade fört honom hit var redan på väg österut igen, en liten vit fläck vid horisonten. Den måste återvända, för det fanns ingen säker hamn någonstans på den här ödsliga, ogästvänliga ön.

För tillfället var de ensamma.

Levine tog ett djupt andetag och tittade ner på Diego, som stod sex meter nedanför honom på klippväggen. Diego var tyngd av ryggsäcken som innehöll all deras utrustning, men han var ung och stark. Han log glatt och nickade med huvudet uppåt. "Var modig. Det är inte långt kvar nu, señor."

"Jag hoppas det", sa Levine. När han hade tittat på klippan med kikare från båten hade det verkat som en bra plats att göra en klättring. Men i själva verket var klippväggen nästan lodrät och otroligt farlig eftersom den vulkaniska berggrunden var söndervittrad och spröd.

Levine höjde armarna och sträckte fingrarna uppåt för att nå nästa handtag. Han klamrade sig fast vid klippan, men små stenar lossnade och hans hand gled ner. Han tog tag igen och drog sig sedan uppåt. Han andades hårt, av ansträngning och rädsla.

"Bara tjugo meter till, señor", sa Diego uppmuntrande. "Du kan klara det." "Det är jag säker på att jag kan", mumlade Levine. "Med tanke på alternativet." När han närmade sig
på toppen av klippan blåste vinden hårdare, visslade i hans öron och slet i hans kläder. Det kändes som om den försökte suga bort honom från klippan. När han tittade upp såg han det täta lövverket som växte ända fram till kanten av klippväggen.

Nästan där, tänkte han. Nästan.

Och sedan, med ett sista lyft, knuffade han sig över toppen och kollapsade och rullade i mjuka våta ormbunkar. Fortfarande flämtande tittade han tillbaka och såg Diego komma över lätt, lätt; han satte sig på huk på det mossiga gräset och log. Levine vände sig bort, stirrade på de enorma ormbunkarna ovanför och släppte den ackumulerade spänningen från klättringen i långa skakande andetag. Hans ben brände våldsamt.

Men det spelade ingen roll - han var här! Äntligen!

Han tittade på djungeln omkring sig. Det var urskog, orörd av människans hand. Exakt som satellitbilderna hade visat. Levine hade varit tvungen att förlita sig på satellitbilder, eftersom det inte fanns några kartor över privata öar som den här. Den här ön existerade som en slags förlorad värld, isolerad mitt ute i Stilla havet.

Levine lyssnade till vinden, till prasslet från palmbladen som droppade vatten på hans ansikte. Och så hörde han ett annat ljud, avlägset, som en fågels rop, men djupare, med mer resonans. Medan han lyssnade hörde han det igen.

Ett skarpt fräsande i närheten fick honom att se sig om. Diego hade tänt en tändsticka och lyfte den för att tända en cigarett. Levine satte sig snabbt upp, tryckte bort den yngre mannens hand och skakade på huvudet, nej.

Diego rynkade pannan, förbryllad.

Levine satte fingret mot läpparna.

Han pekade i riktning mot fågelljudet.

Diego ryckte på axlarna, hans ansiktsuttryck var likgiltigt. Han var inte imponerad. Han såg ingen anledning till oro.

Det var för att han inte förstod vad de hade att göra med, tänkte Levine, medan han knäppte upp den mörkgröna ryggsäcken och började montera ihop det stora Lindstradt-geväret. Geväret hade specialtillverkats för honom i Sverige och representerade det senaste inom djurkontrolltekniken. Han skruvade fast pipan i skaftet, låste fast Flugerklämman, kontrollerade gasladdningen och räckte över geväret till Diego. Diego tog emot det med ännu en axelryckning.

Under tiden tog Levine fram den svartanodiserade Lindstradt-pistolen ur hölstret och spände fast den runt midjan. Han tog ut pistolen, kontrollerade säkerheten två gånger och satte tillbaka pistolen i hölstret. Levine reste sig upp och gjorde tecken åt Diego att följa efter. Diego knäppte ryggsäcken och satte den på axeln igen.

De två männen började gå nerför den sluttande backen, bort från klippan. Nästan omedelbart blev deras kläder genomblöta av det våta lövverket. De hade ingen utsikt; de var omgivna av tät djungel på alla sidor och kunde bara se några meter framåt. Ormbunkarnas blad var enorma, lika långa och breda som en människokropp, växterna sex meter höga med grova taggiga stjälkar. Och högt ovanför ormbunkarna fanns en stor trädkrona som blockerade det mesta av solljuset. De rörde sig i mörkret, ljudlöst, på fuktig, svampig jord.

Levine stannade ofta för att kolla sin handledskompass. De var på väg västerut, nerför en brant sluttning, mot öns inre. Han visste att ön var

resterna av en gammal vulkankrater, eroderad och sönderdelad av århundraden av vittring. Den inre terrängen bestod av en serie åsar som ledde ned till kraterns botten. Men särskilt här på den östra sidan var landskapet brant, oländigt och förrädiskt.

Känslan av isolering, av att ha återvänt till en urvärld, var påtaglig. Levines hjärta bultade när han fortsatte nedför sluttningen, över en sumpig bäck och sedan upp igen. På toppen av nästa ås var det ett avbrott i lövverket och han kände en välkommen bris. Från sin utsiktspunkt kunde han se till öns bortre sida, en kant av hårda svarta klippor, flera mil bort. Mellan här och klipporna såg de inget annat än mjukt böljande djungel.

Diego stod bredvid honom och sa: "*Fantástico.*" Levine hyssjade honom snabbt.

"Men señor", protesterade han och pekade på utsikten. "Vi är ensamma här."

Levine skakade irriterat på huvudet. Han hade gått igenom allt detta med Diego under båtresan över. Väl på ön, inget prat. Ingen hårpomada, ingen eau de cologne, inga cigaretter. All mat tätt inpackad i plastpåsar. Allt packat med stor omsorg. Inget som luktar eller låter. Han hade varnat Diego, om och om igen, om vikten av alla dessa försiktighetsåtgärder.

Men nu var det uppenbart att Diego inte hade varit uppmärksam. Han förstod inte.
Levine petade argt på Diego och skakade på huvudet igen.

Diego log. "Señor, snälla. Det finns bara fåglar här."

I samma ögonblick hörde de ett djupt, mullrande ljud, ett överjordiskt rop som kom från någonstans i skogen nedanför dem. Efter en stund besvarades ropet, från en annan del av skogen.

Diegos ögon vidgades. Levine mumlade: *Fåglar?*

Diego var tyst. Han bet sig i läppen och stirrade ut över skogen.

I söder såg de en plats där trädtopparna började röra på sig, ett helt skogsparti som plötsligt verkade bli levande, som om det berördes av vinden. Men resten av skogen rörde sig inte. Det var inte vinden.

Diego korsade sig snabbt.

De hörde fler skrik, som varade i nästan en minut, och sedan blev det tyst igen.

Levine lämnade bergskammen och gick nerför djungelsluttningen, djupare in i det inre av landet.

Han rörde sig snabbt framåt, tittade på marken och spanade efter ormar, när han hörde en låg vissling bakom sig. Han vände sig om och såg Diego peka åt vänster.

Levine vände om, trängde sig fram mellan bladen och följde Diego söderut. Snart kom de fram till två parallella spår i jorden, sedan länge övervuxna med gräs och ormbunkar, men tydligt igenkännbara som en gammal jeepväg som ledde in i djungeln. Naturligtvis skulle de följa det. Han visste att de skulle ta sig fram mycket snabbare på en väg.

Levine gjorde en gest och Diego tog av sig ryggsäcken. Det var Levines tur; han axlade vikten och justerade remmarna.

Under tystnad började de gå längs vägen.

På sina ställen var jeepspåret knappt igenkännligt, så tät hade djungeln vuxit tillbaka. Det var uppenbart att ingen hade använt den här vägen på många år, och djungeln var alltid redo att återvända.

Bakom honom grymtade Diego och svor mjukt. Levine vände sig om och såg Diego lyfta sin fot försiktigt; han hade trampat till mitt på ankeln i en hög med grön djurspillning. Levine gick tillbaka.

Diego skrapade rent sin stövel på stammen av en ormbunke. Spillningen såg ut att bestå av bleka fläckar av hö, blandat med grönt. Materialet var ljust och smuligt - torrt, gammalt. Det fanns ingen lukt.

Levine sökte noggrant igenom marken tills han hittade resten av det ursprungliga spåret. Spillningen var välformad och tolv centimeter i diameter. Definitivt efterlämnad av någon stor växtätare.

Diego var tyst, men hans ögon var stora.

Levine skakade på huvudet och fortsatte. Så länge de såg tecken på herbivora skulle han inte oroa sig. Åtminstone inte för mycket. Ändå rörde hans fingrar vid kolven på hans pistol, som för att lugna sig.

* * * * *

De kom till en bäck med leriga stränder på båda sidor. Här tog Levine en paus. I leran såg han tydliga fotavtryck av tretåiga tassar, några av dem ganska stora. Hans egen handflata, med fingrarna brett utspridda, passade lätt in i ett av avtrycken, med plats över.

När han tittade upp korsade Diego sig igen. Han höll geväret i sin andra hand.

De väntade vid bäcken och lyssnade till vattnets mjuka kluckande. Något glänsande skimrade i strömmen och fångade hans blick. Han böjde sig fram och plockade upp det. Det var en bit glasrör, ungefär lika stor som en blyertspenna. Ena änden var avbruten. Det fanns graderade markeringar längs sidan. Han insåg att det var en pipett, av den typ som används i laboratorier överallt i världen. Levine höll upp den mot ljuset och vred den i fingrarna. Det var märkligt, tyckte han. En sådan här pipett innebar...

Levine vände sig om och fick en glimt av rörelse i ögonvrån. Något litet och brunt som sprang över leran på flodstranden. Något som var ungefär lika stort som en råtta.

Diego grymtade förvånat. Sedan var den borta och försvann i lövverket.

Levine gick framåt och satte sig på huk i leran vid bäcken. Han tittade på fotavtrycken som det lilla djuret lämnat efter sig. Fotspåren var tretåiga, som spåren efter en fågel. Han såg fler tretåiga spår, inklusive några större, som var flera centimeter breda.

Levine hade sett sådana avtryck tidigare, i spårvägar som Purgatoire River i Colorado, där den forntida strandlinjen nu var fossiliserad, dinosauriespåren frusna i sten. Men de här avtrycken var i färsk lera. Och de hade gjorts av levande djur.

Levine satt på sina ben och hörde ett mjukt gnissel från någonstans till höger om sig. När han tittade över såg han ormbunkarna röra sig något. Han satt helt stilla och väntade.

Efter en stund tittade ett litet djur fram bland bladverken. Det verkade vara i storlek med en mus, hade slät, hårlös hud och stora ögon som var monterade

högt uppe på sitt lilla huvud. Den var grönbrun till färgen och gav ifrån sig ett ständigt irriterande gnisslande ljud mot Levine, som för att driva bort honom. Levine förblev orörlig och vågade knappt andas.

Han kände naturligtvis igen varelsen. Det var en mussaurus, en liten prosauropod från sen trias. Skelettrester har bara hittats i Sydamerika. Det var en av de minsta dinosaurierna som man kände till.

En dinosaurie, tänkte han.

Även om han hade förväntat sig att se dem på den här ön, var det ändå överraskande att konfronteras med en levande medlem av *Dinosauria*. Speciellt en så liten. Han kunde inte släppa den med blicken. Han var som förtrollad. Efter alla dessa år, efter alla dammiga skelett - en levande dinosaurie!

Den lilla mussauren vågade sig längre ut från bladens skydd. Nu kunde Levine se att den var längre än han först hade trott. Den var faktiskt omkring tio centimeter lång och hade en förvånansvärt tjock svans. Sammantaget såg den ut ungefär som en ödla. Den satt upprätt och hukade på bakbenen på fronden. Han såg hur bröstkorgen rörde sig när djuret andades. Den viftade med sina små underarmar i luften mot Levine och gnisslade upprepade gånger.

Långsamt, mycket långsamt, sträckte Levine ut sin hand.

Varelsen gnisslade igen, men sprang inte. Om något verkade den nyfiken och höjde på huvudet på samma sätt som mycket små djur gör när Levines hand kom närmare.

Till slut rörde Levines fingrar vid spetsen av tången. Mussauren ställde sig på bakbenen och balanserade med sin utsträckta svans. Den visade inga tecken på rädsla, utan klev lätt på Levines hand och ställde sig i vecken på hans handflata. Han kände knappt vikten, så lätt var den. Mussauren gick runt och sniffade på Levines fingrar. Levine log, charmad.

Plötsligt väste den lilla varelsen irriterat och hoppade av hans hand och försvann in i palmerna. Levine blinkade och kunde inte förstå varför.

Sedan kände han en illaluktande doft och hörde ett kraftigt prassel i buskarna på andra sidan. Det hördes ett mjukt grymtande ljud. Mer prassel.

För ett kort ögonblick mindes Levine att köttätare i naturen jagade nära vattendrag och attackerade djur när de var sårbara och böjde sig fram för att dricka. Men insikten kom för sent; han hörde ett skrämmande högt skrik, och när han vände sig om såg han att Diego skrek medan hans kropp släpades iväg, in i buskarna. Diego kämpade emot, buskarna skakade våldsamt och Levine fick en skymt av en enda stor fot, vars mellantå bar en kort böjd klo. Sedan drogs foten tillbaka. Buskarna fortsatte att skaka.

Plötsligt hördes skrämmande djurvrål från skogen runt omkring honom. Han skymtade ett stort djur som anföll honom. Richard Levine vände sig om och flydde, kände adrenalinpåslaget av ren panik, visste inte vart han skulle ta vägen, visste bara att det var hopplöst. Han kände hur en tung tyngd plötsligt slet i hans ryggsäck och tvingade ner honom på knä i leran, och han insåg i samma ögonblick att trots all hans planering, trots alla hans smarta slutsatser, hade saker och ting gått fruktansvärt fel och att han var på väg att dö.

Skolan

"När vi överväger massutrotning till följd av ett meteoritnedslag", säger Richard Levine, "måste vi ställa oss flera frågor. För det första: Finns det några kratrar på vår planet som är större än 20 km i diameter - vilket är den minsta storlek som krävs för att orsaka en världsomspännande utrotning? Och för det andra, finns det några kratrar som tidsmässigt matchar ett känt utdöende? Det visar sig att det finns ett dussin kratrar som är så här stora runt om i världen, varav fem sammanfaller med kända utdöenden...."

Kelly Curtis gäspade i mörkret i sitt klassrum i sjunde klass. Hon satt vid sin bänk, stödde hakan på armbågarna och försökte hålla sig vaken. Hon kunde ju redan det här. På TV:n framför klassen visades ett vidsträckt majsfält i ett flygfoto, där de böjda konturerna var svagt synliga. Hon kände igen det som kratern i Manson. I mörkret hördes dr Levines inspelade röst säga: "Det här är kratern i Manson, Iowa, som uppstod för sextiofem miljoner år sedan, precis när dinosaurierna dog ut. Men var det den här meteoren som dödade dinosaurierna?"

Nej, tänkte Kelly och gäspade. Förmodligen Yucatánhalvön. Manson var för liten.

"Vi tror nu att den här kratern är för liten", sa Dr. Levine högt. "Vi tror att den var för liten med en storleksordning, och den nuvarande kandidaten är kratern nära Mérida i Yucatán. Det verkar svårt att föreställa sig, men nedslaget tömde hela Mexikanska golfen och orsakade två tusen fot höga flodvågor som sköljde över landet. Det måste ha varit otroligt. Men det finns också tvister om denna krater, särskilt när det gäller betydelsen av cenotringstrukturen och de olika dödstalen för fytoplankton i havsavlagringar. Det låter kanske komplicerat, men oroa dig inte för det just nu. Vi kommer att gå in på det mer i detalj nästa gång. Så, det var allt för idag."

Lamporna tändes. Deras lärare, Mrs Menzies, gick fram till klassrummet och stängde av datorn som hade skött visningen och föreläsningen.

"Ja", sa hon, "jag är glad att dr Levine gav oss den här inspelningen. Han sa att han kanske inte skulle hinna tillbaka till dagens föreläsning, men han kommer säkert att vara med oss igen när vi kommer tillbaka från vårlovet nästa vecka. Kelly, du och Arby jobbar för Dr. Levine, var det vad han sa till dig?"

Kelly kastade en blick på Arby, som satt nedsjunken i sin stol och rynkade pannan. "Ja, mrs Menzies", sa Kelly.

"Bra. Okej, allihop, uppgiften för semestern är hela kapitel sju" - det hördes stön från klassen - "inklusive alla övningar i slutet av del ett, samt del två. Se till att ta med er det, ifyllt, när vi återvänder. Ha ett bra vårlov. Vi ses här igen om en vecka."

Klockan ringde, klassen reste sig, stolarna skramlade och det blev plötsligt högljutt i rummet. Arby drev över till Kelly. Han tittade sorgset upp på henne. Arby var ett huvud kortare än Kelly; han var den kortaste personen i klassen. Han var också den yngste. Kelly var tretton år, precis som de andra sjundeklassarna, men Arby var bara elva. Han hade redan hoppat över två årskurser för att han var så smart. Och det gick rykten om att han skulle bli överhoppad igen. Arby var ett geni, särskilt när det gällde datorer.

Arby stoppade ner pennan i fickan på sin vita skjorta med knappar och tryckte upp hornbågsglasögonen på näsan. R.B. Benton var svart; båda hans föräldrar var

Han gick till en läkare i San Jose och de såg alltid till att han var prydligt klädd, som en collegestudent eller något. Vilket han förmodligen skulle vara om ett par år, tänkte Kelly, så som han höll på.

När Kelly stod bredvid Arby kände hon sig alltid obekväm och kutryggig. Kelly var tvungen att bära sin systers gamla kläder, som hennes mamma hade köpt på Kmart för en miljon år sedan. Hon fick till och med bära Emilys gamla Reeboks, som var så slitna och smutsiga att de aldrig blev rena, inte ens när Kelly körde dem i tvättmaskinen. Kelly tvättade och strök alla sina egna kläder, hennes mamma hade aldrig tid. För det mesta var hennes mamma inte ens hemma. Kelly tittade avundsjukt på Arbys prydligt pressade khakibyxor, hans polerade penny loafers, och suckade.

Men även om hon var svartsjuk var Arby hennes enda riktiga vän - den enda som tyckte att det var okej att hon var smart. Kelly oroade sig för att han skulle bli överhoppad till nionde klass och att hon inte skulle få träffa honom mer.

Bredvid henne rynkade Arby fortfarande pannan. Han tittade upp på henne och sa: "Varför är inte dr.
Levine här?"

"Jag vet inte", sa hon. "Det kanske hände nåt." "Som vadå?"

"Jag vet inte, jag vet inte. Någonting."

"Men han *lovade att* han skulle komma", sa Arby. "För att ta med oss på utflykten. Allt var ordnat. Vi fick tillstånd och allt."

"Och? Vi kan fortfarande åka."

"Men han borde vara här", insisterade Arby envist. Kelly hade sett det här beteendet förut. Arby var van vid att vuxna var pålitliga. Hans föräldrar var båda mycket pålitliga. Kelly var inte besvärad av sådana idéer.

"Strunt i det, Arb", sa hon. "Vi går och träffar dr Thorne själva." "Tycker du det?"

"Visst. Varför inte?"

Arby tvekade. "Jag kanske ska ringa min mamma först."

"Varför?" sa Kelly. "Du vet att hon kommer att säga att du måste åka hem. Kom igen, Arb. Nu går vi bara."

Han tvekade, fortfarande bekymrad. Arby må vara smart, men varje förändring i planen störde honom alltid. Kelly visste av erfarenhet att han skulle mumla och argumentera om hon pressade på för att de skulle gå ensamma. Hon var tvungen att vänta, medan han bestämde sig själv.

"Okej", sa han till slut. "Nu går vi och träffar Thorne."

Kelly flinade. "Vi ses på framsidan", sa hon, "om fem minuter."

När hon gick ner för trappan från andra våningen började den sjungande sången igen. "Kelly är en smart tjej, Kelly är en smart tjej..."

Hon höll huvudet högt. Det var den där dumma Allison Stone och hennes dumma vänner.
Han stod längst ner i trappan och hånade henne. "Kelly är en hjärnskrynklare..."

Hon svepte förbi flickorna och ignorerade dem. I närheten såg hon Miss Enders, hallvakten, som inte ägnade någon uppmärksamhet som vanligt. Trots att Mr Canosa, den biträdande rektorn, nyligen hade hållit ett särskilt tal i klassrummet om att reta barn.

Bakom henne ropade tjejerna: "Kelly är en brainer... Hon är drottningen... av skärmen... och det kommer att göra henne grön..." De kollapsade i skratt.

Längre fram såg hon Arby vänta vid dörren med en bunt gråa kablar i handen. Hon skyndade sig framåt.
När hon kom fram till honom sa han: "Glöm det." "De är korkade idioter."
"Okej."
"Jag bryr mig inte i alla fall." "Jag vet, jag vet.
Glöm det bara."
Bakom dem fnissade flickorna. "Kel-ly och Ar-by... ska på fest... tar ett bad, i sin matte..."
De gick ut i solljuset, ljudet av flickorna drunknade tack och lov i ljudet av alla som var på väg hem. Gula skolbussar stod på parkeringsplatsen. Barn strömmade nerför trapporna till sina föräldrars bilar, som stod uppradade runt hela kvarteret. Det var mycket aktivitet.
Arby duckade för en frisbee som susade över hans huvud och kastade en blick mot gatan. "Där är han igen."
"Titta inte på honom", sa Kelly. "Det gör jag inte, det gör jag inte."
"Kom ihåg vad dr Levine sa." "Jösses, Kel. Jag minns, okej?"
På andra sidan gatan stod den grå Taurus sedan parkerad som de hade sett till och från under de senaste två månaderna. Bakom ratten, som låtsades läsa en tidning, satt samma man med det lurviga skägget. Den här skäggige mannen hade följt efter dr Levine ända sedan han började undervisa på Woodside. Kelly trodde att den mannen var anledningen till att dr Levine överhuvudtaget hade bett henne och Arby att bli hans assistenter.
Levine hade sagt att deras jobb skulle vara att hjälpa honom med att bära utrustning, kopiera klassuppgifter, samla in läxor och liknande rutinuppgifter. De tyckte att det skulle vara en stor ära att arbeta för Dr Levine - eller i alla fall intressant att arbeta för en riktig professionell forskare - så de hade gått med på att göra det.
Men det visade sig att det aldrig fanns något att göra för klassen; Dr Levine gjorde allt det själv. Istället skickade han ut dem på en massa små ärenden. Och han hade sagt åt dem att vara noga med att undvika den här skäggige mannen i bilen. Det var inte svårt; mannen brydde sig aldrig om dem, eftersom de var barn.
Dr Levine hade förklarat att den skäggige mannen följde efter honom på grund av något som hade med hans arrestering att göra, men Kelly trodde inte på det. Hennes egen mor hade gripits två gånger för rattfylleri och det var aldrig någon som följde efter henne. Så Kelly visste inte varför den här mannen följde Levine, men det var uppenbart att Levine höll på med någon hemlig forskning och han ville inte att någon skulle få reda på det. Hon visste en sak - Dr. Levine brydde sig inte mycket om den här klassen han undervisade. Han gav oftast föreläsningen från toppen av hans huvud. Andra gånger gick han in genom skolans ytterdörr, gav dem en inspelad föreläsning och gick ut på baksidan. De visste aldrig vart han tog vägen de dagarna.
Ärendena han skickade dem på var också mystiska. En gång åkte de till Stanford och hämtade fem små plastbitar hos en professor där. Plasten var lätt och liksom skummig. En annan gång gick de till en elektronikaffär i centrum och hämtade en triangulär apparat som mannen bakom disken gav dem mycket

nervöst, som om det kunde vara olagligt eller något. En annan gång plockade de upp ett metallrör som såg ut att innehålla cigarrer. De kunde inte låta bli att öppna det, men de blev oroliga när de hittade fyra förseglade plastampuller med halmfärgad vätska. Ampullerna var märkta med texten EXTREM FARA! LETHAL TOXICITY! och hade den trebladiga internationella symbolen för biohazard.

Men för det mesta var deras uppdrag vardagliga. Han skickade dem ofta till biblioteken på Stanford för att kopiera papper om alla möjliga ämnen: Japanskt svärdmakeri, röntgenkristallografi, mexikanska vampyrfladdermöss, centralamerikanska vulkaner, El Niños havsströmmar, bergsfårens parningsbeteende, sjögurkors giftighet, gotiska katedralers flygande stödben...

Dr Levine förklarade aldrig varför han var intresserad av dessa ämnen. Ofta skickade han tillbaka dem dag efter dag för att söka efter mer material. Och sedan, plötsligt, skulle han släppa ämnet och aldrig hänvisa till det igen. Och de skulle gå vidare till något annat.

Naturligtvis kunde de räkna ut en del av det. Många av frågorna hade att göra med de fordon som dr Thorne byggde för dr Levines expedition. Men för det mesta var ämnena helt mystiska.

Ibland undrade Kelly vad den skäggige mannen skulle tycka om allt detta. Hon undrade om han visste något som de inte visste. Men egentligen verkade den skäggige mannen ganska lat. Han verkade aldrig fatta att Kelly och Arby gjorde ärenden åt dr Levine.

Just nu tittade den skäggige mannen bort mot ingången till skolan och ignorerade dem. De gick till slutet av gatan och satte sig på bänken för att vänta på bussen.

Tagg

Snöleopardungen spottade ut flaskan och rullade över på rygg med tassarna i luften. Den gav ifrån sig ett mjukt jamande ljud.

"Hon vill bli klappad", säger Elizabeth Gelman.

Malcolm sträckte ut handen för att stryka den över magen. Ungen snurrade runt och satte sina små tänder i hans fingrar. Malcolm skrek.

"Det gör hon ibland", sa Gelman. "Dorje! Dålig flicka! Är det så man behandlar vår ärade besökare?" Hon sträckte ut handen och tog Malcolms hand. "Huden gick inte sönder, men vi borde rengöra den ändå."

De befann sig i det vita forskningslaboratoriet på San Francisco Zoo klockan tre på eftermiddagen. Elizabeth Gelman, den unga forskningschefen, skulle rapportera om sina resultat, men de var tvungna att vänta på eftermiddagens matning i barnkammaren. Malcolm hade sett dem mata en gorillaunge, som spottade som en människobebis, och en koala, och sedan den mycket söta snöleopardungen.

"Jag ber om ursäkt", sa Gelman. Hon tog med honom till en sidobassäng och tvålade in hans hand. "Men jag tyckte att det var bättre att du kom hit nu, när hela den ordinarie personalen är på veckokonferens."

"Hur kommer det sig?"

"För att det finns ett stort intresse för det material du gav oss, Ian. Mycket stort." Hon torkade hans hand med en handduk och inspekterade den igen. "Jag tror att du kommer att överleva."

"Vad har du hittat?" sa Malcolm till henne.

"Du måste erkänna att den är mycket provocerande. Är den förresten från Costa Rica?" Malcolm höll sin röst neutral och frågade: "Varför säger du så?"

"För det finns alla dessa rykten om okända djur som dyker upp i Costa Rica. Och det här är definitivt ett okänt djur, Ian."

Hon ledde honom ut ur barnkammaren och in i ett litet konferensrum. Han sjönk ner i en stol och vilade sin käpp på bordet. Hon dämpade belysningen och satte på en diaprojektor. "Okej. Här är en närbild av ditt originalmaterial, innan vi började vår undersökning. Som du ser består det av ett fragment av djurvävnad i ett tillstånd av mycket långt gången nekros. Vävnaden mäter fyra centimeter gånger sex centimeter. Fäst vid den är en grön plastbricka som mäter två centimeter i kvadrat. Vävnaden är skuren med en kniv, men inte en särskilt vass sådan."

Malcolm nickade.

"Vad använde du, Ian, din fickkniv?" "Nåt i den stilen."

"Okej, då. Låt oss ta hand om vävnadsprovet först." Objektglaset ändrades; Malcolm såg en mikroskopisk vy. "Detta är ett grovt histologiskt snitt genom den ytliga epidermis. De fläckiga, ojämna luckorna är där den postmortala nekrotiska förändringen har eroderat hudytan. Men det intressanta är de epidermala cellernas placering. Du kommer att märka tätheten av kromatoforer, eller pigmentbärande celler. I snittet ser du skillnaden mellan melanoforer här och alloforer här. Det övergripande mönstret tyder på en lacerta eller amblyrhynchus."

"Du menar en ödla?" sa Malcolm.

"Ja", sa hon. "Det ser ut som en ödla - även om bilden inte är helt konsekvent." Hon knackade på vänster sida av skärmen. "Ser du den här cellen, som har en liten kant i snittet? Vi tror att det är en muskel. Kromatoforen kunde öppnas och stängas. Det betyder att djuret kunde ändra färg, som en kameleont. Och här borta ser du den här stora ovala formen, med en blek mitt? Det är poren i en femoral doftkörtel. Det finns en vaxartad substans i mitten som vi fortfarande analyserar. Men vi utgår från att det här djuret var en hane, eftersom det bara är hanödlor som har lårkörtlar."

"Jag förstår", sa Malcolm.

Hon bytte bild. Malcolm såg vad som såg ut som en närbild av en svamp. "Vi går djupare. Här ser vi strukturen i de subkutana lagren. Mycket förvriden, på grund av gasbubblor från clostridieinfektionen som svällde djuret. Men man kan få en känsla av kärlen - se, ett här och ett annat här - som är omgivna av glatta muskelfibrer. Detta är inte karakteristiskt för ödlor. Faktum är att hela utseendet på den här bilden är fel för ödlor eller reptiler av något slag."

"Du menar att den ser varmblodig ut."

"Just det", sa Gelman. "Inte riktigt däggdjur, men kanske fågel. Det här skulle kunna vara, jag vet inte, en död pelikan. Nåt sånt."

"Uh-huh."

"Men ingen pelikan har ett sånt skinn." "Jag förstår", sa Malcolm.

"Och det finns inga fjädrar." "Uh-huh."

"Nu", säger Gelman, "kunde vi få ut en liten mängd blod från de intraarteriella utrymmena. Inte mycket, men tillräckligt för att genomföra en mikroskopisk undersökning. Här är det."

Objektglaset ändrades igen. Han såg ett virrvarr av celler, mest röda celler och en och annan missformad vit cell. Det var förvirrande att titta på.

"Det här är inte mitt område, Elizabeth", sa han.

"Jag ska bara ge dig höjdpunkterna", sa hon. "Först och främst, röda blodkroppar med kärna. Det är typiskt för fåglar, inte för däggdjur. För det andra ett ganska atypiskt hemoglobin, som skiljer sig i flera baspar från andra ödlor. För det tredje, avvikande struktur på de vita cellerna. Vi har inte tillräckligt med material för att avgöra detta, men vi misstänker att djuret har ett mycket ovanligt immunsystem."

"Vad det än betyder", sa Malcolm med en axelryckning.

"Vi vet inte, och provet ger oss inte tillräckligt för att ta reda på det. Förresten, kan du skaffa mer?"

"Det kanske jag kan", sa han. "Var, från plats B?"

Malcolm såg förbryllad ut. "Plats B?"

"Det är vad som är präglat på etiketten." Hon bytte bild. "Jag måste säga, Ian, att den här taggen är mycket intressant. Här på djurparken märker vi djur hela tiden och vi känner till alla vanliga kommersiella märken som säljs runt om i världen. Ingen har sett den här taggen förut. Här är den, förstorad tio gånger. Det faktiska objektet är ungefär lika stort som din tumnagel. Enhetlig plastyta på utsidan, fäst på djuret med en teflonbelagd klämma av rostfritt stål på andra sidan. Det är en ganska liten klämma, av den typ som används för att märka spädbarn. Var djuret du såg vuxet?"

"Förmodligen."

"Så taggen har förmodligen suttit på plats ett tag, ända sedan djuret var ungt", säger Gelman. "Vilket är logiskt med tanke på graden av vittring. Du kommer att märka groparna på ytan. Det är mycket ovanligt. Plasten är Duralon, samma material som används i fotbollshjälmar. Den är extremt tålig och den här gropigheten kan inte ha uppstått genom enkelt slitage."

"Vad händer sen?"

"Det är med största sannolikhet en kemisk reaktion, till exempel exponering för syra, kanske i aerosolform."

"Som vulkaniska ångor?" sa Malcolm.

"Det kan räcka, särskilt med tanke på vad vi har lärt oss. Du kommer att märka att taggen är ganska tjock - faktiskt är den nio millimeter bred. Och den är ihålig."

"Hollow?" sa Malcolm och rynkade pannan.

"Ja. Den har ett inre hålrum. Vi ville inte öppna den, så vi röntgade den. Här." Bilden ändrades. Malcolm såg ett virrvarr av vita linjer och rutor inuti taggen.

"Det verkar finnas betydande korrosion, återigen kanske från syraångor. Men det är ingen tvekan om vad det här en gång var. Det är en radiotagg, Ian. Vilket betyder att det här ovanliga djuret, den här varmblodiga ödlan eller vad det nu var, var märkt och uppfostrad av någon från födseln. Och det är den delen som gör folk här upprörda. Någon *uppfostrar de* här sakerna. Vet du hur det gick till?"

"Jag har inte den blekaste aning", sa Malcolm.

Elizabeth Gelman suckade. "Du är en lögnaktig jävel." Han sträckte fram sin hand. "Kan jag få tillbaka mitt prov?" Hon sa: "Ian. Efter allt jag har gjort för dig."

"Provet?"

"Jag tycker att du är skyldig mig en förklaring."

"Och jag lovar att du kommer att ha en. Om ungefär två veckor. Jag bjuder på middag."

Hon slängde ett silverfoliepaket på bordet. Han plockade upp det och stoppade det i fickan. "Tack, Liz." Han reste sig upp för att gå. "Jag hatar att springa, men jag måste ringa ett samtal på en gång."

Han gick mot dörren, och hon sa: "Förresten, hur dog den, Ian? Det här djuret."

Han gjorde en paus. "Varför frågar du?"

"För när vi tog upp hudcellerna hittade vi några främmande celler under det yttre epidermala lagret. Celler som tillhörde ett annat djur."

"Betyder vad?"

"Tja, det är den typiska bilden man ser när två ödlor slåss. De gnider sig mot varandra. Celler trycks in under det ytliga lagret."

"Ja," sa han. "Det fanns tecken på en kamp på slaktkroppen. Djuret hade blivit skadat."

"Och du bör också veta att det fanns tecken på kronisk vasokonstriktion i artärkärlen. Det här djuret var under stress, Ian. Och inte bara från striden som skadade det. Det skulle ha försvunnit i tidiga postmortem förändringar. Jag pratar om kronisk, kontinuerlig stress. Var den här varelsen än levde, var dess miljö extremt stressande och farlig."

"Jag förstår."

"Så. Hur kommer det sig att ett märkt djur har ett så stressigt liv?"

Vid ingången till djurparken såg han sig omkring för att se om han var förföljd, stannade sedan vid en telefonautomat och ringde Levine. Telefonsvararen svarade, men Levine var inte där. Typiskt, tänkte Malcolm. När man behövde honom var han inte där. Förmodligen försöker han få ut sin Ferrari ur beslag igen. Malcolm lade på luren och gick mot sin bil.

Thorne

THORNE MOBILE FIELD SYSTEMS stod det med svarta bokstäver på en stor rullande garageport i metall, längst in i industriområdet. Det fanns en vanlig dörr till vänster. Arby tryckte på summern på en liten låda med ett galler. En skrovlig röst sa: "Gå härifrån."

"Det är vi, dr Thorne. Arby och Kelly." "Åh. Okej."

Det hördes ett klick när dörren låstes upp och de gick in. De befann sig i ett stort öppet skjul. Där höll arbetare på att modifiera flera fordon, och det luktade acetylen, motorolja och nymålad färg. Rakt fram såg Kelly en mörkgrön Ford Explorer med uppskuret tak; två assistenter stod

på stegar och monterade en stor platt panel med svarta solceller över bilens tak. Huven på Explorer var uppe och V-6-motorn hade dragits ut; arbetare sänkte nu ner en liten, ny motor i dess ställe - den såg ut som en rundad skokartong, med den tråkiga glansen av aluminiumlegering. Andra tog med sig den breda, platta rektangeln från Hughes-omvandlaren som skulle monteras ovanpå motorn.

Till höger såg hon de två husvagnar som Thornes team hade arbetat med under de senaste veckorna. Det var inte de vanliga husvagnarna som folk körde runt med på helgerna. Den ena var enorm och elegant, nästan lika stor som en buss, och utrustad med boende och sovplatser för fyra personer samt alla möjliga typer av vetenskaplig specialutrustning. Den kallades "Challenger" och hade en ovanlig egenskap: när man parkerade den kunde väggarna glida utåt och utöka innermåtten.

Challenger-husvagnen var konstruerad så att den genom en särskild dragspelsgång kunde kopplas till den andra husvagnen, som var något mindre och drogs av den första. Den andra husbilen innehöll laboratorieutrustning och några mycket högteknologiska finesser, även om Kelly inte var säker på exakt vad. Just nu var den andra trailern nästan dold av den enorma gnistström som spottades ut från en svetsare på taket. Trots all aktivitet såg husvagnen i stort sett färdig ut - även om hon kunde se att folk arbetade där inne och att all inredning, stolar och säten, låg på marken utanför.

Thorne själv stod mitt i rummet och ropade på svetsaren på husbilens tak. "Kom igen, kom igen, vi måste bli klara idag! Eddie, nu kör vi." Han vände sig om och ropade igen: "Nej, nej, nej. Titta på ritningarna! Henry: du kan inte placera den där stöttan i sidled. Det måste vara tvärs över, för styrkans skull. Titta på ritningarna!"

Doc Thorne var en gråhårig man i femtiofemårsåldern. Med undantag för sina trådbågade glasögon såg han ut som om han kunde vara en pensionerad boxare. Det var svårt för Kelly att föreställa sig Thorne som en universitetsprofessor; han var oerhört stark och i ständig rörelse. "För helvete, Henry! Henry! Henry! Henry, lyssnar du på mig?"

Thorne svor igen och skakade näven i luften. Han vände sig till barnen. "De här killarna", sa han. "Det är meningen att de ska *hjälpa* mig." Från Explorer hördes en vitglödande smäll som från en blixt. De två männen som lutade sig mot motorhuven hoppade undan, medan ett moln av frän rök steg upp ovanför bilen. "Vad var det jag sa till dig?" ropade Thorne. "Kör ner *den i marken!* Jorda den innan du gör någonting! Vi har allvarliga spänningar här, grabbar! Ni kommer att bli stekta om ni inte är försiktiga!"

Han tittade tillbaka på barnen och skakade på huvudet. "De fattar det inte", sa han. "Den där spiralen är ett seriöst försvar."

"SPIRALEN?"

"Internal Ursine Deterrent - det är vad Levine kallar det. Det är hans idé om ett skämt", säger Thorne. "Jag utvecklade faktiskt det här systemet för några år sedan för parkvakterna i Yellowstone, där björnar bryter sig in i husvagnar. Man trycker på en strömbrytare och kör tiotusen volt över husvagnens ytterhölje. Wham-o! Det tar knäcken på den största björnen. Men den typen av spänning blåser bort dem från släpet. Och vad händer då? Jag blir stämd för arbetsskada. För deras dumhet." Han skakade på huvudet. "Så? Var är Levine?"

"Vi vet inte", sa Arby.

"Vad menar du? Undervisade han inte din klass idag?" "Nej, han kom inte."

Thorne svor igen. "Jag behöver honom i dag för att gå igenom de sista revideringarna innan vi gör våra fälttester. Han skulle ha varit tillbaka idag."

"Tillbaka från var?" sa Kelly.

"Åh, han åkte på en av sina studieresor", sa Thorne. "Han var väldigt uppspelt innan han åkte. Jag utrustade honom själv - lånade honom min senaste fältpack. Allt han någonsin kunde önska sig i en väska som bara vägde sju kilo. Han gillade den. Han åkte förra måndagen, för fyra dagar sedan."

"För vad?"

"Hur ska jag kunna veta det?" sa Thorne. "Han ville inte berätta för mig. Och jag gav upp att fråga. Du vet att de alla är likadana nu. Alla vetenskapsmän jag har att göra med är hemlighetsfulla. Men man kan inte klandra dem. De är alla rädda för att bli lurade eller stämda. Den moderna världen. Förra året byggde jag utrustning för en expedition till Amazonas, vi impregnerade den - vilket man vill ha i Amazonas regnskog - genomblöt elektronik fungerar inte - och huvudforskaren anklagades för att ha förskingrat pengar. För vattentätning! Någon universitetsbyråkrat sa att det var en "onödig utgift". Jag säger dig, det är vansinne. Helt vansinnigt. Henry - hörde du något av det jag sa till dig? Lägg den på *tvären!*"

Thorne gick genom rummet och viftade med armarna. Barnen följde efter honom. "Men titta nu på det här", sa Thorne. "I månader har vi modifierat hans fält

och till slut är vi klara. Han vill ha dem lätta, jag bygger dem lätta. Han vill ha dem starka, jag bygger dem starka - både lätta och starka, varför inte, det är helt omöjligt, det han ber om, men med tillräckligt mycket titan och honungskarbonkomposit gör vi det ändå. Han vill ha den utanför petroleumbasen och utanför elnätet, och vi gör det också. Så till slut har han fått vad han ville ha, ett oerhört starkt bärbart laboratorium som kan användas där det inte finns bensin eller elektricitet. Och nu när det är färdigt... Jag kan inte tro det. Han dök verkligen inte upp på din lektion?"

"Nej", sa Kelly.

"Så han har försvunnit", sa Thorne. "Underbart. Perfekt. Hur blir det med vårt fälttest? Vi tänkte ta ut de här fordonen i en vecka och testa dem."

"Jag vet", sa Kelly. "Vi fick tillstånd från våra föräldrar och allt, så att vi också kunde åka."

"Och nu är han inte här", rasade Thorne. "Jag antar att jag borde ha förväntat mig det. De här rikemansbarnen gör vad de vill. En kille som Levine ger *bortskämda ett* dåligt namn."

Från taket störtade en stor metallbur ner och landade bredvid dem på golvet. Thorne hoppade åt sidan. "Eddie! Jävlar! Tänker du titta på det?"

"Ledsen, Doc", sa Eddie Carr, högt uppe i takbjälkarna. "Men specifikationerna säger att den inte kan deformeras vid 12 000 psi. Vi var tvungna att testa det."

"Det är bra, Eddie. Men testa den inte när vi är under den!" Thorne böjde sig fram för att undersöka buren, som var cirkelformad och uppbyggd av centimetertjocka stänger av titanlegering. Den hade överlevt fallet utan skador. Och den var lätt; Thorne lyfte den upprätt med en hand. Den var cirka sex meter hög och fyra meter i diameter. Den såg ut som en överdimensionerad fågelbur. Den hade en svängdörr, försedd med ett tungt lås.

"Vad är det där för?" frågade Arby.

"Faktiskt", sa Thorne, "är det en del av *det.*" Han pekade över rummet, där en arbetare höll på att sätta ihop en hög med teleskopiska aluminiumstag. "Högobservationsplattformer, gjorda för att monteras på fältet. Byggnadsställningarna bildar en fast struktur, cirka femton meter hög. Utrustad med ett litet skydd på toppen. Också hopfällbar."

"En plattform för att observera vad?" Arby sa. Thorne sa: "Berättade han

inte det för dig?"

"Nej", sa Kelly. "Nej", sa Arby.

"Han har inte berättat för mig heller", sa Thorne och skakade på huvudet. "Allt jag vet är att han vill att allt ska vara oerhört starkt. Lätt och starkt, lätt och starkt. Omöjligt." Han suckade. "Gud bevare mig från akademiker."

"Jag trodde att du var akademiker", sa Kelly.

"Före detta akademiker", sa Thorne snabbt. "Nu tillverkar jag faktiskt saker. Jag pratar inte bara."

Kollegor som kände Jack Thorne var överens om att pensioneringen var den lyckligaste perioden i hans liv. Som professor i tillämpad ingenjörskonst och specialist på exotiska material hade han alltid varit praktiskt inriktad och älskat sina studenter. Hans mest kända kurs på Stanford, Structural Engineering 101a, var bland studenterna känd som "Thorny Problems", eftersom Thorne ständigt provocerade sin klass att lösa de utmaningar inom tillämpad ingenjörskonst som han ställde dem inför. Några av dessa hade för länge sedan blivit en del av studenternas folklore. Det var till exempel toalettpapperskatastrofen: Thorne bad studenterna att släppa en kartong med ägg från Hoover Tower utan att skada sig. Som stoppning kunde de bara använda papprören i mitten av toalettpappersrullarna. Äggen stänkte över hela torget nedanför.

Ett annat år bad Thorne studenterna att bygga en stol som skulle kunna bära en man som vägde 200 kilo, med hjälp av papperstips och tråd. En annan gång hängde han upp facit till slutprovet i klassrumstaket och bad eleverna att dra ner det med hjälp av vad de kunde göra av en skokartong i kartong med ett halvt kilo lakrits och några tandpetare.

När han inte var på lektion fungerade Thorne ofta som expertvittne i rättsfall som rörde materialteknik. Han specialiserade sig på explosioner, flygplanskrascher, kollapsade byggnader och andra katastrofer. Dessa utflykter i den verkliga världen skärpte hans syn på att forskare behövde en så bred utbildning som möjligt. Han brukade säga: "Hur kan man designa för människor om man inte kan historia och psykologi? Det kan man inte. För dina matematiska formler kan vara perfekta, men människorna kommer att förstöra dem. Och om det händer betyder det att *du har gjort* fel." Han kryddade sina föreläsningar med citat från Platon, Chaka Zulu, Emerson och Chang-tzu.

Men som en professor som var populär bland sina studenter - och som förespråkade allmänbildning - fann sig Thornes simma mot strömmen. Den akademiska världen marscherade mot allt mer specialiserad kunskap, uttryckt i en allt tätare jargong. I det här klimatet var det ett tecken på ytlighet att vara omtyckt av sina studenter, och intresse för verkliga problem var ett bevis på intellektuell fattigdom och en beklämmande likgiltighet för teori. Men i slutändan var det hans förkärlek för Chang-tzu som gjorde att han fick sparken. På ett avdelningsmöte,

en av hans kollegor gick upp och meddelade att "någon mytomspunnen kinesisk skitsnackare betyder skit för ingenjörskonsten".

Thorne gick i förtidspension en månad senare och startade kort därefter sitt eget företag. Han trivdes mycket bra med sitt arbete, men saknade kontakten med studenterna, och det var därför han gillade Levines två unga assistenter. De här barnen var smarta, de var entusiastiska och de var tillräckligt unga för att skolorna inte skulle ha förstört allt deras intresse för att lära. De kunde fortfarande använda sina hjärnor, vilket enligt Thorne var ett säkert tecken på att de ännu inte hade genomgått en formell utbildning.

"Jerry!" Thorne ropade till en av svetsarna på husbilarna. "Balansera stöttorna på båda sidor! Kom ihåg krocktesterna!" Thorne pekade på en videomonitor på golvet, som visade en datorbild av husbilen som kraschade in i en barriär. Först kraschade den med ändan före, sedan i sidled, sedan rullade den och kraschade igen. Varje gång klarade sig fordonet med mycket små skador. Datorprogrammet hade utvecklats av bilföretagen och sedan kasserats. Thorne tog över det och modifierade det. "Det är klart att bilföretagen slängde det - det är ju en bra idé. Man vill inte att några bra idéer ska komma från ett stort företag. Det kan leda till en bra produkt!" Han suckade. "Med hjälp av den här datorn har vi kraschat de här fordonen tiotusen gånger: designat, kraschat, modifierat, kraschat igen. Inga teorier, bara faktiska tester. Så som det borde vara."

Thornes motvilja mot teorier var legendarisk. Enligt hans uppfattning var en teori inget annat än en ersättning för erfarenhet, framförd av någon som inte visste vad han talade om. "Och titta nu. Jerry? Jerry! Jerry! Varför gjorde vi alla dessa simuleringar, om ni inte tänker följa planerna? Är alla här hjärndöda?"

"Ledsen, Doc..."

"Var inte ledsen! Var rätt!"

"Vi är ju ändå kraftigt överbyggda..."

"Jaså? Är det ditt beslut? Är det du som är designern nu? Följ bara ritningarna!" Arby travade bredvid Thorne. "Jag är orolig för dr Levine", sa han. "Verkligen? Det är jag inte. Det är jag inte alls."

"Men han har alltid varit pålitlig. Och mycket välorganiserad."

"Det är sant", sa Thorne. "Han är också helt impulsiv och gör vad han känner för."

"Kanske det", sa Arby, "men jag tror inte att han skulle vara försvunnen utan en bra anledning. Jag är rädd att han kan ha råkat illa ut. Så sent som förra veckan fick vi följa med honom till professor Malcolm i Berkeley, som hade en världskarta på sitt kontor, och den visade..."

"Malcolm!" Thorne fnös. "Skona mig! De är som ärtor i en kapsel, de där två. Den ena mer opraktisk än den andra. Men det är bäst att jag får tag på Levine nu." Han vände på klacken och gick mot sitt kontor.

Arby sa: "Ska du använda satellittelefonen?" Thorne gjorde en paus. "Vadå?"

"Satellittelefonen", sa Arby. "Tog inte dr Levine med sig en satellittelefon?"

"Hur skulle han kunna det?" sa Thorne. "Du vet att de minsta satellittelefonerna är lika stora som en resväska."

"Ja, men det behöver de inte vara", sa Arby. "Du kunde ha gjort en väldigt liten."

"Kan jag det? Hur då?" Trots sig själv var Thorne road av den här killen. Man var tvungen att gilla honom.

"Med VLSI com-kortet som vi hämtade", sa Arby. "Den triangulära. Det hade två Motorola BSN-23 chip arrays, och de är begränsad teknik som utvecklats för CIA eftersom de tillåter dig att göra en-"

"Hallå, hallå", sa Thorne och avbröt honom. "Var har du lärt dig allt det här? Jag har varnat dig för att hacka system..."

"Oroa dig inte, jag är försiktig", sa Arby. "Men det är sant det där med kom-boarden, eller hur?
Man kan göra en satelittelefon som väger ett kilo. Så: gjorde du det?" Thorne stirrade på honom en
lång stund.

"Kanske", sa han till slut. "Vad är det med det?" Arby flinade.

"Coolt", sa han.

Thornes lilla kontor var beläget i ett hörn av skjulet. Väggarna var tapetserade med ritningar, orderblanketter på skrivbord och tredimensionella datorritningar. Elektroniska komponenter, utrustningskataloger och högar med fax låg utspridda över skrivbordet. Thorne rotade bland dem och fick till slut fram en liten grå handhållen telefon. "Här har vi den." Han höll upp den så att Arby kunde se den. "Ganska bra, va? Jag har designat den själv."

Kelly sa: "Den ser ut precis som en mobiltelefon."

"Ja, men det är det inte. En mobiltelefon använder ett nät på plats. En satellittelefon kopplar upp sig direkt mot kommunikationssatelliter i rymden. Med en sådan kan jag tala med vem som helst i hela världen." Han slog numret snabbt. "Förr behövde man en parabol på tre fot. Sedan var det en parabol på en fot. Nu behövs ingen parabol alls, bara luren. Inte illa, om jag får säga det själv. Låt oss se om han svarar." Han tryckte på högtalartelefonen. De hörde samtalet ringa igenom, väsande statiskt.

"Jag känner Richard", sa Thorne, "han missade nog bara sitt plan eller glömde bort att han skulle vara tillbaka här i dag för de sista godkännandena. Och vi är i stort sett klara här. När du ser att vi är nere på de yttre stöttorna och klädseln är faktum att vi är klara. Han kommer att hålla oss uppe. Det är väldigt obetänksamt av honom." Telefonen ringde, upprepade elektroniska pip. "Om jag inte får tag på honom, så försöker jag med Sarah Harding."

"Sarah Harding?" frågade Kelly och tittade upp. Arby sa: "Vem är Sarah
Harding?"

"Bara den mest berömda unga djurbeteendevetaren i världen, Arb." Sarah Harding var en av Kellys personliga hjältar. Kelly hade läst varenda artikel hon kunde om henne. Sarah Harding hade varit en fattig stipendiestudent vid University of Chicago men nu, vid trettiotre års ålder, var hon biträdande professor vid Princeton. Hon var vacker och självständig, en rebell som gick sin egen väg. Hon hade valt livet som fältforskare och levde ensam i Afrika där hon studerade lejon och hyenor. Hon var känd för att vara tuff. En gång, när hennes Land Rover gick sönder, gick hon tjugo mil över savannen helt själv och drev bort lejon genom att kasta sten på dem.

På fotografier poserade Sarah oftast i shorts och khakiskjorta, med en kikare runt halsen, bredvid en Land Rover. Med sitt korta, mörka hår och sin starka, muskulösa kropp såg hon robust men samtidigt glamorös ut. Åtminstone var det så hon såg ut för Kelly, som alltid studerade bilderna intensivt och tog in varje detalj.

"Aldrig hört talas om henne", sa Arby.

Thorne sa: "Spenderar du för mycket tid med datorer, Arby?"

Arby sa: "Nej." Kelly såg hur Arbys axlar kröktes och han liksom drog sig tillbaka in i sig själv, som han alltid gjorde när han kände sig kritiserad. Han sa: "Djurbeteendevetare?"

"Det stämmer", sa Thorne. "Jag vet att Levine har talat med henne flera gånger de senaste veckorna. Hon hjälper honom med all den här utrustningen, när den äntligen ska ut på fältet. Eller ger honom råd. Eller något. Eller så är kopplingen till Malcolm. Hon var ju trots allt kär i Malcolm."

"Jag tror inte på det", sa Kelly. "Han kanske var kär i henne..." Thorne tittade på henne. "Har du träffat henne?"

"Nej, men jag känner till henne."

"Jag förstår." Thorne sa inget mer. Han kunde se alla tecken på hjältedyrkan, och han godkände det. En flicka kunde göra värre saker än att beundra Sarah Harding. Hon var i alla fall ingen idrottsman eller rockstjärna. Faktum är att det var uppfriskande för ett barn att beundra någon som faktiskt försökte främja kunskap....

Telefonen fortsatte att ringa. Ingen svarade.

"Vi vet att Levines utrustning är i ordning", sa Thorne. "Eftersom samtalet går igenom. Så mycket vet vi."

Arby sa: "Kan du spåra det?"

"Tyvärr, nej. Och om vi fortsätter så här, kommer vi förmodligen att tömma fältbatteriet, vilket betyder..."

Det klickade till och de hörde en mansröst, anmärkningsvärt tydlig och klar: "Levine."

"Okej. Okej, bra. Han är där", sa Thorne och nickade. Han tryckte på knappen på sin telefonlur. "Richard? Det är Doc Thorne."

Över högtalartelefonen hörde de ett ihållande statiskt sus. Sedan en hostning, och en skrapig röst sa: "Hallå? Hallå? Det är Levine här. Det är Levine här."

Thorne tryckte på knappen på sin telefon. "Richard. Det är Thorne. Hör du mig?"

"Hallå?" Levine sa i andra änden. "Hallå?"

Thorne suckade. "Richard. Du måste trycka på 'T'-knappen för att sända. Över." "Hallå?" Ännu en hostning, djup och raspig. "Det här är Levine. Hallå?"

Thorne skakade på huvudet i avsmak. "Uppenbarligen vet han inte hur man använder den. Det var som fan! Jag gick igenom det mycket noggrant med honom. Naturligtvis lyssnade han inte. Genier lyssnar aldrig. De tror att de vet allt. De här sakerna är inga leksaker." Han tryckte på sändknappen. "Richard, lyssna på mig. Du måste trycka på *T för att...*"

"Det här är Levine. Hallå? Levine. Snälla, jag behöver hjälp. Jag behöver hjälp." Ett slags stönande. "Om du kan höra mig, skicka hjälp. Lyssna, jag är på ön, jag lyckades ta mig hit, men..."

Ett knastrande. Ett väsande.

"Uh-oh", sa Thorne.

"Vad är det?" sa Arby och lutade sig framåt. "Vi håller på att förlora honom."

"Varför?"

"Batteri", sa Thorne. "Det går fort. Fan också. Richard: *var är du?*"

Över högtalartelefonen hörde de Levines röst: "-död redan-situationen blev-nu-mycket allvarlig-vet inte-kan höra mig, men om du-skaffar hjälp-"

"Richard. *Berätta var du* är*!*"

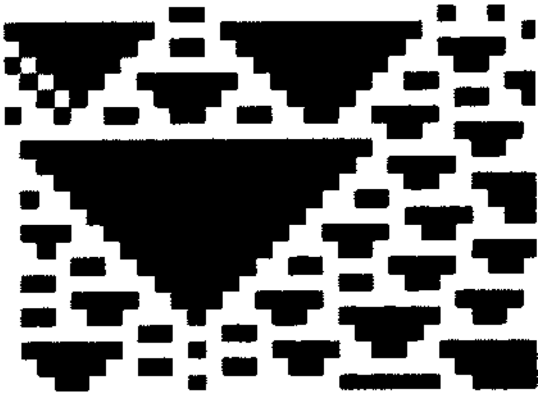
Telefonen susade och överföringen blev allt sämre. De hörde Levine säga: "-har mig omringad, och ondskefulla -kan känna lukten av dem särskilt nattetid-"

"Vad pratar han om?" sa Arby. "-för-att-skada-inte-inte-lång-tid-" Och så

hördes ett sista, avklingande sus. Och plötsligt dog telefonen.

Thorne klickade av sin egen telefonlur och stängde av högtalartelefonen. Han vände sig till barnen, som båda var bleka. "Vi måste hitta honom", sa han. "På en gång."

ANDRA KONFIGURATIONEN

"*Självorganisationen blir alltmer komplex i takt med att systemet rör sig mot den kaotiska kanten.*"
-IAN MALCOLM

Ledtrådar

Thorne låste upp dörren till Levines lägenhet och tände lamporna. De stirrade förvånat. Arby sa: "Det ser ut som ett museum!"

Levines tvårumslägenhet var inredd i en vagt asiatisk stil, med rika träskåp och dyra antikviteter. Men lägenheten var fläckfritt ren och de flesta antikviteterna var inrymda i plastlådor. Allt var prydligt märkt. De gick långsamt in i rummet.

"*Bor* han här?" sa Kelly. Hon hade svårt att tro det. Lägenheten verkade så opersonlig för henne, nästan omänsklig. Och hennes egen lägenhet var så stökig hela tiden...

"Ja, det gör han", sa Thorne och stoppade nyckeln i fickan. "Det ser alltid ut så här. Det är därför han aldrig kan leva med en kvinna. Han står inte ut med att någon rör vid något."

Vardagsrummets soffor var placerade runt ett soffbord i glas. På bordet låg fyra högar med böcker, var och en prydligt placerad i linje med glaskanten. Arby kastade en blick på titlarna. *Katastrofteori och framväxande strukturer. Induktiva processer i molekylär evolution. Cellulära automater. Metodik för icke-linjär anpassning. Fasövergång i evolutionära system*. Det fanns också några äldre böcker, med titlar på tyska.

Kelly sniffade in luften. "Är det något på gång?"

"Jag vet inte", sa Thorne. Han gick in i matsalen. Längs väggen såg han en värmeplatta med en rad täckta tallrikar. De såg ett matbord i polerat trä, med en dukning för en person, silver och slipat glas. Soppa ångades från en skål.

Thorne gick fram och tog upp ett pappersark på bordet och läste: "Hummerbisque, ekologiska grönsaker, halstrad ahi tonfisk." En gul Post-it var fäst. "Hoppas din resa var bra! Romelia."

"Wow", sa Kelly. "Menar du att någon lagar middag åt honom varje dag?"

"Jag antar det", sa Thorne. Han verkade inte imponerad utan gick igenom en hög med oöppnad post som hade lagts fram bredvid tallriken. Kelly tittade på några fax som låg på ett bord i närheten. Det första var från Peabody Museum på Yale i New Haven. "Är det här tyskt?", sa hon och räckte över det till Thorne.

> Kära dr Levine:
> Ditt begärda dokument:
> "*Historiska forskningsarbeten om die Geologie Zentralamerikas, 1922-1929*"
> har skickats med Federal Express idag. Tack för att ni kom.
> (undertecknad)
> Dina Skrumbis, arkivarie

"Jag kan inte läsa det", sa Thorne. "Men jag tror att det är *något som heter Researches on the Geology of Central America*. Och det är från tjugotalet - inte precis några heta nyheter."

"Jag undrar varför han ville ha den?", sa hon.

Thorne svarade henne inte. Han gick in i sovrummet.

Sovrummet var sparsmakat och minimalistiskt, sängen var en svart futon, prydligt bäddad. Thorne öppnade garderobsdörrarna och såg klädhängare med kläder, allt pressat, prydligt uppdelat, mycket av det i plast. Han öppnade den översta byrålådan och såg strumpor vikta, ordnade efter färg.

"Jag förstår inte hur han kan leva så här", säger Kelly.

"Det är inget problem", sa Thorne. "Allt du behöver är tjänare." Han öppnade snabbt de andra lådorna, den ena efter den andra.

Kelly gick över till nattduksbordet. Där låg flera böcker. Den som låg överst var mycket liten och gulnade av ålder. Den var på tyska och hade titeln *Die Fünf Todesarten*. Hon bläddrade igenom den och såg färgglada bilder av vad som såg ut som azteker i färgglada dräkter. Det var nästan som en illustrerad barnbok, tänkte hon.

Därunder låg böcker och tidskriftsartiklar med Santa Fe-institutets mörkröda omslag: *Genetiska algoritmer och heuristiska nätverk. Geology of Central America, Tessellation Automata of Arbitrary Dimension*. Årsredovisning 1989 för InGen Corporation. Och bredvid telefonen lade hon märke till ett ark med hastigt nedklottrade anteckningar. Hon kände igen den exakta handstilen som Levines.

Det stod så här:

> "SITE B"
> Vulkanische Tacaño?
> Nublar?

1 av 5 dödsfall? I Montns? Nej!!!
kanske Guitierrez försiktig

Kelly sa: "Vad är Site B? Han har anteckningar om den."

Thorne kom över för att titta. "*Vulkanische",* sa han. "Det betyder *vulkanisk,* tror jag. Och Tacaño och Nublar... Det låter som ortsnamn. Om de är det, kan vi kolla det på en atlas..."

"Och vad är det här om en av fem dödsfall?" sa Kelly. "Det vet jag inte", sa han.

De satt och stirrade på papperet när Arby kom in i sovrummet och sa: "Vad är Site B?"

Thorne tittade upp. "Varför?"

"Det är bäst att du ser hans kontor", sa Arby.

Levine hade gjort om det andra sovrummet till ett kontor. Det var, precis som resten av lägenheten, beundransvärt välstädat. Det fanns ett skrivbord med papper i prydliga staplar och en dator som var täckt av plast. Men bakom skrivbordet fanns en stor korktavla som täckte större delen av väggen. På denna tavla hade Levine fäst kartor, diagram, tidningsurklipp, Landsat-bilder och flygfotografier. Längst upp på tavlan fanns en stor skylt med texten "Site B?"

Bredvid fanns en suddig, böljande ögonblicksbild av en glasögonprydd kinesisk man i vit labbrock som stod i djungeln bredvid en träskylt med texten "Site B". Hans rock var uppknäppt och han bar en t-shirt med bokstäver på.

Vid sidan av fotot fanns en stor förstoring av t-shirten, som den såg ut på originalfotot. Det var svårt att läsa bokstäverna, som delvis täcktes av labbrocken på båda sidor, men det verkade stå:

nGen Site B esearch Facili

Med prydlig handstil hade Levine antecknat: "InGen Site B Research Facility????
VART????"

Strax under detta fanns en sida ur InGens årsredovisning. Ett inringat stycke läste:

> Förutom huvudkontoret i Palo Alto, där InGen har ett ultramodernt forskningslaboratorium på 200.000 kvadratmeter, driver företaget tre fältlaboratorier runt om i världen. Ett geologiskt laboratorium i Sydafrika, där bärnsten och andra biologiska prover samlas in; en forskningsgård i bergen i Costa Rica, där exotiska växtsorter odlas; och en anläggning på ön Isla Nublar, 120 mil väster om Costa Rica.

Bredvid detta hade Levine skrivit: "Ingen B! Lögnare!" Arby sa: "Han är
verkligen besatt av B-sidan."

"Det kan jag säga", sa Thorne. "Och han tror att den ligger på en ö någonstans."

Thorne tittade noga på tavlan och tittade på satellitbilderna. Han noterade att även om de var tryckta i falska färger och i olika förstoringsgrader verkade de alla visa samma allmänna geografiska område: en klippig kustlinje och några öar utanför kusten. Kustlinjen hade en strand och inträngande djungel; det kunde vara Costa Rica, men det var omöjligt att säga säkert. I själva verket kunde det vara vilken plats som helst av ett dussin platser i världen.

"Han sa att han var på en ö", sa Kelly.

"Ja." Thorne ryckte på axlarna. "Men det hjälper oss inte så mycket." Han stirrade på tavlan. "Det måste finnas tjugo öar här, kanske fler."

Thorne tittade på ett memo, längst ner på sidan.

SITE B @#$#TO ALL DEPARTMENTS OF[]**** MINDER OF%$#@#!PRESS AVOIDAN******

Mr Hammond vill påminna alla****efter^*&^marknadsföring *%**Långsiktig marknadsföringsplan*&^&^%

Marknadsföring av föreslagna semesteranläggningar kräver att JP-teknikens fulla komplexitet inte ~~avslöjas,~~ meddelas eller ~~görs känd~~. Mr Hammond vill påminna alla avdelningar om att produktionsanläggningen inte kommer att bli föremål för pressmeddelande ~~eller diskussion vid någon~~ tidpunkt~~.~~

Produktions-/tillverkningsanläggning kan inte vara#@#$# hänvisning till produktionsö lok

Isla S. inhouse reference only strict press***^%$**guidelines "Det här är konstigt", sa han. "Vad tycker du om det här?"

Arby kom över och tittade eftertänksamt på den.

"Alla dessa försvunna brev och skräp", sa Thorne. "Förstår du vad det handlar om?"

"Ja", sa Arby. Han knäppte med fingrarna och gick direkt till Levines skrivbord. Där drog han bort plasthöljet från datorn och sa: "Jag tänkte väl det."

Datorn på Levines skrivbord var inte den moderna maskin som Thorne hade förväntat sig. Den här datorn var flera år gammal, stor och otymplig, och dess hölje var repat på många ställen. Den hade en svart rand på lådan där det stod "Design Associates, Inc." Längre ner, precis vid strömbrytaren, fanns en glänsande liten metallbricka med texten "Property International Genetics Technology, Inc, Palo Alto, CA".

"Vad är det här?" Thorne sa. "Har Levine en InGen-dator?"

"Ja", sa Arby. "Han skickade oss för att köpa den förra veckan. De sålde ut datorutrustning."

"Och han skickade dig?" sa Thorne.

"Ja, jag och Kelly. Jag och Kelly. Han ville inte gå själv. Han är rädd för att bli förföljd." "Men den här saken är en CAD-CAM-maskin, och den måste vara fem år gammal," Thorne sa. CAD-CAM-datorer användes av arkitekter, grafiker och maskiningenjörer. "Varför skulle Levine vilja ha den?"

"Han berättade aldrig för oss", sa Arby och slog på strömbrytaren. "Men nu vet jag." "Ja?"

"Det där memot", sa Arby och nickade mot väggen. "Vet du varför det ser ut så där? Det är en återskapad datafil. Levine har återställt InGen-filer från den här maskinen."

Som Arby förklarade det hade alla datorer som InGen sålde den dagen fått sina hårddiskar omformaterade för att förstöra alla känsliga data på diskarna. Men CAD-

CAM-maskiner var ett undantag. Alla dessa maskiner hade en speciell programvara installerad av tillverkaren. Programvaran var knuten till enskilda maskiner med hjälp av individuella kodreferenser. Det gjorde datorerna besvärliga att formatera om, eftersom programvaran måste installeras om individuellt, vilket tog flera timmar.

"Så de gjorde det inte", sa Thorne.

"Just det", sa Arby. "De raderade bara katalogen och sålde dem." "Och det betyder att originalfilerna fortfarande finns kvar på disken."

"Okej."

Monitorn lyste upp. På skärmen stod det:

TOTALT ANTAL ÅTERSTÄLLDA FILER: 2.387

"Jösses", sa Arby. Han lutade sig framåt och stirrade intensivt med fingrarna över tangenterna. Han tryckte på katalogknappen, och rad efter rad med filnamn rullade ner. Tusentals filer totalt.

Thorne sa: "Hur ska du..."

"Ge mig en minut här", sa Arby och avbröt honom. Sedan började han skriva snabbt.

"Okej, Arb", sa Thorne. Han roades av Arbys överlägsna sätt att uppträda när han arbetade med en dator. Han verkade glömma hur ung han var, hans vanliga försynthet och blyghet försvann. Den elektroniska världen var verkligen hans element. Och han visste att han var bra på det.

Thorne sa: "All hjälp du kan ge oss kommer att vara..."

"Doc", sa Arby. "Kom igen nu. Gå och, eh, jag vet inte. Hjälp Kelly eller nåt." Och han vände sig bort och skrev.

Raptor

Velociraptorn var två meter lång och mörkgrön. Den var beredd att gå till attack och väste högt med sin muskulösa hals framåt och breda käkar. Tim, en av modellbyggarna, sa: "Vad tycker du, dr Malcolm?"

"Inget hot", sa Malcolm och gick förbi. Han befann sig i biologiavdelningens bakre flygel, på väg till sitt kontor.

"Inget hot?" sa Tim.

"De står aldrig så här, plattfotade på två fötter. Ge honom en bok" - han tog en anteckningsbok från ett skrivbord och placerade den i djurets underarmar - "så kanske han sjunger en julsång."

"Jösses", sa Tim. "Jag trodde inte att det var så illa."

"Dåligt?" sa Malcolm. "Det här är en förolämpning mot ett stort rovdjur. Vi borde känna hans hastighet, hot och kraft. Bredda käkarna. Få ner nacken. Spänn musklerna, dra åt huden. Och upp med benet. Kom ihåg att raptorer inte attackerar med käkarna - de använder tåklorna", sa Malcolm. "Jag vill se klon lyftas upp, redo att hugga ner och slita tarmarna ur bytet."

"Tror du verkligen det?" Tim sa tveksamt. "Det kan skrämma små barn..."

"Du menar att det kan skrämma dig." Malcolm fortsatte nerför korridoren. "Och en annan sak: ändra det där väsande ljudet. Det låter som om någon kissar. Ge det här djuret ett *morrande*. Ge ett stort rovdjur vad det förtjänar."

"Oj", sa Tim, "jag visste inte att du hade så personliga känslor för det."

"Den ska vara korrekt", sa Malcolm. "Du vet, det finns något som heter korrekt och inkorrekt. Oavsett vad du känner." Han gick vidare, irriterad, och ignorerade den tillfälliga smärtan i benet. Modelleraren irriterade honom, även om han var tvungen att erkänna att Tim bara var en representant för det nuvarande, flummiga tänkandet - det som Malcolm kallade "sappy science".

Malcolm hade länge varit otålig över sina vetenskapliga kollegers arrogans. Han visste att de upprätthöll denna arrogans genom att resolut ignorera vetenskapens historia som ett sätt att tänka. Vetenskapsmännen låtsades att historien inte spelade någon roll, eftersom det förflutnas fel nu korrigerades av moderna upptäckter. Men deras förfäder hade ju trott exakt samma sak i det förflutna också. De hade haft fel då. Och moderna vetenskapsmän hade fel nu. Inget avsnitt i vetenskapshistorien bevisade det bättre än hur dinosaurier hade framställts under årtiondena.

Det var tillnyktrande att inse att den mest korrekta uppfattningen om dinosaurier också hade varit den första. Redan på 1840-talet, när Richard Owen för första gången beskrev gigantiska ben i England, kallade han dem *Dinosauria*: fruktansvärda ödlor. Det var fortfarande den mest korrekta beskrivningen av dessa varelser, tyckte Malcolm. De var verkligen som ödlor, och de var fruktansvärda.

Men sedan Owen hade den "vetenskapliga" synen på dinosaurier genomgått många förändringar. Eftersom viktorianerna trodde på det oundvikliga i framsteg, insisterade de på att dinosaurierna nödvändigtvis måste vara underlägsna - varför skulle de annars vara utdöda? Så viktorianerna gjorde dem feta, slöa och dumma - stora idioter från det förflutna. Denna uppfattning förstärktes, så att dinosaurierna i början av 1900-talet hade blivit så svaga att de inte kunde bära sin egen vikt. Apatosaurierna var tvungna att stå med magen i vatten för att inte krossa sina egna ben. Hela den antika världens föreställningsvärld genomsyrades av dessa idéer om svaga, dumma och långsamma djur.

Den uppfattningen förändrades inte förrän på 1960-talet, då några avhoppade forskare under ledning av John Ostrom började föreställa sig snabba, smidiga och varmblodiga dinosaurier. Eftersom dessa forskare hade fräckheten att ifrågasätta dogmerna blev de brutalt kritiserade i flera år, trots att det nu verkade som om deras idéer var korrekta.

Men under det senaste decenniet hade ett växande intresse för socialt beteende lett till ännu en annan syn. Dinosaurierna sågs nu som omtänksamma varelser som levde i grupper och uppfostrade sina små ungar. De var goda djur, till och med söta djur. De stora sötnosarna hade inget att göra med deras fruktansvärda öde, som besöktes av Alvarez meteor. Och den nya sentimentala synen skapade människor som Tim, som var ovilliga att se den andra sidan av myntet, livets andra ansikte. Naturligtvis hade vissa dinosaurier varit sociala och samarbetsvilliga. Men andra hade varit jägare - och mördare av oöverträffad ondska. För Malcolm var den sannaste bilden av livet i det förflutna samspelet mellan livets alla aspekter, det goda och det onda, det starka och det svaga. Det var inte bra att låtsas om något annat.

Att skrämma små barn, verkligen! Malcolm fnös irriterat när han gick nerför korridoren.

I själva verket var Malcolm bekymrad över vad Elizabeth Gelman hade berättat för honom om vävnadsfragmentet, och särskilt taggen. Den där taggen betydde problem, det var Malcolm säker på.

Men han var inte säker på vad han skulle göra åt det.

Han svängde runt hörnet och passerade utställningen med Clovis-spetsar, pilspetsar som tillverkats av de första människorna i Amerika. Där framme såg han sitt kontor. Beverly, hans assistent, stod bakom sitt skrivbord och städade papper och gjorde sig redo att gå hem. Hon gav honom hans fax och sa: "Jag har lämnat ett meddelande till dr Levine på hans kontor, men han har inte ringt tillbaka. De verkar inte veta var han är."

"För en gångs skull", sa Malcolm och suckade. Det var så svårt att arbeta med Levine; han var så oberäknelig att man aldrig visste vad man skulle förvänta sig. Malcolm hade varit den som betalat borgen när Levine greps i sin Ferrari. Han bläddrade igenom faxen: konferensdatum, begäran om särtryck ... inget intressant. "Okej, tack Beverly. Tack, Beverly."

"Åh. Och fotograferna kom. De blev klara för en timme sedan." "Vilka fotografer?" sa han.

"Från *Chaos Quarterly*. För att fotografera ditt kontor." "Vad pratar du om?" sa Malcolm.

"De kom för att fotografera ditt kontor", sa hon. "Till en serie om kända matematikers arbetsplatser. De hade ett brev från dig där det stod att det var..."

"Jag har aldrig skickat något brev", sa Malcolm. "Och jag har aldrig hört talas om *Chaos Quarterly.*"

Han gick in på sitt kontor och såg sig omkring. Beverly skyndade in efter honom med ett bekymrat ansikte.

"Är det okej? Är allt här?"

"Ja", sa han och skannade snabbt. "Det verkar vara bra." Han öppnade lådorna i sitt skrivbord, en efter en. Ingenting verkade saknas.

"Det är en lättnad", sa Beverly, "för..."

Han vände sig om och tittade mot andra sidan av rummet.

Kartan.

Malcolm hade en stor världskarta med nålar för alla observationer av vad Levine kallade "avvikande former". Enligt den mest liberala räkningen - Levines räkning - hade det nu gjorts tolv stycken, från Rangiroa i väster till Baja California och Ecuador i öster. Få av dem var verifierade. Men nu fanns det ett vävnadsprov som bekräftade ett exemplar, och det gjorde alla de andra mer sannolika.

"Har de fotograferat den här kartan?"

"Ja, de fotograferade allt. Spelar det någon roll?"

Malcolm tittade på kartan och försökte se den med nya ögon. För att se vad en utomstående skulle göra av den. Han och Levine hade tillbringat timmar framför kartan och funderat över möjligheten av en "förlorad värld" och försökt bestämma var den kunde finnas. De hade kommit fram till att det var fem öar i en kedja utanför Costa Ricas kust. Levine var övertygad om att det var en av dessa öar, och Malcolm började tro att han hade rätt. Men de öarna var inte markerade på kartan...

Beverly sa: "De var en mycket trevlig grupp. Väldigt artiga. Utländska - schweiziska, tror jag."

Malcolm nickade och suckade. Åt helvete med det, tänkte han. Det måste ju komma ut förr eller senare.

"Det är okej, Beverly." "Är du säker?"

"Ja, det är bra. Ha en trevlig kväll." "God natt, dr Malcolm."

Ensam på sitt kontor ringde han upp Levine. Telefonen ringde och sedan pep telefonsvararen. Levine var fortfarande inte hemma.

"Richard, är du där? Om du är det, svara, det är viktigt." Han väntade, men inget hände.

"Richard, det är Ian. Lyssna, vi har ett problem. Kartan är inte längre säker. Jag har fått provet analyserat, Richard, och jag tror att det visar var Site B ligger, om jag..."

Det hördes ett klick när telefonen lyftes. Han hörde ljudet av en andning. "Richard?", sa han.

"Nej", sa rösten, "det här är Thorne. Och jag tror att det är bäst att du kommer hit genast."

De fem dödsfallen

"Jag visste det", sa Malcolm när han kom in i Levines lägenhet och kastade en snabb blick omkring sig. "Jag visste att han skulle göra något sådant här. Du vet hur impulsiv han är. Jag sa till honom att inte gå förrän vi har all information. Men jag borde ha vetat. Naturligtvis gick han."

"Ja, det gjorde han."

"Ego", sa Malcolm och skakade på huvudet. "Richard måste vara först. Han måste räkna ut det först, han måste komma dit först. Jag är mycket orolig, han kan förstöra allt. Det här impulsiva beteendet: man inser att det är en storm i hjärnan, neuroner på gränsen till kaos. Besatthet är bara en variant av beroende. Men vilken vetenskapsman har någonsin haft självkontroll? De får lära sig i skolan att det är dålig stil att vara balanserad. De glömmer att Neils Bohr inte bara var en stor fysiker utan också en olympisk idrottare. Nuförtiden försöker alla vara nördar. Det är den professionella stilen."

Thorne tittade på Malcolm med eftertanke. Han tyckte sig ana en viss konkurrensfördel. Han frågade: "Vet du vilken ö han åkte till?"

"Nej, det gör jag inte." Malcolm gick runt i lägenheten och tog in saker och ting. "Sist vi talades vid hade vi begränsat det till fem öar, alla i söder. Men vi hade inte bestämt oss för vilken."

Thorne pekade på tavlan med satellitbilderna. "Är det de här öarna?" "Ja", sa Malcolm och tittade kort. "De är utspridda i en båge, ungefär tio
mil utanför Puerto Cortés-bukten. Det sägs att de är obebodda. Lokalbefolkningen kallar dem "De fem dödsfallen".

"Varför?" sa Kelly.

"Någon gammal indianhistoria", sa Malcolm. "Något om en modig krigare som tillfångatogs av en kung som erbjöd honom att välja död. Brännas, drunkna, krossas, hängas, halshuggas. Krigaren sa att han skulle ta dem alla, och han åkte från ö till ö och upplevde de olika utmaningarna. En sorts ny världs version av Herkules arbete..."

"Så *det är vad det* är!" sa Kelly och sprang ut ur rummet. Malcolm såg tom ut.

Han vände sig till Thorne, som ryckte på axlarna.

Kelly kom tillbaka med den tyska barnboken i handen. Hon gav den till Malcolm.

"Ja", sa han. "*Die Fünf Todesarten*. Dödens fem vägar. Intressant att den är på tyska..."

"Han har massor av tyska böcker", sa Kelly. "Har han? Den jäveln. Han har
aldrig berättat det för mig." "Betyder det något?" sa Kelly.

"Ja, det betyder mycket. Kan du räcka mig förstoringsglaset?"

Kelly gav honom ett förstoringsglas från skrivbordet. "Vad betyder det?"

"De Fem Dödsöarna är urgamla vulkanöar", sa han. "Vilket betyder att de är geologiskt mycket rika. På tjugotalet ville tyskarna utvinna dem." Han tittade på bilderna och kisade. "Ah. Ja, det här är öarna, utan tvekan. Matanceros, Muerte, Tacaño, Sorna, Pena ... Alla namn på död och förstörelse ... Okej. Jag tror att vi är nära. Har vi några satellitbilder med spektrografiska analyser av molntäcket?"

Arby sa: "Kommer det att hjälpa dig att hitta Site B?"

"Vad?" Malcolm snurrade runt. "Vad vet du om Site B?"

Arby satt vid datorn och arbetade fortfarande. "Det var inget. Bara att dr Levine letade efter Site B. Och att det var namnet i filerna."

"Vilka filer?"

"Jag har återskapat några InGen-filer från den här datorn. Och när jag sökte igenom gamla dokument hittade jag referenser till Site B... Men de är ganska förvirrande. Som den här." Han lutade sig tillbaka för att låta Malcolm titta på skärmen.

Sammanfattning: Planändringar #35

PRODUKTION (PLATS B) - LUFTHANDTAGARE Årskurs 5 till 7 LAB STRUKTUR 400 cmm till 510 cmm BIOSÄKERHET Nivå PK/3 till Nivå PK/5 TRANSPORTHASTIGHETER 3 mpm till 2,5 mpm HÅLLNINGSYTOR 13 hektar till 26 hektar PERSONAL Q 17 (4 admin) till 19 (4 admin) KOMMUNIKATIONS PROTOKOLL ET(VX) till RDT (VX)

Malcolm rynkade pannan. "Märkligt, men inte särskilt hjälpsamt. Det säger oss inte vilken ö - eller ens om det är på en ö överhuvudtaget. Vad har du mer?"

"Tja..." Arby knäpper på tangenterna. "Nu ska vi se. Det är den här."

PLATS B Ö-NÄTVERK NODALPUNKTER - ZON 1 (FLOD) 1-8 ZON 2 (KUST) 9-16 ZON 3 (ÅS) 17-24 ZON 4 (DAL) 25-32

Malcolm sa: "Okej, så det är en ö. Och Site B har ett nätverk - men ett nätverk av vad? Datorer?"

Arby sa: "Jag vet inte. Kanske ett radionätverk."

"I vilket syfte?" sa Malcolm. "Vad skulle ett radionätverk användas till?
Det här är inte till någon större hjälp."

Arby ryckte på axlarna. Han tog det som en utmaning. Han började skriva rasande snabbt igen. Sedan sa han: "Vänta! ... Här är en till ... om jag bara kan formatera den ... Där! Jag har den!"

Han flyttade sig bort från skärmen så att de andra kunde se. Malcolm tittade och sa: "Mycket bra.
Mycket bra!"

SITE B LEGENDS EAST WING
LABORATORY OUTLYING
NÄRBUTIK BENSINSTATION
MGRS HOUSE SECURITY ONE RIVER
DOCK SWAMP ROAD MTN VIEW ROAD
WEST WING ASSEMBLY BAY MAIN
CORE WORKER VILLAGE POOL/TENNIS
JOG PATH SECURITY TWO BOATHOUSE
RIVER ROAD CLIFF ROAD LOADING
BAY ENTRANCE
GEO TURBINE
GEO CORE PUTTING GREENER
GASLEDNINGAR VÄRMELEDNINGAR
SOLENERGI ONE RIDGE ROAD
HOLDING PENNOR

"Nu börjar det likna något", sa Malcolm och läste igenom listan. "Kan du skriva ut det här?"

"Visst." Arby strålade. "Är det verkligen gott?" "Det är det verkligen", sa
Malcolm.

Kelly tittade på Arby och sa: "Arb. Det är de textetiketter som hör till en karta." "Ja, jag tror det. Ganska snyggt, va?" Han tryckte på en knapp och skickade bilden till
skrivaren.

Malcolm tittade lite mer på listan och vände sedan uppmärksamheten mot satellitkartorna och tittade noga på var och en av dem med förstoringsglaset. Hans näsa var bara några centimeter från fotografierna.

"Arb", sa Kelly, "sitt inte bara där. Kom igen nu! Ta tillbaka kartan! Det är vad vi behöver!"

"Jag vet inte om jag kan", sa Arby. "Det är ett proprietärt trettiotvå-bitarsformat.... Jag menar, det är ett stort jobb."

"Sluta gnälla, Arb. Gör det bara."

"Glöm det", sa Malcolm. Han tog ett steg bort från satellitbilderna som hängde på väggen. "Det är inte viktigt."

"Det är det inte?" sa Arby, lite sårad.

"Nej, Arby. Du kan sluta. För med tanke på vad du redan har upptäckt är jag helt säker på att vi kan identifiera ön, just nu."

James

Ed James gäspade och tryckte in hörsnäckan hårdare i örat. Han ville vara säker på att han fick med sig allt det här. Han flyttade på sig i förarsätet i sin grå Taurus, försökte göra det bekvämt för sig och hålla sig vaken. Den lilla bandspelaren snurrade i hans knä, bredvid hans anteckningsblock och de skrynkliga pappren från två Big Macs. James tittade över gatan på Levines hyreshus. Lamporna var tända i lägenheten på tredje våningen.

Och buggen som han hade placerat där förra veckan fungerade bra. Genom öronsnäckan hörde han ett av barnen säga: "Hur?"

Och så sa den förlamade killen Malcolm: "Kärnan i verifiering är flera olika resonemang som sammanstrålar i en enda punkt."

"Vad menar du?", sa grabben.

Malcolm sa: "Titta bara på Landsat-bilderna." På sitt anteckningsblock skrev James

LANDSAT.

"Vi har redan tittat på dem", sa flickan.

James kände sig dum som inte tidigare hade insett att de här två barnen arbetade för Levine. Han mindes dem väl, de gick i klassen som Levine undervisade. Det var en kort svart kille och en klumpig vit tjej. Bara barn, kanske elva eller tolv. Han borde ha insett det.

Inte för att det spelade någon roll nu, tänkte han. Han skulle få informationen i alla fall. James sträckte sig över instrumentbrädan och plockade ut de två sista pommes fritesen och åt dem, trots att de var kalla.

"Okej", hörde han Malcolm säga. "Det är den här ön. Det här är ön som Levine åkte till."

Flickan sa tveksamt: "Tror du det? Det här är... Isla Sorna." James skrev ISLA SORNA.

"Det är vår ö", sa Malcolm. "Varför? Tre oberoende skäl. För det första är den privatägd, så den har inte genomsökts av Costa Ricas regering. För det andra, privatägd av vem? Av tyskarna, som hyrde ut rättigheter till mineralutgrävningar på tjugotalet."

"Alla tyska böcker!"

"Exakt. För det tredje, från Arbys lista - och från en annan oberoende källa - är det tydligt att det finns vulkanisk gas på plats B. Så vilka öar har vulkanisk gas på plats B?

gas? Ta förstoringsglaset och titta själv. Det visar sig att det bara finns en ö som gör det."

"Du menar den här?" sa flickan. "Ja, just det. Det är vulkanisk rök."

"Hur vet du det?"

"Spektrografisk analys. Ser du den här spetsen? Det är elementärt svavel i molntäcket. Det finns egentligen inga källor till svavel förutom vulkaniska källor."

"Vad är det för annan spik?" frågade flickan.

"Metan", sa Malcolm. "Det finns tydligen en ganska stor källa till metangas."

"Är det också vulkaniskt?" sa Thorne.

"Det kan det vara. Metan frigörs från vulkanisk aktivitet, men oftast under aktiva utbrott. Den andra möjligheten är att det kan vara organiskt."

"Organisk? Vad betyder det?" "Stora växtätare, och..."

Sen var det något som James inte kunde höra, och grabben sa, "Vill du att jag ska avsluta den här återhämtningen, eller inte?" Han lät irriterad.

"Nej", sa Thorne. "Det spelar ingen roll nu, Arby. Vi vet vad vi måste göra. Nu kör vi, ungar!"

James tittade upp mot lägenheten och såg att lamporna släcktes. Några minuter senare dök Thorne och barnen upp vid huvudentrén på gatuplanet. De satte sig i en jeep och körde iväg. Malcolm gick till sin egen bil, klev in tafatt och körde iväg i motsatt riktning.

James övervägde att följa efter Malcolm, men han hade något annat att göra nu. Han slog på bilens tändning, tog upp telefonen och slog numret.

Fältsystem

En halvtimme senare, när de kom tillbaka till Thornes kontor, stirrade Kelly förbluffad. De flesta arbetarna var borta och skjulet hade städats upp. De två släpvagnarna och Explorer stod sida vid sida, nymålade i mörkgrönt och klara att köra.

"De är klara!"

"Jag sa ju att de skulle vara det", sa Thorne. Han vände sig till sin förste förman, Eddie Carr, en kraftig ung man i tjugoårsåldern. "Eddie, var är vi?"

"Vi håller på att avsluta, Doc", sa Eddie. "Färgen är fortfarande våt på några ställen, men det borde vara torrt i morgon bitti."

"Vi kan inte vänta till imorgon. Vi flyttar ut nu." "Ska vi?"

Arby och Kelly utbytte blickar. Det här var nyheter för dem också.

Thorne sa: "Jag vill att du kör en av de här, Eddie. Vi måste vara på flygplatsen vid midnatt."

"Men jag trodde att vi testade på fältet..."

"Ingen tid för det. Vi ska direkt till platsen." Det plingade till vid ytterdörren. "Det är nog Malcolm." Han tryckte på knappen för att låsa upp dörren.

"Ska du inte testa på fältet?" sa Eddie med en bekymrad blick. "Jag tror att det är bäst att du skakar om dem, Doc. Vi har gjort några ganska komplexa modifieringar här, och..."

"Vi har inte tid", sa Malcolm när han kom in. "Vi måste åka genast." Han vände sig till Thorne. "Jag är mycket orolig för honom."

"Eddie!" sa Thorne. "Har utträdeshandlingarna kommit in?" "Javisst, vi har haft dem de senaste två veckorna."

"Hämta dem och ring Jenkins och be honom möta oss på flygplatsen och ordna detaljerna åt oss. Jag vill vara i luften om fyra timmar."

"Jösses, Doc..." "Gör det bara."

Kelly sa: "Ska du åka till Costa Rica?"

"Just det, det stämmer. Vi måste få tag på Levine. Om det inte är för sent." "Vi följer med dig", sa Kelly.

"Just det", sa Arby. "Det gör vi."

"Absolut inte", sa Thorne. "Det kommer inte på fråga." "Men vi har förtjänat det!"

"Dr Levine pratade med våra föräldrar!" "Vi har redan fått tillstånd!"

"Ni har tillstånd", sa Thorne strängt, "att göra ett fälttest i skogen hundra mil härifrån. Men det gör vi inte. Vi ska åka till en plats som kan vara mycket farlig, och du följer inte med oss, så är det med det."

"Men..."

"Barn", sa Thorne. "Gör mig inte förbannad. Jag ska gå och ringa ett telefonsamtal. Du samlar ihop dina grejer. Ni ska åka hem."

Och han vände sig om och gick sin väg. "Jösses", sa Kelly.

Arby räckte ut tungan åt den avgående Thorne och mumlade: "Vilken skitstövel."

"Kom in i programmet, Arby", sa Thorne utan att se sig om. "Ni två ska åka hem. Punkt slut."

Han gick in på sitt kontor och smällde igen dörren.

Arby stoppade händerna i fickorna. "De kunde inte ha listat ut det utan vår hjälp."

"Jag vet, Arb", sa hon. "Men vi kan inte tvinga honom att ta oss." De vände sig till Malcolm.

"Dr Malcolm, kan du snälla..." "Ledsen", sa Malcolm. "Jag kan inte."

"Men..."

"Svaret är nej, barn. Det är helt enkelt för farligt."

Uppgivna vandrade de bort till fordonen som lyste upp i taklamporna. Explorer med de svarta solcellspanelerna på taket och huven, insidan fullproppad med glödande elektronisk utrustning. Bara att titta på Explorer gav dem en känsla av äventyr - ett äventyr som de inte skulle få vara med om.

Arby tittade in i den större husvagnen och kupade ögonen över fönstret. "Wow, titta på det här!"

"Jag går in", sa Kelly och öppnade dörren. Hon blev för ett ögonblick förvånad över hur solid och tung den var. Sedan klättrade hon upp för trappan in i husvagnen.

Invändigt var trailern utrustad med grå klädsel och mycket mer elektronisk utrustning. Den var indelad i sektioner för olika laboratoriefunktioner. Huvuddelen var ett biologiskt labb med provbrickor, dissektionspannor och mikroskop som var anslutna till videomonitorer. Labbet innehöll också biokemisk utrustning, spektrometrar och en serie automatiska provanalysatorer. Bredvid fanns en omfattande datoravdelning, en bank med processorer och en kommunikationsavdelning. All labbutrustning var miniatyriserad och inbyggd i små bord som gled in i väggarna och sedan bultades fast.

"Det här är *coolt*", sa Arby.

Kelly svarade inte. Hon tittade noga på labbet. Dr Levine hade konstruerat den här trailern, uppenbarligen med ett mycket specifikt syfte. Det fanns ingen plats för geologi, botanik, kemi eller andra saker som ett fältteam kan förväntas studera. Det var inte ett allmänt vetenskapligt labb alls. Det verkade verkligen bara finnas en biologienhet och en stor datorenhet.

Biologi och datorer. Period.

Vad hade denna trailer byggts för att studera?

Insprängd i väggen fanns en liten bokhylla, där böckerna hölls på plats av ett kardborreband. Hon skannade titlarna: *Modeling Adaptive Biological Systems, Vertebrate Behavioral Dynamics, Adaptation in Natural and Artificial Systems, Dinosaurs of North America, Preadaptation and Evolution ...* Det verkade vara en märklig uppsättning böcker att ta med på en vildmarksexpedition; om det fanns en logik bakom det såg hon den inte.

Hon gick vidare. Med jämna mellanrum längs väggarna kunde hon se var husvagnen hade förstärkts; mörka kolfiber- och honungskampränder löpte längs väggarna. Hon hade hört Thorne säga att det var samma material som användes i supersoniska jetstridsflygplan. Mycket lätt och mycket starkt. Och hon såg att alla fönster hade bytts ut mot det där specialglaset med fint trådnät inuti.

Varför var trailern så stark?

Det gjorde henne lite illa till mods när hon tänkte på det. Hon mindes telefonsamtalet med dr Levine tidigare på dagen. Han hade sagt att han var omringad.

Omgiven av vad?

Han hade sagt det: Jag kan känna lukten av dem, särskilt på natten. Vad var det han
syftade på?

Vilka var *de*?

Kelly kände sig fortfarande illa till mods och gick mot baksidan av husvagnen, där det fanns ett hemtrevligt litet vardagsrum med gardiner i ginghamfärg för fönstren. Ett kompakt kök, en toalett och fyra sängar. Förvaringsfack ovanför och under sängarna. Det fanns till och med en liten duschkabin. Det var trevligt.

Därifrån gick hon genom dragspelsplisseringen som förenade de två släpvagnarna. Det var lite som förbindelsen mellan två järnvägsvagnar, en kort övergångspassage. Hon kom ut i den andra trailern, som mest verkade vara ett förråd: extra däck, reservdelar, mer labbutrustning, hyllor och skåp. Alla de extra förnödenheter som innebar en expedition till någon avlägsen plats.

Det hängde till och med en motorcykel på släpets baksida. Hon försökte öppna några av skåpen, men de var låsta.

Men även här fanns det extra förstärkningsband. Även denna sektion hade byggts särskilt stark.

Varför? undrade hon. Varför så stark?

"Titta på det här", sa Arby och ställde sig framför en väggmonterad enhet. Det var ett komplex av lysande LED-displayer och massor av knappar, och för Kelly såg det ut som en komplicerad termostat.

"Vad gör den?" sa Kelly.

"Övervakar hela släpet", sa han. "Du kan göra allt härifrån. Alla system, all utrustning. Och titta, det finns TV..." Han tryckte på en knapp och en bildskärm lyste upp. Den visade Eddie som kom gående mot dem, över golvet.

"Och, hej, vad är det här?" sa Arby. Längst ner på skärmen fanns en knapp med ett säkerhetslock. Han vände på locket och öppnade det. Knappen var silverfärgad och det stod DEF på den.

"Jag slår vad om att det här är björnförsvaret han pratade om."

En stund senare öppnade Eddie dörren till husvagnen och sa: "Det är bäst att du slutar med det där, du laddar ur batterierna. Kom igen nu. Ni hörde vad doktorn sa. Dags för er ungar att åka hem."

Kelly och Arby utbytte blickar. "Okej", sa Kelly. "Vi ska åka."

Motvilligt lämnade de husvagnen.

De gick över skjulet till Thornes kontor för att säga hej då. Arby sa: "Jag önskar att han hade låtit oss gå."

"Jag också."

"Jag vill inte stanna hemma på rasten", säger han. "De kommer bara att jobba hela tiden." Han menade sina föräldrar.

"Jag vet."

Kelly ville inte heller åka hem. Idén med ett fälttest under vårlovet var perfekt för henne, eftersom det fick henne ut ur huset och ur en dålig situation. Hennes mamma arbetade med dataregistrering på ett försäkringsbolag på dagarna och på kvällarna jobbade hon som servitris på Denny's. Så hennes mamma var alltid upptagen med sina jobb, och hennes senaste pojkvän, Phil, tenderade att hänga mycket i huset på nätterna. Det hade varit okej när Emily också var där, men nu studerade Emily till sjuksköterska på community college, så Kelly var ensam i huset. Och Phil var lite läskig. Men hennes mamma gillade Phil, så hon ville aldrig höra Kelly säga något dåligt om honom. Hon sa bara åt Kelly att växa upp.

Så nu gick Kelly till Thornes kontor och hoppades mot alla odds att han skulle ge med sig i sista stund. Han pratade i telefon med ryggen mot dem. På skärmen på hans dator såg de en av satellitbilderna som de hade tagit från Levines lägenhet. Thorne zoomade in på bilden, successiva förstoringar. De knackade på dörren och öppnade den en aning.

"Hej då, dr Thorne." "Vi ses, dr Thorne."

Thorne vände sig om och höll telefonen mot örat. "Hej då, ungar." Han gav en kort vinkning. Kelly tvekade. "Kan vi bara få prata med dig en stund om..." Thorne skakade på huvudet. "Nej."

"Men..."

"Nej, Kelly. Jag måste ringa det här samtalet nu", sa han. "Klockan är redan fyra på morgonen i Afrika, och om en liten stund kommer hon att somna."

"Vem?"

"Sarah Harding."

"Kommer Sarah Harding också?", sa hon och dröjde sig kvar vid dörren.

"Jag vet inte." Thorne ryckte på axlarna. "Ha en bra semester, ungar. Vi ses om en vecka. Tack för hjälpen. Stick härifrån nu." Han tittade ut över skjulet. "Eddie, ungarna ska gå. Visa dem till dörren och lås ut dem! Ge mig papperen! Och packa en väska, du följer med mig!" Sen sa han med en annan röst: "Ja, jag väntar fortfarande."

Och han vände sig bort.

Harding

Genom mörkerglasögonen framträdde världen i fluorescerande gröna nyanser. Sarah Harding stirrade ut över den afrikanska savannen. Rakt fram, ovanför det höga gräset, såg hon en kopjes steniga utsprång. Ljusgröna prickar lyste upp från stenblocken. Förmodligen klipphyraxer, tänkte hon, eller någon annan liten gnagare.

Hon stod upp i sin Jeep, iklädd en sweatshirt mot den svala nattluften, kände vikten av glasögonen och vred långsamt på huvudet. Hon kunde höra ylandet i natten och hon försökte lokalisera källan.

Även från sin höga utsiktspunkt, stående i fordonet, visste hon att djuren skulle vara dolda från direkt synhåll. Hon vände sig långsamt norrut och letade efter rörelser i gräset. Hon såg ingen. Hon tittade snabbt tillbaka och den gröna världen virvlade för ett ögonblick. Nu vände hon sig mot söder.

Och hon såg dem.

Gräset krusade sig i ett komplext mönster när flocken rusade fram, gläfsade och skällde, beredda att gå till attack. Hon fick en skymt av honan som hon kallade Face One, eller F1. F1 kännetecknades av ett vitt streck mellan ögonen. F1 lunkade fram i hyenornas säregna sidogång, med blottade tänder, och kastade en blick bakåt mot resten av flocken för att notera deras position.

Sarah Harding svängde glasögonen genom mörkret och tittade framför flocken. Hon såg bytet: en flock afrikanska bufflar som stod med magen i gräset och var upprörda. De brölade och stampade med fötterna.

Hyenorna ylade högre, ett ljudmönster som skulle förvirra bytet. De rusade genom flocken och försökte splittra den och skilja kalvarna från deras mödrar. Afrikanska bufflar såg tråkiga och dumma ut, men i själva verket var de bland de farligaste stora afrikanska däggdjuren, tunga kraftfulla varelser med vassa horn och notoriskt elaka sinnelag. Hyenorna kunde inte hoppas på att få ner en vuxen, såvida den inte var skadad eller sjuk.

Men de skulle försöka ta en kalv.

Makena, hennes assistent, satt bakom ratten på Jeepen och sa: "Vill du komma närmare?"

"Nej, det här är bra."

Faktum är att det var mer än bra. Deras Jeep låg på en liten höjd och de hade en bättre utsikt än genomsnittet. Med lite tur skulle hon kunna spela in hela attackmönstret. Hon satte på videokameran, som var monterad på ett stativ en meter ovanför hennes huvud, och dikterade snabbt in i bandspelaren.

"F1 söderut, F2 och F5 flankerande, 20 meter. F3 i mitten. F6 cirklar runt österut. Kan inte se F7. F8 cirklar norrut. F1 rakt igenom. Störande. Flocken rör sig, stampar. Där är F7. Rakt igenom. F8 vinklar igenom från norr. Kommer ut, cirklar igen."

Det här var klassiskt hyenabeteende. Ledardjuren sprang genom flocken, medan andra cirklade runt den och sedan kom in från sidorna. Bufflarna kunde inte hålla reda på sina angripare. Hon lyssnade på flockens vrål, även när gruppen fick panik och bröt sin täta gruppering. De stora djuren rörde sig isär, vände sig om, tittade. Harding kunde inte se kalvarna; de var under gräset. Men hon kunde höra deras klagande rop.

Nu kom hyenorna tillbaka. Bufflarna stampade med fötterna och sänkte hotfullt sina stora huvuden. Gräset krusade sig när hyenorna cirklade runt, ylande och skällande, ljuden mer staccato. Hon fick en kort glimt av honan F8, vars käkar redan var röda. Men Harding hade inte sett själva attacken.

Buffelflocken förflyttade sig en kort bit österut, där den omgrupperade sig. En buffelhona stod nu avskild från hjorden. Hon vrålade oavbrutet mot hyenorna. De måste ha tagit hennes kalv.

Harding kände sig frustrerad. Det hade gått så snabbt - för snabbt - vilket bara kunde betyda att hyenorna hade haft tur eller att kalven var skadad. Eller kanske mycket ung, till och med nyfödd; några av bufflarna kalvade fortfarande. Hon skulle bli tvungen att gå igenom videobandet för att försöka rekonstruera vad som hade hänt. Riskerna med att studera snabbrörliga nattdjur, tänkte hon.

Men det var ingen tvekan om att de hade tagit ett djur. Alla hyenor var samlade runt en gräsyta, de ylade och hoppade. Hon såg F3, och sedan F5, deras munkorgar blodiga. Nu kom ungarna upp och skrek för att komma åt bytet. De vuxna gjorde genast plats för dem och hjälpte dem att äta. Ibland drog de bort kött från kadavret och höll det så att ungarna kunde äta.

Deras beteende var bekant för Sarah Harding, som under de senaste åren hade blivit världens främsta expert på hyenor. När hon först rapporterade sina resultat möttes hon av misstro och till och med upprördhet från kollegor, som ifrågasatte hennes resultat i mycket personliga termer. Hon attackerades för att hon var kvinna, för att hon var attraktiv och för att hon hade "ett överlägset feministiskt perspektiv". Universitetet påminde henne om att hon var fast anställd. Kollegorna skakade på huvudet. Men Harding hade framhärdat, och långsamt, i takt med att mer data samlades in, hade hennes syn på hyenor kommit att accepteras.

Hyenor skulle ändå aldrig vara tilltalande varelser, tänkte hon när hon såg dem äta. De var otympliga, huvudena för stora och kropparna sluttande, pälsarna trasiga och fläckiga, gången besvärlig och lätena påminde för mycket om ett obehagligt skratt. I en alltmer urban värld med skyskrapor i betong romantiserades vilda djur och klassificerades som ädla eller oädla, hjältar eller skurkar. Och i denna mediadrivna värld var hyenor helt enkelt inte tillräckligt fotogeniska för att vara beundransvärda. För länge sedan har hyenan

skrattande skurkar på den afrikanska slätten, ansågs de knappast vara värda en systematisk studie förrän Harding hade börjat sin egen forskning.

Det hon hade upptäckt ställde hyenorna i ett helt annat ljus. De var modiga jägare och uppmärksamma föräldrar och levde i en anmärkningsvärt komplex social struktur - och dessutom i ett matriarkat. Vad gäller deras ökända ylande läten, så var de faktiskt en extremt sofistikerad form av kommunikation.

Hon hörde ett vrål och genom sina mörkerglasögon såg hon det första lejonet närma sig bytet. Det var en stor hona som cirklade närmare. Hyenorna skällde och fräste åt lejoninnan och ledde sina egna ungar ut i gräset. Inom några ögonblick dök andra lejon upp och slog sig ner för att äta av hyenornas byte.

Lejon, tänkte hon. Det var ett riktigt otäckt djur. Trots att de kallades djurens konung, var lejonen i själva verket vidriga och...

Telefonen ringde. "Makena", sa hon.

Telefonen ringde igen. Vem kan det vara som ringer henne nu?

Hon rynkade pannan. Genom glasögonen såg hon hur lejoninnorna tittade upp och vände på huvudet i natten.

Makena famlade under instrumentbrädan och letade efter telefonen. Den ringde ytterligare tre gånger innan han hittade den.

Hon hörde honom säga: "*Jambo, mzee*. Ja, dr Harding är här." Han räckte över telefonen till henne. "Det är dr Thorne."

Motvilligt tog hon av sig nattglasögonen och tog telefonen. Hon kände Thorne väl; han hade konstruerat det mesta av utrustningen i hennes jeep. "Doc, det är bäst att det är viktigt."

"Det är det", sa Thorne. "Jag ringer angående Richard."

"Hur är det med honom?" Hon förstod hans oro, men förstod inte varför. På senare tid hade Levine varit en plåga, han ringde henne nästan dagligen från Kalifornien och frågade ut henne om fältarbete med djur. Han hade massor av frågor om hudar och persienner, dataprotokoll, journalföring, det bara fortsatte och fortsatte...

"Berättade han någonsin vad han tänkte studera?" frågade Thorne. "Nej", svarade hon. "Hur så?"

"Inget alls?"

"Nej", sa Harding. "Han var mycket hemlighetsfull. Men jag förstod att han hade hittat en djurpopulation som han kunde använda för att göra någon poäng om biologiska system. Du vet ju hur besatt han är. Varför då?"

"Han är försvunnen, Sarah. Malcolm och jag tror att han har råkat illa ut.

Vi har hittat honom på en ö i Costa Rica, och vi ska hämta honom nu." "Nu?" sa hon.

"Ikväll. Vi flyger till San José om några timmar. Ian följer med mig. Vi vill att du också följer med."

"Doc", sa hon. "Även om jag tog ett flyg från Seronera i morgon bitti till Nairobi, skulle det ta mig nästan en dag att komma dit. Och det är om jag har tur. Jag menar..."

"Du bestämmer", sa Thorne och avbröt. "Jag ger dig detaljerna, så bestämmer du vad du vill göra."

Han gav henne informationen och hon skrev ner den på ett anteckningsblock som hon hade runt handleden. Sedan ringde Thorne på.

Hon stod och stirrade ut över den afrikanska natten och kände den svala brisen mot sitt ansikte. Ute i mörkret hörde hon lejonens morrningar när de dödade dem. Hennes arbete var här. Hennes liv var här.

Makena sa: "Dr Harding? Vad ska vi göra?" "Åk tillbaka", sa hon. "Jag måste packa."

"Ska du åka?"

"Ja," sa hon. "Jag går nu."

Meddelande

Thorne körde till flygplatsen och San Franciscos ljus försvann bakom dem. Malcolm satt i passagerarsätet. Han tittade tillbaka på Explorer som körde bakom dem och sa: "Vet Eddie vad det här handlar om?"

"Ja", sa Thorne. "Men jag är inte säker på att han tror på det." "Och barnen vet inte om det?"

"Nej", sa Thorne.

Det hördes ett pip bredvid honom. Thorne tog fram sin lilla svarta Envoy, en personsökare. En lampa blinkade. Han vände upp skärmen och gav den till Malcolm. "Läs det åt mig."

"Det är från Arby", sa Malcolm. "Det står: 'Ha en bra resa. Om du vill ha oss, ring. Vi står redo om du behöver vår hjälp.' Och han ger sitt telefonnummer."

Thorne skrattade. "Man måste älska de där barnen. De ger aldrig upp." Sedan rynkade han pannan, när en tanke slog honom. "Vad är klockan på det där meddelandet?"

"För fyra minuter sedan", sa Malcolm. "Kom in via netcom." "Okej, jag bara kollar. Jag bara kollar."

De svängde höger, mot flygplatsen. De såg ljusen i fjärran. Malcolm stirrade dystert framåt. "Det är mycket oklokt av oss att rusa iväg så här. Det är inte rätt sätt att göra det på."

Thorne sa: "Vi borde klara oss. Så länge vi har rätt ö." "Det har vi", sa Malcolm.

"Hur vet du det?"

"Den viktigaste ledtråden var något som jag inte ville att barnen skulle känna till. För några dagar sedan såg Levine kadavret av ett av djuren." "Jaså?"

"Ja. Han fick en chans att titta på den innan tjänstemännen brände den. Och han upptäckte att den var märkt. Han klippte bort taggen och skickade den till mig."

"Taggad? Du menar som..."

"Ja. Som ett biologiskt prov. Taggen var gammal och hade gropar från svavelsyra."

"Måste vara vulkaniskt", sa Thorne. "Exakt."

"Och du säger att det var en gammal tagg?"

"Flera år", sa Malcolm. "Men det mest intressanta fyndet var hur djuret dog. Levine drog slutsatsen att djuret hade skadats medan det fortfarande levde - ett djupt skärsår i benet som gick ända ner till benet."

Thorne sa: "Du menar att djuret skadades av en annan dinosaurie." "Ja. Exakt."

De körde en stund under tystnad. "Vem mer än vi känner till den här ön?" "Jag vet inte", sa Malcolm. "Men det är någon som försöker ta reda på det. Mitt kontor var
inbrott idag och fotograferas."

"Toppen." Thorne suckade. "Men du visste inte var ön låg, eller hur?" "Nej, jag hade inte lagt ihop det än."

"Tror du att nån annan har gjort det?"

"Nej", sa Malcolm. "Vi får klara oss själva."

Utnyttjande

Lewis Dodgson öppnade dörren märkt ANIMAL QUARTERS och omedelbart började alla hundar skälla. Dodgson gick längs korridoren mellan raderna av burar, staplade tre meter högt på båda sidor. Byggnaden var stor; Biosyn Corporation i Cupertino, Kalifornien, behövde en omfattande anläggning för djurförsök.

Företagets chef Rossiter gick bredvid honom och strök dystert över uppslagen på sin italienska kostym. "Jag hatar det här jävla stället", sa han. "Varför ville du att jag skulle komma hit?"

"Därför att", sa Dodgson. "Vi måste prata om framtiden."

"Det stinker här inne", sa Rossiter. Han tittade på sin klocka. "Fortsätt med det, Lew." "Vi kan prata här inne." Dodgson ledde honom till ett glasväggigt föreståndarrum
i mitten av byggnaden. Glaset dämpade ljudet av skällandet. Men genom fönstren kunde de titta ut på raderna med djur.

"Det är enkelt", sa Dodgson och började gå i takt. "Men jag tror att det är viktigt."

Lewis Dodgson var fyrtiofem år gammal, intetsägande och flintskallig. Hans anletsdrag var ungdomliga och hans sätt var milt. Men skenet bedrar - Dodgson med babyansikte var en av de mest hänsynslösa och aggressiva genetikerna i sin generation. Hans karriär hade kantats av kontroverser: som doktorand vid Hopkins hade han blivit avskedad för att ha planerat genterapi på människor utan tillstånd från FDA. Senare, efter att ha börjat på Biosyn, hade han genomfört ett kontroversiellt test av rabiesvaccin i Chile - de analfabetiska bönder som var försökspersoner informerades aldrig om att de testades.

I samtliga fall förklarade Dodgson att han var en vetenskapsman som hade bråttom och inte kunde hållas tillbaka av regler som utarbetats för mindre själar. Han kallade sig själv "resultatorienterad", vilket egentligen betydde att han gjorde allt han ansåg nödvändigt för att nå sitt mål. Han var också en outtröttlig självpromotor. Inom företaget framställde Dodgson sig själv som forskare, trots att han saknade förmågan att bedriva originalforskning och aldrig hade gjort någon sådan. Hans intellekt var i grunden derivativt; han kom aldrig på något förrän någon annan hade tänkt på det först. Han var mycket bra på att "utveckla" forskning, vilket innebar att stjäla någon annans arbete i ett tidigt skede. I detta var han utan skrupler och utan motstycke. Under många år hade han lett Biosyns sektion för omvänd ingenjörskonst, som i teorin

undersökte konkurrenternas produkter och tog reda på hur de tillverkades. Men i praktiken innebar "reverse engineering" en hel del industrispionage.

Rossiter hade naturligtvis inga illusioner om Dodgson. Han tyckte illa om honom och undvek honom så mycket som möjligt. Dodgson tog alltid chanser och tog genvägar; han gjorde Rossiter illa till mods. Men Rossiter visste också att den moderna biotekniken var mycket konkurrensutsatt. För att förbli konkurrenskraftiga behövde varje företag en man som Dodgson. Och Dodgson var mycket bra på det han gjorde.

"Jag ska gå rakt på sak", sa Dodgson och vände sig till Rossiter. "Om vi agerar snabbt tror jag att vi har en möjlighet att förvärva InGen-teknologin."

Rossiter suckade. "Inte nu igen..."

"Jag vet, Jeff. Jag vet hur du känner. Jag erkänner att det finns en del historia här."

"Historia"? Den enda historien är att du misslyckades - gång på gång. Vi har försökt det här, både bakvägen och framvägen. Vi försökte till och med köpa företaget när det var i Chapter 11, eftersom du sa att det skulle vara tillgängligt. Men det visade sig att det inte var det. Japanerna ville inte sälja."

"Jag förstår, Jeff. Men låt oss inte glömma..."

"Vad jag inte kan glömma", sa Rossiter, "är att vi betalade sjuhundrafemtiotusen dollar till din vän Nedry, och har ingenting att visa upp för det."

"Men Jeff..."

"Sedan betalade vi femhundratusen till den där Dai-Ichi äktenskapsmäklaren. Inget att visa upp för det heller. Våra försök att förvärva InGen-teknologi har varit ett fullständigt jävla misslyckande. Det är det jag inte kan glömma."

"Men poängen", säger Dodgson, "är att vi fortsatte att försöka av en god anledning. Den här tekniken är avgörande för företagets framtid."

"Det säger du."

"Världen förändras, Jeff. Jag talar om att lösa ett av de största problemen som det här företaget står inför under 2000-talet."

"Vilket är?"

Dodgson pekade ut genom fönstret, på de skällande hundarna. "Djurförsök. Låt oss inse det, Jeff: varje år får vi mer press på oss att inte använda djur för tester och forskning. Varje år blir det fler demonstrationer, fler inbrott, mer dålig press. Först var det bara enfaldiga fanatiker och Hollywood-kändisar. Men nu är det ett helt band: till och med universitetsfilosofer börjar hävda att det är oetiskt att apor, hundar och till och med råttor utsätts för de plågor som laboratorieforskning innebär. Vi har till och med fått protester mot vår "exploatering" av bläckfisk, trots att de finns på middagsbord över hela världen. Jag säger dig, Jeff, det finns inget slut på den här trenden. Så småningom kommer någon att säga att vi inte ens kan utnyttja bakterier för att göra genetiska produkter."

"Åh, kom igen."

"Vänta bara. Det kommer att hända. Och det kommer att stänga ner oss. Såvida vi inte har ett genuint skapat djur. Tänk på att ett djur som är utdött och som väcks till liv igen, i praktiken inte är ett djur alls. Det kan inte ha några rättigheter. Det är redan utdött. Så om det existerar kan det bara vara något som *vi har skapat*. Vi gjorde det, vi patenterar det, vi äger det. Och det är en perfekt testbädd för forskning. Och vi tror att dinosauriernas enzym- och hormonsystem är identiska med däggdjurens system. I framtiden kan läkemedel testas på små dinosaurier lika framgångsrikt som de nu testas på hundar och råttor - med mycket mindre risk för rättsliga utmaningar."

Rossiter skakade på huvudet. "Du tror."

"Jag vet. De är i princip stora ödlor. De är i princip stora ödlor, Jeff. Och ingen älskar en ödla. De är inte som de här söta hundarna som slickar din hand och krossar ditt hjärta. Ödlor har ingen personlighet. De är ormar med ben."

Rossiter suckade.

"Jeff. Vi talar om verklig frihet här. För just nu är allt som har med levande djur att göra uppbundet i juridiska och moraliska knutar. Storviltsjägare kan inte skjuta ett lejon eller en elefant - samma djur som deras fäder och farfäder brukade skjuta - och sedan stolt posera på ett foto. Nu finns det blanketter, licenser, utgifter - och massor av skuldkänslor. Nuförtiden vågar man inte skjuta en tiger och erkänna det efteråt. I den moderna världen är det en mycket allvarligare överträdelse att skjuta en tiger än att skjuta sina föräldrar. Tigrar har förespråkare. Men föreställ dig nu: ett särskilt jaktreservat, kanske någonstans i Asien, där rika och viktiga personer kunde jaga tyrannosaurier och triceratops i en naturlig miljö. Det skulle vara en otroligt åtråvärd attraktion. Hur många jägare har ett uppstoppat älghuvud på väggen? Världen är full av dem. Men hur många kan hävda att de har ett morrande tyrannosaurushuvud hängande ovanför den våta baren?"

"Du menar inte allvar."

"Jag försöker göra en poäng här, Jeff: *dessa djur är helt exploaterbara*. Vi kan göra vad vi vill med dem."

Rossiter reste sig från bordet och stoppade händerna i fickorna. Han suckade och tittade sedan upp på Dodgson.

"Djuren finns fortfarande kvar?" Dodgson nickade långsamt.

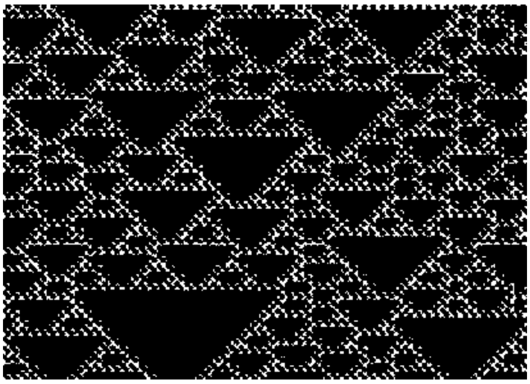
"Och du vet var de är?" Dodgson nickade.

"Okej", sa Rossiter. "Gör det."

Han vände sig mot dörren, stannade upp och tittade tillbaka. "Men, Lew", sa han. "Låt oss vara tydliga. Det är nu det gäller. Det här är absolut sista gången. Antingen får du djuren nu, eller så är det över. Det här är sista gången. Fattar du?"

"Oroa dig inte", sa Dodgson. "Den här gången ska jag få tag i dem."

TREDJE KONFIGURATIONEN

"*I den mellanliggande fasen döljer den snabbt växande komplexiteten i systemet risken för ett överhängande kaos. Men risken finns där.*"

-IAN MALCOLM

Costa Rica

Det var ett skyfall i Puerto Cortés. Regnet trummade på taket till det lilla plåtskjulet bredvid flygfältet. Thorne var dyngsur och stod och väntade medan den costaricanske tjänstemannen gick igenom papperen, om och om igen. Rodríguez hette han och han var bara en kille i tjugoårsåldern, klädd i en illasittande uniform och livrädd för att göra ett misstag.

Thorne tittade ut över landningsbanan, där man i det mjuka gryningsljuset höll på att klämma fast lastcontainrarna på magen på två stora Huey-helikoptrar. Eddie Carr var där ute i regnet tillsammans med Malcolm och ropade när arbetarna satte fast klämmorna.

Rodríguez blandade pappren. "Nu, Señor Thorne, enligt det här är er destination Isla Sorna..."

"Det stämmer."

"Och i era containrar finns bara fordon?" "Ja, det stämmer. Forskningsfordon."

"Sorna är en primitiv plats. Det finns ingen bensin, inga förnödenheter, inte ens några vägar att tala om..."

"Har du varit där?"

"Jag själv, nej. Folk här har inget intresse av den här ön. Det är en vild plats med klippor och djungel. Och det finns ingen plats för en båt att lägga till, utom under mycket speciella väderförhållanden. I dag kan man till exempel inte åka dit."

"Jag förstår", sa Thorne.

"Jag önskar bara att ni är beredda på de svårigheter ni kommer att möta där", sade Rodríguez.
"Jag tror att vi är förberedda."
"Ni tankar tillräckligt med bensin till era fordon?" Thorne suckade. Varför bry sig om att förklara? "Ja, det gör vi."
"Och ni är bara tre, dr Malcolm, ni själv och er assistent, señor Carr?"
"Korrekt."
"Och din planerade vistelse är kortare än en vecka?"
"Det stämmer. Mer som två dagar: med lite tur räknar vi med att vara borta från ön någon gång i morgon."
Rodríguez blandade pappren igen, som om han letade efter en dold ledtråd. "Nåväl..." "Är det något problem?" sa Thorne och kastade en blick på sin klocka.
"Inga problem, señor. Era tillstånd är undertecknade av generaldirektören för de biologiska reservaten. De är i sin ordning..." Rodríguez tvekade. "Men det är mycket ovanligt att ett sådant tillstånd överhuvudtaget beviljas."
"Hur kommer det sig?"
"Jag känner inte till detaljerna, men det var problem på en av öarna för några år sedan, och sedan dess har Department of Biological Preserves stängt alla Stillahavsöar för turister."
"Vi är inte turister", sa Thorne. "Jag förstår det, señor Thorne."
Mer blandande av papper.
Thorne väntade.
Ute på landningsbanan låstes containerklämmorna på plats och containrarna lyfte från marken.
"Mycket bra, Señor Thorne", sa Rodríguez slutligen och stämplade papperen. "Jag önskar er lycka till."
"Tack så mycket", sa Thorne. Han stoppade papperen i fickan, duckade mot regnet och sprang ut på landningsbanan igen.
Tre kilometer utanför kusten bröt helikoptrarna igenom kustens molnlager och kom ut i morgonens solljus. Från cockpiten i den ledande Huey-helikoptern kunde Thorne se upp och ner längs kusten. Han såg fem öar på olika avstånd från kusten - karga klipptoppar som reste sig ur det blå havet. Öarna låg flera kilometer från varandra och var utan tvekan en del av en gammal vulkankedja.
Han tryckte på högtalarknappen. "Vilket är Sorna?"
Piloten pekade framåt. "Vi kallar dem de fem dödsöarna", sa han. "Isla Muerte, Isla Matanceros, Isla Pena, Isla Tacaño och Isla Sorna, som är den stora längst norrut."
"Har du varit där?"
"Aldrig, señor. Men jag tror att det kommer att finnas en landningsplats." "Hur vet ni det?"
"För några år sedan var det några flygningar där. Jag har hört att amerikanerna kom och flög där ibland."
"Inte tyskar?"
"Nej, nej, nej. Det har inte funnits några tyskar sedan... jag vet inte. Världskriget. Det var amerikaner som kom."

"När var det?"
"Jag är inte säker. Kanske för tio år sedan."
Helikoptern vände norrut och passerade över den närmaste ön. Thorne skymtade en oländig vulkanisk terräng, bevuxen med tät djungel. Det fanns inga tecken på liv eller mänsklig bosättning.
"För lokalbefolkningen är de här öarna inga lyckliga platser", säger piloten. "De säger att inget gott kommer härifrån." Han log. "Men de vet inte. De är vidskepliga indianer."
Nu befann de sig över öppet vatten med Isla Sorna rakt framför sig. Det var helt klart en gammal vulkankrater: kala, rödgråa klippväggar, en eroderad kon.
"Var landar båtarna?"
Lotsen pekar på var havet svallar och slår mot klipporna. "På östra sidan av den här ön finns det många grottor som vågorna har skapat. En del av lokalbefolkningen kallar det här Isla Gemido. Det betyder *stön,* från ljudet av vågorna inne i grottorna. Vissa av grottorna går hela vägen in i landet, och en båt kan passera igenom vid vissa tidpunkter. Men inte i väder som ni ser det nu."
Thorne tänkte på Sarah Harding. Om hon skulle komma, skulle hon landa senare idag. "Jag har en kollega som kanske anländer i eftermiddag", sa han. "Kan du ta ut henne?"
"Jag är ledsen", sa piloten. "Vi har ett jobb i Golfo Juan. Vi kommer inte tillbaka förrän i kväll."
"Vad kan hon göra?"
Lotsen kisade mot havet. "Hon kanske kan komma med båt. Havet förändras varje timme. Hon kanske har tur."
"Och du kommer tillbaka till oss i morgon?"
"Ja, señor Thorne. Vi kommer tidigt på morgonen. Det är den bästa tiden för vindarna."
Helikoptern närmade sig från väster, steg flera hundra meter och rörde sig över klipporna för att avslöja det inre av Isla Gemido. Den såg ut precis som de andra: vulkaniska bergsryggar och raviner, kraftigt bevuxna med tät djungel. Det var vackert från luften, men Thorne visste att det skulle vara oerhört svårt att ta sig fram i den terrängen. Han stirrade nedåt och letade efter vägar.
Helikoptern dunkade lägre och cirklade runt öns centrala område. Thorne såg inga byggnader, inga vägar. Helikoptern sjönk ner mot djungeln. Piloten sa: "På grund av klipporna är vindarna här mycket hårda. Många vindbyar och uppvindar. Det finns bara en plats på ön där det är säkert att landa." Han tittade ut genom fönstret. "Ah. Ja. Där."
Thorne såg en öppen glänta, bevuxen med högt gräs. "Vi landar där", sa piloten.

Isla Sorna

Eddie Carr stod i det höga gräset på gläntan, vänd bort från det flygande dammet när de två helikoptrarna lyfte från marken och steg upp i skyn. På några

De var små prickar och deras ljud försvann. Eddie skuggade sina ögon när han tittade uppåt. Med en uppgiven röst sa han: "När kommer de tillbaka?"

"I morgon bitti", sa Thorne. "Då har vi hittat Levine." "Det är i alla fall bäst så", sa Malcolm.

Och sedan var helikoptrarna borta och försvann över kraterns höga kant. Carr stod tillsammans med Thorne och Malcolm i gläntan, omsluten av morgonvärmen och den djupa tystnaden på ön.

"Det är lite läskigt här", sa Eddie och drog ner basebollkepsen över ögonen.

Eddie Carr var tjugofyra år gammal och uppvuxen i Daly City. Fysiskt var han mörkhårig, kompakt och stark. Hans kropp var tjock, musklerna samlade, men hans händer var eleganta, fingrarna långa och avsmalnande. Eddie hade en talang - Horne skulle ha sagt ett geni - för mekaniska saker. Eddie kunde bygga vad som helst och fixa vad som helst. Han kunde se hur saker och ting fungerade, bara genom att titta på dem. Thorne hade anställt honom tre år tidigare, hans första jobb efter community college. Det var tänkt att vara ett tillfälligt jobb för att tjäna pengar så att han kunde gå tillbaka till skolan och få en högre examen. Men Thorne hade för länge sedan blivit beroende av Eddie. Och Eddie å sin sida var inte särskilt intresserad av att återgå till böckerna.

Samtidigt hade han inte räknat med något sådant här, tänkte han och såg sig omkring i gläntan. Eddie var en stadsgrabb som var van vid stadens liv, tutande och rusande trafik. Den här ödsliga tystnaden gjorde honom illa till mods.

"Kom igen", sa Thorne och lade en hand på hans axel, "nu sätter vi igång." De vände sig mot containrarna som helikoptern hade lämnat kvar. De stod några meter bort, i det höga gräset.

"Kan jag hjälpa till?" sa Malcolm, några meter bort.

"Nej, om du inte har något emot det", sa Eddie. "Det är bäst att vi packar upp dem själva."

De ägnade en halvtimme åt att lossa bakpanelerna, sänka ner dem på marken och gå in i containrarna. Efter det tog det bara några minuter att frigöra fordonen. Eddie satte sig bakom ratten i Explorer och slog på tändningen. Det hördes knappt något ljud, bara ett mjukt surrande från vakuumpumpen som startade. Thorne sa: "Hur är det med laddningen?"

"Full", sa Eddie. "Är batterierna okej?" "Ja, de är
okej. Verkar okej."

Eddie var lättad. Han hade övervakat konverteringen av dessa fordon till eldrift, men det var ett brådskande jobb och de hade inte haft tid att testa dem grundligt efteråt. Och även om det var sant att elbilar använde mindre komplex teknik än förbränningsmotorn - den tuffande reliken från artonhundratalet - visste Eddie att det alltid var riskabelt att ta med otestad utrustning ut i fält.

Speciellt när utrustningen dessutom använde den senaste tekniken. Det faktumet oroade Eddie mer än han ville erkänna. Som de flesta mekaniker var han djupt konservativ. Han ville att saker skulle fungera - fungera, oavsett vad som hände - och för honom innebar det att använda etablerad, beprövad teknik. Tyvärr hade han blivit nedröstad den här gången.

Eddie hade två särskilda problemområden. Det ena var de svarta solcellspanelerna, med sina rader av åttkantiga kiselskivor, som var monterade på bilarnas tak och motorhuv. De här panelerna var effektiva och mycket mindre ömtåliga än de gamla solcellerna. Eddie hade monterat dem med speciella vibrationsdämpande enheter av egen design. Men faktum kvarstod att om panelerna skadades på något sätt skulle de inte längre kunna ladda fordonen eller driva elektroniken. Alla deras system skulle stanna.

Hans andra bekymmer var själva batterierna. Thorne hade valt de nya litiumjonbatterierna från Nissan, som var extremt effektiva i förhållande till sin vikt. Men de var fortfarande experimentella, vilket för Eddie bara var ett artigt ord för "opålitliga".

Eddie hade argumenterat för säkerhetskopior; han hade argumenterat för en liten bensingenerator, för säkerhets skull; han hade argumenterat för massor av saker. Och han hade alltid blivit nedröstad. Under omständigheterna gjorde Eddie det enda vettiga: han byggde in några extrafunktioner och berättade inte för någon om det.

Han var ganska säker på att Thorne visste att han hade gjort det. Men Thorne sa aldrig nåt. Och Eddie tog aldrig upp det. Men nu när han var här, på den här ön mitt ute i ingenstans, var han glad att han hade gjort det. För faktum var att man aldrig visste.

Thorne såg på när Eddie backade ut Explorer ur containern och in i det höga gräset. Eddie lämnade bilen mitt i gläntan, där solljuset skulle träffa panelerna och fylla på laddningen.

Thorne satte sig bakom ratten på den första trailern och backade ut den. Det var märkligt att köra ett fordon som var så tyst, det högsta ljudet var däcken mot metallcontainern. Och när den väl stod på gräset hördes knappt något ljud alls. Thorne klättrade ut och kopplade ihop de två släpvagnarna och låste fast dem med det flexibla dragspelslåset av stål.

Slutligen vände han sig till motorcykeln. Även den var elektrisk; Thorne rullade den till baksidan av Explorer, lyfte upp den på konsoler, kopplade in strömsladden i samma system som drev fordonet och laddade batteriet. Han tog ett steg tillbaka. "Nu är det klart."

I den heta, tysta gläntan stirrade Eddie mot kraterns höga, runda kant, som i fjärran höjde sig över den täta djungeln. Den kala klippan skimrade i morgonvärmen, väggarna var förbjudna och hårda. Han fick en känsla av ödslighet, av instängdhet. "Varför skulle någon någonsin komma hit?" sa han.

Malcolm, som lutade sig mot sin käpp, log. "För att komma bort från allt, Eddie. Vill du aldrig komma bort från allt?"

"Inte om jag kan undvika det", sa Eddie. "Jag vill alltid ha en Pizza Hut i närheten, om du förstår vad jag menar."

"Du är långt ifrån det nu."

Thorne återvände till släpvagnens bakre panel och tog fram ett par tunga gevär. Under pipan på vart och ett av dem hängde två aluminiumbehållare, sida vid sida. Han gav det ena geväret till Eddie och visade det andra till Malcolm. "Har du någonsin sett de här?"

"Läs om dem", sa Malcolm. "Är det här en svensk grej?"

"Höger. Lindstradt luftpistol. Det dyraste geväret i världen. Robust, enkelt, exakt och pålitligt. Avfyrar en subsonisk Fluger-pil som innehåller vilken blandning du vill." Thorne öppnade patronfacket och avslöjade

en rad plastbehållare fyllda med halmfärgad vätska. Varje patron var försedd med en tretums nål. "Vi har laddat det förstärkta giftet från *Conus purpurascens*, sydhavskonen. Det är det mest kraftfulla nervgiftet i världen. Verkar inom en tvåtusendels sekund. Det är snabbare än nervledningshastigheten. Djuret ligger ner innan det känner pilens stick."

"Dödlig?"

Thorne nickade. "Inget tjafs här. Kom bara ihåg att du inte vill skjuta dig själv i foten med det här, för då är du död innan du inser att du har tryckt av."

Malcolm nickade. "Finns det något motgift?"

"Nej, men vad är det för mening med det? Det skulle inte finnas tid att administrera det om det fanns." "Det gör saken enkel", sa Malcolm och tog pistolen.

"Jag tyckte bara att du borde veta", sa Thorne. "Eddie? Låt oss komma iväg."

Strömmen

Eddie klättrade in i Explorer. Thorne och Malcolm klättrade in i hytten på trailern. Ett ögonblick senare klickade radion. Eddie sa: "Ska du sätta upp databasen, Doc?"

"Just nu", sa Thorne.

Han satte in den optiska disken i instrumentpanelens kortplats. På den lilla monitorn framför honom såg han ön dyka upp, men den var till stor del dold bakom molnfläckar. "Vad är det för nytta med det?" sa Malcolm.

"Vänta bara", sa Thorne. "Det är ett system. Det kommer att samla in data." "Data från vad?"

"Radar." Strax överlagrades fotografiet av en radarbild från en satellit. Radarn kunde tränga igenom molnen. Thorne tryckte på en knapp och datorn följde kanterna, förstärkte detaljer och lyfte fram vägsystemets svaga spindelliknande spår.

"Ganska smart", sa Malcolm. Men Thorne tyckte att han verkade spänd. "Jag har det", sa Eddie på radion.

Malcolm sa: "Kan han se samma sak?" "Ja. På hans instrumentbräda."

"Men jag har inte GPS:en", sa Eddie oroligt. "Fungerar den inte?"

"Hörni", sa Thorne. "Ge det en minut. Den läser av det optiska. Waystations kommer upp."

En konformad Global Positioning Sensor var monterad i taket på trailern. Med hjälp av radiodata från navigationssatelliter som kretsar tusentals kilometer ovanför oss kunde GPS:en beräkna fordonens position inom några meter. På ett ögonblick dök ett blinkande rött X upp på kartan över ön.

"Okej", sa Eddie på radion. "Jag har hittat det. Det ser ut som en väg som leder ut ur gläntan norrut. Är det dit vi ska?"

"Jag skulle säga det", sa Thorne. Enligt kartan slingrade sig vägen flera kilometer över öns inre, innan den slutligen nådde en plats där alla vägar

tycktes mötas. Det fanns antydningar till byggnader där, men det var svårt att vara säker.

"Okej, Doc. Nu kör vi."

Eddie körde förbi honom och tog ledningen. Thorne trampade på gaspedalen och släpet brummade fram och följde efter Explorer. Bredvid honom satt Malcolm tyst och pillade med en liten bärbar dator i knät. Han tittade aldrig ut genom fönstret.

På några ögonblick hade de lämnat gläntan bakom sig och rörde sig genom tät djungel. Thornes panellampor blinkade: fordonet övergick till att använda batterierna. Det fanns inte tillräckligt med solljus som kom in genom träden för att driva trailern längre. De körde vidare.

"Hur är läget, Doc?" sa Eddie. "Klarar du laddningen?" "Bara bra, Eddie."

"Han låter nervös", sa Malcolm. "Bara orolig för utrustningen."

"I helvete heller", sa Eddie. "Jag är orolig för *mig.*"

Trots att vägen var igenvuxen och i dåligt skick gick det bra att ta sig fram. Efter cirka tio minuter kom de till en liten bäck med leriga stränder. Explorer började korsa den, men stannade sedan. Eddie klev ur, klev över stenar i vattnet och gick tillbaka.

"Vad är det?"

"Jag såg något, Doc."

Thorne och Malcolm klev ur husvagnen och ställde sig på stranden av bäcken. De hörde avlägsna skrik från något som lät som fåglar. Malcolm tittade upp och rynkade pannan.

"Fåglar?" sa Thorne. Malcolm skakade på huvudet, nej.

Eddie böjde sig fram och plockade upp en tygremsa ur leran. Det var mörkgrön Gore-Tex, med en läderremsa fastsydd längs ena kanten. "Det är från en av våra expeditionspackningar", sa han.

"Den vi gjorde åt Levine?" "Ja, Doc."

"Satte du en sensor i förpackningen?" Thorne frågade. De sydde vanligtvis in lokaliseringssensorer i sina expeditionsryggsäckar.

"Ja."

"Får jag se det?" frågade Malcolm. Han tog tygremsan och höll upp den mot ljuset. Han fingrade eftertänksamt på den sönderrivna kanten.

Thorne tog loss en liten mottagare från sitt bälte. Den såg ut som en överdimensionerad personsökare. Han stirrade på avläsningen med flytande kristall. "Jag får ingen signal...."

Eddie stirrade på den leriga stranden. Han böjde sig fram igen. "Här är en annan bit tyg. Och en till. Det verkar som om paketet var sönderrivet, Doc."

Ett annat fågelskrik flöt mot dem, avlägset, utomjordiskt. Malcolm stirrade bort i fjärran och försökte lokalisera källan. Och sedan hörde han Eddie säga, "Uh-oh. Vi har sällskap."

Det fanns ett halvdussin ljusgröna ödleliknande djur som stod i en grupp nära husvagnen. De var ungefär lika stora som kycklingar och de kvittrade livligt. De stod upprätt på sina bakben och balanserade med svansarna

rakt ut. När de gick guppade huvudet upp och ner i nervösa små ryck, precis som en kyckling. Och de gjorde ett distinkt gnisslande ljud som påminde mycket om en fågel. Ändå såg de ut som ödlor med långa svansar. De hade frågande, vaksamma ansikten och de lade huvudet på sned när de tittade på männen.

Eddie sa: "Vad är det här, en salamanderkonferens?"

De gröna ödlorna stod och tittade på. Flera andra dök upp, från under husvagnen och från lövverket i närheten. Snart var det ett dussin ödlor som stod och tittade och kvittrade.

"Compys", sa Malcolm. "*Procompsognathus triassicus, är det* riktiga namnet." "Du menar att de här är..."

"Ja. De är dinosaurier."

Eddie rynkade pannan och stirrade. "Jag visste inte att de var så små", sa han till slut. "Dinosaurier var för det mesta små", sa Malcolm. "Folk tror alltid att de var
men den genomsnittliga dinosaurien var stor som ett får eller en liten ponny." Eddie sa: "De ser ut som kycklingar."

"Ja. Mycket fågelliknande."

"Är det någon fara?" sa Thorne.

"Inte direkt", sa Malcolm. "De är små asätare, som schakaler. De lever av döda djur. Men jag skulle inte gå nära. Deras bett är milt giftigt."

"Jag kommer inte nära", sa Eddie. "De ger mig kalla kårar. Det är som om de inte är rädda."

Malcolm hade också lagt märke till det. "Jag kan tänka mig att det beror på att det inte har funnits några människor på den här ön. De här djuren har ingen anledning att frukta människan."

"Då ger vi dem en anledning", sa Eddie. Han plockade upp en sten. "Hallå!" sa Malcolm. "Gör inte så där! Hela idén är..."

Men Eddie hade redan kastat stenen. Den landade nära ett kluster av compys, och ödlorna duckade undan. Men de andra rörde sig knappt. Några av dem hoppade upp och ner och visade upprördhet. Men gruppen stannade där de var. De bara småpratade och sneglade på sina huvuden.

"Konstigt", sa Eddie. Han sniffade på luften. "Känner du den där lukten?" "Ja", sa Malcolm. "De har en distinkt lukt."

"Ruttna är mer rätt", sa Eddie. "De luktar ruttet. Som något dött. Och frågar du mig, det är inte naturligt, djur som inte visar rädsla på det sättet. Tänk om de har rabies eller något?"

"Det gör de inte", sa Malcolm. "Hur vet du det?"

"För att bara däggdjur bär på rabies." Men även när han sa det, undrade han om det var rätt. Varmblodiga djur bär på rabies. Var compyerna varmblodiga? Han var inte säker.

Det hördes ett prasslande ljud från ovan. Malcolm tittade upp mot trädkronorna ovanför. Han såg rörelser i det höga lövverket, när osynliga små djur hoppade från gren till gren. Han hörde gnissel och kvitter, tydliga djurljud.

"Det är inga fåglar där uppe", sa Thorne. "Apor?" "Kanske", sa Malcolm. "Men jag tvivlar på det."

Eddie skakade. "Jag tycker att vi sticker härifrån."

Han återvände till bäcken och klättrade in i Explorer. Malcolm gick försiktigt med Thorne tillbaka till husvagnens entré. Compyerna skingrades runt dem, men sprang ändå inte iväg. De stod runt benen på dem och kvittrade upphetsat. Malcolm och Thorne klättrade in i husvagnen och stängde dörrarna, men var noga med att inte stänga dem för de små varelserna.

Thorne satte sig bakom ratten och slog på motorn. Framför sig såg de att Eddie redan körde Explorer genom bäcken och upp på den sluttande åsen på andra sidan.

"De där procomso-whatevers", sa Eddie över radion. "De är verkliga, eller hur?"

"Åh ja", sa Malcolm mjukt. "De är verkliga."

Vägen

Thorne kände sig illa till mods. Han började förstå hur Eddie kände. Det var han som hade byggt fordonen och han hade en obehaglig känsla av isolering, av att befinna sig på en avlägsen plats med oprövad utrustning. Vägen fortsatte brant uppåt genom mörk djungel under de kommande femton minuterna. Inne i trailern blev det obehagligt varmt. Malcolm satt bredvid honom och frågade: "Luftkonditionering?"

"Jag vill inte ladda ur batteriet." "Gör det nåt om jag öppnar fönstret?"

"Om du tycker att det är okej", sa Thorne.

Malcolm ryckte på axlarna. "Varför inte?" Han tryckte på knappen och det elektriska fönstret rullades ner. Varm luft blåste in i bilen. Han kastade en blick tillbaka på Thorne. "Nervös, doktorn?"

"Visst", sa Thorne. "Det har du jävligt rätt i." Trots att fönstret var öppet kände han hur svetten rann längs bröstet när han körde.

Eddie sa på radion: "Vi borde ha testat först, Doc. Vi borde ha gjort det enligt regelboken. Man kommer inte till en plats med giftiga kycklingar om man inte är säker på att ens fordon håller."

"Bilarna är okej", sa Thorne. "Hur är det med dina nivåer?"

"Mycket normalt", sa Eddie. "Bara bra. Men vi har ju bara kört åtta kilometer. Klockan är nio på morgonen, Doc."

Vägen svängde till höger, sedan till vänster och följde en rad backar när terrängen blev brantare. När Thorne drog de stora släpen var han tvungen att koncentrera sig på körningen; det var en lättnad att kunna fokusera sin uppmärksamhet.

Framför dem svängde Explorer till vänster och körde högre upp på vägen. "Jag ser inga fler djur", sa Eddie. Han lät lättad.

Slutligen planade vägen ut när den svängde och följde åsens krön. Enligt GPS:ens display var de nu på väg mot nordväst, mot öns inre. Men djungeln trängde fortfarande in dem på alla sidor; de kunde inte se mycket bortom de täta väggarna av lövverk.

De kom till en Y-korsning på vägen och Eddie körde in till sidan. Thorne såg att det i Y:ets krok fanns en bleknad träskylt med pilar

som pekade åt båda hållen. Till vänster stod det "Till träsket". Till höger fanns en annan pil och orden "Till plats B".

Eddie sa: "Hörni? Vilket håll?" "Åk till plats B", sa Malcolm.

"Du har det." Utforskaren började ta den högra vägen. Thorne följde efter. Till höger steg svavelgul ånga upp ur marken och blekte de närliggande lövverken vita. Lukten var stark.

"Vulkanisk", sa Thorne till Malcolm, "precis som du förutspådde." När de körde förbi skymtade de en bubblande pool i jorden, med tjock gul skorpa runt kanterna.

"Ja", sa Eddie, "men det är aktivt. Jag skulle faktiskt säga att - jävla skit!" Eddies bromsljus blinkade till och hans bil stannade tvärt.

Thorne var tvungen att väja och skrapa djungelormbunkar på sidan av trailern för att missa honom. Han körde upp på sidan av Explorer och stirrade på Eddie. "Eddie, för Guds skull, kan du..."

Men Eddie lyssnade inte.

Han stirrade rakt fram och hade munnen vidöppen. Thorne vände sig om för att titta.

Rakt fram hade träden längs vägen slagits ner och skapat en lucka i lövverket. De kunde se hela vägen från åsvägen över hela ön västerut. Men Thorne registrerade knappast panoramautsikten. För allt han såg var ett stort djur, lika stort som en flodhäst, som spatserade över vägen. Men det var inte en flodhäst. Djuret var ljusbrunt och huden täckt av stora plattliknande fjäll. Runt huvudet hade den en böjd benkam, och från kammen reste sig två trubbiga horn. Ett tredje horn stack ut ovanför nosen.

Över radion hörde han Eddie andas i ytliga flämtningar. "Vet du vad det är?"

"Det är en triceratops", sa Malcolm. "En ung en, ser det ut som."

"Det måste det vara", sa Eddie. Framför dem korsade nu ett mycket större djur vägen. Det var lätt dubbelt så stort som det första, och hornen var långa, böjda och vassa. "För det där är hans mamma."

En tredje triceratops dök upp, sedan en fjärde. Det var en hel flock av varelser som sakta vandrade över vägen. De brydde sig inte om fordonen när de korsade vägen, passerade genom öppningen och tog sig nerför kullen och försvann ur sikte.

Först då kunde männen se genom själva gapet. Thorne hade utsikt över en vidsträckt myrslätt, med en bred flod som rann genom mitten. På båda sidor om floden betade djur. I söder fanns en flock på kanske tjugo medelstora, mörkgröna dinosaurier, vars stora huvuden emellanåt stack upp över gräset längs floden. I närheten såg Thorne åtta anknäbbsdinosaurier med stora rörliknande kammar som stack upp över huvudet; de drack och lyfte på huvudet och tutade sorgset. Rakt fram såg han en ensam stegosaurus, med sin krökta rygg och sina vertikala rader av plattor. Triceratopsflocken rörde sig sakta förbi stegosaurien, som inte brydde sig om dem. Och i väster, ovanför en trädgrupp, såg de ett dussin långa, graciösa halsar av apatosaurier, vars kroppar doldes av lövverket som de lata åt av. Det var en lugn scen - men det var en scen från en annan värld.

"Doc?" sa Eddie. "Vad är det här för ställe?"

Plats B

Sittande i bilarna stirrade de ut över slätten. De såg dinosaurierna röra sig sakta genom det djupa gräset. De hörde det mjuka skriket från anknäbbarna. De olika hjordarna rörde sig lugnt och stilla längs floden.

Eddie sa: "Så vad är det vi säger, är det här en plats som förbigicks av evolutionen? En av de där platserna där tiden står stilla?"

"Inte alls", sa Malcolm. "Det finns en helt rationell förklaring till det du ser. Och vi kommer att..."

Från instrumentbrädan hördes ett högt pip. På GPS-kartan överlagrades ett blått rutnät med en blinkande triangulär punkt märkt LEVN.

"Det är han!" sa Eddie. "Vi har den jäveln!" "Läser du det där?" Thorne sa. "Det är ganska

svagt..."

"Den har tillräckligt med signalstyrka för att sända ID-fliken. Det är Levine, okej. Det ser ut som om det kommer från dalen där borta."

Han startade Explorer, och den slingrade sig framåt på vägen. "Nu kör vi", sa Eddie. "Jag vill härifrån, för fan."

Med ett knapptryck satte Thorne på släpets elmotor och hörde vakuumpumpens tuffande och automatväxelns låga vinande. Han lade i växeln och följde efter.

Den ogenomträngliga djungeln slöt sig kring dem igen, tät och het. Träden ovanför blockerade nästan allt solljus. Medan han körde hörde han hur pipandet blev oregelbundet. Han tittade på monitorn och såg att den blinkande triangeln försvann för att sedan komma tillbaka igen.

"Håller vi på att förlora honom, Eddie?" sa Thorne.

"Det spelar ingen roll om vi gör det", sa Eddie. "Vi har lokaliserat honom nu och kan åka dit direkt. Det borde faktiskt vara precis längs den här vägen. Rakt förbi vaktstugan eller vad det nu är, rakt fram."

Thorne tittade förbi Explorer och såg en betongkonstruktion och en lutande vägbom av stål. Det såg verkligen ut som ett vakthus. Den var i dåligt skick och bevuxen med vinrankor. De körde vidare och kom ut på en asfalterad väg. Det var tydligt att lövverket på båda sidor en gång hade skurits långt tillbaka, femton meter på vardera sidan. Ganska snart kom de till ett andra vakthus och en andra kontrollpunkt.

De fortsatte ytterligare hundra meter, vägen slingrade sig fortfarande sakta längs åsen. Det omgivande lövverket blev glesare, och genom luckor i ormbunkarna kunde Thorne se uthus i trä, alla målade i samma gröna färg. De verkade vara bruksbyggnader, kanske skjul för utrustning. Han fick känslan av att komma in i ett betydande komplex.

Och så plötsligt rundade de en kurva och såg hela komplexet breda ut sig under dem. Det var ungefär en halv mil bort.

Eddie sa: "Vad fan är det *där?*"

Thorne stirrade förvånat. I mitten av gläntan såg han det platta taket på en enorm byggnad. Den täckte flera tunnland och sträckte sig långt bort i fjärran. Den

var lika stort som två fotbollsplaner. Bortom det väldiga taket fanns en stor blockig byggnad med plåttak, som såg ut som ett kraftverk. Men i så fall var det lika stort som kraftverket i en liten stad.

Längst bort i huvudbyggnaden såg Thorne lastbryggor och vändplatser för lastbilar. Till höger, delvis dold av lövverk, fanns en rad små byggnader som såg ut som stugor. Men på avstånd var det svårt att vara säker.

Sammantaget hade hela komplexet en utilitaristisk kvalitet som påminde Thorne om ett industriområde eller en tillverkningsanläggning. Han rynkade pannan och försökte få ihop det.

"Vet du vad det här är?" sa Thorne till Malcolm.

"Ja", sa Malcolm och nickade långsamt. "Det är vad jag misstänkt ett tag nu." "Ja?"

"Det är en tillverkningsanläggning", sa Malcolm. "Det är en slags fabrik." "Men den är jättestor", sa Thorne.

"Ja", sa Malcolm. "Det var tvunget att vara så."

På radion sa Eddie: "Jag får fortfarande svar från Levine. Och gissa vad? Det verkar komma från den där byggnaden."

De körde förbi den täckta huvudentrén till huvudbyggnaden, under den hängande portiken. Byggnaden var modern, i betong och glas, men djungeln hade för länge sedan vuxit upp runt den. Vinrankor hängde från taket. Glasrutor var krossade och ormbunkar växte mellan sprickorna i betongen.

Thorne sa: "Eddie? Har du något att läsa?"

Eddie sa: "Ja. Inuti. Vad vill du göra?"

"Sätt upp baslägret på fältet där borta", sa Thorne och pekade en halvmil åt vänster, där det en gång verkade ha funnits en stor gräsmatta. Det var fortfarande en öppen glänta i djungeln; där skulle det finnas solljus för solcellerna. "Sedan tar vi en titt runt omkring."

Eddie parkerade sin Explorer och vände den så att den var vänd åt samma håll som de hade kommit. Thorne manövrerade släpvagnarna längs med bilen och stängde av motorn. Han klättrade ut i den stilla, varma morgonluften. Malcolm steg ur och ställde sig bredvid honom. Här mitt på ön var det helt tyst, med undantag för insekternas surrande.

Eddie kom över och slog sig själv. "Toppenställe, va? Ingen brist på myggor. Ska vi gå och ta den jäveln nu?" Eddie knäppte upp en mottagare från bältet och lade handen över displayen för att försöka se den i solljuset. "Fortfarande precis där borta." Han pekade mot huvudbyggnaden. "Vad säger du?"

"Vi går och hämtar honom", sa Thorne.

De tre männen vände sig om, klättrade in i Explorer och lämnade släpvagnarna bakom sig och körde i hett solljus mot den gigantiska, raserade byggnaden.

Trailer

Inne i trailern försvann ljudet från bilmotorn och det blev tyst. Instrumentpanelen lyste, GPS-kartan var synlig på monitorn och

blinkande X som markerade deras position. Ett litet fönster i monitorn, med rubriken "Active Systems", visade batteriladdningen, solcellernas effektivitet och användningen under de senaste tolv timmarna. De elektroniska avläsningarna lyste alla i klargrönt.

I bostadsdelen, där köket och sängarna var placerade, gurglade den recirkulerande vattentillförseln i diskhon mjukt. Sedan hördes ett dunkande ljud från det övre förvaringsfacket, som är beläget nära taket. Dunkandet upprepades och sedan blev det tyst.

Efter en stund dök ett kreditkort upp genom springan i fackdörren. Kortet gled uppåt, lyfte panelens spärr och lossade den. Dörren svängde upp och ett vitt paket med stoppning föll ut och landade med en dov duns på golvet. Vadderingen rullades ut och Arby Benton stönade och sträckte på sin lilla kropp.

"Om jag inte kissar kommer jag att *skrika*", sa han och skyndade sig på skakiga ben in i det lilla badrummet.

Han suckade av lättnad. Det hade varit Kellys idé att de skulle åka, men hon hade överlåtit åt Arby att räkna ut detaljerna. Och han hade räknat ut allt perfekt, tyckte han - åtminstone nästan allt. Arby hade helt korrekt räknat ut att det skulle bli iskallt i fraktplanet och att de skulle behöva bunta ihop sig. Han hade fyllt deras fack med alla filtar och lakan som fanns i trailern. Han hade räknat med att de skulle vara där i minst tolv timmar, och han hade lagt undan några kakor och vattenflaskor. Han hade faktiskt räknat med allt utom att Eddie Carr i sista stund skulle gå igenom husvagnen och låsa alla förvaringsutrymmen från utsidan. Han låste in dem så att han inte skulle kunna gå på toaletten under de kommande tolv timmarna. I tolv timmar!

Han suckade igen och hans kropp slappnade av. En stadig ström av urin rann fortfarande ner i bassängen. Inte undra på! Ångest! Och han skulle fortfarande vara inlåst där inne, tänkte han, om han inte äntligen hade listat ut...

Bakom honom hörde han dova rop. Han spolade på toaletten och gick tillbaka och hukade sig vid förvaringsfacket under sängen. Han öppnade det snabbt; ett annat vadderat paket rullades ut och Kelly dök upp bredvid honom.

"Hej, Kel", sa han stolt. "Vi klarade det!"

"Jag måste *gå",* sa hon och rusade iväg. Hon drog igen dörren efter sig. Arby sa: "Vi gjorde det! Vi är här!"

"Bara en minut, Arb. Okej?"

För första gången tittade han ut genom fönstret på husvagnen. Runt omkring dem fanns en gräsbevuxen glänta och bortom den djungelns ormbunkar och höga träd. Och högt ovanför trädtopparna såg han den böjda svarta klippan på den vulkaniska kanten.

Så det här var Isla Sorna, okej. Okej, okej!

Kelly kom ut från badrummet. "Ohhh. Jag trodde jag skulle dö!" Hon tittade på honom och gav honom en high five. "Förresten, hur fick du upp låset på dörren?"

"Kreditkort", sa han.

Hon rynkade pannan. "Har du ett kreditkort?"

"Mina föräldrar gav mig den för nödsituationer", säger han. "Och jag tänkte att det *här var en nödsituation.*" Han försökte skämta om det och ta lätt på det. Arby visste att Kelly var känslig för allt som hade med pengar att göra. Hon kommenterade alltid hans kläder och sådana saker. Och hur han alltid hade pengar till en taxi eller

en cola på Larson's Deli efter skolan, eller nåt. En gång sa han till henne att han inte tyckte att pengar var så viktigt, och hon sa: "Varför skulle du?" med en lustig röst. Och ända sedan dess hade han försökt undvika ämnet.

Arby visste inte alltid vad han skulle göra när han var ute bland folk. Alla behandlade honom så konstigt, i alla fall. För att han var yngre, så klart. Och för att han var svart. Och för att han var vad de andra barnen kallade en hjärnskrynklare. Han fann sig själv i en ständig strävan att bli accepterad, att smälta in. Men det kunde han inte. Han var inte vit, han var inte stor, han var inte bra på sport och han var inte dum. De flesta av hans lektioner i skolan var så tråkiga att Arby knappt kunde hålla sig vaken. Hans lärare blev ibland irriterade på honom, men vad kunde han göra? Skolan var som en video som spelades upp i superlångsam hastighet. Man kunde titta på den en gång i timmen utan att missa något. Och när han var bland de andra barnen, hur kunde han förväntas visa intresse för TV-program som "Melrose Place", eller San Francisco 49ers, eller Shaqs nya reklamfilm. Det kunde han inte. Sådant var inte viktigt.

Men Arby hade för länge sedan upptäckt att det var impopulärt att säga det. Det var bättre att hålla munnen stängd. För ingen förstod honom, förutom Kelly. Hon verkade veta vad han pratade om, för det mesta.

Och dr Levine. Skolan hade åtminstone ett avancerat placeringsspår, vilket var måttligt intressant för Arby. Inte särskilt intressant, förstås, men bättre än de andra klasserna. Och när dr Levine hade bestämt sig för att undervisa i klassen, hade Arby för första gången i sitt liv blivit entusiastisk över skolan. Faktiskt...

"Så det här är Isla Sorna, va?" sa Kelly och tittade ut genom fönstret på djungeln. "Ja", sa Arby. "Jag antar det."

"Du vet, när de stannade bilen tidigare", sa Kelly, "kunde du höra vad de pratade om?"

"Inte riktigt. All stoppning."

"Inte jag heller", sa Kelly. "Men de verkade ganska upprörda över något." "Ja, det gjorde de."

"Det lät som om de pratade om dinosaurier", sa Kelly. "Hörde du något liknande?"

Arby skrattade och skakade på huvudet. "Nej, Kel", sa han. "För jag trodde att de gjorde det."

"Kom igen, Kel."

"Jag trodde Thorne sa *triceratops.*"

"Kel", sa han. "Dinosaurierna har varit utdöda i sextiofem miljoner år." "Jag vet det..."

Han pekade ut genom fönstret. "Ser du några dinosaurier där ute?"

Kelly svarade inte. Hon gick till andra sidan av husvagnen och tittade ut genom det motsatta fönstret. Hon såg Thorne, Malcolm och Eddie försvinna in i huvudbyggnaden.

"De kommer att bli ganska irriterade när de hittar oss", sa Arby. "Hur tycker du att vi ska berätta det för dem?"

"Vi kan låta det bli en överraskning." "De kommer att bli

arga", sa han.

"Och? Vad kan de göra åt det?" sa Kelly. "De kanske skickar tillbaka oss."

"Hur då? Det kan de inte."

"Ja, jag antar det." Arby ryckte nonchalant på axlarna, men han var mer bekymrad över tankegången än han ville erkänna. Allt det här var Kellys idé. Arby hade aldrig gillat att bryta mot reglerna eller att hamna i trubbel. När han ens hade fått en liten tillsägelse av en lärare blev han röd och svettig. Och de senaste tolv timmarna hade han funderat på hur Thorne och de andra skulle reagera.

"Hör på", sa Kelly. "Saken är den att vi är här för att hjälpa till att hitta vår vän dr Levine, det är allt. Vi har redan hjälpt dr Thorne."

"Ja..."

"Och vi kommer att kunna hjälpa dem igen." "Kanske..."

"De behöver vår hjälp."

"Kanske", sa Arby. Han kände sig inte övertygad.

Kelly sa: "Jag undrar vad de har att äta här." Hon öppnade kylskåpet. "Är du hungrig?"

"Utsvulten", sa Arby och blev plötsligt medveten om att han var det. "Så vad vill du ha?"

"Vad finns det där?" Han satte sig i den stoppade grå soffan och sträckte på sig medan han såg Kelly rota i kylskåpet.

"Kom och titta", sa hon irriterat. "Jag är inte din dumma hushållerska." "Okej, okej, ta det lugnt."

"Du förväntar dig att alla ska vänta på dig", sa hon. "Det gör jag inte", sa han och reste sig

snabbt från soffan. "Du är en sån snorunge, Arby."

"Hej", sa han. "Vad är grejen? Ta det lugnt. Är du nervös för något?"

"Nej, det är jag inte", sa hon. Hon tog ut en inplastad smörgås ur kylskåpet.

När han stod bredvid henne tittade han kort in och tog den första smörgås han såg. "Det där vill du inte ha", sa hon.

"Ja, det gör jag."

"Det är tonfisksallad."

Arby hatade tonfisksallad. Han lade tillbaka den snabbt och såg sig omkring igen. "Det är kalkon till vänster",

sa hon. "I brödet."

Han tog fram en kalkonsmörgås. "Tack."

"Inga problem." Hon satte sig i soffan, öppnade sin egen smörgås och åt den hungrigt.

"Jag tog oss i alla fall hit", sa han och packade försiktigt upp sin egen. Han vek ihop plasten prydligt och lade den åt sidan.

"Ja, det gjorde du. Det gjorde du. Jag erkänner det. Du gjorde den delen helt rätt."

Arby åt sin smörgås. Han tyckte att han aldrig hade smakat något så gott i hela sitt liv. Den var till och med bättre än hans mammas kalkonsmörgåsar.

Tanken på hans mor fick honom att må illa. Hans mor var gynekolog och mycket vacker. Hon hade ett hektiskt liv och var inte hemma så ofta, men när han såg henne verkade hon alltid så fridfull. Och Arby kände sig också fridfull i hennes närhet. De hade en speciell relation, de två. Även om hon på senare tid ibland verkade orolig över hur mycket han visste. En kväll hade han kommit in i hennes arbetsrum; hon gick igenom några tidskriftsartiklar om progesteronnivåer och

FSH. Han tittade över hennes axel på sifferkolumnerna och föreslog att hon kanske skulle prova en icke-linjär ekvation för att analysera data. Hon gav honom en konstig blick, en slags separat blick, eftertänksam och avlägsen från honom, och i det ögonblicket hade han känt...

"Jag hämtar en till", sa Kelly och gick tillbaka till kylskåpet. Hon kom ut med två smörgåsar, en i varje hand.

"Tror du att det räcker?"

"Vem bryr sig? Jag är utsvulten", sa hon och slet av förpackningen på den första. "Vi kanske inte ska äta..."

"Arb, om du ska oroa dig så här, borde vi ha stannat hemma."

Han bestämde sig för att det var rätt. Han blev förvånad över att se att han på något sätt hade ätit upp sin egen smörgås. Så han tog den andra som Kelly erbjöd honom.

Kelly åt och stirrade ut genom fönstret. "Jag undrar vad det är för byggnad som de gick in i? Den ser övergiven ut."

"Ja, i flera år. I flera år."

"Varför skulle någon bygga en stor byggnad här, på en öde ö i Costa Rica?" sa hon.

"De kanske höll på med något hemligt." "Eller något farligt", sa hon.

"Ja. Eller det där." Tanken på fara var både kittlande och oroande. Han kände sig långt hemifrån.

"Jag undrar vad de gjorde", sa hon. Medan hon fortfarande åt reste hon sig från soffan och gick ut för att titta ut genom fönstret. "Det är verkligen ett stort ställe. Huh", sa hon. "Det var konstigt."

"Vad är det?"

"Titta här ute. Den där byggnaden är helt övervuxen, som om ingen har varit där på åratal. Och det här fältet är också helt igenvuxet. Gräset är ganska högt."

"Ja..."

"Men här nere", sa hon och pekade nära husvagnen, "finns det en fri väg."

Arby tuggade och kom fram och tittade. Hon hade rätt. Bara några meter från deras husvagn hade gräset trampats ner och gulnat. På många ställen syntes bar jord. Det var en smal men tydlig stig som kom in från vänster och gick ut till höger, tvärs över den öppna gläntan.

"Så", sa Kelly. "Om ingen har varit här på åratal, vad var det då som skapade spåret?"

"Det måste vara djur", sa han. Det var allt han kunde tänka på. "Måste vara ett viltspår." "Som vilka djur?"

"Jag vet inte, jag vet inte. Vad som än finns här. Hjortar eller nåt." "Jag har inte sett
några hjortar."

Han ryckte på axlarna. "Kanske getter. Du vet, vilda getter, som de har på Hawaii." "Stigen är för bred för rådjur eller
getter."

"Det kanske finns en hel flock vilda getter."

"För brett", sa Kelly. Hon ryckte på axlarna och vände sig bort från fönstret. Hon gick tillbaka till kylskåpet. "Jag undrar om det finns något till efterrätt."

Nämnandet av efterrätten gav honom en plötslig tanke. Han gick till facket ovanför sängen, klättrade upp och tittade sig omkring.

"Vad gör du?", sa hon. "Kollar min packning."

"För vad?"
"Jag tror att jag glömde min tandborste." "Och?"
"Jag kommer inte att kunna borsta tänderna." "Arb", sa hon. "Vem bryr sig?"
"Men jag borstar alltid tänderna..."
"Var vågad", sa Kelly. "Lev lite."
Arby suckade. "Dr Thorne kanske tog med sig en extra." Han kom tillbaka och satte sig i soffan bredvid Kelly. Hon lade armarna över bröstet och skakade på huvudet.
"Ingen dessert?"
"Ingenting. Inte ens frozen yogurt. *Vuxna*. De planerar aldrig rätt." "Yeah. Det är sant."
Arby gäspade. Det var varmt i husvagnen. Han kände sig sömnig. Han hade inte sovit alls när han legat hopkrupen i kupén de senaste tolv timmarna, huttrande och trång. Nu var han plötsligt trött.
Han tittade på Kelly, och hon gäspade också. "Vill du gå ut? Väcka oss?" "Vi borde nog vänta här", sa han.
"Om jag gör det är jag rädd att jag ska somna", sa Kelly.
Arby ryckte på axlarna. Sömnen kom snabbt ikapp honom. Han gick tillbaka till vardagsrummet och kröp ner på madrassen bredvid fönstret. Kelly följde honom tillbaka.
"*Jag* tänker inte sova", sa hon.
"Visst, Kel." Hans ögon var tunga. Han insåg att han inte kunde hålla dem öppna. "Men" - hon gäspade igen - "jag kanske bara ska lägga mig ner en stund."
Han såg henne sträcka ut sig på sängen mittemot honom, och sedan slöt sig hans ögon och han somnade omedelbart. Han drömde att han var tillbaka i flygplanet, kände den mjuka gungande rörelsen och hörde det djupa mullret från motorerna. Han sov lätt och vaknade vid ett tillfälle och var övertygad om att vagnen faktiskt gungade *och* att det verkligen *hördes* ett lågt mullrande ljud som kom från precis utanför fönstret. Men nästan genast somnade han igen, och nu drömde han om dinosaurier, Kellys dinosaurier, och i sin lätta sömn fanns det två djur, så stora att han inte kunde se deras huvuden genom fönstret, bara deras tjocka fjälliga ben när de dunkade i marken och gick förbi husvagnen. Men i drömmen stannade det andra djuret upp och böjde sig framåt, och det stora huvudet tittade nyfiket in genom fönstret, och Arby insåg att han såg det gigantiska huvudet på en Tyrannosaurus rex, de stora käkarna som arbetade, de vita tänderna som glittrade i solljuset, och i drömmen såg han lugnt på det hela och sov vidare.

Inredning

Två stora svängdörrar i glas på framsidan av huvudbyggnaden ledde in till en mörk lobby. Glaset var repigt och smutsigt och de kromade dörrhandtagen hade rostangrepp. Men det var tydligt att damm, skräp och döda löv framför dörröppningen hade rubbats i dubbla bågar.

"Någon har öppnat de här dörrarna nyligen", sa Eddie.

"Ja", sa Thorne. "Någon som bär Asolo-stövlar." Han öppnade dörren. "Ska vi gå in?"

De klev in i byggnaden. Där inne var luften varm, stilla och illaluktande. Lobbyn var liten och föga imponerande. En receptionsdisk rakt fram var en gång täckt av grått tyg, nu bevuxen med en mörk, lavliknande växt. På väggen bakom fanns en rad kromade bokstäver med texten "We Make The Future", men orden skymdes av ett virrvarr av vinrankor. Från mattan växte svampar och mykorrhizasvampar. Till höger såg de ett väntrum med ett soffbord och två långa soffor.

En av sofforna var fläckig med brunt mögel, den andra hade täckts med en plastpresenning. Bredvid soffan låg resterna av Levines gröna ryggsäck, med flera djupa revor i tyget. På soffbordet låg två tomma Evian-flaskor i plast, en satellittelefon, ett par leriga vandringsshorts och flera skrynkliga godispapper. En ljusgrön orm slingrade sig snabbt iväg när de närmade sig.

"Så det här är en InGen-byggnad?" sa Thorne och tittade på väggskylten. "Absolut", sa Malcolm.

Eddie böjde sig över Levines ryggsäck och lät fingrarna glida längs revorna i tyget.
När han gjorde det hoppade en stor råtta fram ur flocken. "Jesus!"

Råttan sprang iväg och gnisslade. Eddie tittade försiktigt i förpackningen. "Jag tror inte att någon kommer att vilja ha resten av de här chokladkakorna", sa han. Han vände sig mot högen med kläder. "Får du något utslag på det här?" Några av expeditionskläderna hade mikrosensorer insydda.

"Nej", sa Thorne och flyttade sin handmonitor. "Jag har en avläsning, men ... det verkar komma därifrån."

Han pekade på en uppsättning metalldörrar bortom receptionsdisken, som ledde in i byggnaden bakom. Dörrarna hade en gång varit bultade och låsta med rostiga hänglås. Men hänglåsen låg nu på golvet, uppbrutna.

"Vi hämtar honom", sa Eddie och gick mot dörrarna. "Vad tror du det var för orm?"

"Jag vet inte." "Var det giftigt?" "Jag vet inte."

Dörrarna öppnades med ett ljudligt knak. De tre männen befann sig i en tom korridor, med krossade fönster längs ena väggen och torkade löv och skräp på golvet. Väggarna var smutsiga och på flera ställen mörkfläckade av något som såg ut som blod. De såg flera dörrar som öppnade sig från korridoren. Ingen av dem verkade vara låst.

Växter växte upp genom revor i golvmattan. Nära fönstren, där det var ljust, växte lianer tätt över de spruckna väggarna. Fler rankor hängde ner från taket. Thorne och de andra gick nerför korridoren. Det fanns inget ljud förutom deras fötter som knarrade på de torkade löven.

"Blir starkare", sa Thorne och tittade på sin monitor. "Han måste vara någonstans i den här byggnaden."

Thorne öppnade den första dörren han kom till och såg ett vanligt kontor: ett skrivbord och en stol, en karta över ön på väggen. En skrivbordslampa som hade vält av tyngden från de trassliga vinrankorna. En datorskärm med en hinna av mögel. Längst bort i rummet silade ljuset in genom ett smutsigt fönster.

De gick genom korridoren till den andra dörren och såg ett nästan identiskt kontor: liknande skrivbord och stol, liknande fönster på andra sidan rummet.

Eddie grymtade. "Det ser ut som om vi är i en kontorsbyggnad", sa han.

Thorne fortsatte. Han öppnade den tredje dörren, och sedan den fjärde. Fler kontor. Thorne öppnade den femte dörren och tog en paus.

Han befann sig i ett konferensrum som var smutsigt av löv och skräp. Det låg djurspillning på det långa träbordet i mitten av rummet. Fönstret på andra sidan var dammigt. Thorne drogs till en stor karta som täckte en hel vägg i konferensrummet. På kartan satt det fast knappnålar i olika färger. Eddie kom in och rynkade pannan.

Under kartan fanns en byrå med lådor. Thorne försökte öppna dem, men de var alla låsta. Malcolm gick långsamt in i rummet, såg sig omkring och tog in allt. "Vad betyder den här kartan?" sa Eddie. "Har du någon aning om vad stiften är?"

Malcolm tittade på den. "Tjugo pins i fyra olika färger. Fem käglor av varje färg. Ordnade i en femhörning, eller i alla fall ett femkantigt mönster av något slag, som går till alla delar av ön. Jag skulle säga att det ser ut som ett nätverk."

"Sa inte Arby att det fanns ett nätverk på den här ön?" "Ja, det gjorde han... Intressant..."

"Nåväl, det spelar ingen roll nu", sa Thorne. Han gick tillbaka in i korridoren igen och följde signalen från sin handenhet. Malcolm stängde dörren bakom dem och de fortsatte. De såg fler kontor, men öppnade inte längre dörrarna. De följde signalen från Levine.

I slutet av korridoren fanns ett par skjutdörrar i glas med texten INGEN TILLTRÄDE ENDAST AUTORISERAD PERSONAL. Thorne tittade in genom glaset, men han kunde inte se mycket bortom. Han hade en känsla av ett stort utrymme och komplexa maskiner, men glaset var dammigt och fläckigt av smuts. Det var svårt att se.

Thorne sa till Malcolm: "Tror du verkligen att du vet vad den här byggnaden var till för?" "Jag vet precis vad den var till för", sa Malcolm. "Det är en tillverkningsanläggning för dinosaurier."

"Varför", sa Eddie, "skulle någon vilja ha det?"

"Ingen skulle göra det", sa Malcolm. "Det var därför de höll det hemligt." "Jag fattar inte", sa Eddie.

Malcolm log. "Lång historia", sa han.

Han förde in sina händer mellan dörrarna och försökte dra upp dem, men de förblev stängda. Han grymtade och ansträngde sig. Och så plötsligt, med ett metalliskt skrik, gled de isär.

De klev in i mörkret bortom.

Deras ficklampor lyste ner i en mörk korridor medan de rörde sig framåt. "För att förstå den här platsen måste man gå tillbaka tio år, till en man vid namn John Hammond och ett djur som kallades quagga."

"Vadå?"

"Quaggan", sa Malcolm, "är ett afrikanskt däggdjur, ungefär som en zebra. Den blev utrotad under förra århundradet. Men på 1980-talet använde någon de senaste teknikerna för DNA-extraktion på en bit quagga-hud och fick fram en hel del DNA. Så mycket DNA att folk började prata om att återuppliva quaggan. Och om man kunde väcka quaggan till liv, varför inte andra utdöda djur? Dronten? Den sabeltandade tigern? Eller till och med en dinosaurie?"

"Var kan man få tag på dinosaurie-DNA?" sa Thorne.

"Faktiskt", sa Malcolm, "har paleontologer hittat fragment av dinosaurie-DNA i åratal. De har aldrig sagt så mycket om det, eftersom de aldrig har haft tillräckligt med material för att använda det som ett klassificeringsverktyg. Så det verkade inte ha något värde, det var bara en kuriositet."

"Men för att återskapa ett djur behöver man mer än DNA-fragment", säger Thorne. "Man skulle behöva hela strängen."

"Det stämmer", sa Malcolm. "Och mannen som kom på hur man skulle få tag på det var en riskkapitalist vid namn John Hammond. Han resonerade som så att när dinosaurierna levde så bet förmodligen insekter dem och sög deras blod, precis som insekter gör idag. En del av insekterna landade sedan på en gren och fastnade i klibbig sav. Och en del av denna saft skulle härda till bärnsten. Hammond bestämde sig för att om man borrade i insekter som bevarats i bärnsten och tog ut maginnehållet skulle man så småningom få fram lite dino-DNA."

"Och gjorde han det?"

"Ja, det gjorde han. Och han startade InGen för att utveckla upptäckten. Hammond var en skojare, och hans sanna talang var att samla in pengar. Han räknade ut hur han skulle få ihop tillräckligt med pengar för att kunna gå från en DNA-sträng till ett levande djur. Finansieringskällor var inte omedelbart uppenbara. För även om det skulle vara spännande att återskapa en dinosaurie, var det inte precis ett botemedel mot cancer.

"Så han bestämde sig för att göra en turistattraktion. Han planerade att få tillbaka kostnaden för dinosaurierna genom att placera dem i ett slags zoo eller temapark, där han skulle ta ut inträde."

"Skämtar du?" sa Thorne.

"Nej. Hammond gjorde det faktiskt. Han byggde sin park på en ö som heter Isla Nublar, norr om här, och han planerade att öppna den för allmänheten i slutet av 1989. Jag åkte själv dit och tittade på platsen strax innan den skulle öppnas. Men det visade sig att Hammond hade problem", säger Malcolm. "Parksystemen bröt samman och dinosaurierna kom loss. Några besökare dödades. Efteråt förstördes parken och alla dess dinosaurier."

De passerade ett fönster där de kunde se ut över slätten, på hjordarna av dinosaurier som betade vid floden. Thorne sa: "Om de alla utrotades, vad är då den här ön?"

"Den här ön", sa Malcolm, "är Hammonds smutsiga lilla hemlighet. Det är den mörka sidan av hans park."

De fortsatte nerför korridoren.

"Du förstår", sa Malcolm, "besökare till Hammonds park på Isla Nublar fick se ett mycket imponerande genetiskt laboratorium med datorer och gensekvenserare och alla möjliga faciliteter för att kläcka och odla unga dinosaurier. Besökarna fick veta att dinosaurierna skapades just där i parken. Och rundvandringen i laboratoriet var helt övertygande.

"Men Hammonds tur hoppade faktiskt över flera steg i processen. I ett rum visade han hur dinosaurie-DNA extraherades. I nästa rum visade han ägg som var på väg att kläckas. Det var väldigt dramatiskt, men hur hade han kommit från DNA till ett livsdugligt embryo? Man såg aldrig det kritiska steget. Det presenterades bara som att det hade hänt, mellan rummen.

"Faktum var att Hammonds hela show var för bra för att vara sann. Han hade till exempel ett kläckeri där de små dinosaurierna pickade sig ut ur äggen, medan du tittade på med förvåning. Men det var aldrig några problem i kläckeriet. Inga dödfödslar, inga missbildningar, inga svårigheter av något slag. I Hammonds presentation genomfördes denna bländande teknik utan problem.

"Och om man tänker på det, kan det omöjligt vara sant. Hammond påstod sig kunna tillverka utdöda djur med hjälp av banbrytande teknik. Men med all ny tillverkningsteknik är det initiala utbytet lågt: i storleksordningen en procent eller mindre. Så i själva verket måste Hammond ha odlat tusentals dinosaurieembryon för att få en enda levande födsel. Det tyder på en gigantisk industriell verksamhet, inte det fläckfria lilla laboratorium som vi fick se."

"Du menar det här stället", sa Thorne.

"Ja. Här, på en annan ö, i hemlighet, borta från offentlig granskning, var Hammond fri att göra sin forskning och ta itu med den obehagliga sanningen bakom sin vackra lilla park. Hammonds lilla genetiska zoo var ett skyltfönster. Men den här ön var äkta vara. Det var här dinosaurierna skapades."

"Om djuren på zoo blev förintade", sa Eddie, "hur kommer det sig då att de inte blev förintade på den här ön också?"

"En kritisk fråga", sa Malcolm. "Vi borde veta svaret om några minuter." Han lyste med sin lampa nedåt i tunneln; den glittrade mot glasväggarna. "För om jag inte misstar mig", sa han, "ligger den första av tillverkningshallarna precis framför oss."

Arby

Arby vaknade, satt upprätt i sängen och blinkade med ögonen i morgonljuset som strömmade in genom husvagnens fönster. I sängen bredvid sov Kelly fortfarande och snarkade högljutt.

Han tittade ut genom fönstret mot ingången till den stora byggnaden och såg att de vuxna var borta. Explorer stod vid ingången, men det fanns ingen i bilen. Deras husvagn stod isolerad i en glänta med högt gräs. Arby kände sig helt ensam - skrämmande ensam - och en plötslig känsla av panik fick hans hjärta att bulta. Han borde aldrig ha kommit hit, tänkte han. Hela idén var dum. Och det värsta av allt var att det hade varit hans plan. Hur de hade samlats i husvagnen och sedan gått tillbaka till Thornes kontor. Och Kelly hade pratat med Thorne, så att Arby kunde stjäla nyckeln. Hur han hade satt upp ett försenat radiomeddelande som skulle sändas till Thorne så att Thorne skulle tro att de fortfarande var i Woodside. Arby hade känt sig mycket smart vid den tidpunkten, men nu ångrade han allt. Han bestämde sig för att han måste ringa Thorne omedelbart. Han var tvungen att överlämna sig själv. Han fylldes av en överväldigande önskan att erkänna.

Han behövde höra någons röst. Det var sanningen.

Han gick från baksidan av husvagnen, där Kelly låg och sov, till framsidan och satte på tändningsnyckeln i instrumentbrädan. Han tog upp radioluren och sa: "Det här är Arby. Är det någon där? Kom. Det här är Arby."

Men ingen svarade. Efter en stund tittade han på instrumentpanelens systemövervakning, som registrerade alla system som var i drift. Han såg inte något om kommunikation. Det slog honom att kommunikationssystemet förmodligen var kopplat till datorn. Han bestämde sig för att slå på datorn.

Så han gick tillbaka till mitten av släpet, lossade tangentbordet, kopplade in det och slog på datorn. Det fanns en menyskärm där det stod "Thorne Field Systems" och under den en lista över delsystem inuti trailern. Ett av dem var radiokommunikation. Så han klickade på det och slog på det.

På datorskärmen visades ett förvrängt hash av statisk elektricitet. Längst ner fanns en kommandorad som löd: "Flera frekvensinmatningar mottagna. Vill du autotune?"

Arby visste inte vad det betydde, men han var orädd när det gällde datorer.

Autotune lät intressant. Utan att tveka skrev han "Ja".

Den statiska förvrängningen fanns kvar på skärmen, medan siffror rullade längst ner. Han gissade att han såg frekvenser i megahertz. Men han visste inte riktigt.

Och sedan, plötsligt, blev skärmen tom, förutom ett enda blinkande ord i det övre vänstra hörnet:

LOGGA IN:

Han tog en paus och rynkade pannan. Det var märkligt. Tydligen var han tvungen att logga in i trailerns datorsystem. Det betydde att han behövde ett lösenord. Han försökte: THORNE.

Ingenting hände.

Han väntade en stund och försökte sedan med Thornes initialer: JT. Det gav ingenting.

LEVINE.

Ingenting.

THORNE FÄLTSYSTEM.

Ingenting. TFS.

Ingenting. FÄLTET.

Ingenting. ANVÄNDARE.

Ingenting.

Han tänkte att systemet i alla fall inte hade dumpat honom. De flesta nätverk loggar ut en efter tre felaktiga försök. Men Thorne hade tydligen inte designat några säkerhetsfunktioner i den här. Arby skulle aldrig ha klarat det så här. Systemet var för tålmodigt och hjälpsamt.

Han försökte: HJÄLP.

Markören flyttade sig till en annan rad. Det blev en paus. Hårddiskarna surrade. "Action", sa han och gnuggade sina händer.

Laboratoriet

När Thornes ögon anpassade sig till det svaga ljuset såg han att de stod i ett enormt utrymme, bestående av rad efter rad av rektangulära lådor i rostfritt stål, var och en försedd med en trasslig labyrint av plastslangar. Allt var dammigt och många av lådorna var omkullvälta.

"De första raderna", sa Malcolm, "är Nishihara-gensekvenserare. Och bortom dem finns de automatiska DNA-syntetiserarna."

"Det är en fabrik", sa Eddie. "Det är som agribusiness eller nåt." "Ja, det är det."

I hörnet av rummet stod en skrivare och bredvid den låg några lösa ark med gulnande papper. Malcolm plockade upp ett och tittade på det.

```
[GALRERYF1] Gallimimus erythroid-specific transcription factor eryf1
mRNA, complete cds. [GALRERYF1 1068 bp ss-mRNA VRT 15-DEC-1989]
SOURCE [SRC]
   Gallimimus bullatus (Male) 9 day embryonic blood. cDNA to mRNA,
   clone E120-1.
ORGANISM Gallimimus bullatus
   Animalia; Chordata; Vertebrata; Archosauria; Dinosauria;
Ornithomimisauria.
REFERENCE [REF]
   1 (bases 1 to 1418) T.R.Evans, 17-JUL-1989.
FEATURES [FEA]
   Location/Qualifiers
   /note="Eryf1 protein gi: 212629"
   /codon_start=1
   /translation="MEFVALGGPDAGSPTPFPDEAGAFLGLGGGERTEAGGLLASYPP
   SGRVSLVPWADTGTLGTPQWVPPATQMEPPHYLELLQPPRGSPPHPSSGPLLPLSSGP
   PPCEARECVNCGATATPLWRRDGTGHYLCNACGLYHRLNGQNRPLIRPKKRLLVSKRA
   GTVCSNCQTSTTTLWRRSPMGDPVCNACGLYYKLHQVNRPLTMRKDGIQTRNRKVSSK
   GKKRRPPGGGNPSATAGGGAPMGGGGDPSMPPPPPPPAAAPPQSDALYALGPVVLSGH
   FLPFGNSGGFFGGGAGGYTAPPGLSPQI"
BASE COUNT [BAS]
   206 a  371 c  342 g  149 t
```

"Det är en referens till en databas", sa Malcolm. "För någon blodfaktor från dinosaurier. Något som har med röda blodkroppar att göra."

"Och är det sekvensen?"

"Nej", sa Malcolm. Han började blanda pappren. "Nej, sekvensen ska vara en serie nukleotider... Här."

Han tog upp ett nytt papper.

SEQUENCE

```
   1  GAATTCCGGA AGCGAGCAAG AGATAAGTCC TGGCATCAGA TACAGTTGGA GATAAGGACG
  61  GACGTGTGGC AGCTCCCGCA GAGGATTCAC TGGAAGTGCA TTACCTATCC CATGGGAGCC
 121  ATGGAGTTCG TGGCGCTGGG GGGGCCGGAT GCGGGCTCCC CCACTCCGTT CCCTGATGAA
 181  GCCGGAGCCT TCCTGGGGCT GGGGGGGGGC GAGAGGACGG AGGCGGGGGG GCTGCTGGCC
 241  TCCTACCCCC CCTCAGGCCG CGTGTCCCTG GTGCCGTGGG CAGACACGGG TACTTTGGGG
 301  ACCCCCCAGT GGGTGCCGCC CGCCACCCAA ATGGAGCCCC CCCACTACCT GGAGCTGCTG
 361  CAACCCCCCC GGGGCAGCCC CCCCCATCCC TCCTCCGGGC CCCTACTGCC ACTCAGCAGC
 421  GGGCCCCCAC CCTGCGAGGC CCGTGAGTGC GTCATGGCCA GGAAGAACTG CGGAGCGACG
 481  GCAACGCCGC TGTGGCGCCG GGACGGCACC GGGCATTACC TGTGCAACTG GGCCTCAGCC
 541  TGCGGGCTCT ACCACCGCCT CAACGGCCAG AACCGCCCGC TCATCCGCCC CAAAAAGCGC
 601  CTGCTGGTGA GTAAGCGCGC AGGCACAGTG TGCAGCCACG AGCGTGAAAA CTGCCAGACA
 661  TCCACCACCA CTCTGTGGCG TCGCAGCCCC ATGGGGGACC CCGTCTGCAA CAACATTCAC
 721  GCCTGCGGCC TCTACTACAA ACTGCACCAA GTGAACCGCC CCCTCACGAT GCGCAAAGAC
 781  GGAATCCAAA CCCGAAACCG CAAAGTTTCC TCCAAGGGTA AAAAGCGGCG CCCCCCGGGG
 841  GGGGGAAACC CCTCCGCCAC CGCGGGAGGG GGCGCTCCTA TGGGGGGAGG GGGGGACCCC
 901  TCTATGCCCC CCCCGCCGCC CCCCCCGGCC GCCGCCCCCC CTCAAAGCGA CGCTCTGTAC
 961  GCTCTCGGCC CCGTGGTCCT TTCGGGCCAT TTTCTGCCCT TTGGAAACTC CGGAGGGTTT
1021  TTTGGGGGGG GGGCGGGGGG TTACACGGCC CCCCCGGGGC TGAGCCCGCA GATTTAAATA
1081  ATAACTCTGA CGTGGGCAAG TGGGCCTTGC TGAGAAGACA GTGTAACATA ATAATTTGCA
1141  CCTCGGCAAT TGCAGAGGGT CGATCTCCAC TTTGGACACA ACAGGGCTAC TCGGTAGGAC
1201  CAGATAAGCA CTTTGCTCCC TGGACTGAAA AAGAAAGGAT TTATCTGTTT GCTTCTTGCT
1261  GACAAATCCC TGTGAAAGGT AAAAGTCGGA CACAGCAATC GATTATTTCT CGCCTGTGTG
1321  AAATTACTGT GAATATTGTA AATATATATA TATATATATA TATATCTGTA TAGAACAGCC
1381  TCGGAGGCGG CATGGACCCA GCGTAGATCA TGCTGGATTT GTACTGCCGG AATTC

Distribution (DIS)
        Wu /HQ-Ops
        Lori Ruso /Prod
        Venn /LLv-1
        Chang /89 Pen
PRODUCTION NOTE (PNOT)
        Sequence is final and approved.
```

"Har det här något att göra med varför djuren överlevde?" sa Thorne. "Jag är inte säker", sa Malcolm. Var det här arket relaterat till de sista dagarna av tillverkningsanläggning? Eller var det bara något som en arbetare skrev ut för flera år sedan och på något sätt glömde kvar?

Han tittade sig omkring vid skrivaren och hittade en bunt ark i en hylla. När han tog fram dem upptäckte han att det var memon. De var skrivna på blekt blått papper och de var alla kortfattade.

Från: CC/D-P. Jenkins Till: H. Wu

Överskott av dopamin i Alpha 5 betyder att D1-receptorn fortfarande inte fungerar med önskad aviditet. För att minimera aggressivt beteende hos färdiga djur måste man prova alternativa genetiska bakgrunder. Vi måste börja med det här idag.

Och igen:

Från: CC/D Till: H. Wu/Sup

Isolerat glykogensyntas-kinas-3 från Xenopus kan fungera bättre än GSK-3 alfa/beta från däggdjur som för närvarande används. Förväntar sig en mer robust etablering av dorsoventral polaritet och mindre svinn av tidiga embryon. Håller du med?

Malcolm tittade på nästa:

Från: Backes Till: H. Wu/Sup

Korta proteinfragment kan fungera som prioner. Ursprunget är tveksamt, men vi föreslår att allt exogent protein stoppas för köttdjur tills ursprunget har klarlagts. Sjukdomen kan inte fortsätta!

Thorne tittade över axeln. "Det verkar som om de hade problem", sa han. "Utan tvekan hade de det", sa Malcolm. "Det skulle vara omöjligt att inte ha dem.
Men frågan är..."
Han slumrade till och stirrade på nästa memo, som var längre.

INGEN PRODUKTIONSUPPDATERING 10/10/88
Från: Lori Ruso Till: All personal
Ämne: Låg produktionsavkastning

Nyligen inträffade fall av förlust av framgångsrika levande födslar under perioden 24-72 timmar efter kläckning har spårats till kontaminering från Escherichia coli-bakterier. Dessa har minskat produktionsutbytet med 60% och beror på otillräckliga sterila försiktighetsåtgärder från golvpersonalens sida, främst under process H (Egg Maintenance Phase, Hormone Enhancement 2G/H).

Komera-svängarmarna har bytts ut och fått nya hylsor på robotarna 5A och 7D, men nålbyte måste fortfarande ske dagligen under sterila förhållanden (General Manual: Guideline 5-9).

Under nästa produktionscykel (10/12-10/26) kommer vi att offra vart tionde ägg på H Step för att testa för kontaminering. Påbörja avlivning på en gång. Rapportera alla fel. Stoppa linjen när det behövs tills detta har klarats upp.

"De hade problem med infektioner och kontaminering av produktionslinjen", säger Malcolm. "Och kanske andra källor till kontaminering också. Titta på det här."
Han gav Thorne nästa memo:

INGEN PRODUKTIONSUPPDATERING 18/12/88
Från: H. Wu
Till: All personal
Ämne: DX: MÄRKNING OCH FRISLÄPPANDE

Levande ungar kommer att förses med de nya Grumbach-fältaggarna vid tidigast möjliga livsdugliga intervall. Formel eller annan utfodring inom laboratoriets gränser kommer inte längre att göras. Utsättningsprogrammet är nu i full drift och spårningsnätverk är aktiverade för att övervaka.

Thorne sa: "Betyder det här vad jag tror att det betyder?"
"Ja", sa Malcolm. "De hade problem med att hålla de nyfödda djuren vid liv, så de märkte dem och släppte ut dem."
"Och höll reda på dem i något slags nätverk?" "Ja. Jag tror det."
"Släppte de ut dinosaurier på den här ön?" sa Eddie. "De måste ha varit galna."

"Desperat, är mer som det", sa Malcolm. "Tänk dig: här är den här enormt dyra högteknologiska processen, och i slutändan blir djuren sjuka och dör. Hammond måste ha varit rasande. Så de bestämde sig för att få ut djuren från laboratoriet och ut i det vilda."

"Men varför hittade de inte orsaken till sjukdomen, varför..." "Den kommersiella processen", sa Malcolm. "Allt handlar om resultat. Och jag är säker på att de

De trodde att de höll reda på djuren och kunde få tillbaka dem när de ville. Och glöm inte, det måste ha fungerat. De måste ha satt ut djuren på fältet och sedan samlat in dem efter ett tag, när de var äldre, och skickat dem till Hammonds zoo."

"Men inte alla..."

"Vi vet inte allt än", sa Malcolm. "Vi vet inte vad som hände här."

De gick in genom nästa dörr och befann sig i ett litet, kalt rum med en bänk i mitten och skåp på väggarna. På skyltarna stod det OBSERVERA STERILA FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER och HÅLL SK4-STANDARDER. Längst in i rummet fanns ett skåp med travar av gulnande rockar och mössor. Eddie sa: "Det är ett omklädningsrum."

"Det ser så ut", sa Malcolm. Han öppnade ett skåp; det var tomt, förutom ett par herrskor. Han öppnade flera andra skåp. De var alla tomma. Inuti ett av skåpen fanns ett pappersark fasttejpat:

Säkerhet är allas angelägenhet!
Rapportera genetiska avvikelser! Bortskaffa bioavfall på rätt
sätt! Stoppa spridningen av DX nu!

"Vad är DX?" sa Eddie.

"Jag tror", sa Malcolm, "att det är namnet på den här mystiska sjukdomen."

Längst in i omklädningsrummet fanns två dörrar. Den högra dörren var pneumatisk och manövrerades med en gummifotpanel i golvet. Men den dörren var låst, så de gick genom den vänstra dörren, som öppnades fritt.

De befann sig i en lång korridor med glaspaneler från golv till tak längs den högra väggen. Glaset var repigt och smutsigt, men de tittade in i rummet bakom, som inte liknade något Thorne någonsin hade sett.

Utrymmet var stort, lika stort som en fotbollsplan. Transportband korsade rummet på två nivåer, det ena mycket högt, det andra i midjehöjd. Vid olika stationer runt om i rummet stod kluster av stora maskiner, med invecklade rörledningar och svängarmar, vid sidan av banden.

Thorne lyste med sin lampa på de löpande banden. "Ett löpande band", sa han.

"Men det ser orört ut, som om det fortfarande är redo att användas", säger Malcolm. "Det finns ett par växter som växer genom golvet där borta, men överlag är det anmärkningsvärt rent."

"För rent", sa Eddie.

Thorne ryckte på axlarna. "Om det är en renrumsmiljö så är den förmodligen lufttätad", sa han. "Jag antar att det bara förblev som det var för flera år sedan."

Eddie skakade på huvudet. "I flera år? Doc, jag tror inte det."

"Vad tror du då förklarar det?"

Malcolm rynkade pannan och tittade in genom glaset. Hur var det möjligt att ett rum av den här storleken kunde vara rent efter så många år? Det gjorde inte någon...

"Hallå!" sa Eddie.

Malcolm såg den också. Det var i det bortre hörnet av rummet, en liten blå låda halvvägs upp på väggen, med kablar som löpte in i den. Det var uppenbarligen någon form av elektrisk kopplingsdosa. På lådan var en liten röd lampa monterad.

Den var glödande.

"Det här stället har kraft!"

Thorne flyttade sig nära glaset och tittade igenom med dem. "Det är omöjligt.
Det måste vara någon form av lagrad laddning, eller ett batteri..."

"Efter fem år? Inget batteri kan hålla så länge", sa Eddie. "Jag säger dig, Doc, det här stället har ström!"

* * * * *

Arby stirrade på monitorn medan vita bokstäver långsamt skrevs ut över skärmen: ÄR DU
FÖRSTAGÅNGSANVÄNDARE AV NÄTVERKET?

Han skrev:

JA.

Det blev en ny paus. Han väntade.

Fler brev dök sakta upp:

DITT FULLSTÄNDIGA NAMN?

Han skrev in sitt namn.

VILL DU HA ETT LÖSENORD UTFÄRDAT TILL DIG?

Du skojar, tänkte han. Det här skulle bli en lätt match. Det var nästan en besvikelse. Han trodde verkligen att dr Thorne skulle ha varit smartare. Han skrev:

JA.

Efter en stund:

DITT NYA LÖSENORD ÄR VIG/&*849/. VÄNLIGEN NOTERA DET.

Visst, tänkte Arby. Det kan du ge dig på att jag gör. Det fanns inget papper på skrivbordet framför honom, men han rotade i fickorna, hittade en papperslapp och skrev ner det.

VÄNLIGEN ANGE DITT LÖSENORD IGEN NU.

Han skrev in en serie tecken och siffror.

Det blev ytterligare en paus, och sedan kom fler utskrifter över skärmen. Utskriftshastigheten var märkligt långsam och stannade ibland upp. Efter all den här tiden kanske systemet inte fungerade riktigt...

TACK TILL DIG. LÖSENORD BEKRÄFTAT.

Skärmen blinkade och blev plötsligt mörkblå. Det hördes en elektronisk klocka.

Och sedan tappade Arby hakan när han stirrade på skärmen, där det stod:

INTERNATIONELL GENTEKNIK PLATS B
TJÄNSTER FÖR LOKALA NODNÄTVERK

Det var helt obegripligt. Hur kunde det finnas ett Site B-nätverk? InGen hade stängt Site B för flera år sedan. Arby hade redan läst dokumenten. Och InGen hade gått i konkurs för länge sedan. Vilket nätverk? tänkte han. Och hur hade han lyckats komma in på det? Trailern var inte ansluten till något. Det fanns inga kablar eller något. Så det måste vara ett radionätverk som redan fanns på ön. På något sätt hade han lyckats logga in på det. Men hur kunde det existera? Ett radionätverk behövde ström, och det fanns ingen ström här.

Arby väntade.

Ingenting hände. Orden bara stod där på skärmen. Han väntade på att en meny skulle komma upp, men det gjorde den aldrig. Arby började fundera på om systemet kanske var ur funktion. Eller hängt sig. Det kanske bara lät dig logga in, och sedan hände ingenting efter det.

Eller kanske, tänkte han, var det meningen att han skulle göra något. Han gjorde det enklaste, vilket var att trycka på RETURN.

Han såg:

TJÄNSTER FÖR FJÄRRNÄTVERK TILLGÄNGLIGA

AKTUELLA WORKFILES Senast ändrad R/Research 10/02/89
P/Produktion 10/05/89 F/Field Rec 10/09/89 M/Underhåll
11/12/89 A/Administration 11/11/89 **Lagrade**
DATAFILER
R1/Research (AV-AD) 11/01/89 R2/Research (GD-99) 11/12/89
P/Produktion (FD-FN) 11/09/89 **VIDEO NETWORK**
A, 1-20 CCD NDC.1.1

Så det var verkligen ett gammalt system: filerna hade inte ändrats på flera år. Han undrade om det fortfarande fungerade och klickade på VIDEO NETWORK. Till sin förvåning såg han hur skärmen började fyllas med små videobilder. Det fanns totalt femton stycken som trängdes på skärmen och visade vyer över olika delar av ön. De flesta kamerorna verkade vara monterade högt upp, i träd eller något, och de visade...

Han stirrade.

De visade dinosaurier.

Han kisade. Det var inte möjligt. Det var filmer eller något annat han såg. För i ett hörn såg han en flock triceratops. I ett intilliggande torg några gröna ödleliknande saker i högt gräs, med bara huvudet uppstickande. I ett annat en ensam stegosaurus som kom gående.

Det måste vara filmer, tänkte han. Dinosauriekanalen.

Men så, på en annan bild, såg Arby de två sammankopplade husvagnarna stå i gläntan. Han kunde se de svarta solcellspanelerna glittra på taket. Han trodde nästan att han kunde se sig själv genom fönstret på husvagnen.

Åh, herregud, tänkte han.

Och i en annan bild såg han Thorne och Malcolm och Eddie snabbt sätta sig i den gröna Explorer och köra runt på baksidan av laboratoriet. Och han insåg med en chock:

Alla bilder var äkta.

Kraft

De körde Explorer till baksidan av huvudbyggnaden, på väg mot kraftstationen. På vägen passerade de en liten by på höger sida. Thorne såg sex stugor i plantagestil och en större byggnad märkt "Manager's Residence". Det var tydligt att stugorna en gång i tiden hade varit vackert anlagda, men de var nu övervuxna och delvis återtagna av djungeln. I mitten av komplexet såg de en tennisbana, en dränerad swimmingpool, en liten bensinpump framför vad som såg ut som en liten lanthandel.

Thorne sa: "Jag undrar hur många de var här." Eddie sa: "Hur vet du att alla är borta?"

"Vad menar du?"

"Doc - de har makt. Efter alla dessa år. Det måste finnas en förklaring till det." Eddie styrde bilen runt baksidan av lastkajerna och körde mot kraftstationen, rakt fram.

Kraftstationen var ett fönsterlöst, funktionslöst betongblockhus, endast markerat av en korrugerad stålkant för ventilation runt toppen. Ventilationsrören av stål var sedan länge rostiga och hade en jämn brun färg med gula fläckar.

Eddie körde bilen runt kvarteret och letade efter en dörr. Han hittade den på baksidan. Det var en tung ståldörr, med en flagnande, målad skylt som sa: VARNING HÖGSPÄNNING GÅ INTE IN.

Eddie hoppade ut ur bilen och de andra följde efter. Thorne sniffade in luften. "Svavel", sa han.

"Mycket stark", sa Malcolm och nickade.

Eddie ryckte i dörren. "Killar, jag har en känsla av..."

Dörren öppnades plötsligt med ett brak och slog i betongväggen. Eddie tittade in i mörkret där inne. Thorne såg en tät labyrint av rör och en droppe ånga som kom ut ur golvet. Rummet var extremt varmt. Det hördes ett högt, konstant surrande ljud.

Eddie sa: "Det var som fan." Han gick fram och tittade på mätarna, av vilka många var oläsliga, eftersom glaset var tjockt belagt med gult. Rörens skarvar var också kantade av gul skorpa. Eddie torkade bort lite av skorpan med sitt finger. "Fantastiskt", sa han.

"Svavel?"

"Ja, svavel. Fantastiskt." Han vände sig mot ljudkällan och såg en stor cirkulär ventil med en turbin inuti. Turbinbladen, som snurrade snabbt, var matt gula.

"Och det är svavel också?" sa Thorne.

"Nej", sa Eddie. "Det där måste vara guld. De där turbinbladen är av guldlegering." "Guld?"

"Ja, det måste vara väldigt inert." Han vände sig till Thorne. "Du inser vad allt det här är? Det är helt otroligt. Så kompakt och effektivt. Ingen har räknat ut hur man gör det här. Tekniken är..."

"Menar du att det är geotermiskt?" sa Malcolm.

"Det stämmer", sa Eddie. "De har tagit upp en värmekälla här, förmodligen gas eller ånga, som leds upp genom golvet där borta. Sedan används värmen för att koka vatten i en sluten cykel - det är rörnätet där uppe - och driva turbinen - där - som producerar elkraft. Oavsett värmekälla är geotermisk värme nästan alltid frätande som fan. På de flesta ställen är underhållet brutalt. Men den här anläggningen fungerar fortfarande. Fantastiskt."

Längs ena väggen fanns en huvudpanel som distribuerade ström till hela laboratoriekomplexet. Panelen var fläckig av mögel och bucklig på flera ställen.

"Det ser inte ut som om någon har varit här på flera år", säger han. "Och en stor del av elnätet är dött. Men själva anläggningen är fortfarande igång - helt otroligt."

Thorne hostade i den svavelhaltiga luften och gick tillbaka ut i solljuset. Han tittade upp på baksidan av laboratoriet. En av lastbryggorna såg ut att vara i gott skick, men den andra hade kollapsat. Glaset på baksidan av byggnaden var krossat.

Malcolm kom och ställde sig bredvid honom. "Jag undrar om det var ett djur som slog ner i byggnaden." "Tror du att ett djur kan göra så stor skada?"

Malcolm nickade. "En del av de här dinosaurierna väger fyrtio, femtio ton. Ett enda djur väger lika mycket som en hel flock elefanter. Det skulle lätt kunna vara skador från ett djur, ja. Ser du den där stigen som går där? Det är en viltstig som går förbi lastkajerna och nerför kullen. Det kan ha varit djur, ja."

Thorne sa: "Tänkte de inte på det när de släppte ut djuren från början?"

"Åh, jag är säker på att de bara planerade att släppa ut dem i några veckor eller månader och sedan samla ihop dem när de fortfarande var juvenila. Jag tvivlar på att de någonsin tänkte att de..."

De avbröts av ett sprakande elektriskt sus, som statisk elektricitet. Det kom från insidan av Explorer. Bakom dem skyndade Eddie mot bilen med en orolig blick.

"Jag visste det", sa Eddie. "Vår kommunikationsmodul håller på att stekas. Jag visste att vi skulle ha satt in den andra." Han öppnade dörren till Explorer och klättrade in på passagerarsidan, tog upp luren och tryckte på den automatiska tunern. Genom vindrutan såg han Thorne och Malcolm komma tillbaka mot bilen.

Sen låste sig växellådan. "-in i bilen!" sa en skrapig röst. "Vem är det här?"

"Dr Thorne! Dr Malcolm! Hoppa in i bilen!"

När Thorne kom sa Eddie: "Doc. Det är den där jäkla ungen." "Va?" sa Thorne.

"Det är Arby."

På radion sa Arby: "Hoppa in i bilen! Jag kan se den komma!"

"Vad pratar han om?" sa Thorne och rynkade pannan. "Han är inte här, eller hur? Är han på den här ön?"

Radion knastrade. "Ja, jag är här! Dr Thorne!" "Men hur i helvete kunde han..."

"Dr Thorne! *Hoppa in i bilen!*"

Thorne blev lila av ilska. Han knöt sina nävar. "Hur lyckades den lille jäveln göra det här?" Han tog luren från Eddie. "Arby, för helvete..."

"Den kommer!"

Eddie sa: "Vad pratar han om? Han låter helt hysterisk." "Jag kan se det på TV! Dr Thorne!"

Malcolm såg sig omkring i djungeln. "Vi kanske borde sätta oss i bilen", sa han tyst.

"Vad menar han med television?" Thorne sa. Han var rasande.

Eddie sa: "Jag vet inte, Doc, men om han har en sändare i trailern kan vi se den också." Han slog på instrumentbrädans monitor. Han såg hur skärmen glödde till liv.

"Den där jäkla grabben", sa Thorne. "Jag ska vrida nacken av honom." "Jag trodde du gillade den där grabben", sa Malcolm.

"Det gör jag, men..."

"Kaos på jobbet", sa Malcolm och skakade på huvudet. Eddie tittade på monitorn.

"Åh, skit", sa han.

På den lilla instrumentpanelen kunde de se rakt ner på den kraftfulla kroppen av en Tyrannosaurus rex, som rörde sig längs viltspåret mot dem. Huden var rödbrun och hade samma färg som torkat blod. I det fläckiga solljuset kunde de tydligt se de kraftiga musklerna på låren. Djuret rörde sig snabbt, utan några tecken på rädsla eller tvekan.

Thorne stirrade och sa: "Alla in i bilen."

Männen klättrade skyndsamt in. På monitorn rörde sig tyrannosaurien bortom kamerans synfält. Men när de satt i Explorer kunde de höra den komma. Jorden skakade under dem och bilen gungade lätt.

Thorne sa: "Ian? Vad tycker du att vi ska göra?"

Malcolm svarade inte. Han var frusen och stirrade framåt med tomma ögon. "Ian?" sa Thorne.

Radion klickade. Arby sa: "Dr Thorne, jag har tappat honom på monitorn. Kan du se honom än?"

"Herregud", sa Eddie.

Med häpnadsväckande hastighet dök Tyrannosaurus rex upp ur lövverket till höger om Explorer. Djuret var enormt, lika stort som ett tvåvåningshus, och dess huvud stack upp högt över dem, utom synhåll. Men för att vara så stor rörde den sig med en otrolig snabbhet och smidighet. Thorne stirrade i förbluffad tystnad och väntade på att se vad som skulle hända. Han kände hur bilen vibrerade för varje dånande fotsteg. Eddie stönade mjukt.

Men tyrannosaurien ignorerade dem. Den fortsatte i samma snabba takt och rörde sig snabbt förbi den främre delen av Explorer. De hann knappt se den innan dess stora huvud och kropp försvann in i lövverket till vänster. Nu såg de bara den tjocka motviktssvansen, cirka sju meter upp i luften, som svängde fram och tillbaka med varje fotsteg när djuret rörde sig vidare.

Så snabbt! tänkte Thorne. Snabbt! Det gigantiska djuret hade dykt upp, blockerat deras sikt och sedan försvunnit igen. Han var inte van vid att se något så stort röra sig så snabbt. Nu var det bara svansspetsen som svängde fram och tillbaka när djuret skyndade iväg.

Sedan slog svansen mot fronten på Explorer med en hög metallisk klang.

Och tyrannosaurien stannade.

De hörde ett lågt, osäkert morrande från djungeln. Svansen svängde fram och tillbaka i luften igen, mer försiktigt. Snart nog snuddade svansen lätt vid kylaren en andra gång.

Nu såg de hur lövverket till vänster prasslade och böjde sig, och svansen var borta. För tyrannosaurien, insåg Thorne, var på väg tillbaka.

Den kom ut ur djungeln igen och rörde sig mot bilen tills den stod rakt framför dem. Den morrade igen, ett djupt mullrande ljud, och vred huvudet lite från sida till sida för att titta på det nya märkliga föremålet. Sedan böjde den sig framåt och Thorne kunde se att tyrannosaurien hade något i munnen; han såg benen på en varelse dingla på båda sidor om käkarna. Flugor surrade i ett tjockt moln runt tyrannosauriens huvud.

Eddie stönade. "Åh, *fan.*" "Tyst", viskade Thorne.

Tyrannosaurusen fnös och tittade på bilen. Den böjde sig lägre och sniffade upprepade gånger och flyttade huvudet något åt vänster och höger för varje inandning. Thorne insåg att den luktade på kylaren. Den rörde sig i sidled och sniffade på däcken. Sedan lyfte den långsamt sitt enorma huvud tills ögonen stack upp över motorhuvens yta. Den stirrade på dem genom vindrutan. Ögonen blinkade. Blicken var kall och reptilliknande.

Thorne fick det bestämda intrycket att tyrannosaurien tittade på dem: dess ögon skiftade från en person till en annan. Med sin trubbiga nos tryckte den mot bilens sida och gungade den något, som om den testade dess vikt och bedömde den som en motståndare. Thorne tog ett fast grepp om ratten och höll andan.

Och så, plötsligt, klev tyrannosaurien undan och gick fram till bilens framsida. Den vände ryggen mot dem och lyfte sin stora svans högt. Tyrannosaurien backade mot dem. De hörde svansen skrapa mot bilens tak. Bakdelen kom närmare...

Och sedan satte sig tyrannosaurien på motorhuven, lutade fordonet och tryckte ner stötfångaren i marken med sin enorma vikt. Först rörde den sig inte, utan satt bara där. Men efter en stund började den vrida höfterna fram och tillbaka i en snabb rörelse, vilket fick metallen att gnissla.

"Vad i helvete?" sa Eddie.

Tyrannosaurien ställde sig upp igen, bilen reste sig och Thorne såg tjock vit pasta smetad över motorhuven. Tyrannosaurien rörde sig omedelbart iväg och gick längs viltspåret och försvann in i djungeln.

Bakom dem såg de den dyka upp i det fria igen och smyga över det öppna området. Den klampade bakom närbutiken, passerade mellan två av stugorna och försvann sedan ur sikte igen.

Thorne tittade på Eddie, som ryckte till med huvudet mot Malcolm. Malcolm hade inte vänt sig om för att titta på tyrannosaurien. Han stirrade fortfarande framåt, med spänd kropp. "Ian?" sa Thorne. Han rörde vid hans axel.

Malcolm sa: "Är han borta?" "Ja. Han är borta."

Ian Malcolms kropp slappnade av, hans axlar sjönk ner. Han andades långsamt ut. Hans huvud sjönk ner mot bröstet. Han tog ett djupt andetag och höjde huvudet igen. "Du måste erkänna", sa han. "Det där ser man inte varje dag."

"Är du okej?" sa Thorne.

"Ja, visst. Jag mår bra. Jag mår bra." Han lägger handen på bröstet och känner på hjärtat. "Självklart mår jag bra. Det var ju trots allt bara en liten en."

"Liten?" sa Eddie. "Kallar du den där saken liten..."

"Ja, för att vara en tyrannosaurie. Honorna är ganska mycket större. Det finns en sexuell dimorfism hos tyrannosaurier - honorna är större än hanarna. Och man brukar tro att de skötte det mesta av jakten. Men det får vi kanske ta reda på själva."

"Vänta lite", sa Eddie. "Varför är du så säker på att han var en man?"

Malcolm pekade på bilens motorhuv, där den vita pastan nu gav ifrån sig en stickande lukt. "Han doftmarkerade sitt territorium."

"Och? Kvinnor kanske också kan markera..."

"Det är mycket troligt att de kan det", sa Malcolm. "Men anala doftkörtlar finns bara hos hanar. Och du såg hur han gjorde det."

Eddie stirrade olyckligt på motorhuven. "Jag hoppas att vi kan få bort det där", sa han. "Jag tog med några lösningsmedel, men jag förväntade mig inte, du vet... dino musk."

Radion klickade. "Dr Thorne", sa Arby. "Dr Thorne? Är allt som det ska?" "Ja, Arby. Tack vare dig", sa han.

"Varför väntar du då? Dr Thorne? Träffade du inte dr Levine?"

"Inte än, nej." Thorne sträckte sig efter sin sensorenhet, men den hade ramlat ner på golvet. Han böjde sig fram och plockade upp den. Levines koordinater hade ändrats. "Han rör sig..."

"Jag vet att han flyttar. Dr Thorne?"

"Ja, Arby", sa Thorne. Och sen sa han: "Vänta lite. Hur vet du att han rör på sig?"

"För att jag kan se honom", sa Arby. "Han cyklar på en cykel."

Kelly kom in på framsidan av husvagnen, gäspade och förde håret bakåt från ansiktet. "Vem pratar du med, Arb?" Hon stirrade på monitorn och sa: "Hej, ganska snyggt."

"Jag kom in på Site B-nätverket", sa han. "Vilket nätverk?"

"Det är ett radio-LAN, Kel. Av någon anledning är det fortfarande uppe." "Är det så?

Men hur gjorde..."

"Barn", sa Thorne över radion. "Om ni inte har något emot det. Vi letar efter Levine."

Arby lyfte luren. "Han cyklar längs en stig i djungeln. Den är ganska brant och smal. Jag tror att han följer samma väg som tyrannosaurien."

Kelly sa: "Som *vadå?*"

* * * * *

Thorne lade i växeln och körde bort från kraftverket, mot arbetarnas område. Han körde förbi bensinstationen och sedan mellan stugorna. Han följde samma väg som tyrannosaurien hade tagit. Viltstigen var ganska bred och lätt att följa.

"Vi borde inte ha de där barnen här", sa Malcolm dystert. "Det är inte säkert."

"Inte mycket vi kan göra åt det nu", sa Thorne. Han klickade på radion. "Arby, ser du Levine nu?"

Bilen studsade genom vad som en gång hade varit en blomsterrabatt och runt baksidan av direktörens bostad. Det var en stor tvåvåningsbyggnad i tropisk kolonialstil, med balkonger i lövträ runt hela övervåningen. Liksom de andra husen var det igenvuxet.

Radion klickade. "Ja, dr Thorne. Jag ser honom." "Var är han?"

"Han följer efter tyrannosaurien. På sin cykel."

"Följer efter tyrannosaurien." Malcolm suckade. "Jag borde aldrig ha blivit involverad med honom."

"*Det är* vi alla överens om", sa Thorne. Han accelererade och körde förbi en del av en trasig stenmur som verkade markera den yttre gränsen för området. Bilen körde vidare in i djungeln och följde viltspåret.

Över radion sa Arby: "Ser du honom än?" "Inte än."

Stigen blev allt smalare och slingrade sig nerför sluttningen. De kom runt en kurva och såg plötsligt ett nedfallet träd som blockerade stigen. Trädet hade avverkats i mitten, grenarna var avskalade och brutna - antagligen för att stora djur upprepade gånger hade trampat på det.

Thorne bromsade in och stannade framför trädet. Han gick ut och gick runt till baksidan av Explorer.

"Doc", sa Eddie. "Låt mig göra det."

"Nej", sa Thorne. "Om något händer är du den enda som kan reparera utrustningen. Du är viktigare, särskilt nu när vi har barnen."

Thorne stod bakom bilen och lyfte motorcykeln från bärkrokarna. Han svängde ner den, kontrollerade batteriladdningen och rullade den till bilens framsida. Han sa till Malcolm: "Ge mig geväret", och lade geväret runt axeln på honom.

Thorne tog ett headset från instrumentbrädan och satte det över huvudet. Han fäste batteripaketet i sitt bälte och placerade mikrofonen vid sin kind. "Ni två går tillbaka till husvagnen", sa Thorne. "Ta hand om barnen."

"Men Doc..." började Eddie.

"Gör det bara", sa Thorne och lyfte motorcykeln över det fallna trädet. Han ställde ner den på andra sidan och klättrade själv över. Då såg han samma skarpa, bleka sekret på stammen som han hade fått på sina händer. Han tittade frågande tillbaka på Malcolm.

"Markerar territorium", sa Malcolm.

"Toppen", sa Thorne. "Bara bra." Han torkade händerna på byxorna. Sedan satte han sig på motorcykeln och körde iväg.

Lövet slog mot Thornes axlar och ben när han körde längs viltspåret och följde efter tyrannosaurien. Djuret var någonstans där framme, men han kunde inte se det. Han körde fort.

Det knastrade i radiohörlurarna. Arby sa: "Dr Thorne? Jag kan se dig nu." "Okej", sa Thorne.

Det sprakade igen. "Men jag kan inte träffa dr Levine längre", sa Arby. Han lät orolig.

Elmotorcykeln gjorde nästan inget väsen av sig, särskilt inte i nedförsbackar. Framför oss delade sig viltspåret i två delar. Thorne stannade, lutade sig över motorcykeln och tittade på den leriga stigen. Han såg tyrannosauriens fotspår som gick åt vänster. Och han såg den tunna linjen av cykeldäcken. De gick också åt vänster.

Han tog vänsterfilen, men nu körde han långsammare.

Tio meter längre fram passerade Thorne det delvis uppätna benet från en varelse som låg vid sidan av stigen. Benet var gammalt, det kryllade av vita maskar och flugor. I morgonvärmen var den skarpa lukten kväljande. Han fortsatte, men såg snart skallen av ett stort djur, där en del av köttet och den gröna huden fortfarande satt fast på benet. Även den var täckt av flugor.

Han talade i mikrofonen och sa: "Jag passerar några halva kadaver..." Det knastrade i radion. Nu hörde han Malcolm säga: "Jag var rädd för det."

"Rädd för vad?"

"Det kan finnas ett bo", sa Malcolm. "La du märke till kadavret som tyrannosaurien hade i käkarna? Den var uppäten, men han hade inte ätit den. Det finns en god chans att han tog med sig maten hem, till ett bo."

"Ett tyrannosauriebo..." sa Thorne. "Jag skulle vara försiktig", sa Malcolm.

Thorne lade i neutralläget och rullade resten av vägen nerför backen. När marken planade ut klättrade han av motorcykeln. Han kände hur jorden vibrerade under hans fötter, och från buskarna längre fram hörde han ett djupt mullrande ljud, som spinnande från en stor djungelkatt. Thorne tittade sig omkring. Han såg inga spår av Levines cykel.

Thorne tog av sig geväret och höll det i sina svettiga händer. Han hörde det spinnande morrandet igen, stigande och fallande. Det var något märkligt med ljudet. Det tog Thorne ett ögonblick att inse vad det var.

Det kom från mer än en källa: mer än ett stort djur, som sprang förbi lövverket rakt framför oss.

Thorne böjde sig fram, plockade upp en handfull gräs och släppte upp det i luften. Gräset blåste tillbaka mot hans ben: han befann sig i medvind. Han gled framåt genom lövverket.

Ormbunkarna runt omkring honom var enorma och täta, men längre fram kunde han se solljuset skina igenom från en glänta bortom. Ljudet av spinnande var mycket högt nu. Det fanns ett annat ljud också - ett udda, gnisslande ljud. Det var högt och lät till en början nästan mekaniskt, som ett gnisslande hjul.

Thorne tvekade. Sedan, mycket långsamt, sänkte han ner ett blad. Och han stirrade.

Boet

I förmiddagsljuset skymtade två enorma tyrannosaurier - vardera sex meter höga - ovanför honom. Deras rödaktiga hud hade ett läderartat utseende. Deras enorma huvuden såg våldsamma ut, med tunga käkar och stora vassa tänder. Men på något sätt förmedlade djuren ingen känsla av hot mot Thorne. De rörde sig långsamt, nästan försiktigt, och böjde sig upprepade gånger över en stor cirkelformad vall av torkad lera, nästan en meter hög. De två vuxna höll bitar av rött kött i sina käkar medan de

och dök med huvudet under lerväggen. Denna rörelse möttes av ett frenetiskt högt pipande gnisslande ljud, som upphörde nästan omedelbart. När de vuxna sedan lyfte på huvudet igen var köttet borta.

Det var ingen tvekan om att det här var boet. Och Malcolm hade haft rätt: den ena tyrannosaurien var märkbart större än den andra.

Efter några ögonblick återupptogs pipandet. För Thorne lät det som fågelungar. De vuxna fortsatte att ducka sina huvuden och mata de osynliga ungarna. En bit av det sönderrivna köttet landade på toppen av lerhögen. Medan han tittade såg Thorne en tyrannosaurieunge komma till syne ovanför vallen och börja klättra över sidan. Barnet var ungefär lika stort som en kalkon, med ett stort huvud och mycket stora ögon. Kroppen var täckt av ett fluffigt rött dun som gav den ett lurvigt utseende. Runt halsen fanns en ring av blekvitt dun. Barnet gnisslade upprepade gånger och kröp tafatt fram mot köttet med hjälp av sina svaga underarmar. Men när den äntligen nådde fram till kadavret högg den till och bet bestämt i köttet med små, vassa tänder.

Den var i full färd med att äta upp maten när den skrek till av oro och började glida nedför ytterväggen av torkad lera. Tyrannosauriemodern sänkte genast huvudet och fångade upp ungens fall och knuffade sedan försiktigt tillbaka djuret in i boet. Thorne var imponerad av hennes fina rörelser och hur hon uppmärksamt tog hand om sina ungar. Pappan fortsatte under tiden att riva små köttbitar. Båda djuren höll igång ett kontinuerligt spinnande morrande, som för att lugna ungarna.

Medan Thorne tittade på ändrade han position. Hans fot trampade på en gren: det uppstod en skarp *spricka*.

Omedelbart ryckte båda de vuxna upp sina huvuden. Thorne stelnade till, han höll

andan.

Tyrannosaurierna skannade av området runt boet och tittade uppmärksamt åt alla håll. Deras kroppar var spända och deras huvuden alerta. Ögonen flackade fram och tillbaka, ackompanjerade av små huvudryckningar. Efter en stund verkade de slappna av igen. De vickade på huvudet upp och ner och gned nosarna mot varandra. Det verkade vara någon form av rituell rörelse, nästan som en dans. Först då återupptog de matningen av spädbarnen.

När de hade lugnat ner sig gled Thorne iväg och rörde sig tyst tillbaka till motorcykeln. Arby viskade över headsetet: "Dr Thorne. Jag kan inte se dig."

Thorne svarade inte. Han knackade på mikrofonen med fingret för att signalera att han hade hört.

Arby viskade: "Jag tror jag vet var dr Levine är. Han är till vänster om dig." Thorne knackade på mikrofonen igen

och vände sig om.

Till vänster om honom, bland ormbunkar, såg han en rostig cykel. På den stod det PROP. INGEN CORP. Den stod lutad mot ett träd.

* * * * *

Inte illa, tänkte Arby, som satt i trailern och tittade på fjärrvideorna när han klickade på dem. Han hade nu delat upp monitorn i fyra delar; det var en bra kompromiss mellan många vyer och bilder som var tillräckligt stora för att kunna ses.

Från en av vyerna såg man ner på de två tyrannosaurierna i den avskilda gläntan. Det var mitt på förmiddagen och solen sken starkt på den leriga,

trampat gräs i gläntan. I mitten såg han ett runt bo med branta väggar av lera. Inuti boet låg fyra vitfläckiga ägg, ungefär lika stora som fotbollar. Där fanns också några trasiga äggfragment och två tyrannosaurieungar, som såg ut precis som fjäderlösa, pipande fåglar. De satt i boet med huvudena uppåt som fågelungar, med gapande munnar och väntade på att bli matade.

Kelly tittade på skärmen och sa: "Titta så söta de är." Och sen tillade hon: "Vi borde vara där ute."

Arby svarade henne inte. Han var inte alls säker på att han ville vara närmare. De vuxna tog det hela med ro, men Arby tyckte att tanken på dinosaurierna var mycket oroande på något djupt sätt som han inte kunde analysera. Arby hade alltid tyckt att det var lugnande att organisera, att skapa ordning i sitt liv - till och med att ordna bilderna snyggt på datorskärmen var lugnande för honom. Men den här ön var en plats där allt var okänt och oväntat. Där man inte visste vad som skulle hända. Han tyckte att det var oroande.

Å andra sidan var Kelly upphetsad. Hon fortsatte att kommentera tyrannosaurierna, hur stora de var, storleken på deras tänder. Hon verkade helt entusiastisk, utan någon rädsla alls.

Arby kände sig irriterad på henne.

"Hur som helst", sa hon, "vad får dig att tro att du vet var dr Levine är?" Arby pekade på bilden av boet på monitorn.

"Titta."

"Jag ser det."

"Nej. *Titta*, Kel."

Medan de stirrade på skärmen rörde sig bilden en aning. Den svängde åt vänster och centrerades sedan igen. "Såg du det?" sa Arby.

"Än sen? Vinden kanske blåser iväg kameran eller nåt."

Arby skakade på huvudet. "Nej, Kel. Han är uppe i trädet. Levine flyttar kameran." "Åh." En paus. Hon tittade igen. "Du kan ha rätt."

Arby flinade. Det var ungefär vad han kunde förvänta sig att få från Kelly. "Ja, jag tror det."

"Men vad gör dr Levine i trädet?" "Han kanske justerar kameran."

De lyssnade på Thornes andning över radion.

Kelly stirrade på de fyra videobilderna, som alla visade olika vyer av ön. Hon suckade. "Jag längtar efter att få komma ut dit", sa hon.

"Ja, jag också", sa Arby. Men han menade det inte. Han tittade ut genom fönstret på husvagnen och såg Explorer komma tillbaka med Eddie och Malcolm. I hemlighet var han glad över att se dem återvända.

Thorne stod vid trädets fot och tittade upp. Han kunde inte se Levine genom löven, men han visste att han måste vara någonstans där uppe, eftersom han förde vad som för Thorne verkade vara en massa oväsen. Thorne kastade en nervös blick tillbaka mot gläntan som skymdes av lövverket. Han kunde fortfarande höra spinnande; det förblev stadigt, oavbrutet.

Thorne väntade. Vad i helvete gjorde Levine uppe i ett träd, förresten? Han hörde prassel i grenarna ovanför, och sedan tystnad. Ett grymtande. Sedan mer prassel.

Sen sa Levine högt: "Åh, *skit!*" Sedan hördes ett högt kraschande ljud, grenar knäcktes och ett smärtskrik hördes. Och sedan kraschade Levine ner på marken framför Thorne och landade hårt på ryggen. Han rullade runt och tog sig för axeln.

"Fan!", sa han.

Levine bar leriga khakibyxor som var sönderrivna på flera ställen. Bakom ett tre dagar långt skägg var hans ansikte glåmigt och nedstänkt av lera. Han tittade upp när Thorne rörde sig mot honom och flinade.

"Du är den sista jag förväntade mig att träffa, Doc", sa Levine. "Men din timing är felfri."

Thorne sträckte ut handen och Levine började sträcka sig efter den, när tyrannosaurierna från gläntan bakom dem gav ifrån sig ett öronbedövande vrål.

"Åh, nej!" sa Kelly. På monitorn var tyrannosaurierna upprörda, de rörde sig snabbt i cirklar, lyfte på huvudet och skrek.

"Dr Thorne! Vad är det som händer?" sa Arby.

De hörde Levines röst, burkig och skrapig på radion, men de kunde inte urskilja orden. Eddie och Malcolm kom in i husvagnen. Malcolm tittade på monitorn och sa: "Säg åt dem att sticka därifrån på en gång!"

På bildskärmen hade de två tyrannosaurierna vänt ryggen mot varandra, så att de var vända utåt i försvarsställning. Ungarna var skyddade i mitten. De vuxna svängde sina tunga svansar fram och tillbaka över boet, ovanför ungarnas huvuden. Men spänningen var påtaglig.

Och då ropade en av de vuxna och rusade ut ur gläntan. "Dr Thorne! Dr. Levine! Kom ut därifrån!"

Thorne svängde över benet på cykeln och tog tag i gummihandtagen. Levine hoppade upp bakom och höll fast honom runt midjan. Thorne hörde ett isande vrål och tittade sig tillbaka för att se en av tyrannosaurierna störta genom lövverket och anfalla dem. Djuret sprang i full fart - med huvudet lågt och käkarna öppna, i en omisskännlig attackställning.

Thorne vred på gasreglaget. Elmotorn surrade, bakhjulet snurrade i leran utan att röra sig.

"Kör!" Levine ropade. "Go!"

Tyrannosaurien rusade mot dem med ett rytande. Thorne kunde känna hur marken skakade. Vrålet var så högt att det gjorde ont i hans öron. Tyrannosaurien var nästan på dem, det stora huvudet kastade sig framåt, käkarna vidöppna...

Thorne sparkade bakåt med hälarna och tryckte cykeln framåt. Plötsligt fastnade bakhjulet och kastade upp en plym av lera, och cykeln dundrade uppför den leriga banan. Han accelererade snabbt. Motorcykeln fiskade och svängde på ett förrädiskt sätt på stigen.

Bakom honom ropade Levine något, men Thorne lyssnade inte. Hans hjärta bultade. Cykeln hoppade över ett spår i vägen och de tappade nästan balansen, men återfick den sedan och accelererade igen. Thorne vågade inte titta bakåt. Han kände lukten av ruttet kött, hörde den raspiga andedräkten från det jättelika djuret som jagade honom...

"Doc! Ta det lugnt!" Levine ropade.

Thorne ignorerade honom. Motorcykeln dundrade uppför backen. Lövverket slog mot dem, lera spottades upp i deras ansikten och bröstkorgar. Han körde omkull i ett spår och förde sedan tillbaka cykeln till mitten av stigen. Han hörde ett annat vrål, och föreställde sig att det var lite svagare, men...

"Doc!" Levine skrek och lutade sig nära hans öra. "Vad är det du försöker göra, döda oss? Doc! Vi är ensamma!"

Thorne kom till en plan del av stigen och kastade en blick tillbaka över axeln. Levine hade rätt. De var ensamma. Han såg inga tecken på den förföljande tyrannosaurien, även om han fortfarande hörde den vråla någonstans i fjärran.

Han saktade ner cykeln.

"Ta det lugnt", sa Levine och skakade på huvudet. Hans ansikte var askgrått och skrämt. "Du är en usel bilförare, vet du det? Du borde ta några lektioner. Du fick oss nästan dödade där."

"Han attackerade oss", sa Thorne argt. Han var bekant med Levines kritiska sätt, men just nu...

"Det är absurt", sa Levine. "Han anföll inte alls." "Det såg fanimej ut som det", sa Thorne.

"Nej, nej, nej", sa Levine. "Han attackerade *inte* oss. Rexen försvarade sitt bo. Det är en stor skillnad."

"Jag såg ingen skillnad", sa Thorne. Han stannade motorcykeln och stirrade på Levine.

"Faktum är", säger Levine, "att om rexen hade bestämt sig för att jaga dig hade vi varit döda nu. Men han stannade nästan omedelbart."

"Gjorde han?" sa Thorne.

"Det är ingen tvekan om saken", sa Levine på sitt pedantiska sätt. "Rexen ville bara skrämma bort oss och försvara sitt revir. Han skulle aldrig lämna boet obevakat, såvida vi inte tog något eller störde boet. Jag är säker på att han är där bak med sin partner just nu, svävar över äggen och inte går någonstans."

"Då har vi väl tur att han är en bra förälder", sa Thorne och satte igång motorn. "Självklart är han en bra förälder", fortsatte

Levine. "Det kan vilken idiot som helst se.

Såg du inte hur smal han var? Han har försummat sin egen näring för att föda sin avkomma. Han har nog gjort det i flera veckor. En Tyrannosaurus rex är ett komplext djur, med ett komplext jaktbeteende. Och han har ett komplext uppfostringsbeteende också. Jag skulle inte bli förvånad om vuxna tyrannosaurier har en utökad föräldraroll som varar i månader. Han kanske lär sin avkomma att jaga, till exempel. Börja med att ta in små skadade djur och låta ungarna göra slut på dem. Den typen av saker. Det ska bli intressant att ta reda på exakt vad han gör. "Varför väntar vi här?"

Genom Thornes öronsnäcka sprakade radion. Malcolm sa, "Det skulle aldrig falla honom in att tacka dig för att du räddade hans liv."

Thorne grymtade. "Uppenbarligen inte", sa han.

Levine sa: "Vem pratar du med? Är det Malcolm? Är han här?" "Ja", sa Thorne.

"Han håller med mig, eller hur", sa Levine. "Inte precis", sa Thorne och skakade

på huvudet.

"Doc", sa Levine, "jag är ledsen om du blev upprörd. Men det fanns ingen anledning till det. Sanningen är att vi aldrig var i fara - förutom på grund av din dåliga körning."

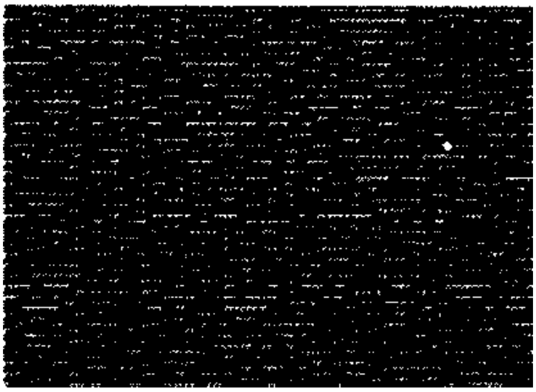
"Okej. Det är bra." Thornes hjärta bultade fortfarande i bröstet på honom. Han tog ett djupt andetag, svängde cykeln åt vänster och körde nerför en bredare stig, tillbaka mot deras läger.

Levine satt bakom honom och sa: "Jag är väldigt glad att se dig, Doc. Det är jag verkligen."

Thorne svarade inte. Han följde stigen neråt, genom lövverk. De kom ner i dalen och ökade farten. Snart såg de husvagnarna i

röjning nedanför. Levine sa: "Bra. Du tog med dig allt. Och utrustningen fungerar? Är allt i gott skick?"
"Allt verkar vara bra."
"Perfekt", sa Levine. "Då är det här helt perfekt." "Kanske inte", sa Thorne.
Genom bakrutan på husvagnen vinkade Kelly och Arby glatt genom glasrutan.
"Du skämtar", sa Levine.

FJÄRDE KONFIGURATIONEN

"*Närmar sig den kaotiska kanten, element visar på intern konflikt. En instabil och potentiellt dödlig region.*"
-IAN MALCOLM

Levine

De kom springande över gläntan och ropade: "Dr Levine! Dr. Levine! Du är i säkerhet!" De kramade om Levine, som log trots sig själv. Han vände sig till Thorne.

"Doc", sa Levine. "Det här var väldigt oklokt."

"Varför förklarar du inte det för dem?" sa Thorne. "De är dina studenter." Kelly sa: "Var inte arg, dr Levine."

"Det var vårt beslut", förklarade Arby för Levine. "Vi kom på eget bevåg." "På egen hand?" sa Levine.

"Vi trodde att du skulle behöva hjälp", sa Arby. "Och det gjorde du." Han vände sig mot Thorne. Thorne nickade. "Ja. De har hjälpt oss."

"Och vi lovar att vi inte ska vara i vägen", sa Kelly. "Ni gör vad ni måste göra, så ska vi bara..."

"Barnen var oroliga för dig", sa Malcolm och gick fram till Levine. "För de trodde att du var i knipa."

"Hur som helst, varför så bråttom?" sa Eddie. "Jag menar, man bygger alla de här fordonen, och så åker man utan dem..."

"Jag hade inget val", säger Levine. "Regeringen har ett utbrott av någon ny encefalit på sitt bord. De har bestämt sig för att det är relaterat till de enstaka dinosauriekadaver som sköljs upp där. Hela idén är naturligtvis idiotisk, men det hindrar dem inte från att avliva alla djur på ön så fort de får reda på det. Jag var tvungen att komma hit först. Tiden är knapp."

"Så du kom hit ensam", sa Malcolm.

"Nonsens, Ian. Sluta tjura. Jag tänkte ringa dig så fort jag visste att det här var ön. Och jag kom inte hit ensam. Jag hade en guide som hette Diego, en lokal man som svor på att han hade varit på den här ön som barn, flera år tidigare. Och han verkade vara mycket kunnig. Han ledde mig upp för klippan utan problem. Och allt gick bra, tills vi blev attackerade vid bäcken, och Diego..."

"Attackerad?" sa Malcolm. "Av vad?"

"Jag såg inte riktigt vad det var", säger Levine. "Det hände extremt snabbt. Djuret knuffade omkull mig och slet sönder ryggsäcken, och jag vet inte riktigt vad som hände efter det. Möjligen förvirrade ryggsäckens form djuret, för jag reste mig upp och började springa igen, och det jagade mig inte."

Malcolm stirrade på honom. "Du hade en jäkla tur, Richard."

"Ja, jag sprang en lång stund. När jag tittade tillbaka var jag ensam i djungeln. Och vilse. Jag visste inte vad jag skulle göra, så jag klättrade upp i ett träd. Det verkade vara en bra idé - och sen, när det blev mörkt, dök velociraptorerna upp."

"Velociraptorer?" sa Arby.

"Små köttätare", sa Levine. "Grundläggande kroppsform som theropod, lång nos, binokulär syn. Ungefär två meter långa och väger kanske nittio kilo. Mycket snabba, intelligenta, otäcka små dinosaurier, och de färdas i flock. Igår kväll var de åtta stycken som hoppade runt mitt träd och försökte komma åt mig. Hela natten hoppade de och morrade, hoppade och morrade... Jag fick ingen sömn alls."

"Åh, det var synd", sa Eddie.

"Hör på", sa Levine upprört. "Det är inte mitt problem om..." Thorne sa: "Du tillbringade natten i trädet?"

"Ja, och på morgonen hade rovfåglarna försvunnit. Så jag kom ner och började se mig omkring. Jag hittade labbet, eller vad det nu är. Det är uppenbart att de övergav det i all hast och lämnade kvar några djur. Jag gick igenom byggnaden och upptäckte att det fortfarande finns ström - vissa system fungerar fortfarande, alla dessa år senare. Och viktigast av allt, det finns ett nätverk av säkerhetskameror. Det är en mycket lyckosam chansning. Så jag bestämde mig för att kolla kamerorna, och jag var i full färd med det när ni stormade in."

"Vänta lite", sa Eddie. "Vi kom hit för att rädda dig."

"Jag vet inte varför", sa Levine. "Jag har aldrig bett dig om det." Thorne sa: "Det lät som om du gjorde det, över telefon."

"Det är ett missförstånd", sade Levine. "Jag var tillfälligt upprörd, för jag kunde inte använda telefonen. Du har gjort den där telefonen för komplicerad, Doc. Det är det som är problemet. Så: ska vi sätta igång?"

Levine tog en paus. Han tittade på de arga ansiktena runt omkring honom. Malcolm vände sig till Thorne. "En stor vetenskapsman", sa han, "och en stor människa."

"Hör på", sa Levine, "jag vet inte vad ditt problem är. Expeditionen skulle komma till den här ön förr eller senare. I det här fallet är förr bättre. Allt har gått bra, och jag ser ärligt talat ingen anledning att diskutera det vidare. Det här är inte rätt tid för småaktigt käbbel. Vi har viktiga saker att göra - och jag tycker att vi ska sätta igång. För den här ön är en enastående möjlighet, och den kommer inte att vara för evigt."

Dodgson

Lewis Dodgson satt hopsjunken i ett mörkt hörn av Chesperito Cantina i Puerto Cortés och drack en öl. Bredvid honom satt George Baselton, Regisprofessor i biologi vid Stanford, och slukade entusiastiskt en tallrik med huevos rancheros. Äggulorna rann gula över den gröna salsan. Dodgson blev illamående bara av att titta på det. Han vände sig bort, men han kunde fortfarande höra Baselton slicka sig om läpparna, ljudligt.

Det fanns ingen annan i baren, förutom några kycklingar som kacklade runt på golvet. Då och då kom en ung pojke fram till dörren, kastade en handfull stenar på hönsen och sprang fnissande iväg igen. En skramlig stereo spelade ett gammalt Elvis Presley-band genom korroderade högtalare ovanför baren. Dodgson nynnade på *Falling in Love With You* och försökte kontrollera sitt humör. Han hade suttit i den här hålan i nästan en timme.

Baselton åt upp sina ägg och ställde ifrån sig tallriken. Han tog fram den lilla anteckningsboken som han alltid hade med sig. "Nu Lew", sa han. "Jag har funderat på hur jag ska hantera det här."

"Hantera vad?" sa Dodgson irriterat. "Det finns inget att hantera, såvida vi inte kan ta oss till den där ön." Medan han talade knackade han på ett litet fotografi av Richard Levine på kanten av barbordet. Vände på det. Tittade på bilden upp och ner. Sedan höger sida upp.

Han suckade. Han tittade på sin klocka.

"Lew", sa Baselton tålmodigt, "att ta sig till ön är inte det viktiga.
Den viktiga delen är hur vi presenterar vår upptäckt för världen."

Dodgson gjorde en paus. "Vår *upptäckt*", upprepade han. "Jag gillar det, George. Det är mycket bra. Vår upptäckt."

"Ja, det är väl sanningen, eller hur?" sa Baselton med ett intetsägande leende. "InGen är bankrutt, dess teknologi förlorad för mänskligheten. En tragisk, tragisk förlust, som jag har sagt många gånger på TV. Men under de här omständigheterna har den som hittar den igen gjort en upptäckt. Jag vet inte vad man annars skulle kalla det. Som Henri Poincaré uttryckte det-"

"Okej", sa Dodgson. "Så vi gör en upptäckt. Och vad gör vi sedan? Håller vi en presskonferens?"

"Absolut inte", sa Baselton och såg förskräckt ut. "En presskonferens skulle framstå som extremt krasst. Det skulle öppna upp för all möjlig kritik. Nej, nej, nej, nej. En upptäckt av den här magnituden måste behandlas med anständighet. Den måste rapporteras, Lew."

"Rapporterad?"

"I litteraturen: *Naturen,* kan jag tänka mig. Ja."

Dodgson kisade. "Vill du tillkännage det här i en akademisk publikation?" "Finns det något bättre sätt att göra det

legitimt?" sa Baselton. "Det är helt i sin ordning att
presentera våra resultat för våra akademiska kollegor. Naturligtvis kommer det att starta en debatt - men vad kommer den debatten att bestå av? Ett akademiskt käbbel, professorer som gnäller på professorer, som kommer att fylla tidningarnas vetenskapssidor i tre dagar, tills den knuffas åt sidan av de senaste nyheterna om bröstimplantat. Och under dessa tre dagar kommer vi att ha hävdat vår rätt."

"Ska du skriva den?"

"Ja", sa Baselton. "Och senare, tror jag, en artikel i *American Scholar,* eller kanske *Natural History*. En artikel av mänskligt intresse, vad den här upptäckten betyder för framtiden, vad den säger oss om det förflutna, allt det där..."

Dodgson nickade. Han kunde se att Baselton hade rätt, och han blev återigen påmind om hur mycket han behövde honom och hur klokt det hade varit att ta med honom i teamet. Dodgson tänkte aldrig på allmänhetens reaktion. Och Baselton tänkte inte på något annat.

"Ja, det är bra", sa Dodgson. "Men inget av det spelar någon roll om vi inte kommer till den där ön." Han tittade på sin klocka igen.

Han hörde hur en dörr öppnades bakom honom och Dodgsons assistent Howard King kom in och drog med sig en kraftig costaricansk man med mustasch. Mannen hade ett väderbitet ansikte och ett dystert uttryck.

Dodgson vände sig om på sin pall. "Är det här killen?" "Ja, Lew."

"Vad heter han?" "Gandoca."

"Señor Gandoca." Dodgson höll upp fotot av Levine. "Känner du den här mannen?" Gandoca kastade knappt en blick på fotot. Han nickade bara. "*Sí*. Señor Levine."

"Just det, det stämmer. Señor jävla Levine. När var han här?"

"För några dagar sedan. Han åkte med Dieguito, min kusin. De har inte kommit tillbaka än." "Och vart tog de vägen?" Dodgson frågade.

"Isla Sorna."

"Bra." Dodgson tömde sin öl och tryckte undan flaskan. "Har du en båt?" Han vände sig till King. "Har han en båt?"

King sa: "Han är fiskare. Han har en båt." Gandoca nickade. "En fiskebåt.

Sí."

"Bra. Jag vill också åka till Isla Sorna. Jag vill också åka till Isla

Sorna." "*Sí,* señor, men idag är vädret..."

"Jag bryr mig inte om vädret", sa Dodgson. "Vädret kommer att bli bättre. Jag vill åka nu."

"Kanske senare..." "Nu."

Gandoca bredde ut sina händer. "Jag är hemskt ledsen, señor..." Dodgson sa: "Visa honom

pengarna, Howard."

King öppnade en portfölj. Den var fylld med fem tusen kolon sedlar. Gandoca tittade, plockade upp en av sedlarna, inspekterade den. Han lade tillbaka den försiktigt, flyttade sig lite på fötterna.

Dodgson sa: "Jag vill gå *nu.*"

"*Sí*, señor", sa Gandoca. "Vi åker när ni är redo."

"Så ska det låta", sa Dodgson. "Hur lång tid tar det att komma till ön?" "Kanske två timmar, señor."

"Bra", sa Dodgson. "Det blir bra."

Det höga gömslet

"Nu kör vi!"

Det hördes ett klick när Levine kopplade den flexibla kabeln till Explorers kraftvinsch och slog på den. Kabeln snurrade långsamt i solljuset.

De hade alla flyttat ner på den breda grässlätten vid foten av klippan. Middagssolen stod högt över dem och blänkte mot öns klippiga kant. Nedanför skimrade dalen i middagshettan.

Det fanns en flock hypsilophodoner en bit bort; de gröna gasellliknande djuren lyfte ibland huvudet över gräset för att titta mot dem, varje gång de hörde metallklinkandet när Eddie och barnen lade ut aluminiumfjäderbenet som hade varit föremål för så många spekulationer hemma i Kalifornien. Den enheten såg nu ut som ett virrvarr av tunna fjäderben - en överdimensionerad version av pickupstickor - som låg i gräset på slätten.

"Nu får vi se", sa Levine och gnuggade händerna mot varandra.

När motorn snurrade började aluminiumstagen röra på sig och lyftes långsamt upp i luften. Den framväxande strukturen såg spindelliknande och skör ut, men Thorne visste att tvärstagen skulle ge den en överraskande styrka. Stagen vecklades ut och konstruktionen steg tre meter, sedan femton meter och till slut stannade den. Det lilla huset högst upp låg nu precis under de lägsta grenarna på de närliggande träden, som nästan dolde det för insyn. Men själva byggnadsställningen lyste klart och glänsande i solen.

"Är det allt?" sa Arby.

"Ja, så är det." Thorne gick runt de fyra sidorna och satte i låspinnarna för att hålla den upprätt.

"Men den är alldeles för blank", sa Levine. "Vi borde ha gjort den mattsvart." Thorne sa: "Eddie, vi måste dölja det här."

"Vill du spraya den, Doc? Jag tror jag tog med lite svart färg."

Levine skakade på huvudet. "Nej, då kommer det att lukta. Vad sägs om handflatorna?"

"Visst, det kan vi göra." Eddie gick fram till ett palmbuskage i närheten och började hugga bort stora blad med sin machete.

Kelly stirrade upp på fjäderbenet i aluminium. "Den är jättefin", sa hon. "Men vad är det?"

"Det är ett högt gömställe", sa Levine. "Kom igen." Och han började klättra upp på byggnadsställningen.

* * * * *

Strukturen högst upp var ett litet hus, vars tak bars upp av aluminiumstänger med en meters mellanrum. Golvet i huset var också gjort av aluminiumstänger, men dessa var närmare varandra, cirka sex tum från varandra. Deras fötter hotade att glida igenom, så Levine tog den första av de buntar med blad som Eddie Carr lyfte upp på ett rep och använde dem för att göra ett mer komplett golv. Resterande blad knöt han fast på utsidan av huset och dolde på så sätt dess struktur.

Arby och Kelly stirrade ut på djuren. Från sin utsiktspunkt kunde de se ut över hela dalen. Det fanns en avlägsen flock apatosaurier på andra sidan floden. Ett kluster av triceratops betade i norr. Närmare vattnet rörde sig några dinosaurier med anknäbbar och långa kammar som höjde sig över huvudet fram för att dricka. Ett lågt, trumpetande rop från andnäbbarna flöt över dalen mot dem: ett djupt, överjordiskt ljud. Ett ögonblick senare hördes ett svarande rop från skogen på andra sidan dalen.

"Vad var det där?" sa Kelly.

"Parasaurolophus", sa Levine. "Den trumpetar genom sitt nackkamm. Lågfrekventa ljud bärs långt."

I söder fanns en flock mörkgröna djur med stora böjda utskjutande pannor och en kant av små knubbiga horn. De såg lite ut som bufflar. "Vad kallar du dem?" sa Kelly.

"Bra fråga", säger Levine. "De är troligen *Pachycephalosaurus wyomingensis*. Men det är svårt att säga säkert, eftersom ett helt skelett för dessa djur aldrig har återfunnits. Deras pannor består av mycket tjocka ben, så vi har hittat många kupolformade kraniefragment. Men det här är första gången jag någonsin har sett ett helt djur."

"Och de där huvudena? Vad är de till för?" sa Arby.

"Det är det ingen som vet", säger Levine. "Alla har antagit att de används för att stöta, för strider inom arten bland hanar. Konkurrens om honorna, den sortens saker."

Malcolm klättrade upp i gömslet. "Ja, i luven på varandra", sa han surt. "Precis som du ser dem nu."

"Okej", sa Levine, "så de är inte i luven på varandra just nu. Kanske är deras häckningssäsong avslutad."

"Eller så gör de det inte alls", sa Malcolm och stirrade på de gröna djuren. "Jag tycker att de ser ganska fridfulla ut."

"Ja", sa Levine, "men det betyder naturligtvis ingenting. Afrikanska bufflar verkar också fredliga för det mesta - de brukar faktiskt bara stå orörliga. Ändå är de oförutsägbara och farliga djur. Vi måste anta att kupolerna finns av en anledning - även om vi inte ser den nu."

Levine vände sig till barnen. "Det är därför vi har byggt den här strukturen. Vi vill göra observationer av djuren dygnet runt", sa han. "I den mån det är möjligt vill vi ha ett fullständigt register över deras aktiviteter."

"Varför?" sa Arby.

"Därför att", sa Malcolm, "den här ön erbjuder en unik möjlighet att studera det största mysteriet i vår planets historia: utrotning."

"Du förstår", sa Malcolm, "när InGen stängde ner sin anläggning gjorde de det hastigt och lämnade kvar några levande djur. Det var för fem eller sex år sedan. Dinosaurier mognar snabbt; de flesta arter uppnår vuxen ålder inom fyra eller fem år. Vid det här laget har den första generationen av InGen-dinosaurier - som fötts upp i ett laboratorium - nått vuxen ålder och har börjat föda upp en ny generation, helt i det vilda. Det finns nu ett komplett ekologiskt system på den här ön, med ett dussintal dinosauriearter som lever i sociala grupper, för första gången på sextiofem miljoner år."

Arby sa: "Så varför är det en möjlighet?"

Malcolm pekade ut över slätten. "Tja, tänk på det. Utrotning är ett mycket svårt forskningsämne. Det finns dussintals konkurrerande teorier. Det fossila materialet är ofullständigt. Och du kan inte utföra experiment. Galileo kunde klättra upp i tornet i Pisa och släppa bollar för att testa sin teori om gravitationen. Han gjorde det aldrig, men han kunde ha gjort det. Newton använde prismor för att testa sin teori om ljus. Astronomer observerade förmörkelser för att testa Einsteins relativitetsteori. Testning förekommer inom hela vetenskapen. Men hur kan man testa en teori om utrotning? Det kan man inte."

Arby sa: "Men här..."

"Ja", sa Malcolm. "Vad vi har här är en population av utdöda djur som artificiellt introducerats i en sluten miljö och tillåtits att utvecklas på nytt. Det har aldrig funnits något liknande i hela historien. Vi vet redan att de här djuren har dött ut en gång. Men ingen vet varför."

"Och du förväntar dig att få reda på det? Om några dagar?" "Ja", sa

Malcolm. "Det gör vi."

"Hur då? Du tror väl inte att de kommer att utrotas igen?"

"Du menar, rakt framför våra ögon?" Malcolm skrattade. "Nej, nej, nej. Inte alls på det viset. Men poängen är att vi för första gången inte bara studerar ben. Vi ser fem djur och observerar deras beteende. Jag har en teori, och jag tror att vi redan inom kort kommer att se bevis för den teorin."

"Vilka bevis?" sa Kelly. "Vilken teori?" sa Arby.

Malcolm log mot dem. "Vänta", sa han.

Den röda drottningen

Apatosaurierna hade kommit ner till floden i dagens hetta; deras graciöst böjda halsar speglades i vattnet när de böjde sig för att dricka. Deras långa, piskliknande svansar svängde lojt fram och tillbaka. Flera yngre apatosaurier, mycket mindre än de vuxna, skuttade omkring i mitten av flocken.

"Visst är det vackert?" sa Levine. "Sättet som allt passar ihop. Bara vackert." Han lutade sig över sidan och ropade till Thorne: "Var är min mount?"

"Kommer upp", sa Thorne.

Repet förde nu upp ett tungt stativ med bred bas och ett runt fäste på toppen. På fästet fanns fem videokameror och hängande kablar som ledde till solpaneler. Levine och Malcolm började sätta upp det.

"Vad händer med videon?" sa Arby.

"Datan multiplexeras och vi skickar den tillbaka till Kalifornien. Via satellit. Vi kopplar också in oss på säkerhetsnätverket. Så vi kommer att ha massor av observationspunkter."

"Och vi behöver inte vara här?" "Just det."

"Och det här är vad du kallar ett högt gömställe?"

"Ja, det är i alla fall vad forskare som Sarah Harding kallar det."

Thorne klättrade upp för att göra dem sällskap. Det lilla vindskyddet var nu ganska trångt, men Levine verkade inte märka det. Han var helt fokuserad på dinosaurierna och riktade en kikare mot djuren som var utspridda över slätten. "Precis som vi trodde", sa han till Malcolm. "Rumslig organisation. Spädbarn och ungdjur i mitten av flocken, skyddande vuxna i periferin. Apatosaurierna använder sina svansar som försvar."

"Det är så det ser ut."

"Åh, det är ingen tvekan om det", sa Levine. Han suckade. "Det är så skönt att få bevisat att man har rätt."

På marken nedanför packade Eddie upp den cirkelformade aluminiumburen, samma som de hade sett i Kalifornien. Den var sex meter hög och fyra meter i diameter,

tillverkad av en tum långa titanstänger. "Vad vill du att jag ska göra med den här?" sa Eddie.

"Låt det vara kvar där nere", sa Levine. "Det är där den hör hemma."

Eddie ställde buren upprätt i hörnet av byggnadsställningen. Levine klättrade ner. "Och vad är den där till för?" sa Arby och tittade ner. "Fånga en dinosaurie?"

"I själva verket är det precis tvärtom." Levine fäste buren vid sidan av byggnadsställningen. Han svängde upp och stängde dörren och testade den. Det fanns ett lås i dörren. Han kontrollerade även låset och lät nyckeln sitta kvar med sin dinglande elastiska ögla. "Det är en rovdjursbur, som en hajbur", sa Levine. "Om du är här nere och går omkring och något händer kan du klättra in här och vara säker."

"Ifall vad händer?" sa Arby med en orolig blick.

"Jag tror faktiskt inte att något kommer att hända", sa Levine och klättrade upp igen. "För jag tvivlar på att djuren kommer att ägna oss eller det här lilla huset någon uppmärksamhet när strukturen väl har dolts."

"Du menar att de inte kommer att se det?"

"De kommer att se det", sa Levine, "men de kommer att ignorera det." "Men om de känner lukten av oss..."

Levine skakade på huvudet. "Vi placerade gömslet så att den förhärskande vinden är mot oss. Och du kanske har märkt att de här ormbunkarna har en distinkt lukt." Det var en mild, lite syrlig doft, nästan som eukalyptus.

Arby oroade sig. "Men tänk om de bestämmer sig för att äta ormbunkarna?"

"Det kommer de inte att göra", säger Levine. "Det här är *Dicranopterus cyatheoides*. De är milt giftiga och orsakar utslag i munnen. Det finns faktiskt en teori om att deras giftighet uppstod redan under juratiden, som ett försvar mot dinosauriernas betare."

"Det är inte en teori", sa Malcolm. "Det är bara en tom spekulation."

"Det finns en viss logik bakom det", säger Levine. "Växtlivet i mesozoikum måste ha blivit allvarligt utmanat av de mycket stora dinosauriernas ankomst. Hjordar av gigantiska växtätare, där varje djur konsumerade hundratals kilo växtmaterial varje dag, skulle ha utplånat alla växter som inte utvecklat något försvar - en dålig smak, eller nässlor, eller taggar, eller kemisk toxicitet. Så kanske *cyatheoides* utvecklade sin toxicitet då. Och det är mycket effektivt, eftersom nutida djur inte äter dessa ormbunkar, någonstans på jorden. Det är därför de finns så rikligt. Du kanske har märkt det."

"Växter har försvar?" sa Kelly.

"Självklart gör de det. Växter utvecklas som alla andra livsformer, och de har hittat på sina egna former av aggression, försvar och så vidare. På 1800-talet handlade de flesta teorierna om djur - naturen röd i tand och klo, allt det där. Men nu tänker forskarna på naturen som grön i rot och stam. Vi inser att växter i sin ständiga kamp för att överleva har utvecklat allt från komplexa symbioser med andra djur, till signalmekanismer för att varna andra växter, till regelrätt kemisk krigföring."

Kelly rynkade pannan. "Signalering? Som vadå?"

"Åh, det finns många exempel", säger Levine. "I Afrika utvecklade akaciaträden mycket långa, vassa taggar - ungefär fem centimeter - men det fick bara djur som giraffer och antiloper att utveckla långa tungor för att komma förbi taggarna. Enbart törnen fungerade inte. Så i den evolutionära kapprustningen utvecklade akaciaträden därefter toxicitet. De började producera stora mängder tannin i sina blad, vilket

utlöser en dödlig metabolisk reaktion hos de djur som äter dem. Bokstavligen dödar dem. Samtidigt har akaciorna också utvecklat ett slags kemiskt varningssystem sinsemellan. Om en antilop börjar äta ett träd i en dunge släpper det trädet ut kemikalien eten i luften, vilket får andra träd i dungen att öka produktionen av bladtannin. Inom fem eller tio minuter producerar de andra träden mer tannin och gör sig själva giftiga."

"Och vad händer sedan med antilopen? Dör den?"

"Men inte nu längre", säger Levine, "för den evolutionära kapprustningen fortsatte. Så småningom lärde sig antiloperna att de bara kunde beta under en kort tid. När träden började producera mer tannin var de tvungna att sluta äta dem. Och betarna utvecklade nya strategier. När en giraff till exempel äter ett akaciaträd undviker den alla träd i vindriktningen. Istället går den vidare till ett annat träd som står en bit bort. Så djuren har anpassat sig till det här försvaret också." "Inom evolutionsteorin kallas det här för Red Queen-fenomenet", säger Malcolm. "I *Alice i Underlandet* säger nämligen den röda drottningen till Alice att hon måste springa så fort hon kan för att kunna stanna kvar där hon är. Det är så evolutionära spiraler verkar. Alla organismer utvecklas i en rasande fart bara för att hålla sig kvar i samma balans. Att stanna där de är."

Arby sa: "Och det här är vanligt? Även med växter?"

"Åh ja", säger Levine. "På sitt eget sätt är växter extremt aktiva. Ekar producerar till exempel tannin och fenol som försvar när larver angriper dem. En hel träddunge larmas så snart ett träd är angripet. Det är ett sätt att skydda hela dungen - ett slags samarbete mellan träden, kan man säga."

Arby nickade och tittade ut från det höga gömslet på apatosaurierna, som fortfarande befann sig vid floden nedanför. "Så", sa Arby, "är det därför dinosaurierna inte har ätit upp alla träd på den här ön? För de stora apatosaurierna måste äta en massa växter. De har långa halsar för att kunna äta de höga bladen. Men träden ser knappt ut att ha rörts."

"Mycket bra", sa Levine och nickade. "Jag märkte det själv." "Är det på grund av de här växternas försvar?"

"Ja, det kanske det är", säger Levine. "Men jag tror att det finns en mycket enkel förklaring till varför träden är bevarade."

"Vad är det där?"

"Titta bara", sa Levine. "Det är rakt framför ögonen på dig."

Arby tog upp kikaren och stirrade på hjordarna. "Vad är den enkla förklaringen?"

"Bland paleontologer", säger Levine, "har det pågått en oändlig debatt om varför sauropoder har långa halsar. De djur du ser har halsar som är sex meter långa. Den traditionella uppfattningen har varit att sauropoderna utvecklade långa halsar för att kunna äta höga bladverk som inte kunde nås av mindre djur."

"Och?" sa Arby. "Vad är det för debatt?"

"De flesta djur på den här planeten har korta halsar", säger Levine, "eftersom en lång hals är, tja, en plåga i nacken. Den orsakar alla möjliga problem. Strukturella problem: hur ska man ordna muskler och ligament för att stödja en lång hals. Beteendeproblem: nervimpulserna måste färdas långt från hjärnan till kroppen. Sväljproblem: maten måste ta sig långt från munnen till magen. Andningsproblem: luften måste dras ner genom en lång luftstrupe. Hjärtat

problem: blodet måste pumpas långt upp till huvudet, annars svimmar djuret. I evolutionära termer är allt detta mycket svårt att göra."

"Men giraffer gör det", sa Arby.

"Ja, det gör de. Fast giraffhalsar är inte alls så här långa. Giraffer har utvecklat stora hjärtan och en mycket tjock fascia runt halsen. I själva verket är giraffens hals som en blodtrycksmanschett som går hela vägen upp."

"Har dinosaurier samma manschett?"

"Det vet vi inte. Vi antar att apatosaurierna har enorma hjärtan, kanske 150 kilo eller mer. Men det finns en annan möjlig lösning på problemet med att pumpa blod i en lång hals."

"Ja?"

"Du tittar på det just nu", sa Levine.

Arby klappade händerna. "De lyfter inte på nacken!"

"Korrekt", sa Levine. "Åtminstone inte särskilt ofta eller under långa perioder. Just nu dricker djuren, så deras halsar är nere, men jag gissar att om vi tittar på dem under en längre tid kommer vi att upptäcka att de inte tillbringar mycket tid med halsarna högt upp."

"Och det är därför de inte äter löven på träden!" "Just det."

Kelly rynkade pannan. "Men om deras långa halsar inte används för att äta, varför utvecklades de då från början?"

Levine log. "Det måste finnas ett bra skäl", sa han. "Jag tror att det har med försvaret att göra."

"Försvar? Långa halsar?" Arby stirrade. "Jag fattar det inte." "Fortsätt leta", sa Levine. "Det
är egentligen ganska uppenbart."

Arby tittade genom en kikare. Han sa till Kelly: "Jag hatar när han säger att det är uppenbart."

"Jag vet", sa hon med en suck.

Arby tittade över på Thorne och fångade hans blick. Thorne gjorde ett V med sina fingrar och tryckte sedan på ett finger så att det lutade över. Rörelsen tvingade även det andra fingret att flytta på sig. Så de två fingrarna var sammankopplade...

Om det var en ledtråd, så förstod han den inte. Han förstod den inte. Han rynkade pannan.

Thorne mumlade: "*Bridge.*"

Arby tittade och såg hur de piskliknande svansarna svängde fram och tillbaka över de yngre djuren. "Jag fattar!" sa Arby. "De använder sina svansar för att försvara sig. Och de behöver långa halsar för att balansera de långa svansarna. Det är som en hängbro!"

Levine sneglade på Arby. "Det där gjorde du väldigt snabbt", sa han. Thorne vände sig bort
och dolde ett leende.

"Men jag har rätt", sa Arby.

"Ja", sade Levine, "din uppfattning är i allt väsentligt korrekt. Långa halsar existerar för att de långa svansarna existerar. Det är en annan situation hos theropoder, som står på två ben. Men hos fyrfotadjur måste det finnas en motvikt till den långa svansen, annars skulle djuret helt enkelt välta."

Malcolm sa: "Det finns faktiskt något mycket mer förbryllande med den här apatosaurieflocken."

"Jaså?" sa Levine. "Vad är det där?"

"Det finns inga riktigt vuxna djur", säger Malcolm. "De djur vi ser är mycket stora med våra mått mätt. Men i själva verket har ingen av dem uppnått full vuxenstorlek. Jag tycker att det är förbryllande."
"Gör du det? Det bekymrar mig inte det minsta", säger Levine. "Utan tvekan beror det helt enkelt på att de inte har haft tillräckligt med tid på sig att bli fullvuxna. Jag är säker på att apatosaurierna växer långsammare än de andra dinosaurierna. Stora däggdjur som elefanter växer trots allt långsammare än små."
Malcolm skakade på huvudet. "Det är inte förklaringen", sa han. "Jaså? Vad är det då?"
"Fortsätt leta", sa Malcolm och pekade ut över slätten. "Det är egentligen ganska uppenbart."
Barnen fnissade.
Levine gav ifrån sig en liten rysning av missnöje. "Vad som är uppenbart för mig", sade han, "är att ingen av arterna tycks ha uppnått full vuxen ålder. Triceratops, apatosaurierna och till och med parasaurierna är lite mindre än man skulle kunna förvänta sig. Detta talar för en enhetlig faktor: någon del av kosten, effekterna av instängdhet på en liten ö, kanske till och med sättet de konstruerades på. Men jag tycker inte att det är särskilt anmärkningsvärt eller oroväckande."
"Du kanske har rätt", sa Malcolm. "Och så kanske du inte har det."

Puerto Cortés

"Inga flyg?" sa Sarah Harding. "Vad menar du med att det inte går några flyg?" Klockan var elva på förmiddagen. Harding hade flugit de senaste femton timmarna, en stor del av tiden på en amerikansk militärtransport som hon hade tagit från Nairobi till Dallas. Hon var utmattad. Hennes hud kändes smutsig; hon behövde en dusch och ett ombyte. Istället fann hon sig själv i en diskussion med en mycket envis tjänsteman i en skraltig liten stad på Costa Ricas västkust. Utanför hade regnet upphört, men himlen var fortfarande grå med lågt hängande moln över det öde flygfältet.
"Jag är ledsen", sa Rodríguez. "Inga flygningar kan ordnas." "Men helikoptern som tog männen
tidigare, då?" "Det finns en helikopter, ja."
"Var är det?"
"Helikoptern är inte här."
"Det kan jag se. Men var är den?"
Rodríguez spred ut sina händer. "Den har åkt till San Cristóbal." "När kommer den tillbaka?"
"Jag vet inte. Jag tror att det blir i morgon eller kanske i övermorgon."
"Señor Rodríguez", sa hon bestämt, "jag måste ta mig till den där ön idag."
"Jag förstår din önskan", sa Rodríguez. "Men jag kan inte göra något för att hjälpa dig."
"Vad föreslår du?"
Rodríguez ryckte på axlarna. "Jag kunde inte komma med något förslag." "Finns det en
båt som kan ta mig?"

"Jag känner inte till någon båt."
"Det här är en hamn", sa Harding. Hon pekade ut genom fönstret. "Jag ser alla möjliga sorters båtar där ute."
"Jag vet. Men jag tror inte att man kommer att åka till öarna. Vädret är inte så gynnsamt."
"Men om jag skulle gå ner för att..."
"Ja, naturligtvis." Rodríguez suckade. "Självklart får du fråga."
Det var så hon fann sig själv, strax efter klockan elva en regnig förmiddag, gående längs den rangliga träbryggan med sin ryggsäck på axeln. Fyra båtar låg förtöjda vid bryggan, som luktade starkt av fisk. Men alla båtar verkade vara övergivna. All aktivitet var längst bort på bryggan, där en mycket större båt låg förtöjd. Bredvid båten höll en röd Jeep Wrangler på att spännas fast för lastning, tillsammans med flera stora stålfat och trälådor med förnödenheter. Hon beundrade bilen i förbifarten; den hade specialmodifierats och förstorats till samma storlek som Land Rover Defender, det mest åtråvärda av alla fältfordon. Det måste ha varit en dyrbar ombyggnad att byta ut den här jeepen, tänkte hon: bara för forskare med mycket pengar.
På bryggan stod ett par amerikaner i bredbrättade solhattar och ropade och pekade när jeepen lyftes snett upp i luften och svängdes upp på båtens däck med en gammal kran. Hon hörde en av männen ropa "Försiktigt! Försiktigt!" när Jeepen dunsade ner hårt på trädäcket. "För helvete, var försiktig!" Flera arbetare började bära upp lådorna på fartyget. Kranen svängde tillbaka för att lyfta upp ståltrummorna.
Harding gick fram till närmaste man och sa artigt: "Ursäkta mig, men jag undrar om ni kan hjälpa mig."
Mannen kastade en blick på henne. Han var medellång, hade rödaktig hy och intetsägande drag; han såg obekväm ut i sina nya khakifärgade safarikläder. Hans uppsyn var bekymrad och spänd. "Jag är upptagen nu", sa han och vände sig bort. "Manuel! Se upp, det är känslig utrustning!"
"Jag är ledsen att störa dig", fortsatte hon, "men jag heter Sarah Harding och jag försöker..."
"Jag struntar i om du är Sarah Bernhardt, The-Manuel! För helvete!" Mannen viftade med armarna. "Du där! Ja, du där! Håll den där lådan *upprätt!*"
"Jag försöker ta mig till Isla Sorna", sa hon och avslutade.
I detta ögonblick förändrades mannens hela uppträdande. Han vände sig långsamt tillbaka mot henne. "Isla Sorna?" sa han. "Du är inte associerad med Dr Levine av någon slump, är du?"
"Ja, det är jag."
"Det var som fan", sa han och fick plötsligt ett varmt leende på läpparna. "Ser man på!" Han sträckte fram sin hand. "Jag heter Lew Dodgson och kommer från Biosyn Corporation i Cupertino. Det här är min kollega Howard King."
"Hej", sa den andre mannen och nickade. Howard King var yngre och längre än Dodgson, och han var stilig på ett renskuret kaliforniskt sätt. Sarah kände igen hans typ: ett klassiskt betahannedjur, underdånig in i märgen. Och det var något konstigt med hans beteende mot henne: han flyttade sig lite bort och verkade lika obekväm i hennes närhet som Dodgson nu verkade vänlig.
"Och där uppe", fortsatte Dodgson och pekade upp på däcket, "är vår tredje, George Baselton."

Harding såg en kraftigt byggd man på däck, böjd över lådorna som kom ombord. Hans skjortärmar var genomblöta av svett. Hon frågade: "Är ni alla vänner till Richard?"

"Vi är på väg till honom just nu", sa Dodgson, "för att hjälpa honom." Han tvekade och rynkade pannan åt henne. "Men han berättade inte om dig..."

Hon blev då plötsligt medveten om hur hon måste framstå för honom: en kort kvinna i trettioårsåldern, klädd i en skrynklig skjorta, khakishorts och tunga stövlar. Hennes kläder var smutsiga och håret ovårdat efter alla flygresor.

Hon sa: "Jag känner Richard genom Ian Malcolm. Ian och jag är gamla vänner."

"Jag förstår..." Han fortsatte att stirra på henne, som om han var osäker på henne på något sätt.

Hon kände sig tvungen att förklara. "Jag har varit i Afrika. Jag bestämde mig för att komma hit i sista minuten", sa hon. "Doc Thorne ringde mig."

"Åh, naturligtvis. Doc." Mannen nickade och tycktes slappna av, som om allt nu var begripligt för honom.

Hon sa: "Är Richard okej?"

"Ja, det hoppas jag verkligen. För vi ska ta med oss all den här utrustningen till honom." "Ska du åka till Sorna nu?"

"Det är vi, om vädret håller i sig", sa Dodgson och tittade upp mot himlen. "Vi borde vara klara att åka om fem eller tio minuter. Du är välkommen att följa med oss om du behöver skjuts", sa han glatt. "Vi kan behöva sällskap. Var är dina grejer?"

"Jag har bara det här", sa hon och lyfte upp sin lilla ryggsäck.

"Reser lätt, va? Bra, ms Harding. Välkommen till festen."

Han verkade helt öppen och vänlig nu. Det var en så markant förändring från hans tidigare beteende. Men hon lade märke till att den stilige mannen, King, förblev märkbart obekväm. King vände ryggen mot henne och verkade mycket upptagen med att skrika åt arbetarna att vara försiktiga med de sista trälådorna, som var märkta "Biosyn Corporation" med stencilerade bokstäver. Hon fick intrycket att han undvek att titta på henne. Och hon hade fortfarande inte fått en ordentlig titt på den tredje mannen, på däck. Det fick henne att tveka.

"Är du säker på att det är okej..."

"Självklart är det okej! Vi skulle bli så glada!" sa Dodgson. "Dessutom, hur ska ni annars ta er dit? Det finns inga flygplan, helikoptern är borta."

"Jag vet, jag kollade..."

"Ja, då vet du det. Om du vill ta dig till ön är det bäst att du följer med oss."

Hon tittade på jeepen på båten och sa: "Jag tror att Doc redan är där med sin utrustning."

När han nämnde det snurrade den andre mannen, King, uppgivet runt med huvudet. Men Dodgson nickade bara lugnt och sa: "Ja, jag tror det. Han åkte i går kväll, tror jag."

"Det var vad han sa till mig."

"Okej." Dodgson nickade. "Så han är redan där. Det hoppas jag i alla fall att han är."

Från däck hördes rop på spanska och en kapten i flottig overall kom och tittade över sidan. "Señor Dodgson, vi är redo."

"Bra", sa Dodgson. "Utmärkt. Klättra ombord, ms Harding. Låt oss komma iväg!"

Kung

Fiskebåten, som spydde ut svart rök, tuffade ut ur hamnen på väg mot öppet hav. Howard King kände mullret från fartygets motorer under sina fötter, hörde knarret från träet. Han lyssnade till besättningsmännens rop på spanska. King tittade tillbaka på den lilla staden Puerto Cortés, ett virrvarr av små hus som låg samlade runt vattenbrynet. Han hoppades att den här jävla båten var sjövärdig - för de var mitt ute i ingenstans.

Och Dodgson tog genvägar. Tog chanser igen. Det var den situation som King fruktade mest.

Howard King hade känt Lewis Dodgson i nästan tio år, ända sedan han hade börjat på Biosyn som ung doktorand från Berkeley, en lovande forskare med energi att erövra världen. King hade gjort sin doktorsavhandling om blodkoagulationsfaktorer. Han hade börjat på Biosyn i en tid av intensivt intresse för dessa faktorer, som tycktes vara nyckeln till att lösa upp blodproppar hos patienter med hjärtinfarkt. Det pågick en kapplöpning bland bioteknikföretagen för att utveckla ett nytt läkemedel som skulle rädda liv och samtidigt göra en förmögenhet.

Till en början arbetade King med en lovande substans som kallades Hemaggluttin V-5, eller HGV-5. I tidiga tester löste den upp trombocytaggregationen i förvånansvärt hög grad. King blev den mest lovande unga forskaren på Biosyn. Hans bild fick en framträdande plats i årsredovisningen. Han hade sitt eget labb och en driftsbudget på nästan en halv miljon dollar.

Och sedan, utan förvarning, gick botten ur. I preliminära tester på människor lyckades HGV-5 inte lösa upp blodproppar i vare sig hjärtinfarkter eller lungembolier. Än värre var att det gav allvarliga biverkningar: gastrointestinala blödningar, hudutslag och neurologiska problem. Efter att en patient dött av kramper stoppade företaget ytterligare tester. Inom några veckor förlorade King sitt labb. En nyanländ dansk forskare tog över det; han höll på att utveckla ett extrakt från saliven från Sumatras gula igel, som visade sig mer lovande.

King flyttade till ett mindre labb, bestämde sig för att han var trött på blodfaktorer och riktade in sig på smärtstillande medel. Han hade en intressant förening, L-isomeren av ett protein från den afrikanska hornpaddan, som verkade ha narkotiska effekter. Men han hade förlorat sitt tidigare förtroende, och när företaget granskade hans arbete drog de slutsatsen att hans forskning inte var tillräckligt dokumenterad för att motivera att han sökte FDA-godkännande för tester. Hans projekt med den kåta paddan avbröts helt sonika.

King var då trettiofem år och hade misslyckats två gånger. Hans bild prydde inte längre årsredovisningen. Det ryktades att företaget förmodligen skulle säga upp honom vid nästa utvärderingsperiod. När han föreslog ett nytt forskningsprojekt blev det genast avslaget. Det var en mörk tid i hans liv.

Sedan föreslog Lewis Dodgson att de skulle äta lunch.

Dodgson hade ett otrevligt rykte bland forskarna; han var känd som "The Undertaker" på grund av sitt sätt att ta över andras arbete och göra det till sitt eget. Under tidigare år skulle King aldrig ha setts tillsammans med honom. Men nu lät han Dodgson ta med honom till en dyr fisk- och skaldjursrestaurang i San Francisco.

"Forskning är svårt", sa Dodgson, sympatiskt.

"Det kan du säga en gång till", sa King.

"Svårt och *riskabelt*", sa Dodgson. "Faktum är att innovativ forskning sällan ger resultat. Men förstår ledningen det? Nej. Om forskningen misslyckas är det du som får skulden. Det är inte rättvist."

"Berätta för mig", sa King.

"Men det är ju det som gäller." Dodgson ryckte på axlarna och spetsade ett krabbben med mjukt skal.

King sa ingenting.

"Personligen tycker jag inte om risker", fortsatte Dodgson. "Och originalarbete är riskabelt. De flesta nya idéer är dåliga och de flesta originalarbeten misslyckas. Så är det i verkligheten. Om du känner dig tvingad att göra originalforskning kan du förvänta dig att misslyckas. Det är okej om du arbetar på ett universitet, där misslyckanden hyllas och framgångar leder till utfrysning. Men i näringslivet... nej, nej. Originalarbete inom industrin är inte ett klokt karriärval. Det kommer bara att ge dig problem. Och det är där du är just nu, min vän."

"Vad kan jag göra?" sa King.

"Tja", sa Dodgson. "Jag har min egen version av den vetenskapliga metoden. Jag kallar den för fokuserad forskningsutveckling. Om bara ett fåtal idéer kommer att vara bra, varför försöka hitta dem själv? Det är för svårt. Låt andra människor hitta dem - låt dem ta risken - låt dem gå efter den så kallade äran. Jag väntar hellre och utvecklar idéer som redan är lovande. Ta det som är bra och gör det bättre. Eller åtminstone göra det tillräckligt annorlunda för att jag ska kunna patentera det. Och då äger jag det. Då är den min."

King var förvånad över det raka sätt på vilket Dodgson erkände att han var en tjuv. Han verkade inte det minsta generad. King petade i hans sallad en stund. "Varför berättar du det här för mig?"

"För att jag ser något i dig", sa Dodgson. "Jag ser ambition. Frustrerad ambition. Och jag säger dig, Howard, du behöver inte vara frustrerad. Du behöver inte ens bli avskedad från företaget vid nästa utvecklingssamtal. Vilket är precis vad som kommer att hända. Hur gammal är din grabb?"

"Fyra", sa King.

"Fruktansvärt att vara arbetslös med en ung familj. Och det kommer inte att bli lätt att få ett nytt jobb. Vem ska ge dig en chans nu? Vid trettiofem har en forskare redan gjort sitt, eller så kommer han inte att göra det. Jag säger inte att det är rätt, men det är så de tänker."

King visste att det var så de tänkte. På alla bioteknikföretag i Kalifornien.

"Men Howard", sa Dodgson, lutade sig över bordet och sänkte rösten, "en underbar värld väntar på dig om du väljer att se saker och ting på ett annat sätt. Det finns ett helt annat sätt att leva sitt liv på. Jag tycker verkligen att du ska överväga vad jag säger."

Två veckor senare blev King Dodgsons personliga assistent på avdelningen för framtida biogena trender, vilket var hur Biosyn kallade sina insatser för industrispionage. Och under de följande åren hade King återigen stigit snabbt i graderna på Biosyn - den här gången för att Dodgson gillade honom.

Nu hade King allt som hörde framgång till: en Porsche, ett bolån, en skilsmässa, ett barn som han träffade på helgerna. Allt för att King hade visat sig vara den perfekta ställföreträdaren, som arbetade långa timmar, skötte detaljerna och höll sin snabbpratande chef borta från problem. Och under processen hade King lärt känna alla

sidor av Dodgson - hans karismatiska sida, hans visionära sida och hans mörka, hänsynslösa sida. King intalade sig själv att han kunde hantera den hänsynslösa sidan, att han kunde hålla den i schack, att han genom åren hade lärt sig hur man gör det.

Men ibland var han inte så säker. Som nu.

För här var de, i en skranglig stinkande fiskebåt, på väg ut i havet utanför någon ödslig by i Costa Rica, och i detta spända ögonblick hade Dodgson plötsligt bestämt sig för att spela något slags spel, träffat den här kvinnan och bestämt sig för att ta henne med.

King visste inte vad Dodgson menade, men han kunde se den intensiva glimten i Dodgsons ögon som han bara hade sett några få gånger tidigare, och det var en blick som alltid oroade honom.

Kvinnan Harding stod nu uppe på fördäck, nära fören. Hon tittade ut över havet. King såg Dodgson gå runt jeepen och vinkade nervöst till honom.

"Hör på", sa King, "vi måste prata."

"Visst", sa Dodgson enkelt. "Vad har du på hjärtat?" Och han log. Det där charmiga leendet.

Harding

Sarah Harding stirrade mot den grå, hotfulla himlen. Båten rullade i den kraftiga vågsvallet. Däcksarbetarna kämpade för att binda fast jeepen, som upprepade gånger hotade att bryta sig loss. Hon stod i fören och kämpade mot sjösjukan. Längst bort i horisonten, rakt fram, kunde hon precis se den låga svarta linje som var deras första skymt av Isla Sorna.

Hon vände sig om och tittade bakåt och såg att Dodgson och King stod samlade vid relingen mittskepps i en intensiv konversation. King verkade vara upprörd och gestikulerade snabbt. Dodgson lyssnade och skakade på huvudet. Efter en stund lade han sin arm på Kings axel. Han verkade försöka lugna ner den yngre mannen. Båda männen ignorerade aktiviteten runt Jeepen. Vilket var märkligt, tyckte hon, med tanke på hur oroliga de hade varit tidigare för utrustningen. Nu verkade de inte bry sig.

Den tredje mannen, Baselton, hade hon naturligtvis känt igen, och hon var förvånad över att finna honom här på den lilla fiskebåten. Baselton hade skakat hand med henne på ett ytligt sätt och försvunnit under däck så snart fartyget lagt till vid kajen. Han hade inte dykt upp igen. Men kanske var han också sjösjuk.

Medan hon fortsatte att titta såg hon Dodgson bryta sig loss från King och skynda sig över för att övervaka däcksmännen. King blev ensam kvar och gick för att kontrollera remmarna som surrade fast lådorna och tunnorna på däcket längre akterut. Lådorna var märkta "Biosyn".

Harding hade aldrig hört talas om Biosyn Corporation. Hon undrade vad Ian och Richard hade för koppling till det. När Ian var i närheten av henne hade han alltid varit kritisk, till och med föraktfull, mot bioteknikföretag. Och dessa män verkade vara osannolika vänner. De var för stela, för... nördiga.

Men, reflekterade hon, Ian hade verkligen konstiga vänner. De dök alltid oväntat upp i hans lägenhet - den japanska kalligrafen, den indonesiska gamalan-truppen, Las Vegas-jonglören i glänsande bolerokavaj, den där konstiga franska astrologen som trodde att jorden var ihålig ... Och så var det hans matematikervänner. De var *verkligen* galna. Det verkade de i alla fall vara för Sarah. De var så vildögda, så uppslukade av sina bevis. Sidor och sidor med bevis, ibland hundratals sidor. Allt var för abstrakt för henne. Sarah Harding gillade att röra vid jorden, att se djuren, att uppleva ljuden och dofterna. Det var verkligt för henne. Allt annat var bara en massa teorier: kanske rätt, kanske fel.

Vågorna började slå in över fören och hon flyttade sig lite akterut för att hålla sig torr. Hon gäspade, hon hade inte sovit mycket under de senaste tjugofyra timmarna. Dodgson avslutade sitt arbete på jeepen och kom fram till henne.

Hon sa: "Är allt som det ska?"

"Åh ja", sa Dodgson och log glatt. "Din vän King verkade upprörd."

"Han gillar inte båtar", sa Dodgson. Han nickade mot vågorna. "Men vi gör bättre tid. Det dröjer bara en timme eller så innan vi landar."

"Berätta för mig", sa hon. "Vad är Biosyn Corporation för något? Jag har aldrig hört talas om det."

"Det är ett litet företag", säger Dodgson. "Vi tillverkar vad som kallas konsumentbiologiska produkter. Vi är specialiserade på organismer för rekreation och sport. Vi har till exempel tagit fram nya sorters öring och andra sportfiskar. Vi tillverkar nya sorters hundar - mindre husdjur för lägenhetsinnehavare. Den sortens saker."

Exakt den sortens saker som Ian hatade, tänkte hon. "Hur känner du Ian?" "Åh, vi har känt varandra länge", sa Dodgson.

Hon märkte att han var vag. "Hur långt?" "Tillbaka till parkens dagar."

"Parken", sa hon.

Han nickade. "Berättade han någonsin hur han skadade benet?"

"Nej", sa hon. "Han ville aldrig prata om det. Han sa bara att det hände på ett konsultjobb som hade... jag vet inte. Någon form av problem. Var det en park?"

"Ja, på sätt och vis", sa Dodgson och stirrade ut över havet. Efter en stund ryckte han på axlarna. "Och hur är det med dig? Hur känner du honom?"

"Han var en av mina avhandlingsläsare. Jag är etolog. Jag studerar stora däggdjur i afrikanska ekosystem på gräsmarker. Östafrika. Särskilt köttätare."

"Köttätare?"

"Jag har studerat hyenor", sa hon. "Och innan dess lejon." "Under en lång tid?"

"Nästan tio år nu. Sex år i sträck, sedan min doktorsexamen." "Intressant", sa Dodgson och nickade. "Och så kom du hit hela vägen
från Afrika?"

"Ja, från Seronera. I Tanzania."

Dodgson nickade vagt. Han tittade bortom hennes axel mot ön. "Ser man på. Det ser ut som om vädret kan klarna upp trots allt."

Hon vände sig om och såg blå strimmor i de tunnare molnen ovanför. Solen försökte bryta igenom. Havet var lugnare. Och hon blev förvånad över att se

var ön mycket närmare. Hon kunde tydligt se klipporna som höjde sig över havet. Klipporna var rödgrå vulkanisk sten, mycket branta.

"I Tanzania", sa Dodgson. "Du leder ett stort forskningsteam?" "Nej, jag arbetar ensam."

"Inga studenter?", sa han.

"Jag är rädd för det. Det beror på att mitt arbete inte är särskilt glamoröst. De stora rovdjuren på savannen i Afrika är främst nattaktiva. Så min forskning bedrivs mestadels på natten."

"Det måste vara jobbigt för din man."

"Åh, jag är inte gift", sa hon med en liten axelryckning.

"Jag är förvånad", sa han. "När allt kommer omkring, en vacker kvinna som du ..."

"Jag har aldrig haft tid", sa hon snabbt. För att byta samtalsämne frågade hon: "Var landar man på den här ön?"

Dodgson vände sig om för att titta. De var nu tillräckligt nära ön för att se vågorna slå in, höga och vita, mot klippornas bas. De var bara en eller ett par kilometer bort.

"Det är en ovanlig ö", säger Dodgson. "Hela den här regionen i Centralamerika är vulkanisk. Det finns ungefär trettio aktiva vulkaner mellan Mexiko och Colombia. Alla de här öarna utanför kusten var en gång i tiden aktiva vulkaner, en del av den centrala kedjan. Men till skillnad från fastlandet är öarna nu vilande. De har inte haft några utbrott på tusen år eller så."

"Så vi ser utsidan av kratern?"

"Exakt. Klipporna är alla resultatet av erosion från regn, men havet eroderar basen av klipporna också. De platta partierna på klippan du ser är där havet skar in längst ner, och stora delar av klippväggen underminerades och bara klyvdes och föll rakt ner i havet. Allt är mjuk vulkanisk sten."

"Och så landar du..."

"Det finns flera ställen på lovartsidan där havet har skurit grottor i klippan. Och på två av dessa ställen möter grottorna floder som rinner ut från inlandet. Så de är framkomliga." Han pekade framåt. "Du ser där, du kan precis se en av grottorna."

Sarah Harding såg en mörk oregelbunden öppning skära in i klippans bas. Runt omkring den slog vågorna in, och plymer av vitt vatten steg femtio meter upp i luften.

"Tänker du ta båten in i grottan där?"

"Om vädret håller i sig, ja." Dodgson vände sig bort. "Oroa dig inte, det är inte så illa som det ser ut. Hur som helst, du sa... Om Afrika. När lämnade du Afrika?"

"Strax efter att Doc Thorne ringde. Han sa att han skulle åka med Ian för att rädda Richard, och frågade om jag ville följa med."

"Och vad sa du?" "Jag sa att jag skulle tänka på det."

Dodgson rynkade pannan. "Du sa inte till honom att du skulle komma?"

"Nej, för jag var inte säker på att jag ville det. Jag menar, jag är upptagen. Jag har mitt arbete. Och det är långt dit."

"Till en gammal älskare", sa Dodgson och nickade sympatiskt. Hon suckade. "Nåja... du vet...

Ian."

"Ja, jag känner Ian", sa Dodgson. "En riktig karaktär." "Det är ett sätt att uttrycka det på", sa

hon.

Det uppstod en pinsam tystnad. Dodgson rensade sin hals. "Jag är förvirrad", sa han. "Vem exakt sa du att du skulle komma hit?"

"Ingen", sa hon. "Jag hoppade bara på nästa plan och kom." "Men hur blir det med ditt universitet, dina kollegor..."

Hon ryckte på axlarna. "Det fanns inte tid. Och som jag sa, jag arbetar ensam." Hon tittade på ön igen. Klipporna höjde sig högt över båten. De var bara några hundra meter bort. Grottan verkade mycket större nu, men vågorna slog högt på båda sidor. Hon skakade på huvudet. "Det ser ganska tufft ut."

"Oroa dig inte", sa Dodgson. "Ser du? Kaptenen är redan på väg dit. Vi kommer att vara helt säkra, när vi väl passerar igenom. Och sedan... Det ska bli väldigt spännande."

Båten rullade och dök i havet, en osäker rörelse. Hon tog tag i relingen. Bredvid henne flinade Dodgson. "Förstår du vad jag menar? Spännande, eller hur?" Han verkade plötsligt energisk, nästan upprörd. Hans kropp blev spänd och han gnuggade händerna mot varandra. "Ingen anledning till oro, Ms Harding, jag kan inte tillåta att något händer med..."

Hon visste inte vad han pratade om, men innan hon hann svara sjönk båtens nos igen och sparkade upp vattenstänk, och hon snubblade till lite. Dodgson böjde sig snabbt fram - uppenbarligen för att stötta henne - men det verkade som om något gick fel - hans kropp slog mot hennes ben, sedan lyfte den - och sedan slog en ny våg in över dem och hon kände hur hennes kropp vred sig och hon skrek och klamrade sig fast vid relingen. Men allt gick för fort, världen vändes upp och ner och virvlade runt henne, hennes huvud slog en gång i räcket och sedan tumlade hon, föll genom rymden. Hon såg den flagnande färgen på båtskrovet glida förbi henne, hon såg det gröna havet rusa upp mot henne, och sedan chockades hon av den plötsliga svidande kylan när hon störtade ner i det grova, böljande havet och sjönk under vågorna, in i mörkret.

Dalen

"Det här går väldigt bra", sa Levine och gnuggade händerna. "Långt över mina förväntningar, måste jag säga. Jag kunde inte vara mer nöjd."

Han stod i det höga gömslet tillsammans med Thorne, Eddie, Malcolm och barnen och tittade ner på dalgången nedanför. Alla svettades inne i den lilla observationskojan; middagsluften var stilla och varm. Runt omkring dem var den gräsbevuxna ängen öde; de flesta dinosaurierna hade flyttat in under träden, till skuggans svalka.

Undantaget var apatosaurieflocken, som hade lämnat träden för att återvända till floden, där de nu åter satt och drack. De enorma djuren stod ganska tätt samlade runt vattenbrynet. I samma närhet, men mer utspridda, fanns de höghövdade parasaurolophasaurierna; dessa något mindre dinosaurier placerade sig nära apatosaurieflocken.

Thorne torkade svetten ur ögonen och sa: "Varför är du nöjd, egentligen?" "På grund av vad vi ser här", sa Malcolm. Han kastade en blick på sin klocka och skrev ett inlägg i sin anteckningsbok. "Vi får de data som jag hoppades på. Det är väldigt spännande."

Thorne gäspade, sömnig i rytmen. "Varför är det spännande? Dinosaurierna dricker ju. Vad är grejen med det?"

"Dricker *igen*", rättade Levine honom. "För andra gången på en timme. Vid middagstid. Ett sådant vätskeintag tyder starkt på de termoreglerande strategier som dessa stora varelser använder sig av."

"Du menar att de dricker mycket för att hålla sig svala", sa Thorne, alltid otålig med jargong.

"Ja. Det är klart att de gör. Dricker mycket. Men enligt min mening kan deras återkomst till floden ha en helt annan betydelse."

"Vilket är?"

"Kom, kom", sa Levine och pekade. "Titta på hjordarna. Titta hur de är ordnade rumsligt. Vi ser något som ingen tidigare har sett, eller ens misstänkt, när det gäller dinosaurier. Vi ser inget mindre än symbios mellan olika arter."

"Är vi?"

"Ja", sa Levine. "Apatosaurierna och parasaurierna är tillsammans. Jag såg dem tillsammans i går också. Jag slår vad om att de alltid är tillsammans, när de är ute på den öppna slätten. Du undrar säkert varför."

"Utan tvekan", sa Thorne.

"Orsaken", säger Levine, "är att apatosaurierna är mycket starka men har svag syn, medan parasaurierna är mindre men har mycket skarp syn. Så de två arterna håller ihop eftersom de utgör ett ömsesidigt försvar. Precis som zebror och babianer håller ihop på den afrikanska slätten. Zebror har ett bra luktsinne och babianer har bra syn. Tillsammans är de mer effektiva mot rovdjur än någon av dem är ensam."

"Och du tror att det är sant för dinosaurierna för att..."

"Det är ganska uppenbart", säger Levine. "Det är bara att titta på beteendet. När de två flockarna var ensamma klumpade de ihop sig tätt inpå varandra. Men när de är tillsammans sprider parasaurierna ut sig och överger sitt tidigare flockarrangemang för att bilda en yttre ring runt apatosaurierna. Precis som ni ser dem nu. Det kan bara betyda att individuella paras kommer att skyddas av apatosaurieflocken. Och vice versa. Det kan bara vara ett ömsesidigt rovdjursförsvar."

Medan de tittade på lyfte en av parasaurierna på huvudet och stirrade över floden. Den tutade sorgset, ett långt musikaliskt ljud. Alla de andra parasaurierna tittade också upp och stirrade. Apatosaurierna fortsatte att dricka vid floden, även om en och annan vuxen lyfte på sina långa halsar.

I middagshettan surrade insekterna runt dem. Thorne sa: "Så var är rovdjuren?"

"Precis där", sa Malcolm och pekade mot ett trädbestånd på andra sidan floden, inte långt från vattnet.

Thorne tittade, men såg ingenting. "Ser du dem inte?"

"Nej."

"Fortsätt leta. De är små, ödleliknande djur. Mörkbruna. Raptorer", sa han.

Thorne ryckte på axlarna. Han såg fortfarande ingenting. Levine stod bredvid honom och började äta en powerbar. Upptagen av att hålla i kikaren tappade han förpackningen på golvet i gömslet. Pappersbitar fladdrade till marken nedanför.

"Hur är de där sakerna?" sa Arby. "Okej, de är... Lite sockerhaltiga."

"Har du några fler?", sa han.

Levine rotade i sina fickor och gav honom en. Arby delade den på mitten och gav Kelly hälften. Han började packa upp sin halva, vek försiktigt ihop papperet och stoppade det prydligt i fickan.

"Du inser att det här är mycket betydelsefullt", sa Malcolm. "För frågan om utrotning. Redan nu är det uppenbart att dinosauriernas utdöende är ett mycket mer komplext problem än någon har insett."

"Är det?" sa Arby.

"Tja, tänk på det", sa Malcolm. "Alla utrotningsteorier bygger på fossila data. Men fossilregistret visar inte den typ av beteende som vi ser här. Det visar inte komplexiteten hos grupper som interagerar."

"Fossiler är ju bara ben", sa Arby.

"Just det. Och ben är inte beteende. När man tänker på det är det fossila arkivet som en serie fotografier: frusna ögonblick från vad som egentligen är en rörlig, pågående verklighet. Att titta på det fossila arkivet är som att bläddra i ett familjealbum. Du vet att albumet inte är komplett. Du vet att livet händer mellan bilderna. Men du har inga anteckningar om vad som händer däremellan, du har bara bilderna. Så du studerar dem, och studerar dem. Och ganska snart börjar man tänka på albumet inte som en serie ögonblick, utan som själva verkligheten. Och man börjar förklara allt i termer av albumet, och glömmer den underliggande verkligheten.

"Och tendensen", sa Malcolm, "har varit att tänka i termer av fysiska händelser. Att anta att någon extern fysisk händelse orsakade utrotningen. En meteor träffar jorden och förändrar vädret. Eller så får vulkaner utbrott och förändrar vädret. Eller en meteor får vulkanerna att få utbrott och förändrar vädret. Eller så förändras växtligheten och arter svälter och utrotas. Eller så uppstår en ny sjukdom och arter utrotas. Eller så uppstår en ny växt som förgiftar alla dinosaurier. I samtliga fall är det någon yttre händelse som föreställs. Men vad ingen föreställer sig är att djuren själva kan ha förändrats - inte i sina ben, utan i sitt beteende. Men när man tittar på djur som dessa och ser hur invecklat deras beteende hänger ihop inser man att en förändring i gruppens beteende lätt kan leda till utrotning."

"Men varför skulle gruppens beteende förändras?" sa Thorne. "Om det inte fanns någon yttre katastrof som tvingade fram det, varför skulle beteendet då förändras?"

"I själva verket", säger Malcolm, "förändras beteendet hela tiden, hela tiden. Vår planet är en dynamisk, aktiv miljö. Vädret förändras. Landet förändras. Kontinenter driver. Oceaner stiger och sjunker. Berg skjuter upp och eroderar bort. Alla organismer på planeten anpassar sig ständigt till dessa förändringar. De bästa organismerna är de som kan anpassa sig snabbast. Därför är det svårt att se hur en katastrof som ger upphov till en stor förändring skulle kunna orsaka utrotning, eftersom det ändå sker så mycket förändringar hela tiden."

"I så fall", sa Thorne, "vad är det som orsakar utrotning?"

"Det är definitivt inte enbart snabba förändringar", sa Malcolm. "Fakta talar sitt tydliga språk." "Vilka fakta?"

"Efter varje större miljöförändring har det vanligtvis följt en våg av utdöenden - men inte direkt. Utdöenden inträffar först tusentals eller miljontals år senare. Ta den senaste nedisningen i Nordamerika. Glaciärerna drog sig tillbaka, klimatet förändrades kraftigt, men djuren dog inte. Först efter att glaciärerna dragit sig tillbaka, när man skulle kunna tro att allt skulle återgå till det normala, utrotades många arter. Det var då giraffer, tigrar och mammutar försvann från den här kontinenten. Och det är det vanliga mönstret. Det är nästan som om arterna försvagas av den stora förändringen, men dör ut senare. Det är ett välkänt fenomen."

"Det kallas att mjuka upp strandhuvudet", sa Levine. "Och vad är förklaringen till det?"

Levine var tyst.

"Det finns ingen", sa Malcolm. "Det är ett paleontologiskt mysterium. Men jag tror att komplexitetsteorin har mycket att berätta för oss om det. För om idén om ett liv på gränsen till kaos är sann, så leder stora förändringar till att djuren kommer närmare gränsen. Det destabiliserar alla typer av beteende. Och när miljön återgår till det normala är det inte riktigt en återgång till det normala. I evolutionära termer är det en annan stor förändring, och det är bara för mycket för att hålla jämna steg med. Jag tror att nya beteenden i populationer kan uppstå på oväntade sätt, och jag tror att jag vet varför dinosaurierna-"

"Vad är det där?" sa Thorne.

Thorne tittade på träden och såg en ensam dinosaurie hoppa ut i vyn. Den var ganska smal, smidig på sina bakben och balanserade med en stel svans. Den var två meter lång, grönbrun med mörkröda ränder, som en tiger.

"Det där", sa Malcolm, "är en velociraptor."

Thorne vände sig till Levine. "Var det det som jagade upp dig i trädet? Den ser ful ut." "Effektivt", sa Levine. "De där djuren är briljant konstruerade och dödar
maskiner. Förmodligen de mest effektiva rovdjuren i planetens historia. Den som just klev ut kommer att vara alfadjuret. Det leder flocken."

Thorne såg andra rörelser under träden. "Det finns mer."

"Åh ja", sa Levine. "Just den här flocken är väldigt stor." Han tog upp en kikare och tittade genom den. "Jag skulle vilja lokalisera deras bo", sa han. "Jag har inte kunnat hitta det någonstans på ön. De är förstås hemlighetsfulla, men ändå..."

Parasaurierna grät alla högt och rörde sig närmare apatosaurieflocken när de gjorde det. Men de stora apatosaurierna verkade relativt likgiltiga; de vuxna närmast vattnet vände faktiskt ryggen åt den annalkande raptorn.

"Bryr de sig inte?" sa Arby. "De tittar inte ens på honom."

"Låt dig inte luras", säger Levine, "apatosaurierna bryr sig väldigt mycket. De kanske ser ut som gigantiska kor, men det är de inte alls. Piskstjärtarna är tio-fyra meter långa och väger flera ton. Lägg märke till hur snabbt de kan svinga dem. En smäll från de svansarna skulle knäcka ryggen på en angripare."

"Så att vända sig bort är en del av deras försvar?"

"Utan tvekan, ja. Och du kan nu se hur de långa halsarna balanserar sina svansar."

De vuxnas svansar var så långa att de nådde hela vägen över floden, till andra stranden. När de svängde fram och tillbaka och parasaurierna skrek vände sig den ledande rovfågeln bort. En stund senare började hela flocken smyga iväg, följde trädgränsen och gick upp mot kullarna.

"Det verkar som om du har rätt", sa Thorne. "Svansarna skrämde iväg dem." "Hur många räknar du?"
Levine sa.
"Jag vet inte. Tio i tolv. Tio till tolv. Jag kan ha missat några." "Fjorton." Malcolm klottrade i sin
anteckningsbok.
"Vill du följa efter dem?" Levine sa. "Inte nu."
"Vi kan ta Explorer." "Kanske senare", sa Malcolm.
"Jag tror att vi måste veta var deras bo finns", säger Levine. "Det är viktigt, Ian, om vi ska kunna fastställa förhållandet mellan rovdjur och bytesdjur. Inget är viktigare än det. Och det här är ett perfekt tillfälle att följa..."
"Kanske senare", sa Malcolm. Han kollade sin klocka igen.
"Det är hundrade gången du kollar klockan idag", sa Thorne. Malcolm ryckte på axlarna. "Det börjar bli lunchtid", sa han.
"Förresten, vad sägs om
Sarah? Borde hon inte komma snart?"
"Ja. Jag antar att hon dyker upp när som helst nu", sa Thorne. Malcolm torkade sig i pannan.
"Det är varmt här uppe."
"Ja, det är varmt."
De lyssnade till insekternas surrande i middagssolen och såg rovfåglarna dra sig tillbaka.
"Vet du, jag tänker", sa Malcolm. "Vi kanske borde åka tillbaka."
"Gå tillbaka?" Levine sa. "Nu? Hur blir det med våra observationer? Hur blir det med de andra kamerorna vi vill placera ut och..."
"Jag vet inte, det kanske vore bra att ta en paus." Levine stirrade på honom med
misstro. Han sa ingenting. Thorne och barnen tittade tyst på Malcolm.
"Jag tycker", sa Malcolm, "att om Sarah kommer hela vägen från Afrika, så borde vi vara där och hälsa henne välkommen." Han ryckte på axlarna. "Jag tror att det handlar om ren artighet."
Thorne sa: "Jag insåg inte att..."
"Nej, nej", sa Malcolm snabbt. "Det är inte alls så. Jag bara, eh... Du vet, kanske hon inte ens kommer." Han såg plötsligt osäker ut. "Sa hon att hon skulle komma?"
"Hon sa att hon skulle fundera på det."
Malcolm rynkade pannan. "Då kommer hon. Om Sarah sa det, så kommer hon. Jag känner henne. Så... Vad säger du, vill du gå tillbaka?"
"Absolut inte", sa Levine och tittade genom en kikare. "Jag skulle inte drömma om att åka härifrån nu."
Malcolm vände sig om. "Doc? Vill du åka tillbaka?"
"Visst", sa Thorne och torkade sig i pannan. "Det är varmt."
"Om jag känner Sarah rätt", sa Malcolm och klättrade ner från byggnadsställningen, "kommer hon att dyka upp på den här ön och bara se *bra ut.*"

Grotta

Hon kämpade sig upp och hennes huvud bröt ytan, men hon såg bara vatten - stora vågor som steg femton meter över henne, på alla sidor. Havets kraft var enorm. Vågorna drog henne framåt, sedan tillbaka, och hon kunde inte göra motstånd. Hon kunde inte se båten någonstans, bara det skummande havet på alla sidor. Hon kunde inte se ön, bara vatten. Bara vatten. Hon kämpade mot en känsla av överväldigande panik.

Hon försökte sparka mot strömmen, men hennes stövlar var blytunga. Hon sjönk ner igen och kämpade sig tillbaka och kippade efter luft. Hon var tvungen att få av sig stövlarna på något sätt. Hon drog efter andan, dök ner huvudet under vattnet och försökte knyta upp snörningen på stövlarna. Hennes lungor brände när hon fumlade med knutarna. Havet svepte henne fram och tillbaka, oupphörligt.

Hon fick av sig ena stöveln, drog in luft och duckade igen. Hennes fingrar var stela av kyla och skräck när hon arbetade med den andra stöveln. Det verkade ta timmar. Till slut var benen fria, lätta, och hon gick i hundspann och hämtade andan. Vågen lyfte henne högt och släppte henne igen. Hon kunde inte se ön. Hon kände panik igen. Hon vände sig om och kände hur vågen lyfte henne igen. Och då såg hon ön.

De lodräta klipporna var nära, skrämmande nära. Vågorna slog mot klipporna. Hon befann sig inte mer än femtio meter från land och sveptes obönhörligt mot den brusande vågen. På nästa krön såg hon grottan, hundra meter till höger om henne. Hon försökte simma mot den, men det var hopplöst. Hon hade ingen kraft alls att röra sig i denna gigantiska bränning. Hon kände bara havets styrka, som svepte henne mot klipporna.

Paniken fick hennes hjärta att slå snabbare. Hon visste att hon skulle bli dödad direkt. En våg sköljde över henne; hon svalde havsvatten och hostade. Hennes ögon blev suddiga. Hon kände illamående och djup, djup skräck.

Hon sänkte huvudet och började simma, arm över arm, och sparkade så hårt hon kunde. Hon hade ingen rörelsekänsla, bara vågornas dragning åt sidan. Hon vågade inte titta upp. Hon sparkade hårdare. När hon lyfte huvudet för att ta ett nytt andetag såg hon att hon hade förflyttat sig lite - inte mycket, men lite - norrut. Hon var lite närmare grottan.

Hon blev uppmuntrad, men hon var livrädd. Hon hade så lite styrka! Hennes armar och ben värkte av ansträngningen. Hennes lungor brände. Hennes andetag kom i korta raggiga flämtande andetag. Hon hostade igen, tog ett nytt andetag, sänkte huvudet och sparkade sig vidare.

Trots att hon hade huvudet i vattnet hörde hon bränningarnas djupa dån mot klipporna. Hon sparkade med all sin kraft. Strömmarna och vågorna flyttade henne åt höger och vänster, framåt och bakåt. Det var hopplöst. Men hon försökte ändå.

Så småningom övergick värken i musklerna till en stadig, dov smärta. Hon kände att hon hade levt med den här smärtan hela sitt liv. Hon märkte inte av den längre. Hon sparkade vidare, utan att tänka på det.

När hon kände hur vågen lyfte upp henne igen lyfte hon huvudet för att andas. Hon blev förvånad över att se att grottan var mycket nära. Några slag till och hon skulle svepas in i den. Hon hade trott att strömmen skulle vara mindre stark runt grottan. Men så var det inte; på båda sidor om öppningen slog vågorna högt, klättrade upp på klippväggarna och föll sedan tillbaka. Båten var inte i sikte någonstans.

Hon duckade huvudet igen, sparkade framåt och använde det sista av sin styrka. Hon kände hur hela hennes kropp försvagades. Hon kunde inte hålla ut mycket längre. Hon visste att hon fördes mot klipporna. Hon hörde bränningarna högre nu, och hon sparkade igen, och plötsligt svepte en enorm våg upp henne, lyfte henne, bar henne mot klipporna. Hon var maktlös att stå emot den. Hon lyfte huvudet för att titta och såg mörkret, det bländande mörkret.

I sin utmattning och smärta insåg hon att hon befann sig inne i grottan. Hon hade svepts in i grottan! Det dånande ljudet var ihåligt och gav eko. Det var för mörkt för att se väggarna på båda sidor. Strömmen var intensiv och svepte henne allt djupare. Hon kippade efter andan och paddlade ineffektivt. Hennes kropp skrapade mot stenar, hon kände ett ögonblick av brännande smärta, och sedan sveptes hon längre in i grottans djup. Men nu var det en skillnad. Hon såg ett svagt ljus i taket och vattnet omkring henne tycktes lysa. Svallvågorna avtog. Hon tyckte det var lättare att hålla huvudet ovanför vattnet. Hon såg ett varmt ljus framför sig, briljant varmt - slutet av grottan.

Och plötsligt, förvånansvärt nog, bars hon igenom och sprängdes in i solljuset och den öppna luften. Hon befann sig mitt i en bred lerig flod, omgiven av täta gröna bladverk. Luften var varm och stilla, och hon hörde djungelfåglarnas avlägsna skrik.

Längre fram, runt en krök i floden, såg hon aktern på Dodgsons båt, som redan var förtöjd vid stranden. Hon kunde inte se någon av människorna, och hon ville inte se dem.

Hon samlade ihop sina sista krafter och sparkade mot stranden där hon klamrade sig fast vid en mangrove som växte tätt längs vattenbrynet. Hon var för svag för att hålla sig fast, så hon krokade armen runt en rot och lade sig på rygg i den mjuka strömmen, tittade upp mot himlen och kippade efter andan. Hon visste inte hur lång tid som gick, men till slut kände hon sig stark nog att släpa sig arm över arm längs mangroverötterna vid vattenbrynet tills hon kom till en smal öppning i lövverket som ledde till en lerig strand. När hon släpade sig upp ur vattnet och upp på den hala stranden lade hon märke till flera ganska stora djurfotspår i leran. Det var märkliga, tretåiga fotavtryck, där varje tå slutade i en stor klo ...

Hon böjde sig fram för att undersöka dem närmare, och då kände hon hur jorden vibrerade och darrade under hennes händer. En stor skugga föll över henne och hon tittade förvånat upp på den läderartade, bleka underkroppen av ett enormt djur. Hon var för svag för att reagera, inte ens för att lyfta på huvudet.

Det sista hon såg var en stor läderartad fot som landade bredvid henne och klämde till i leran, och ett mjukt snarkande ljud. Och så plötsligt, abrupt, kom utmattningen över henne, och Sarah Harding kollapsade och föll på rygg. Hennes ögon rullade upp i huvudet och hon förlorade medvetandet.

Dodgson

Några meter upp från flodstranden klättrade Lewis Dodgson in i den specialbyggda Jeep Wrangler och slog igen dörren. Bredvid honom i

I passagerarsätet satt Howard King och vred sina händer. Han sa: "Hur kunde du göra så mot henne?"

"Gjort vad?" sa George Baselton från baksätet.

Dodgson svarade inte. Han vred om nyckeln i tändningslåset. Motorn mullrade till liv. Han lade i en växel i fyrhjulsdriften och körde uppför backen in i djungeln, bort från båten vid stranden.

"Hur kunde du?" sa King igen, upprörd. "Jag menar, Jesus." "Det som hände var en olycka", sa

Dodgson.

"En olycka? En *olycka?*"

"Det stämmer, en olycka", sa Dodgson lugnt. "Hon föll överbord." "Jag såg ingenting", sa Baselton.

King skakade på huvudet. "Herregud, tänk om någon kommer och undersöker..."

"Tänk om de gör det?" sa Dodgson och avbröt honom. "Vi var i grov sjö, hon stod vid fören, en stor våg slog emot oss och hon spolades överbord. Hon kunde inte simma särskilt bra. Vi cirklade runt och letade efter henne, men det fanns inget hopp. En mycket olycklig olycka. Så vad är du orolig för?"

"Vad är det jag oroar mig för?"

"Ja, Howard. Exakt vad i helvete är du orolig för?" "Jag *såg det, för* Guds skull..."

"Nej, det gjorde du inte", sa Dodgson.

"Jag såg ingenting", sa Baselton. "Jag var där nere hela tiden." "Det är bra för dig", sa Howard King. "Men tänk om det

blir en utredning?"

Jeepen studsade upp på grusvägen och rörde sig djupare in i djungeln. "Det kommer det inte att göra", sa Dodgson. "Hon lämnade Afrika i all hast, och hon berättade inte för någon vart hon skulle."

"Hur vet du det?" King gnällde.

"För att hon *berättade det för* mig, Howard. Det är därför jag vet. Ta nu fram kartan och sluta gnälla. Du visste vad som gällde när du anslöt dig till mig."

"Jag visste inte att du skulle döda nån, för Guds skull."

"Howard", sa Dodgson med en suck. "Ingenting kommer att hända. Ta fram kartan."

"Hur vet du det?" sa King.

"För att jag vet vad jag gör", sa Dodgson. "Det är därför jag gör det. Till skillnad från Malcolm och Thorne, som är någonstans på den här ön och driver runt och gör fan vet vad i den här förbannade djungeln."

Nämnandet av de andra skapade en ny oro. King sa: "Vi kanske stöter på dem..."

"Nej, Howard, det gör vi inte. De kommer aldrig ens att veta att vi är här. Vi ska bara vara på den här ön i fyra timmar, minns du? Landa klockan ett. Tillbaka på båten vid fem. Tillbaka i hamnen vid sju. Tillbaka i San Francisco vid midnatt. Pang. Klart. *Finito*. Och äntligen, efter alla dessa år, får jag det jag borde ha fått för länge sedan."

"Dinosaurieembryon", sa Baselton. "Embryon?" frågade King

förvånat.

"Åh, jag är inte intresserad av embryon längre", sa Dodgson. "För flera år sedan försökte jag få frysta embryon, men det finns ingen anledning att bry sig om embryon nu. Jag vill ha befruktade ägg. Och om fyra timmar kommer jag att ha dem från alla arter på den här ön."

"Hur kan du göra det på fyra timmar?"

"För jag vet redan exakt var varenda dinosaurieavelsplats på ön finns. Kartan, Howard."

King öppnade kartan. Det var en stor topografisk karta över ön, två gånger tre meter, som visade terränghöjder i blå konturer. På flera ställen i låglandsdalarna fanns det täta röda koncentriska cirklar. På vissa ställen var det kluster av cirklar. "Vad är det här?" sa King.

"Varför läser du inte vad det står", sa Dodgson.

King vände på kartan och tittade på legenden. "*Sigmadata Landsat/Nordstat blandade spektra VSFR/FASLR/IFFVR*. Och sedan en massa siffror. Nej, vänta lite. Datum."

"Korrekt", sa Dodgson. "Datum."

"Passdatum? Det här är ett sammanfattande diagram som kombinerar data från flera satellitpassager?"

"Korrekt."

King rynkade pannan. "Och det ser ut som ... synligt spektrum, och falsk aperturradar, och ... vad?"

"Infraröd. Bredbands termisk VR." Dodgson log. "Jag gjorde allt det här på ungefär två timmar. Jag laddade ner all satellitdata, sammanfattade den och fick de svar jag ville ha."

"Jag fattar", sa King. "De här röda cirklarna är infraröda signaturer!"

"Ja", sa Dodgson. "Stora djur lämnar stora signaturer. Jag har samlat in alla satellitöverflygningar över ön de senaste åren och kartlagt var värmekällorna finns. Och platserna överlappade från pass till pass, vilket är vad som gör dessa röda koncentriska märken. Det betyder att djuren tenderar att befinna sig på just de här platserna. Varför?" Han vände sig till King. "För att det här är häckningsplatserna."

"Ja, det måste de vara", sa Baselton. "Det kanske är där de äter", sa King.

Dodgson skakade irriterat på huvudet. "Uppenbarligen kan de där cirklarna inte vara matningsplatser."

"Varför inte?"

"Därför att de här djuren väger i genomsnitt tjugo ton vardera. Om du har en flock dinosaurier på tjugo ton så rör sig en kombinerad biomassa på mer än en halv miljon kilo genom skogen. Så många stora djur kommer att äta en hel del växtmaterial under en dag. Och det enda sättet de kan göra det på är genom att röra på sig. Eller hur?"

"Jag antar..."

"Du gissar? Titta dig omkring, Howard. Ser du några avverkade skogspartier? Nej, det gör du inte. De äter några löv från träden och går vidare. Tro mig, de här djuren måste röra på sig för att äta. Men det de inte flyttar är sina häckningsplatser. Så de här röda cirklarna måste vara häckningsplatser." Han kastade en blick på kartan. "Och om jag inte har fel så är det första boet precis över den här höjden och nerför kullen på andra sidan."

Jeepen slog runt i en lerfläck och krängde framåt uppför backen.

Parningsrop

Richard Levine stod i det höga gömslet och stirrade på hjordarna genom en kikare. Malcolm hade gått tillbaka till husvagnen med de andra och lämnat Levine ensam. I själva verket var Levine lättad över att han hade gått. Levine var helt nöjd med att göra observationer av dessa extraordinära djur, och han var medveten om att Malcolm inte delade hans gränslösa entusiasm. Malcolm verkade faktiskt alltid ha andra saker i tankarna. Och Malcolm var synnerligen otålig när det gällde själva observationerna - han ville analysera data, men inte samla in dem.

Naturligtvis representerade det bland forskare en välkänd skillnad i personlighet. Fysiken var ett perfekt exempel. Experimentalisterna och teoretikerna levde i helt olika världar, skickade papper fram och tillbaka men hade inte mycket annat gemensamt. Det var nästan som om de tillhörde olika discipliner.

Och för Levine och Malcolm hade skillnaden i deras tillvägagångssätt dykt upp tidigt, redan under Santa Fe-dagarna. Båda var intresserade av utrotning, men Malcolm närmade sig ämnet på ett brett sätt, från en rent matematisk synvinkel. Hans distans, hans obevekliga formler, hade fascinerat Levine, och de två männen inledde ett informellt utbyte under frekventa luncher: Levine lärde Malcolm paleontologi och Malcolm lärde Levine icke-linjär matematik. De började dra några försiktiga slutsatser som båda tyckte var spännande. Men de började också bli oense. Mer än en gång blev de ombedda att lämna restaurangen; då gick de ut i värmen på Guadelupe Street och gick tillbaka mot floden, fortfarande skrikande åt varandra, medan turister som närmade sig skyndade sig till andra sidan gatan.

I slutändan handlade deras olikheter om personligheter. Malcolm ansåg att Levine var pedantisk och petig, upptagen av små detaljer. Levine såg aldrig helheten. Han såg aldrig konsekvenserna av sina handlingar. Levine å sin sida tvekade inte att kalla Malcolm för maktfullkomlig och distanserad, likgiltig för detaljer.

"Gud finns i detaljerna", påminde Levine honom en gång.

"Kanske din Gud", sköt Malcolm tillbaka. "Inte min. Min är i processen."

Levine, som stod i den höga gömman, tyckte att det svaret var precis vad man kunde förvänta sig av en matematiker. Levine var helt övertygad om att detaljer var allt, åtminstone inom biologin, och att den vanligaste bristen hos hans biologiska kollegor var att de inte var tillräckligt uppmärksamma på detaljer.

Levine levde för detaljerna, och han kunde aldrig släppa dem. Som djuret som hade attackerat honom med Diego. Levine tänkte ofta på det, vände och vred på det, återupplevde händelserna. För det var något som oroade honom, något intryck som han inte kunde få rätt.

Djuret hade attackerat snabbt, och han hade känt att det var en grundläggande theropodform - bakben, styv svans, stor skalle, det vanliga - men under den korta blixt som han hade sett varelsen verkade det finnas en egenhet runt banorna, vilket fick honom att tänka på *Carnotaurus sastrei*. Från Gorro Frigo-formationen i Argentina. Och dessutom var huden extremt ovanlig, den verkade vara ett slags ljust melerad grön, men det var något med den...

Han ryckte på axlarna. Den oroande tanken hängde i bakhuvudet, men han kunde inte komma på den. Han kunde bara inte få det.

Motvilligt vände Levine sin uppmärksamhet mot parasaurieflocken, som betade vid floden tillsammans med apatosaurierna. Han lyssnade när parasaurierna gav ifrån sig sina karakteristiska, låga trumpetljud. Levine lade märke till att parasaurierna oftast gjorde ett kortvarigt ljud, ett slags mullrande tutande. Ibland gjorde flera djur detta ljud samtidigt, eller nästan samtidigt, så det verkade vara ett hörbart sätt att visa flocken var alla medlemmar befann sig. Sedan hördes ett mycket längre och mer dramatiskt trumpetande läte. Detta ljud hördes sällan och endast av de två största djuren i flocken, som höjde sina huvuden och trumpetade högt och länge. Men vad betydde ljudet?

Levine stod där i den heta solen och bestämde sig för att göra ett litet experiment. Han kupade sina händer runt munnen och imiterade parasauriens trumpetande rop. Det var inte en särskilt bra imitation, men omedelbart tittade den ledande parasaurien upp och vred huvudet hit och dit. Och den gav ifrån sig ett lågt rop som svarade Levine.

Levine ringde en gång till. Återigen svarade parasaurien.

Levine blev glad över detta svar och gjorde en anteckning i sin anteckningsbok. Men när han tittade upp igen blev han förvånad över att se att parasaurieflocken höll på att driva bort från apatosaurierna. De samlades ihop, bildade en enda linje och började gå direkt mot det höga gömslet.

Levine började svettas.

Vad hade han gjort? I något bisarrt hörn av sin hjärna undrade han om han hade imiterat ett parningsrop. Det var allt han behövde för att locka till sig en kåt dinosaurie. Vem visste hur de här djuren betedde sig när de parade sig? Med växande ångest såg han dem marschera framåt. Han borde nog ringa Malcolm och be honom om råd. Men när han tänkte på saken insåg han att han genom att imitera skriket hade påverkat miljön och infört en ny variabel. Han hade gjort precis det som han hade sagt till Thorne att han inte tänkte göra. Det var tanklöst, naturligtvis. Och säkert inte särskilt viktigt i sammanhanget. Men Malcolm skulle säkert ge honom ett helvete för det.

Levine sänkte sin kikare och stirrade. Ett djupt trumpetande ljud ekade genom luften, så högt att det gjorde ont i öronen. Marken började skaka, vilket fick den höga gömman att svaja fram och tillbaka på ett osäkert sätt.

Herregud, tänkte han. *De kommer rakt mot mig*. Han böjde sig fram och letade med fumliga fingrar i ryggsäcken efter radion.

Problem med evolutionen

I husvagnen tog Thorne ut de rehydrerade måltiderna ur mikrovågsugnen och delade ut tallrikarna runt det lilla bordet. Alla packade upp dem och började äta. Malcolm stack ner sin gaffel i maten. "Vad är det här för något?"

"Örtbakat kycklingbröst", sa Thorne.

Malcolm tog en tugga och skakade på huvudet. "Visst är teknik underbart?" sa han. "De lyckas få det att smaka precis som kartong."

Malcolm tittade på de två barnen som satt mittemot honom och åt med stor energi. Kelly tittade upp på honom och pekade med sin gaffel på böckerna som stod på en hylla bredvid bordet. "Det är en sak jag inte förstår."

"Bara en?" sa Malcolm.

"Allt det här med evolutionen", sa hon. "Darwin skrev ju sin bok för länge sedan, eller hur?"

"Darwin publicerade *The Origin of Species* 1859", sa Malcolm. "Och vid det här laget tror alla på det,

eller hur?"

"Jag tror att det är rättvist att säga att alla forskare i världen är överens om att evolutionen är en del av livet på jorden", säger Malcolm. "Och att vi härstammar från djuriska förfäder. Ja."

"Okej", sa Kelly. "Så, vad är grejen nu?"

Malcolm log. "Den stora grejen", sa han, "är att alla håller med om att evolutionen sker, men ingen förstår hur den fungerar. Det finns stora problem med teorin. Och fler och fler forskare erkänner det."

Malcolm sköt undan sin tallrik. "Man måste följa teorin", sa han, "under ett par hundra år. Börja med baron Georges Cuvier: världens mest berömda anatom på sin tid, bosatt i världens intellektuella centrum, Paris. Runt år 1800 började folk gräva upp gamla ben, och Cuvier insåg att de tillhörde djur som inte längre fanns på jorden. Det var ett problem, för på 1800-talet trodde alla att alla djurarter som någonsin hade skapats fortfarande levde. Tanken verkade rimlig eftersom man trodde att jorden bara var några tusen år gammal. Och eftersom Gud, som hade skapat alla djur, aldrig skulle låta någon av sina skapelser dö ut. Så man enades om att utrotning var omöjligt. Cuvier våndades över de uppgrävda benen, men till slut drog han slutsatsen att Gud eller inte Gud, många djur hade utrotats - som ett resultat av världsomspännande katastrofer, som Noas flod, trodde han."

"Okej..."

"Så Cuvier kom motvilligt att tro på utrotning", säger Malcolm, "men han accepterade aldrig evolutionen. Enligt Cuvier skedde ingen evolution. Vissa djur dog och andra överlevde, men inga utvecklades. Enligt hans uppfattning förändrades inte djuren. Sedan kom Darwin, som menade att djuren faktiskt utvecklades och att de uppgrävda benen i själva verket var utdöda föregångare till levande djur. Konsekvenserna av Darwins idé gjorde många människor upprörda. De gillade inte tanken på att Guds skapelser skulle förändras, och de gillade inte tanken på apor i sina släktträd. Det var pinsamt och stötande. Debatten var hård. Men Darwin samlade en enorm mängd faktauppgifter - han hade gjort ett överväldigande fall. Så småningom accepterades hans idé om evolutionen av forskare och av världen i stort. Men frågan kvarstod: hur sker evolutionen? Darwin hade inte något bra svar på den frågan."

"Naturligt urval", sa Arby.

"Ja, det var Darwins förklaring. Miljön utövar ett tryck som gynnar vissa djur, och de förökar sig oftare i efterföljande generationer, och det är så evolutionen uppstår. Men som många människor insåg är naturligt urval egentligen inte en förklaring. Det är bara en definition: om ett djur lyckas måste det ha valts ut. Men vad i djuret är det som gynnas? Och hur fungerar det naturliga

Hur fungerar egentligen urvalet? Darwin hade ingen aning. Och det gjorde inte någon annan heller på femtio år."

"Men det är gener", sa Kelly.

"Okej", sa Malcolm. "Bra. Vi kommer till det tjugonde århundradet. Mendels arbete med växter återupptäcks. Fischer och Wright gör populationsstudier. Ganska snart vet vi att gener styr ärftligheten - vad nu gener är. Kom ihåg att under första hälften av århundradet, under första och andra världskriget, hade ingen någon aning om vad en gen var. Efter Watson och Crick 1953 visste vi att gener var nukleotider ordnade i en dubbelhelix. Jättebra. Och vi kände till mutation. Så i slutet av 1900-talet hade vi en teori om naturligt urval som säger att mutationer uppstår spontant i gener, att miljön gynnar de mutationer som är fördelaktiga och att evolutionen uppstår ur denna urvalsprocess. Det är enkelt och okomplicerat. Gud är inte på jobbet. Ingen högre organiserande princip är inblandad. I slutändan är evolutionen bara resultatet av en massa mutationer som antingen överlever eller dör. Eller hur?"

"Just det", sa Arby.

"Men det finns problem med den idén", sa Malcolm. "Först och främst finns det ett tidsproblem. En enda bakterie - den tidigaste formen av liv - har två tusen enzymer. Forskare har uppskattat hur lång tid det skulle ta att slumpmässigt sätta ihop dessa enzymer från en ursoppa. Uppskattningarna går från fyrtio miljarder år till hundra miljarder år. Men jorden är bara fyra miljarder år gammal. Så enbart slumpen verkar för långsam. I synnerhet som vi vet att bakterier faktiskt uppstod först fyrahundra miljoner år efter jordens uppkomst. Livet uppstod mycket snabbt - vilket är anledningen till att vissa forskare har beslutat att livet på jorden måste vara av utomjordiskt ursprung. Men jag tror att det bara är att undvika frågan."

"Okej..."

"För det andra har vi koordinationsproblemet. Om man tror på den nuvarande teorin så är livets underbara komplexitet inget annat än en ansamling av slumpmässiga händelser - en massa genetiska olyckshändelser. Men när vi tittar närmare på djuren verkar det som om många element måste ha utvecklats samtidigt. Ta fladdermöss, som har ekolokalisering - de navigerar med hjälp av ljud. För att göra det måste många saker utvecklas. Fladdermöss behöver en specialiserad apparat för att skapa ljud, de behöver specialiserade öron för att höra ekon, de behöver specialiserade hjärnor för att tolka ljuden och de behöver specialiserade kroppar för att dyka, svepa och fånga insekter. Om alla dessa saker inte utvecklas samtidigt finns det ingen fördel. Och att föreställa sig att alla dessa saker sker av en ren slump är som att föreställa sig att en tornado kan slå till mot ett skrotupplag och montera ihop delarna till ett fungerande 747-plan. Det är mycket svårt att tro."

"Okej", sa Thorne. "Jag håller med."

"Nästa problem. Evolutionen fungerar inte alltid som en blind kraft borde göra. Vissa miljönischer blir inte fyllda. Vissa växter blir inte uppätna. Och vissa djur utvecklas inte särskilt mycket. Hajar har inte förändrats på hundrasextio miljoner år. Opossum har inte förändrats sedan dinosaurierna utrotades för 65 miljoner år sedan. Miljöerna för dessa djur har förändrats dramatiskt, men djuren har förblivit nästan desamma. Inte exakt likadana, men nästan. Med andra ord verkar det som om de inte har reagerat på sin miljö."

"Kanske är de fortfarande väl anpassade", säger Arby.

"Kanske. Eller så är det något annat som pågår som vi inte förstår." "Som vadå?"

"Som andra regler som påverkar utfallet." Thorne sa: "Menar du att evolutionen är styrd?"

"Nej", sa Malcolm. "Det är kreationism och det är fel. Helt enkelt fel. Men jag säger att det naturliga urvalet som verkar på generna förmodligen inte är hela sanningen. Det är för enkelt. Andra krafter är också på gång. Hemoglobinmolekylen är ett protein som är vikt som en smörgås runt en central järnatom som binder syre. Hemoglobinet expanderar och drar ihop sig när det tar upp och avger syre - som en liten molekylär lunga. Nu känner vi till sekvensen av aminosyror som utgör hemoglobin. Men vi vet inte hur vi ska vika det. Lyckligtvis behöver vi inte veta det, för om man tillverkar molekylen viker den sig helt av sig själv. Den organiserar sig själv. Och det visar sig gång på gång att levande ting verkar ha en självorganiserande kvalitet. Proteiner viks. Enzymer samverkar. Celler ordnar sig själva för att bilda organ och organen ordnar sig själva för att bilda en sammanhängande individ. Individerna organiserar sig själva för att bilda en population. Och populationer organiserar sig själva för att skapa en sammanhängande biosfär. Med hjälp av komplexitetsteorin börjar vi få en uppfattning om hur denna självorganisering kan gå till och vad den innebär. Och det innebär en stor förändring i hur vi ser på evolutionen."

"Men", säger Arby, "i slutändan måste evolutionen ändå vara ett resultat av att miljön påverkar generna."

"Jag tror inte att det är tillräckligt, Arb", sa Malcolm. "Jag tror att mer är inblandat - jag tror att det måste finnas mer, till och med för att förklara hur vår egen art uppstod."

"För ungefär tre miljoner år sedan", sa Malcolm, "kom några afrikanska apor som hade levt i träd ner på marken. Det var inget speciellt med de här aporna. Deras hjärnor var små och de var inte särskilt smarta. De hade inga klor eller vassa tänder som vapen. De var inte särskilt starka eller snabba. De var verkligen ingen match för en leopard. Men eftersom de var korta började de stå upprätt på bakbenen för att kunna se över det höga afrikanska gräset. Det var så det började. Bara några vanliga apor som tittade ut över gräset.

"Allt eftersom tiden gick stod aporna upprätt allt oftare. Det gjorde att de hade händerna fria att göra saker med. Som alla apor använde de verktyg. Schimpanser använder till exempel kvistar för att fiska termiter. Den sortens saker. Med tiden utvecklade våra apförfäder mer komplexa verktyg. Det stimulerade deras hjärnor att växa i storlek och komplexitet. Det blev en spiral: mer komplexa verktyg framkallade mer komplexa hjärnor som i sin tur framkallade mer komplexa verktyg. Och våra hjärnor exploderade bokstavligen, i evolutionära termer. Våra hjärnor mer än fördubblades i storlek på ungefär en miljon år. Och det skapade problem för oss."

"Som vadå?"

"Som att födas, för att ta en sak. Stora hjärnor kan inte passera genom födelsekanalen - vilket innebär att både mor och barn dör vid förlossningen. Det är inte bra. Vad är det evolutionära svaret? Att låta människobarnen födas mycket tidigt i utvecklingen, när deras hjärnor fortfarande är tillräckligt små för att passera genom bäckenet. Det är pungdjurens lösning - den största delen av tillväxten sker utanför moderns kropp. Ett människobarns hjärna fördubblas under det första levnadsåret. Det är en bra lösning på problemet med födseln, men det skapar andra problem. Det innebär att människan

barn kommer att vara hjälplösa långt efter födseln. Hos många däggdjur kan spädbarnen gå minuter efter födseln. Andra kan gå efter några dagar eller veckor. Men människobarn kan inte gå på ett helt år. De kan inte äta själva på ännu längre tid. Så ett pris för stora hjärnor var att våra förfäder var tvungna att utveckla nya, stabila sociala organisationer för att möjliggöra långvarig barnomsorg, som varade i många år. Dessa storhjärniga, helt hjälplösa barn förändrade samhället. Men det är inte den viktigaste konsekvensen."

"Inte?"

"Nej. Att födas i ett omoget tillstånd innebär att mänskliga spädbarn har oformade hjärnor. De kommer inte med en massa inbyggda, instinktiva beteenden. Instinktivt kan ett nyfött barn suga och greppa, men det är ungefär allt. Komplexa mänskliga beteenden är inte instinktiva alls. Så mänskliga samhällen var tvungna att utveckla utbildning för att träna sina barns hjärnor. För att lära dem hur de ska agera. Varje mänskligt samhälle lägger ner oerhört mycket tid och energi på att lära sina barn hur de ska bete sig. Om man tittar på ett enklare samhälle, i regnskogen någonstans, ser man att varje barn föds in i ett nätverk av vuxna som ansvarar för att hjälpa till att uppfostra barnet. Inte bara föräldrar, utan även mostrar och farbröder, mor- och farföräldrar och stamäldste. Vissa lär barnet att jaga, samla mat eller väva, andra lär dem om sex eller krig. Men ansvarsområdena är tydligt definierade, och om ett barn inte har till exempel en mammas bror eller syster som kan utföra ett visst undervisningsjobb, samlas folket och utser en ersättare. För att uppfostra barn är på sätt och vis anledningen till att samhället överhuvudtaget existerar. Det är det viktigaste som händer, och det är kulmen på alla de verktyg, språk och sociala strukturer som har utvecklats. Och så småningom, några miljoner år senare, har vi barn som använder datorer.

"Om den här bilden stämmer, var verkar då det naturliga urvalet? Agerar det
på kroppen och förstorar hjärnan? Påverkar det utvecklingsförloppet och gör att barnen kommer ut tidigt? Påverkar det det sociala beteendet och framkallar samarbete och barnomsorg? Eller verkar den överallt samtidigt - på kroppen, på utvecklingen och på det sociala beteendet?"

"Överallt på en gång", sa Arby.

"Jag tror det", sa Malcolm. "Men det kan också finnas delar av den här berättelsen som sker automatiskt, som ett resultat av självorganisering. Till exempel har spädbarn av alla arter ett karakteristiskt utseende. Stora ögon, stora huvuden, små ansikten, okoordinerade rörelser. Så är det med barn, valpar och fågelungar. Och det verkar provocera vuxna av alla arter att agera ömsint mot dem. På sätt och vis kan man säga att spädbarns utseende verkar självorganisera vuxnas beteende. Och i vårt fall är det en bra sak."

Thorne sa: "Vad har det med dinosauriernas utrotning att göra?"

"Självorganiserande principer kan verka på gott och ont. Precis som självorganisering kan samordna förändringar kan den också leda en population till nedgång och få den att förlora sin spets. På den här ön hoppas jag att vi ska få se självorganiserande anpassningar i beteendet hos riktiga dinosaurier - och att det ska ge oss svar på varför de dog ut. Faktum är att jag är ganska säker på att vi redan vet varför dinosaurierna dog ut."

Radion klickade. "Bravo", sa Levine över intercom. "Jag kunde inte ha uttryckt det bättre själv. Men det kanske är bäst att du ser vad som händer här ute. Parasaurierna gör något mycket intressant, Ian."

"Vad är det där?" "Kom och titta."

"Barn," sa Malcolm, "ni stannar här och håller koll på monitorerna." Han tryckte på radioknappen. "Richard? Vi är på väg."

Parasaurier

Richard Levine tog tag i räcket på det höga gömslet och följde spänt med. Rakt fram, över en låg höjd, såg han det magnifika huvudet av en *Parasaurolophus walkeri*. Den anknäbbsförsedda hadrosaurens skalle var en meter lång, men den gjordes större av en lång hornkam som sträckte sig bakåt högt upp i luften.

När djuret närmade sig kunde Levine se den gröna fläckigheten på huvudet. Han såg den långa kraftiga halsen, den tunga kroppen med den ljusgröna undersidan. Parasaurolophus var tolv meter lång och ungefär lika stor som en stor elefant. Huvudet var nästan lika högt som golvet i den höga gömslen. Djuret rörde sig stadigt mot honom och dess fotsteg dunkade i marken. Ett ögonblick senare såg han ett andra huvud dyka upp över höjden - sedan ett tredje och ett fjärde. Djuren trumpetade och gick i en rad rakt mot honom.

Inom några ögonblick var ledardjuret ikapp gömslet. Levine höll andan när det passerade. Djuret stirrade på honom, dess stora bruna öga rullade för att titta på honom. Det slickade sig om läpparna med en mörklila tunga. Skinnet skakade av dess fotsteg. Och sedan hade det passerat och fortsatt mot djungeln bakom. Strax efteråt passerade det andra djuret.

Det tredje djuret snuddade vid konstruktionen och fick den att gunga en aning. Men dinosaurien verkade inte märka det utan fortsatte stadigt framåt. Det gjorde de andra också. En efter en försvann de in i det täta lövverket bakom det höga gömslet. Jorden upphörde att vibrera. Det var då han såg viltstigen, som löpte förbi det höga gömslet och in i djungeln.

Levine suckade.

Hans kropp slappnade långsamt av. Han tog upp sin kikare och tog ett djupt andetag för att lugna ner sig. Hans panik försvann. Han började känna sig bättre.

Och sedan tänkte han: Vad gör de? Vart är de på väg? För när han tänkte efter verkade parasauriernas beteende extremt konstigt. De hade befunnit sig i en defensiv klunga medan de åt, men när de rörde sig hade de övergått till att gå på led, vilket bröt det vanliga klumpmönstret och gjorde varje djur sårbart för rovdjur. Ändå var beteendet tydligt organiserat. Att röra sig i en enda fil måste tjäna något syfte.

Men vad?

Nu när de befann sig i djungeln hade djuren börjat göra låga trumpetande ljud som varade en kort stund. Återigen fick han känslan av att detta var någon form av vokalisering för att förmedla position. Kanske för att medlemmarna skulle kunna hålla reda på varandra när de rörde sig genom djungeln, när de bytte plats.

Men varför bytte de plats?

Vart var de på väg? Vad gjorde de?

Han kunde verkligen inte se det här, stående uppe i det höga gömslet. Han tvekade och lyssnade på dem. Sedan, i ett avgörande ögonblick, svängde han benet över räcket och klättrade snabbt ner för byggnadsställningen.

Värme

Hon kände värme och var våt. Något strävt skrapade längs hennes ansikte, som sandpapper. Det hände igen, denna strävhet på hennes kind. Sarah Harding hostade. Något droppade på hennes hals. Hon kände en underlig, sötaktig lukt, som jäsande afrikansk öl. Det hördes ett djupt väsande ljud. Sedan kom det sträva skrapandet igen, från halsen och upp på kinden.

Långsamt öppnade hon ögonen och stirrade upp i en hästs ansikte. Hästens stora, trista öga tittade ner på henne, med mjuka ögonfransar. Hästen slickade henne med sin tunga. Det var nästan behagligt, tyckte hon, nästan lugnande. Ligga på rygg i leran, med en häst...

Det var inte en häst.

Huvudet var för smalt, insåg hon plötsligt, nosen för avsmalnande, proportionerna helt fel. Hon vände sig om och såg att det var ett litet huvud som ledde till en förvånansvärt tjock hals och en tung kropp...

Hon hoppade upp och klättrade ner på knä. "Åh, herregud!"

Hennes plötsliga rörelse skrämde det stora djuret, som fnös förskräckt och sakta rörde sig bort. Det gick några steg längs den leriga stranden och vände sedan tillbaka och tittade förebrående på henne.

Men nu kunde hon se den framför sig: litet huvud, tjock hals, enorm kropp, med en dubbel rad av femkantiga plattor längs ryggkammen. En släpande svans med spikar i.

Harding blinkade. Det kunde inte vara sant.

Förvirrad och omtumlad famlade hennes hjärna efter namnet på denna varelse, och det kom tillbaka till henne, ända från barndomen.

Stegosaurus.

Det var en jävla stegosaurus.

I sin förvåning gick hennes tankar tillbaka till det bländvita sjukhusrummet, när hon hade besökt Ian Malcolm i hans delirium, när han mumlade namnen på flera dinosaurier. Hon hade alltid haft sina misstankar. Men även nu, när hon konfronterades med en levande stegosaurie, var hennes omedelbara reaktion att det måste vara något slags trick. Sarah kisade mot djuret och letade efter sömmen i dräkten, de mekaniska lederna under huden. Men huden var sömlös och djuret rörde sig på ett integrerat, organiskt sätt. Ögonen blinkade långsamt. Sedan vände sig stegosaurusen bort från henne, gick fram till vattenbrynet och lappade det med sin stora grova tunga.

Tungan var mörkblå.

Hur kan det komma sig? Mörkblått från venöst blod? Var det kallblodigt? Nej. Det här djuret rörde sig alldeles för smidigt; det hade tryggheten - och likgiltigheten - hos en varmblodig varelse. Ödlor och reptiler verkade alltid vara uppmärksamma

till temperaturen i deras omgivning. Den här varelsen betedde sig inte alls på det sättet. Den stod i skuggan och lappade i sig det kalla vattnet, likgiltig inför allt.

Hon tittade ner på sin tröja och såg den skummande spottloskan som rann ner från hennes hals. Den hade dreglat på henne. Hon rörde vid det med sina fingrar. Den var varm.

Den var varmblodig, visst. En stegosaurus.

Hon stirrade.

Stegosaurusens hud hade en småstenig struktur, men den var inte fjällig som en reptils. Den var mer lik en noshörnings hud, tyckte hon. Eller ett vårtsvin. Förutom att den var helt hårlös, utan grisens borst.

Stegosaurusen rörde sig långsamt. Den hade en fridfull, ganska dum air. Och den var nog dum, tänkte hon och tittade på huvudet igen. Hjärnan var mycket mindre än hos en häst. Väldigt liten i förhållande till kroppsvikten.

Hon reste sig upp och stönade. Hennes kropp värkte. Varje lem och muskel var öm. Hennes ben skakade. Hon tog ett djupt andetag.

Några meter bort stannade stegosaurusen upp, kastade en blick på henne och tog in hennes nya upprättstående utseende. När hon inte rörde sig blev den likgiltig igen och återgick till att dricka från floden.

"Det var som fan", sa hon.

Hon tittade på sin klocka. Klockan var halv två på eftermiddagen och solen stod fortfarande högt över oss. Hon kunde inte navigera med hjälp av solen, och eftermiddagen var mycket varm. Hon bestämde sig för att det var bäst att hon började gå och försökte hitta Malcolm och Thorne. Barfota och med stela rörelser och värkande muskler gick hon in i djungeln, bort från floden.

Efter en halvtimmes promenad var hon mycket törstig, men hon hade tränat sig på att gå utan vatten under långa perioder på den afrikanska savannen. Hon fortsatte, likgiltig inför sitt eget obehag. När hon närmade sig toppen av en bergskam kom hon till en viltstig, ett brett lerigt spår genom djungeln. Det var lättare att gå längs stigen, och hon hade följt den i ungefär femton minuter när hon hörde ett upphetsat gläfsande från någonstans längre fram. Det påminde henne om hundar, och hon gick försiktigt vidare.

En stund senare hördes ett kraschande ljud i buskaget, från flera håll samtidigt, och plötsligt kom ett mörkgrönt, ödleliknande djur, cirka en meter högt, fram genom lövverket i en rasande fart, skrek och hoppade över henne. Hon duckade instinktivt och hann knappt hämta sig innan ett andra djur dök upp och rusade förbi henne. På ett ögonblick sprang en hel flock djur förbi henne på alla sidor och skrek av rädsla, och sedan snuddade nästa djur vid henne och knuffade omkull henne. Hon föll i leran medan andra djur hoppade och kraschade runt henne.

Några meter längre fram på stigen såg hon ett stort träd med lågt hängande grenar. Hon agerade utan att tänka, hoppade upp på fötterna, greppade tag i grenen och svingade sig upp. Hon nådde säkerheten just som en ny dinosaurie med vassa klor rusade fram genom leran under henne och jagade efter de flyende gröna varelserna. När det här djuret försvann från henne skymtade hon en mörk kropp, två meter lång, med rödaktiga ränder som en tiger. Strax därefter dök ett andra randigt djur upp, sedan ett tredje - en flock rovdjur som väste och morrade medan de jagade de gröna dinosaurierna.

Under sina år på fältet kom hon på sig själv med att automatiskt räkna de djur som rusade förbi henne. Enligt hennes räkning fanns det nio randiga rovdjur, och det väckte genast hennes intresse. Det var inte logiskt, tänkte hon. Så snart det sista rovdjuret var borta släppte hon sig ner på marken och skyndade sig att följa efter dem. Det slog henne att det kanske var dumt att göra det, men nyfikenheten tog överhanden.

Hon jagade tiger-dinosaurierna uppför en kulle, men redan innan hon nådde krönet kunde hon se på morrningarna och morrningarna att de redan hade fällt ett djur. På krönet tittade hon ner på deras byte.

Men det var som ingen död som hon någonsin hade sett i Afrika. På Seronera-slätten hade en dödsplats sin egen organisation som var ganska förutsägbar och på ett sätt var nästan ståtlig. De största rovdjuren, lejon eller hyenor, befann sig närmast kadavret och åt med sina ungar. Längre ut väntade gamar och maraboustorkar på sin tur, och ännu längre ut cirklade schakaler och andra små asätare. När de stora rovdjuren var klara, flyttade de mindre djuren in. Olika djur åt olika delar av kropparna: hyenorna och gamarna åt ben, schakalerna nafsade rent kadavret. Detta var mönstret vid varje slakt, och därför var det väldigt lite käbbel eller bråk kring maten.

Men här såg hon ett pandemonium - en matningsfrossa. Det fallna djuret var tätt täckt av randiga rovdjur, som alla rasande slet köttet av kadavret, med täta pauser för att morra och slåss med varandra. Deras slagsmål var öppet ondskefulla - ett rovdjur bet det intilliggande djuret och tillfogade ett djupt flanksår. Omedelbart efter bet flera andra rovdjur tag i samma djur, som haltade iväg, väsande och blödande, svårt skadat. Väl i periferin hämnades det skadade djuret genom att bita en annan varelse i svansen, vilket återigen orsakade ett allvarligt sår.

En ung unge, ungefär hälften så stor som de andra, fortsatte att tränga sig fram och försökte komma åt en bit av kadavret, men de vuxna gjorde inte plats för den. Istället morrade och knäppte de i vredesmod. Ungen tvingades ofta hoppa tillbaka kvickt för att hålla sig på avstånd från de vuxnas sylvassa huggtänder. Harding såg inga spädbarn alls. Det här var ett samhälle med ondsinta vuxna.

När hon betraktade de stora rovdjuren, vars huvuden och kroppar var insmorda i blod, lade hon märke till det korsande mönstret av läkta ärr på deras flanker och halsar. De var uppenbarligen snabba och intelligenta djur, men ändå slogs de hela tiden. Var det så deras sociala organisation hade utvecklats? I så fall var det en sällsynt händelse.

Djur av många arter slogs om föda, revir och sex, men oftast handlade det om uppvisning och rituell aggression, och allvarliga skador förekom sällan. Det fanns naturligtvis undantag. När flodhästhanar slogs för att ta över ett harem skadade de ofta andra hanar allvarligt. Men i vilket fall som helst var det inget som matchade det hon såg nu.

Medan hon såg på sjönk det skadade djuret i utkanten av slaktplatsen fram och bet en annan vuxen, som morrade och hoppade på det och högg med sin långa tåklack. I ett nafs var det skadade rovdjuret uppslitet, och lindor av blek tarm gled ut genom ett brett sår. Djuret föll ylande till marken, och omedelbart vände sig tre vuxna bort från bytet och hoppade upp på den nyss fallna kroppen och började slita sönder djurets kött med rovgirig intensitet.

Harding slöt ögonen och vände sig bort. Det här var en annan värld, och en värld som hon inte alls förstod sig på. I en dimma gick hon tillbaka nerför kullen och rörde sig tyst och försiktigt bort från mordet.

Buller

Ford Explorer gled tyst framåt längs djungelstigen. De följde en viltstig på åsen ovanför dalen, på väg ner mot det höga gömslet i dalen nedanför.

Thorne körde. Han sa till Malcolm: "Du sa tidigare att du visste varför dinosaurierna utrotades..."

"Jag är ganska säker på att jag gör det", sa Malcolm. "Den grundläggande situationen är enkel nog." Han flyttade på sig i sätet. "Dinosaurierna uppstod under trias, för ungefär tvåhundratjugåtta miljoner år sedan. De förökade sig under jura- och kritaperioderna som följde. De var den dominerande livsformen på den här planeten i ungefär hundrafemtio miljoner år - vilket är en mycket lång tid."

"Med tanke på att vi bara har varit här i tre miljoner", sa Eddie.

"Nu ska vi inte låtsas", sa Malcolm. "Några ynkliga apor har varit här i tre miljoner år. Det har inte vi. Människor som går att känna igen har bara funnits på den här planeten i trettiofemtusen år", sa han. "Så länge har det gått sedan våra förfäder målade grottor i Frankrike och Spanien och ritade bilder av vilt för att framkalla framgång i jakten. Trettiofem tusen år. I jordens historia är det ingenting alls. Vi har precis anlänt."

"Okej..."

"Och naturligtvis höll vi redan på att utrota arter för trettiofem tusen år sedan. Grottmänniskorna dödade så mycket vilt att djur utrotades på flera kontinenter. Det brukade finnas lejon och tigrar i Europa. Det brukade finnas giraffer och noshörningar i Los Angeles. För tiotusen år sedan jagade indianernas förfäder den ullhåriga mammuten till utrotning. Det här är inget nytt, den här mänskliga tendensen..."

"Ian."

"Jo, det är ett faktum, även om era moderna luftskallar tycker att allt är så helt nytt..." "Ian. Du pratade om dinosaurier."

"Just det. Dinosaurier. Hur som helst, under hundrafemtio miljoner år på den här planeten var dinosaurierna så framgångsrika att det under kritaperioden fanns tjugoen större grupper av dem. Några få grupper, som camarasaurierna och fabrosaurierna, hade dött ut. Men den överväldigande majoriteten av dinosauriegrupperna var fortfarande aktiva under hela kritaperioden. Och så plötsligt, för ungefär sextiofem miljoner år sedan, utrotades varenda grupp. Och bara fåglarna fanns kvar. Så... Frågan är: "Vad var det?"

"Jag trodde du visste det", sa Thorne.

"Nej. Jag menar, vad var det för ljud? Hörde du något?" "Nej", sa Thorne.

"Stanna bilen", sa Malcolm.

Thorne stannade bilen och stängde av motorn. De vevade ner fönstren och kände den stilla middagsvärmen. Det blåste nästan ingen vind. De lyssnade en stund.

Thorne ryckte på axlarna. "Jag hör ingenting. Vad trodde du att du..."

"Sssh", sa Malcolm. Han satte handen för örat och stack ut huvudet genom fönstret och lyssnade uppmärksamt. Efter en stund kom han in igen. "Jag kunde ha svurit på att jag hörde en motor."

"En motor? Du menar en förbränningsmotor?"

"Höger." Han pekade österut. "Det lät som om det kom därifrån." De lyssnade igen, men hörde ingenting.

Thorne skakade på huvudet. "Jag kan inte föreställa mig en gasmotor här, Ian. Det finns ingen gas att driva en sådan med."

Radion klickade. "Dr Malcolm?" Det var Arby, i husvagnen. "Ja, Arby."

"Vem mer är här? På ön?" "Vad menar du?"

"Slå på din monitor."

Thorne slog på instrumentpanelens monitor. De såg en vy från en av säkerhetskamerorna. Vyn tittade ner i den smala, branta östra dalen. De såg sluttningen av en kulle, mörk under träden. En trädgren blockerade en stor del av bildrutan. Men vyn var stilla, tyst. Det fanns inga tecken på aktivitet.

"Vad såg du, Arby?" "Titta bara."

Genom löven såg Thorne en blixt av khaki, sedan en till. Han insåg att det var en person, som halvt gick, halvt gled, nerför den branta djungelsluttningen mot våningen nedanför. Liten kompakt kropp, kort mörkt hår.

"Det var som fan", sa Malcolm och log. "Vet du vem det är?"

"Ja, det är klart. Jag heter Sarah."

"Då är det bäst att vi hämtar henne." Thorne sträckte sig efter radion och tryckte på knappen. "Richard", sa han.

Det kom inget svar. "Richard? Läser du?" Det kom inget

svar.

Malcolm suckade. "Toppen. Han svarar inte. Han har nog bestämt sig för att ta en promenad.
Han fortsatte sin forskning..."

"Det är det jag är rädd för", sa Thorne. "Eddie, koppla loss motorcykeln och gå och se vad Levine gör nu. Ta med dig en Lindstradt. Vi går och hämtar Sarah."

Trail

Levine följde viltspåret och rörde sig djupare in i djungelns mörker. Parasaurierna var någonstans där framme och gjorde mycket ljud när de kraschade genom ormbunkarna och palmerna på djungelns golv. Nu förstod han åtminstone varför

hade de formerat sig till en enda fil: det fanns inget annat praktiskt sätt att ta sig fram genom regnskogens täta växtlighet.

Deras läten hade aldrig upphört, men Levine märkte att de antog en annan karaktär - mer högljudda, mer upphetsade. Han skyndade sig framåt, trängde sig förbi våta palmblad som var högre än han själv och följde den upptrampade stigen. Medan han lyssnade på djurens skrik började han också lägga märke till en distinkt lukt, skarp och sötsur. Han hade en känsla av att lukten blev allt starkare.

Men där framme hände något, det rådde ingen tvekan om det. Parasauriens läten var nu avklippta, nästan skällande. Han kände en upprördhet i dem. Men vad kunde uppröra ett djur som var tolv meter högt och tre meter långt?

Hans nyfikenhet överväldigade honom. Levine började springa genom djungeln, knuffade undan palmer och hoppade över fallna träd. I lövverket längre fram hörde han ett väsande ljud, ett slags stänk, och sedan gav en av parasaurierna ifrån sig ett långt, lågt trumpetande rop.

Eddie Carr körde motorcykeln fram till den höga gömman och stannade. Levine var borta. Han tittade på marken runt gömslet och såg många djupa djurfotspår i marken. Avtrycken var stora, cirka två meter i diameter, och de verkade gå in i djungeln bakom gömslet.

Han skannade marken och såg också färska stövelmärken. De hade ett Asolo-mönster; han kände igen dem som Levines. På vissa ställen bröt stövelmärkena kanten på djurens fotspår, vilket betydde att de hade gjorts efteråt. Stövelspåren ledde också in i skogen.

Eddie Carr svor. Det sista han ville göra var att gå in i djungeln. Bara tanken gav honom kalla kårar. Men vad hade han för val? Han var tvungen att få tillbaka Levine. Den där killen började bli ett riktigt problem. Eddie tog av sig geväret och lade det i sidled över motorcykelns styre. Sedan vred han om greppen och ljudlöst rörde sig motorcykeln framåt, in i mörkret.

Hjärtat bultade av spänning och Levine pressade sig förbi den sista av de stora palmerna. Han stannade plötsligt. Rakt framför honom svängde svansen på en parasaur fram och tillbaka ovanför hans huvud. Djurets bakdel var vänd mot honom. Och en tjock stråle urin sprutade från bakre pubis och stänkte på marken nedanför. Levine hoppade bakåt och undvek strömmen. Bortom det närmaste djuret såg han en glänta i djungeln, platt trampad av otaliga djurfötter. Parasaurierna hade placerat sig på olika ställen i gläntan, och de urinerade alla tillsammans.

Så de var latrindjur, tänkte han. Det var fascinerande och helt oväntat.

Många nutida djur, däribland noshörningar och hjortar, föredrog att uträtta sina behov på särskilda platser. Och många gånger var flockarnas beteende samordnat. Latrinbeteende ansågs allmänt vara en metod för att markera territorium. Men oavsett skälet hade ingen någonsin misstänkt att dinosaurier agerade på detta sätt.

Medan Levine tittade på avslutade parasaurierna sin urinering och flyttade sig några meter åt sidan. Sedan defekerade de, återigen unisont. Varje parasaurie producerade en stor hög med halmfärgad avföring. Detta ackompanjerades av lågt trumpetande från

varje djur i flocken - tillsammans med en enorm mängd utdrivna flatus, som doftar metan.

Bakom honom viskade en röst: "*Mycket* trevligt."

Han vände sig om och såg Eddie Carr sitta på motorcykeln. Han viftade med handen framför ansiktet. "Dino fiser", sa han. "Bäst att du inte tänder en tändsticka här, då spränger du stället i luften...."

"Ssssh", väste Levine argt och skakade på huvudet. Han vände sig tillbaka till parasaurierna. Det här var inte rätt tillfälle att bli avbruten av en vulgär ung dåre. Flera av djuren böjde ner sina huvuden och började slicka på urinpölarna. De ville säkert återfå förlorade näringsämnen, tänkte han. Kanske salt. Eller kanske hormoner. Eller kanske var det något säsongsbetonat. Eller kanske...

Levine rörde sig framåt.

De visste så lite om dessa varelser. De kände inte ens till de mest grundläggande fakta om deras liv - hur de åt, hur de eliminerade, hur de sov och fortplantade sig. En hel värld av intrikata, sammankopplade beteenden hade utvecklats hos dessa sedan länge försvunna djur. Att förstå dem nu skulle kunna vara ett livsverk för dussintals forskare. Men det skulle förmodligen aldrig hända. Allt han kunde hoppas på att göra var att göra några gissningar, några enkla avdrag som skrapade på ytan av komplexiteten i deras liv.

Parasaurierna trumpetade och gick djupare in i skogen. Levine rörde sig framåt för att följa dem.

"Dr Levine", sa Eddie tyst. "Sätt dig på cykeln. *Nu.*"

Levine ignorerade honom, men när de stora djuren gav sig av såg han dussintals små gröna dinosaurier hoppa ut i gläntan. Han insåg genast vad de var: *Procompsognathus triassicus*. En liten asätare, funnen av Fraas 1913 i Bayern. Levine stirrade fascinerat. Visst kände han till djuret väl, men bara från rekonstruktioner, eftersom det inte fanns några kompletta skelett av *Procompsognathus* någonstans i världen. Ostrom hade gjort de mest kompletta studierna, men han var tvungen att arbeta med ett skelett som var svårt krossat och fragmentariskt. Svans, nacke och armar saknades hos de djur som Ostrom beskrev. Ändå var procompsognathiderna här, fullt utvecklade och aktiva, och hoppade runt som så många kycklingar. Medan han tittade på började compyerna äta den färska dyngan och dricka det som fanns kvar av urinen. Levine rynkade pannan. Var det en del av det vanliga asätarbeteendet?

Levine var inte säker...

Han lutade sig framåt för att titta närmare på dem. "Dr Levine!" Eddie viskade.

Det var intressant att compyerna bara åt färsk dynga, inte de torkade resterna som fanns överallt i gläntan. Oavsett vilka näringsämnen de fick från dyngan, måste de bara finnas i färska exemplar. Det tydde på ett protein eller hormon som skulle brytas ned med tiden. Förmodligen borde han ta ett färskt prov för analys. Han sträckte sig ner i skjortfickan och tog fram en plastpåse. Han rörde sig bland kompisarna, som verkade likgiltiga inför hans närvaro.

Han satte sig på huk vid närmaste gödselstack och sträckte sig långsamt framåt.

"Dr Levine!"

Han kastade en irriterad blick bakåt och i samma ögonblick hoppade en av kompisarna fram och bet honom i handen. En annan hoppade upp på hans axel och bet honom i örat. Levine skrek och ställde sig upp. Compyerna hoppade ner på marken och sprang iväg.

"Fan också!" sa han.

Eddie körde fram på motorcykeln. "Nu räcker det", sa han. "Sätt dig på den jävla hojen. Vi ska härifrån."

Boet

Den röda Jeep Wrangler stannade till. Rakt fram fortsatte viltstigen som de hade följt genom lövverket till en glänta bortom. Viltstigen var bred och lerig, söndertrampad av stora djur. De kunde se stora, djupa fotspår i leran.

Från gläntan hörde de ett lågt tutande ljud, som ljudet av mycket stora gäss. Dodgson sa: "Okej. Ge mig lådan."

King svarade inte. Baselton sa: "Vilken låda?"

Utan att ta blicken från gläntan sa Dodgson: "Det finns en svart låda på sätet bredvid dig, och ett batteripaket. Ge dem till mig."

Baselton grymtade. "Den är tung."

"Det är på grund av konmagneterna." Dodgson sträckte sig bakåt och tog lådan, som var tillverkad av svart anodiserad metall. Den var lika stor som en skokartong, men slutade i en utbuktande kon. Undertill var ett pistolgrepp monterat. Dodgson fäste ett batteripaket i sitt bälte och kopplade in det i lådan. Sedan lyfte han upp lådan i pistolgreppet. På baksidan, vänd mot honom, fanns ett vred och en graderad urtavla.

Dodgson sa: "Batterierna laddade?" "De är laddade", sa King.

"Okej", sa Dodgson. "Jag går först, in i boområdet. Jag justerar lådan och gör mig av med djuren. Ni två följer efter mig, och när djuren är borta tar ni varsitt ägg från boet. Sedan går ni och tar med dem tillbaka till bilen. Jag kommer tillbaka sist. Sen kör vi iväg allihop. Förstått?"

"Okej", sa Baselton.

"Okej", sa King. "Vad är det för slags dinosaurier?"

"Jag har ingen jävla aning", sa Dodgson och klättrade ut ur bilen. "Och det gör ingen skillnad. Följ bara proceduren." Han stängde dörren mjukt.

De andra gick ut tyst och de började gå framåt, längs den våta stigen. Deras fötter klämdes i leran. Ljudet från gläntan fortsatte. För Dodgson lät det som en massa djur.

Han sköt undan de sista ormbunkarna och fick syn på dem.

Det var en stor häckningsplats med kanske fyra eller fem låga jordhögar täckta av gräs. Högarna var cirka sju meter breda och tre meter djupa. Det fanns tjugo beigefärgade vuxna runt högarna - en hel flock dinosaurier som omringade häckningsplatsen. Och de vuxna var stora, tre meter långa och tre meter höga, alla tutande och snarkande.

"Åh, herregud", sa Baselton och stirrade.

Dodgson skakade på huvudet. "De är maiasaurier", viskade han. "Det här kommer att bli lätt som en plätt."

Maiasaurier hade fått sitt namn av paleontologen Jack Horner. Före Horner antog forskarna att dinosaurier övergav sina ägg, som de flesta reptiler gjorde. Dessa antaganden passade in i den gamla bilden av dinosaurier som kallblodiga, reptilliknande varelser. Liksom reptilerna trodde man att dinosaurierna var ensamvargar; väggmålningarna på museerna visade sällan mer än ett exempel från varje art - en brontosaurus här, en stegosaurus eller en triceratops där, vadande genom träsken. Men Horners utgrävningar i Montanas badlands gav klara, otvetydiga bevis för att åtminstone en art av hadrosaurier hade ägnat sig åt komplexa häcknings- och föräldrabeteenden. Horner införlivade detta beteende i det namn han gav dessa varelser: maiasaur betydde "ödla med god mor".

När Dodgson tittade på dem nu kunde han se att maiasaurierna verkligen var uppmärksamma föräldrar, de stora vuxna cirkulerade runt bon och rörde sig försiktigt för att kliva utanför de grunda jordhögarna. De beigea maiasaurierna var dinosaurier med anknäbb; de hade stora huvuden som slutade i en bred, tillplattad nos, ungefär som näbben på en anka.

De tog munsbitar av gräs och släppte det på äggen i högarna. Han visste att det var ett sätt att reglera äggens temperatur. Om de stora djuren satte sig på äggen skulle de krossa dem. I stället lade de ett lager gräs över äggen, som fångade upp värmen och höll äggen vid en jämnare temperatur. Djuren arbetade stadigt.

"De är jättestora", säger Baselton.

"De är inget annat än överdimensionerade kor", sa Dodgson. Även om maiasaurerna var stora var de växtätare, och de hade kornas fogliga, lite dumma sätt. "Redo? Då kör vi."

Han lyfte lådan som en pistol och klev fram, så att den syntes.

Dodgson förväntade sig en stor reaktion när maiasaurerna såg honom, men det blev ingen alls. De verkade knappt lägga märke till honom. En eller två vuxna tittade bort, stirrade med stumma ögon och tittade sedan bort. Djuren fortsatte att släppa gräs på äggen, som var blekvita, sfäriska och nästan två meter långa. Varje ägg var ungefär dubbelt så stort som ett strutsägg. Ungefär lika stora som en liten badboll. Inga djur hade kläckts ännu.

King och Baselton klev ut och ställde sig bredvid honom i gläntan. Fortfarande ignorerade maiasaurerna dem.

"Fantastiskt", sa Baselton.

"Bra för oss", sa Dodgson. Och han slog på lådan.

Ett kontinuerligt, högt skrik fyllde gläntan. Maiasaurerna vände sig genast mot ljudet, tutade och lyfte på huvudet. De verkade upprörda, förvirrade. Dodgson vred på ratten och skriket blev högre, öronbedövande.

Maiasaurerna nickade till och flyttade sig bort från det smärtsamma ljudet. De samlades i den bortre änden av gläntan. Flera av djuren urinerade av oro. Några av dem rörde sig bort i lövverket och övergav boet. De var upprörda, men de höll sig borta.

"Gå nu", sa Dodgson.

King klev in i det närmaste boet och grymtade när han plockade upp ett ägg. Hans armar nådde knappt runt det enorma klotet. Maiasaurerna tutade på honom, men ingen av de vuxna rörde sig framåt. Sedan gick Baselton in i boet, tog ett ägg och följde King tillbaka till bilen.

Dodgson gick baklänges och höll lådan på de vuxna. Vid kanten av gläntan stängde han av ljudet.

Genast kom maiasaurerna tillbaka och tutade högt och upprepade gånger. Men när de återvände till boet verkade det som om de vuxna glömde vad som just hade hänt. Inom några ögonblick slutade de tuta och återgick till att släppa gräs över äggen. De ignorerade Dodgson när han gick och gick tillbaka längs viltspåret.

Dumma djur, tänkte Dodgson när han gick ut till bilen. Baselton och King höll på att lägga äggen i stora frigolitbehållare i baksätet och passade noga in skumgummipackningen runt dem. Båda männen flinade som barn.

"Det var fantastiskt!" "Fantastiskt! Fantastiskt!"

"Vad var det jag sa till dig?" sa Dodgson. "Det var inget." Han kastade en blick på sin klocka. "I den här takten är vi klara om mindre än fyra timmar."

Han klättrade upp bakom ratten och startade motorn. Baselton satte sig i baksätet. King satte sig i passagerarsätet och tog fram kartan.

"Nästa", sa Dodgson.

Det höga gömslet

"Jag säger ju att det är lugnt", sa Levine irriterat. Han svettades i den kvävande värmen under aluminiumtaket på det höga gömslet. "Titta, det gick inte ens sönder huden." Han höll fram sin hand. Det fanns en röd halvcirkel där kompisen hade tryckt in sina tänder i huden, men det var allt.

Bredvid honom sa Eddie: "Ja, ditt öra blöder lite." "Jag känner ingenting. Det kan inte vara så illa."

"Nej, det är inte så farligt", sa Eddie och öppnade första hjälpen-lådan. "Men det är bäst att jag städar upp." "Jag föredrar", sa Levine, "att fortsätta med mina observationer." Dinosaurierna var
knappt en kvarts kilometer från honom, och han kunde se dem väl. I den stilla middagsluften kunde han höra dem andas.

Han kunde höra dem andas.

Eller åtminstone kunde han det, om den här unge mannen lämnade honom ifred. "Hör på", sa Levine, "jag vet vad jag gör här. Du kom in i slutet av ett mycket intressant och framgångsrikt experiment. Jag kallade faktiskt dinosaurierna till mig genom att imitera deras rop."

"Gjorde du det?" sa Eddie.

"Ja, det gjorde jag. Det var det som ledde dem in i skogen från första början. Så jag tror knappast att jag behöver din hjälp..."

"Saken är den", sa Eddie, "att du har fått lite dinoskit på örat och det finns ett par små punkteringar. Jag ska bara tvätta bort det åt dig." Han dränkte in en gasbinda med desinfektionsmedel. "Det kanske svider lite."

"Jag bryr mig inte, jag har andra..."
"Sluta röra på dig", sa Eddie. "Det tar bara en sekund." "Det är helt onödigt."
"Om du bara står stilla, så blir det gjort. Så där." Han tog bort gasbindan. Levine såg brunt och ett svagt rött streck. Precis som han misstänkt var skadan trivial. Han sträckte sig upp och rörde vid sitt öra. Det gjorde inte ont alls.
Levine kisade ut mot slätten medan Eddie packade ihop första hjälpen-väskan. "Jösses, vad varmt det är här uppe", sa Eddie.
"Ja", sa Levine och ryckte på axlarna.
"Sarah Harding kom, och jag tror att de tog henne tillbaka till husvagnen. Vill du gå tillbaka nu?"
"Jag kan inte föreställa mig varför", säger Levine.
"Jag tänkte bara att du kanske ville säga hej eller nåt", sa Eddie.
"Mitt arbete är här", sa Levine. Han vände sig bort och höjde sin kikare mot ögonen.
"Så", sa Eddie. "Du vill inte komma tillbaka?"
"Skulle inte drömma om det", sa Levine och stirrade genom kikaren. "Inte på en miljon år. Inte på sextiofem miljoner år."

Trailer

Kelly Curtis lyssnade till ljudet av duschen. Hon kunde inte tro det. Hon stirrade på de leriga kläderna som låg slarvigt slängda på sängen. Shorts och en khakifärgad kortärmad skjorta.
Sarah Hardings riktiga kläder.
Hon kunde inte hjälpa det. Kelly sträckte ut handen och rörde vid dem. Hon märkte hur tyget var slitet och fransigt. Knapparna hade sytts fast igen, men de matchade inte. Och det fanns några rödaktiga ränder nära fickan som hon trodde måste vara gamla blodfläckar. Hon sträckte sig ner och rörde vid tyget...
"Kelly?"
Sarah ropade till henne från duschen.
Hon kom ihåg mitt namn.
"Ja?" sa Kelly, och hennes röst avslöjade hennes nervositet. "Finns det något schampo?"
"Jag ska titta, dr Harding", sa Kelly och öppnade lådorna hastigt. Männen hade alla gått in i nästa kupé och lämnat henne ensam med Sarah medan hon tvättade sig. Kelly letade desperat, öppnade lådorna och stängde dem igen.
"Hör på", ropade Sarah, "det är okej om du inte hittar några." "Jag letar..."
"Finns det något diskmedel?"
Kelly tog en paus. Det stod en grön plastflaska vid diskbänken. "Ja, dr Harding, men..."
"Ge det till mig. Det är samma grejer. Jag bryr mig inte." Handen sträckte sig ut, förbi duschdraperiet. Kelly gav den till henne. "Och mitt namn är Sarah."
"Okej, dr Harding."

"Sarah."

"Okej, Sarah."

Sarah Harding var en vanlig person. Mycket informell och normal.

Förtrollad satte sig Kelly på köksstolen och väntade med fötterna i luften, ifall dr Harding - Sarah - skulle behöva något mer. Hon lyssnade på Sarah som nynnade på "I'm Gonna Wash That Man Right Out of My Hair". Efter en liten stund stängdes duschen av och hennes hand sträckte sig ut och tog handduken på kroken. Och sedan kom hon ut, insvept i handduken.

Sarah drog fingrarna genom sitt korta hår, som verkade vara den enda uppmärksamhet hon ägnade åt sitt utseende. "Det känns bättre. Det här är verkligen en lyxig fältvagn. Doc gjorde verkligen ett bra jobb."

"Ja," sa hon. "Det är trevligt."

Hon log mot Kelly. "Hur gammal är du, Kelly?" "Tretton."

"Vad är det, åttonde klass?" "Sjunde."

"Sjunde klass", sa Sarah eftertänksamt.

Kelly sa: "Dr Malcolm lämnade några kläder åt dig. Han sa att han trodde att de skulle passa." Hon pekade på ett par rena shorts och en t-shirt.

"Vems är de här?"

"Jag tror att de är Eddies."

Sarah höll upp dem. "Det kan funka." Hon tog dem runt hörnet, in i sovrummet, och började klä på sig. Hon sa: "Vad ska du göra när du blir stor?"

"Jag vet inte", sa Kelly. "Det är ett mycket bra svar."

"Är det?" Kellys mamma pressade henne alltid att skaffa ett deltidsjobb, att bestämma sig för vad hon ville göra med sitt liv.

"Ja", sa Sarah. "Ingen smart person vet vad de vill göra förrän de är i tjugoårsåldern eller trettioårsåldern."

"Åh."

"Vad tycker du om att studera?"

"Jag gillar faktiskt matte", sa hon med en slags skuldmedveten röst.

Sarah måste ha hört hennes ton, för hon frågade: "Vad är det för fel på matte?" "Tja, tjejer är inte bra på det. Jag menar, du vet."

"Nej, jag vet inte." Sarahs röst var platt.

Kelly kände panik. Hon hade upplevt den här varma känslan med Sarah Harding, men nu kände hon att den höll på att försvinna, som om hon hade gett ett felaktigt svar till en ogillande lärare. Hon bestämde sig för att inte säga något mer. Hon väntade i tystnad.

Efter en stund kom Sarah ut igen, iklädd Eddies säckiga kläder. Hon satte sig ner och började ta på sig ett par stövlar. Hon rörde sig på ett mycket normalt, sakligt sätt. "Vad menade du med att flickor inte är bra på matematik?"

"Ja, det är vad alla säger." "Alla som vem?"

"Mina lärare."

Sarah suckade. "Toppen", sa hon och skakade på huvudet. "Dina lärare..."

"Och de andra barnen kallar mig en hjärnskrynklare. Såna saker. Du vet." Kelly bara vräkte ur sig det. Hon kunde inte fatta att hon sa allt detta till Sarah Harding, som hon knappt kände alls förutom från artiklar och bilder, men här var hon och berättade alla dessa personliga saker för henne. Alla dessa saker som gjorde henne upprörd.

Sarah log bara glatt. "Om de säger det, måste du vara ganska bra på matte, va?"

"Jag antar det."

Hon log. "Det är underbart, Kelly."

"Men saken är den att pojkar inte gillar flickor som är för smarta." Sarahs ögonbryn höjdes. "Är det så?"

"Ja, det är vad alla säger..." "Som vem?"

"Som min mamma."

"Uh-huh. Och hon vet nog vad hon pratar om."

"Jag vet inte", erkände Kelly. "Min mamma dejtar bara idioter, faktiskt."

"Så hon kan ha fel?" frågade Sarah och tittade upp på Kelly när hon knöt sina skosnören.

"Jag antar det."

"Enligt min erfarenhet gillar vissa män smarta kvinnor och andra inte. Det är som med allt annat i världen." Hon reste sig upp. "Känner du till George Schaller?"

"Visst. Han studerade pandor."

"Ja, just det. Pandor, och innan dess snöleoparder, lejon och gorillor. Han är den viktigaste djurforskaren under 1900-talet - och vet du hur han arbetar?"

Kelly skakade på huvudet.

"Innan han ger sig ut på fältet läser George allt som någonsin skrivits om det djur han ska studera. Populärböcker, tidningsartiklar, vetenskapliga artiklar, allt. Sedan går han ut och observerar djuret själv. Och vet du vad han brukar hitta?"

Hon skakade på huvudet och vågade inte prata.

"Att nästan allt som har skrivits eller sagts är fel. Som gorillan. George studerade bergsgorillor tio år innan Dian Fossey ens kom på tanken. Och han fann att det man trodde om gorillor var överdrivet, missförstått eller bara rena fantasier - som idén att man inte kunde ta med kvinnor på gorillaexpeditioner, eftersom gorillorna skulle våldta dem. Det var fel. Allt... är bara... fel."

Sarah knöt sina stövlar och reste sig upp.

"Så, Kelly, även i din unga ålder är det något du lika gärna kan lära dig nu. Under hela ditt liv kommer folk att säga saker till dig. Och för det mesta, förmodligen nittiofem procent av tiden, kommer det de säger att vara fel."

Kelly sa ingenting. Hon kände sig märkligt modfälld av att höra detta.

"Det är ett faktum i livet", sa Sarah. "Människor är fullproppade med felaktig information. Så det är svårt att veta vem man ska tro på. Jag vet hur du känner."

"Gör du?"

"Visst. Min mamma brukade säga att jag aldrig skulle bli något." Hon log. "Det gjorde några av mina professorer också."

"Verkligen?" Det verkade inte möjligt.

"Åh ja", sa Sarah. "Faktum är att..."
Från den andra delen av trailern hörde de Malcolm säga: "Nej! Nej! De där idioterna! De kan förstöra allt!"
Sarah vände sig genast om och gick in i den andra sektionen. Kelly hoppade upp ur sätet och skyndade efter henne.
Männen var alla samlade runt monitorn. Alla pratade samtidigt, och de verkade upprörda. "Det här är fruktansvärt", sa Malcolm. "Fruktansvärt!"
Thorne sa: "Är det en Jeep?"
"De hade en röd jeep", sa Harding och kom fram för att titta. "Då är det Dodgson", sa
Malcolm. "Fan!"
"Vad gör han här?" "Jag kan gissa."
Kelly trängde sig igenom för att få en titt. På skärmen såg hon lövverk och intermittenta blixtar av ett rött och svart fordon.
"Var är de nu?" sa Malcolm till Arby.
"Jag tror att de är i östra dalen", sa Arby. "Nära där vi hittade dr Levine."
Radion klickade. Levines röst sa: "Menar du att det nu finns andra människor på ön?"
"Ja, Richard."
"Det är bäst att du stoppar dem innan de förstör allt." "Jag vet, jag vet. Vill du komma tillbaka?"
"Inte utan ett tvingande skäl. Informera mig om ett sådant uppstår." Och hans radio klickade av.
Harding stirrade på skärmen och tittade på jeepen. "Det är de, okej", sa hon. "Det är din vän Dodgson."
"Han är inte min vän", sa Malcolm. Han reste sig upp och vinkade av smärta från benet. "Nu går vi", sa han. "Vi måste stoppa de här jävlarna. Det finns ingen tid att förlora."

Boet

Den röda Jeep Wrangler rullade mjukt till stillastående. Rakt framför dem fanns en vägg av täta lövverk. Men genom den kunde de se solljuset från gläntan bortom.
Dodgson satt tyst i bilen och lyssnade. King vände sig mot honom och skulle just tala, men Dodgson höll upp handen och gestikulerade att han skulle vara tyst.
Sedan hörde han det tydligt - ett lågt mullrande morrande, nästan som ett spinnande. Det kom från bortom lövverket där framme. Det lät som den största djungelkatt han någonsin hade hört. Och med jämna mellanrum kände han en lätt vibration, knappast något, men tillräckligt för att få bilnycklarna att klirra mot rattstången. När han kände vibrationen gick det sakta upp för honom: *Den går*.
Något mycket stort. Jag går.
Bredvid honom stirrade King förvånat framåt och hans mun hängde öppen. Dodgson kastade en blick tillbaka på Baselton; professorn höll i sätet med vita fingrar medan han lyssnade på ljudet.

En skugga rörde sig över ormbunkarna rakt framför oss. Att döma av skuggan var djuret sex meter högt och fyra meter långt. Det gick på bakbenen och hade en stor kropp, en kort hals och ett mycket stort huvud.

En tyrannosaurie.

Dodgson tvekade och stirrade på skuggan. Hans hjärta bultade i bröstet. Han övervägde att gå vidare till nästa bo, men han var säker på att lådan skulle fungera även här. Han sa: "Låt oss få det här överstökat. Ge mig lådan."

Baselton räckte honom lådan, precis som han hade gjort tidigare. Dodgson frågade: "Laddad?"

"Batterierna är laddade", sa King.

"Okej", sa han. "Nu kör vi. Exakt samma sak som tidigare. Jag går först, ni två följer efter och tar med er äggen tillbaka till bilen. Är ni beredda?"

"Redo", sa Baselton.

King svarade inte. Han stirrade fortfarande på skuggan. "Vad är det för en dinosaurie?"

"Det är en tyrannosaurus." "Herregud", sa King.

"En tyrannosaurus?" sa Baselton.

"Det spelar ingen roll vad det är", sa Dodgson irriterat. "Följ bara planen, som förut. Är alla redo?"

"Bara en minut", sa Baselton. King sa: "Tänk om det inte funkar?"

"Vi vet redan att det fungerar", säger Dodgson.

"Det finns ett ganska märkligt faktum om tyrannosaurier som nyligen rapporterades", säger Baselton. "En paleontolog vid namn Roxton gjorde en studie av tyrannosauriernas hjärnkropp och kom fram till att de har en hjärna som inte skiljer sig mycket från en grodas, även om den naturligtvis är mycket större. Slutsatsen var att deras nervsystem endast var anpassat till rörelse. De kan inte se dig om du står stilla. Stationära föremål blir osynliga för dem."

"Är du säker på det?" sa King.

Baselton sa: "Det var rapporten. Och den är helt logisk. Man får inte glömma att dinosaurierna, trots sin skrämmande storlek, faktiskt hade ganska primitiva intellekt. Det är ganska logiskt att en tyrannosaurie skulle ha samma mentala utrustning som en groda."

"Jag förstår inte varför vi ska rusa in i det här", sa King nervöst. Han stirrade framåt. "Det är mycket större än de andra."

"Än sen?" sa Dodgson. "Du hörde vad George sa. Det är bara en stor groda. Låt oss få det gjort. Gå ut ur den jävla bilen. Och smäll inte igen dörrarna."

George Baselton hade känt sig ganska bra och auktoritativ när han mindes den där obskyra artikeln från tidskrifterna. Han hade varit i sin vanliga roll och delat ut information till människor som saknade den. Nu när han närmade sig boet märkte han till sin förvåning att hans knän hade börjat darra. Hans ben kändes som gummi. Han hade alltid trott att det var ett talesätt. Han blev förskräckt när han insåg att det kunde vara bokstavligen sant. Han bet sig i läppen och tvingade sig själv under kontroll. Han skulle inte, sa han till sig själv, visa rädsla. Han var herre över den här situationen.

Dodgson var redan på väg framåt och höll den svarta lådan som en pistol i sin hand. Baselton kastade en blick på King, som var dödligt blek och svettades. Han

såg ut att vara på gränsen till kollaps; han rörde sig långsamt framåt. Baselton gick bredvid honom. För att försäkra sig om att han var okej.

Längre fram kastade Dodgson en sista blick bakåt, vinkade till Baselton och King att komma ikapp. Han stirrade på dem båda och klev sedan genom lövverket in i gläntan.

Baselton såg tyrannosaurien. Nej - det var två! De stod på båda sidor om en lerhög, två vuxna djur, sex meter höga på bakbenen, kraftfulla, mörkröda och med stora elaka käkar. Precis som maiasaurerna stirrade djuren på Dodgson ett ögonblick, en stum blick, som om de var förvånade över att se en inkräktare. Och sedan vrålade tyrannosaurierna av ilska. Ett otroligt, vrålande, luftskakande vrål.

Dodgson lyfte lådan och riktade den mot djuren. Omedelbart fylldes gläntan av ett kontinuerligt, högt skrik.

Tyrannosaurierna svarade med ett vrål och sänkte sina huvuden, sträckte halsen framåt, knäppte käkarna och förberedde sig för attack. De var enorma - och de var opåverkade av ljudet. De började komma runt högen, mot Dodgson. Jorden skakade när de rörde sig.

"Åh fan", sa King.

Men Dodgson behöll lugnet. Han vred på ratten. Baselton klappade händerna för öronen. Skriket blev högre, högre, öronbedövande, otroligt smärtsamt. Reaktionen var omedelbar: tyrannosaurierna ryggade tillbaka som om de hade fått ett fysiskt slag. De duckade sina huvuden. De blinkade snabbt med ögonen. Ljudet tycktes vibrera i luften. De vrålade igen, men nu svagt, utan övertygelse. Ett fruktansvärt skrik kom inifrån lerboet.

Dodgson rörde sig framåt och riktade lådan upp i luften, direkt mot djuren. Tyrannosaurierna ryggade tillbaka, tittade in i boet och sedan på Dodgson. De svängde snabbt huvudet fram och tillbaka, som om de försökte rensa öronen. Dodgson justerade lugnt inställningsratten. Ljudet blev högre. Det var nu olidligt.

Dodgson började klättra upp på lerhögen vid boet. Baselton och King klättrade upp och följde honom. Baselton tittade ner i ett bo med fyra vita ägg och två små ungar som såg ut som taniga, överdimensionerade kalkoner. Hur som helst, någon form av gigantiska fågelungar.

De två tyrannosaurierna befann sig i bortre änden av gläntan och hölls borta av ljudet. Liksom maiasaurierna urinerade de i upprördhet. De stampade med fötterna. Men de kom inte närmare.

Över det öronbedövande skriket från lådan ropade Dodgson: "Ta äggen!" Förvirrad snubblade King ner i boet och tog tag i det närmaste ägget. Han fumlade med det i sina skakande händer, ägget flög upp i luften, han tog tag i det igen och slingrade sig tillbaka. Han trampade på benet på en av ungarna, som skrek av rädsla och smärta.

Då försökte föräldrarna komma fram igen, lockade av spädbarnets skrik. King klättrade hastigt ut ur boet och duckade bort genom lövverket. Baselton såg honom gå.

"George!" ropade Dodgson och riktade fortfarande lådan mot tyrannosaurierna. "Ta det andra ägget!"

Baselton vände sig om och tittade på de vuxna tyrannosaurierna, såg deras upprördhet och ilska, såg deras käkar öppnas och stängas, och han fick en plötslig känsla av att ljud eller inte ljud, dessa djur skulle inte tillåta någon att komma in i

bo igen. King hade haft tur, men Baselton skulle inte ha tur, han kände det på sig, och...

"George! *Nu!*" Baselton sa: "Jag kan inte!"

"Din dumma jävel!" Dodgson höll pistolen högt och började själv klättra ner i boet. Men när han började vred han kroppen - och batterikontakten drogs ut ur lådan.

Ljudet tystnade plötsligt.

I gläntan var det tyst. Baselton stönade.

Tyrannosaurierna skakade på huvudet en sista gång och vrålade.

Baselton såg Dodgson stå helt stilla, hans kropp var frusen. Baselton stod också stilla. På något sätt tvingade han sin kropp att stanna där han var. Han tvingade sina knän att sluta darra. Han höll andan.

Och han väntade.

På andra sidan gläntan började tyrannosaurierna röra sig mot honom. "Vad gör de?" ropade Arby i trailern. Han var så nära monitorn
hans näsa rörde nästan vid skärmen. "Är de galna? De bara står där." Kelly bredvid honom sa ingenting. Hon tittade tyst på skärmen.

"Vill du vara där ute nu, Kel?" sa Arby. "Håll käften", sa Kelly.

"Nej, de är inte galna", sa Malcolm över radion medan han stirrade på instrumentpanelens monitor. Explorer slingrade sig nedför stigen, på väg mot östra delen av ön. Thorne körde. Sarah och Malcolm satt i baksätet.

Sarah sa: "Han borde försöka sätta ihop sin ljudmaskin igen. Tänker de verkligen bara stå där?"

"Ja", sa Malcolm. "Varför?"

"De är felinformerade", säger Malcolm.

Dodgson

Dodgson såg den ledande tyrannosaurien komma mot honom. För att vara så stora djur var de försiktiga. Bara den ena av de två föräldrarna närmade sig dem, och även om den stannade upp för att ryta våldsamt efter några steg verkade den märkligt avvaktande, som om den var förbryllad över att männen stannade där. Eller kanske kunde den inte se dem. Kanske hade han och Baselton försvunnit ur deras synfält.

Den andra föräldern höll sig undan och stannade på andra sidan av boet.
Vickar och duckar med huvudet, upprörd.

Agiterad men inte attackerande.

Vrålen från den annalkande dinosaurien var förstås skrämmande, blodisande. Dodgson vågade inte kasta en blick på Baselton, som stod bara några meter bort. Baselton höll antagligen på att kissa på sig just nu. Bara för att han inte skulle vända och springa, Dodgson

...tänkte. Om han sprang var han en död man. Om han höll sig helt stilla skulle allt bli bra.

Dodgson stod rakt upp och ner och höll den anodiserade lådan i midjehöjd i sin vänstra hand, nära bältesspännet. Med sin högra hand drog han långsamt, mycket långsamt, upp den urkopplade nätsladden. Om en liten stund skulle han känna ändpluggen i sina händer, och sedan skulle han stoppa tillbaka den i lådan.

Samtidigt släppte han aldrig tyrannosaurien ur sikte. Han kände hur marken skakade under hans fötter. Han hörde skriken från spädbarnet som King hade trampat på. Dessa skrik verkade störa föräldrarna, väcka dem.

Det spelar ingen roll. Bara några sekunder till, så skulle han få tillbaka kontakten i kraftaggregatet. Och sen...

Tyrannosaurien var mycket nära nu. Dodgson kände den ruttna lukten från köttätaren. Djuret vrålade och han kände en varm andedräkt. Den stod precis vid Baselton. Dodgson vred lite på huvudet för att se.

Baselton stod helt stilla. Tyrannosaurien kom nära och sänkte sitt stora huvud. Han fnös åt Baselton. Han höjde huvudet igen, som om han var förbryllad.

Han kan verkligen inte se honom, tänkte Dodgson.

Tyrannosaurien brölade, ett våldsamt ljud. På något sätt förblev Baselton orörlig. Tyrannosaurien böjde sig framåt och sänkte sitt enorma huvud igen. Käken öppnades och stängdes. Baselton stirrade rakt fram utan att blinka. Med stora vidgade näsborrar luktade tyrannosaurien på honom, en lång snusande inandning som fick Baseltons byxben att fladdra.

Sedan knuffade tyrannosaurien försiktigt till Baselton med sin nos. Och i det ögonblicket insåg Dodgson att djuret kunde se honom trots allt, och då svängde tyrannosaurien huvudet i sidled, träffade Baselton i sidan och slog honom lätt till marken. Baselton skrek till när tyrannosauriens stora fot kom ner och tryckte fast honom i marken. Baselton höjde armarna och ropade "Din jävel!" just som huvudet kom ner med breda käkar och slöt sig om honom. Rörelsen var mild, nästan känslig, men i nästa ögonblick bröts huvudet upp och slet sönder kroppen, och Dodgson hörde ett skrik och såg något litet och sladdrigt hänga från käkarna och insåg att det var Baseltons arm. Baseltons hand svängde fritt och metallbandet på hans armbandsur glittrade under tyrannosauriens enorma öga.

Baselton skrek, ett oavbrutet odifferentierat ljud, och när Dodgson hörde det började han svettas. Sedan vände han sig om och sprang, tillbaka mot bilen, tillbaka mot säkerheten, tillbaka mot vad som helst.

Han sprang.

Kelly och Arby vände sig bort från monitorn i samma ögonblick. Kelly kände sig sjuk. Hon kunde inte titta på. Men genom radion kunde de fortfarande höra de små skriken från mannen som låg på rygg, medan tyrannosaurien slet honom i stycken.

"Stäng av den", sa Kelly.

En stund senare upphörde ljudet.

Kelly suckade och lät axlarna sjunka. "Tack så mycket", sa hon. "Jag har inte gjort något", sa
Arby.

Hon kastade en blick tillbaka på skärmen och tittade snabbt bort igen. Tyrannosaurien slet i något rött. Hon skakade till.

Det var tyst i husvagnen. Kelly hörde tickandet från de elektroniska räknarna och dunkandet från vattenpumparna under golvet. Utanför hördes det svaga ljudet av vinden som prasslade i det höga gräset. Kelly kände sig plötsligt väldigt ensam, väldigt isolerad på den här ön.

"Arby", sa hon, "vad ska vi göra?" Arby svarade henne inte.

Han sprang till badrummet.

"Jag visste det", sa Malcolm och stirrade på instrumentpanelens skärm. "Jag visste att det skulle hända. De försökte stjäla ägg. Titta nu - tyrannosaurierna ger sig av! Båda två!" Han tryckte på radiosändaren. "Arby. Kelly. Är du där?"

"Vi kan inte prata", sa Kelly.

Explorer fortsatte nerför sluttningen, mot området där tyrannosaurien hade sitt bo. Thorne greppade ratten med ett bistert grepp medan han körde. "Vilken jävla röra."

"Kelly. Lyssnar du? Vi kan inte se vad som händer där nere. Tyrannosaurierna har lämnat boet! Kelly? Vad är det som händer?"

Dodgson sprang mot jeepen. Batteripaketet föll av hans bälte när han sprang, men han brydde sig inte. Längre fram i jeepen såg han King vänta, spänd och blek.

Dodgson satte sig bakom ratten och startade motorn. Tyrannosaurierna vrålade. "Var är Baselton?" frågade King.

"Jag klarade det inte", sa Dodgson. "Vad menar du med det?"

"*Jag menar att han fan inte klarade* det*!*" Dodgson skrek och lade i en växel. Jeepen lyfte och studsade uppför backen. De hörde tyrannosaurierna vråla bakom dem.

King höll i ägget och tittade tillbaka längs vägen. "Vi kanske borde göra oss av med det här", sa han.

"Våga för fan inte!" sa Dodgson.

King vevade ner fönstret. "Han kanske bara vill ha tillbaka ägget."

"Nej", sa Dodgson. "Nej!" Han sträckte sig över passagerarsätet och kämpade med King medan han körde. Stigen var smal med djupa hjulspår. Jeepen krängde framåt.

Plötsligt bröt sig en av tyrannosaurierna ut ur träden på vägen framför. Djuret stod där och morrade och blockerade vägen.

"Herregud", sa Dodgson och tvärbromsade. Bilen gled illamående i det leriga spåret och stannade.

Tyrannosaurien klampade mot dem och vrålade. "Vänd dig om!" King skrek. "Vänd om!"

Men Dodgson vände inte om. Han lade i backen och började backa nerför stigen. Han körde fort och vägen var smal.

"Du är galen!" sa King. "Du kommer att döda oss!"

Dodgson svängde armen och slog King med handen. "Håll käften för fan!" skrek han. Det krävdes all hans uppmärksamhet för att manövrera bilen tillbaka längs den slingrande stigen. Även om han körde så fort han kunde var han säker på att tyrannosaurien skulle vara snabbare. Det skulle inte fungera. De var i en jävla Jeep med en jävla tygtopp, och de skulle bli dödade och...

"Nej!" King skrek.

Bakom dem såg Dodgson den andra tyrannosaurien, som rusade upp på vägen mot dem. Han tittade framåt och såg den första tyrannosaurien komma mot dem. De var fångade i en fälla.

Han vred på ratten i panik och bilen körde av vägen och kraschade baklänges in i tät undervegetation och omgivande träd, och han kände en skakande stöt. Sedan sjönk bilens bakre del illamående och han insåg att bakhjulen hängde över kanten av en kulle. Han körde frenetiskt på motorn, men hjulen bara snurrade runt i luften. Det var hopplöst. Och långsamt sjönk bilen bakåt, djupare in i ett lövverk så tätt att han inte kunde se igenom det. Men de var över kanten. Bredvid honom snyftade King. Han hörde tyrannosaurierna vråla, mycket nära nu.

Dodgson slängde upp bildörren och hoppade ut i rymden. Han störtade genom lövverket, föll, slog i en trädstam och tumlade ner för en brant djungelbacke. Någonstans på vägen kände han en skarp smärta i pannan och såg stjärnor för ett kort ögonblick innan svärtan omslöt honom och han förlorade medvetandet.

Beslut

De satt i Explorer, på toppen av åsen med utsikt över den djungeltäckta östra dalen. Fönstren var nedvevade. De lyssnade på tyrannosauriernas vrål, när de enorma djuren störtade fram genom undervegetationen.

"De lämnade boet båda två", sa Thorne.

"Ja, de måste ha tagit nåt. De där killarna måste ha tagit något." Malcolm suckade. De var tysta en stund
och lyssnade.

De hörde ett mjukt surrande och sedan körde Eddie upp bredvid dem på motorcykeln. "Jag tänkte att du kanske behövde hjälp. Tänker du gå ner?"

Malcolm skakade på huvudet. "Nej, absolut inte. Det är för farligt - vi vet inte var de är."

Sarah Harding sa: "Varför stod Dodgson bara där så där? Det är inte så man ska bete sig när man är i närheten av rovdjur. Om du blir fångad runt lejon, gör du mycket ljud, viftar med händerna, kastar saker på dem. Försöker skrämma bort dem. Man står inte bara där."

"Han har nog läst fel forskningsrapport", sa Malcolm och skakade på huvudet. "Det har funnits en teori om att tyrannosaurier bara kan se rörelser. En kille vid namn Roxton gjorde avgjutningar av rexhjärnor och drog slutsatsen att tyrannosaurier hade en grodhjärna."

Radion klickade. Levine sa: "Roxton är en idiot. Han kan inte tillräckligt med anatomi för att ha sex med sin fru. Hans uppsats var ett skämt."

"Vilket papper?" sa Thorne.

Radion klickade igen. "Roxton", sa Levine, "trodde att tyrannosaurier hade ett visuellt system som en amfibie: som en groda. En groda ser rörelse men inte stillhet. Men det är helt omöjligt att ett rovdjur som en tyrannosaurie skulle ha ett visuellt system som fungerade på det sättet. Helt omöjligt. Eftersom det vanligaste försvaret hos bytesdjur är att frysa. En hjort eller något liknande, den känner av fara och fryser. Ett rovdjur måste kunna se dem i alla fall. Och självklart kunde en tyrannosaurie det."

På radion fnös Levine av avsky. "Det är precis som den andra idiotiska teorin som Grant lade fram för några år sedan, att en tyrannosaurie skulle kunna förväxlas av ett kraftigt regnoväder eftersom den inte var anpassad till fuktiga klimat. Det är lika absurt. Kritaperioden var inte särskilt torr. Och i vilket fall som helst är tyrannosaurier nordamerikanska djur - de har bara hittats i USA eller Kanada. *Tyrannosaurus rex* levde på stranden av det stora innanhavet, öster om Klippiga bergen. Det finns många åskväder på bergssluttningar. Jag är ganska säker på att tyrannosaurierna såg mycket regn och att de utvecklades för att hantera det."

"Så finns det någon anledning till att en tyrannosaurie inte skulle kunna attackera någon?" sa Malcolm.

"Ja, det är klart. Den mest uppenbara", sa Levine. "Vilket är?"

"Om den inte var hungrig. Om den bara hade ätit ett annat djur. Något större än en get skulle ta hand om dess hunger i timmar framöver. Nej, nej, nej, nej. Tyrannosaurien ser bra, oavsett om den rör sig eller är stilla."

De lyssnade på dånet som kom från dalen nedanför. De såg dunkande i buskarna, ungefär en halvmil bort, norrut. Mer brölande. De två rexarna tycktes svara varandra.

Sarah Harding sa: "Vad bär vi på?" Thorne sa: "Tre Lindstradts. Fullt lastade."

"Okej," sa hon. "Då kör vi."

Det knastrade i radion. "Jag är inte där", sa Levine över radion. "Men jag skulle verkligen rekommendera att vänta."

"Åt helvete med att vänta", sa Malcolm. "Sarah har rätt. Låt oss gå ner och se hur illa det är."

"Din begravning", sa Levine.

Arby kom tillbaka till monitorn och torkade sig om hakan. Han såg fortfarande lite grön ut. "Vad gör de nu?"

"Dr Malcolm och de andra är på väg till boet." "Skämtar du?" sa han, förskräckt.

"Oroa dig inte", sa Kelly. "Sarah kan hantera det." "Det hoppas jag", sa Arby.

Boet

Strax bortom gläntan parkerade de Explorer. Eddie körde upp på motorcykeln och lutade den mot en trädstam och väntade medan de andra klättrade ur Explorer.

Sarah Harding kände den välbekanta sura lukten av ruttnande kött och exkrementer som alltid utmärkte en boplats för köttätare. I eftermiddagsvärmen var den svagt illamåendeframkallande. Flugor surrade i den stilla luften. Harding tog ett av gevären och slängde det över axeln. Hon tittade på de tre männen. De stod alla alldeles stilla, spända, utan att röra sig. Malcolms ansikte var blekt, särskilt runt läpparna. Det påminde henne om den gången Coffmann, hennes gamle professor, hade besökt henne i Afrika. Coffmann var en av de där hårt drickande Hemingway-typerna, med massor av affärer hemma, och

Han berättade om sina äventyr med orangerna på Sumatra och lemurerna på Madagaskar. Så hon tog honom med sig till en dödsplats på savannen. Och han svimmade omedelbart. Han vägde över 200 kilo, och hon fick släpa ut honom i kragen medan lejonen cirklade runt och morrade åt henne. Det hade varit en bra lektion för henne.

Nu lutade hon sig nära de tre männen och viskade: "Om ni har några betänkligheter om det här, gå inte. Vänta bara här. Jag vill inte oroa mig för er. Jag kan göra det här själv." Hon började gå.

"Är du säker..."

"Ja. Håll tyst nu." Hon rörde sig direkt mot gläntan. Malcolm och de andra skyndade sig för att hinna ikapp henne. Hon sköt undan palmbladen och klev ut i det fria. Tyrannosaurierna var borta och lerkonen var öde. Borta till höger såg hon en sko, med en bit sönderrivet kött som stack ut ovanför den trasiga strumpan. Det var allt som fanns kvar av Baselton.

Inifrån boet hörde hon ett klagande, högt skrik. Harding klättrade upp på lerbanken och Malcolm kämpade för att följa efter. Hon såg två tyrannosaurieungar som låg där och jamade. I närheten låg tre stora ägg. De såg tunga fotspår runt omkring, i leran.

"De tog ett av äggen", sa Malcolm. "Jäklar."

"Du ville inte att något skulle störa ditt lilla ekosystem?" Malcolm log snett. "Ja, jag hoppades det."

"Synd", sa hon och rörde sig snabbt runt kanten av gropen. Hon böjde sig fram och tittade på tyrannosaurieungarna. En av bebisarna låg och kröp, med den duniga halsen inåt kroppen. Men den andra betedde sig helt annorlunda. Den rörde sig inte när de närmade sig, utan låg kvar utsträckt på sidan, andades ytligt och hade glasartade ögon.

"Den här har blivit skadad", sa hon.

Levine stod i den höga gömman. Han tryckte headsetet mot örat och talade i mikrofonen nära kinden. "Jag behöver en beskrivning", sa han.

Thorne sa: "De är två stycken, ungefär en meter långa och väger kanske tio kilo. Ungefär lika stora som små kasuarfåglar. Stora ögon. Korta nosar. Ljusbrun färg. Och de har en ring av dun runt halsen."

"Kan de stå upp?"

"Om de kan, så inte särskilt bra. De hoppar liksom runt. De gnisslar mycket."

"Då är de spädbarn", sa Levine och nickade. "Förmodligen bara några dagar gamla. Aldrig varit utanför boet. Jag skulle vara mycket försiktig." "Hur kommer det sig?"

"Med så unga ungar", sa Levine, "kommer föräldrarna inte att lämna dem länge till." Harding närmade sig det skadade spädbarnet. Barnet försökte krypa mot henne, men släpade sin kropp på ett otympligt sätt. Ett ben var böjt i en konstig vinkel. "I tror att vänster ben är skadat."

Eddie kom närmare och ställde sig bredvid henne för att se. "Är den trasig?" "Ja, förmodligen, men..."

"Hallå!" sa Eddie. Bebisen kastade sig fram och klämde fast sina käkar runt vristen på hans känga. Han drog undan foten och släpade med sig bebisen, som höll ett fast grepp. "Hallå! Släpp!"

Eddie lyfte upp benet och skakade det fram och tillbaka, men barnet vägrade släppa taget. Han drog en stund till, sedan slutade han. Nu låg bebisen bara där på marken och andades ytligt, med käkarna fortfarande låsta runt Eddies stövel. "Jösses", sa Eddie.

"Aggressiv liten kille, eller hur", sa Sarah. "Redan från födseln..."

Eddie tittade ner på de små, rakbladsvassa käftarna. De hade inte trängt igenom lädret. Barnet höll sig stadigt fast. Med kolven på sitt gevär petade han på barnets huvud ett par gånger. Det hade ingen effekt alls. Barnet låg på marken och andades ytligt. Dess stora ögon blinkade långsamt när de stirrade upp på Eddie, men det släppte inte sitt grepp.

De hörde föräldrarnas avlägsna vrål, någonstans norrut. "Nu sticker vi härifrån", sa Malcolm. "Vi har sett vad vi kom hit för att se. Vi måste ta reda på vart Dodgson tog vägen."

Thorne sa: "Jag tror att jag såg ett spår längs stigen. De kan ha gått av där." "Det är bäst att vi tar en titt."

De började alla gå tillbaka till bilen.

"Vänta lite", sa Eddie och tittade ner på sin fot. "Vad ska jag göra med bebisen?"

"Skjut den", sa Malcolm över axeln. "Du menar döda den?"

Sarah sa: "Den har ett brutet ben, Eddie, den kommer att dö ändå." "Ja, men..."

Thorne ringde: "Vi går tillbaka upp på stigen, Eddie, och om vi inte hittar Dodgson tar vi ridge road mot laboratoriet. Sedan ner till trailern igen."

"Okej, Doc. Jag är precis bakom dig." Eddie lyfte sitt gevär och vred det i händerna. "Gör det nu", sa Sarah och klättrade in i Explorer. "För du vill inte
vara här när mamma och pappa kommer tillbaka."

Gambler's Ruin

Malcolm körde upp längs stigen och stirrade på instrumentpanelens monitor medan bilden växlade från en kameravy till en annan. Han letade efter Dodgson och resten av hans sällskap.

Över radion sa Levine: "Hur illa var det?"

"De tog ett ägg", sa Malcolm. "Och vi var tvungna att skjuta en av ungarna." "Så, en förlust på två. Av en total kläckande kull på vad, sex?"

"Det stämmer."

"Ärligt talat skulle jag säga att det är en mindre sak", säger Levine. "Så länge man hindrar dessa människor från att göra något mer."

"Vi letar efter dem nu", sa Malcolm dystert.

Harding sa: "Det var tvunget att hända, Ian. Du vet att du inte kan förvänta dig att observera djuren utan att förändra något. Det är en vetenskaplig omöjlighet."

"Självklart är det det", sa Malcolm. "Det är den största enskilda vetenskapliga upptäckten under nittonhundratalet. Man kan inte studera något utan att förändra det."

Sedan Galileo hade forskare antagit uppfattningen att de var objektiva observatörer av den naturliga världen. Det var underförstått i varje aspekt av deras beteende, till och med hur de skrev vetenskapliga artiklar och sa saker som "Det observerades ..." Som om ingen hade observerat det. I trehundra år var denna opersonliga kvalitet vetenskapens kännetecken. Vetenskapen var objektiv och observatören hade inget inflytande på de resultat som han eller hon beskrev.

Denna objektivitet skilde vetenskapen från humaniora och religion - områden där observatörens synvinkel var en integrerad del, där observatören var oupplösligt sammankopplad med de observerade resultaten.

Men under nittonhundratalet hade den skillnaden försvunnit. Den vetenskapliga objektiviteten var borta, till och med på de mest grundläggande nivåerna. Fysikerna visste nu att man inte ens kunde mäta en enda subatomär partikel utan att påverka den totalt. Om man stack in sina instrument för att mäta en partikels position ändrade man dess hastighet. Om man mäter dess hastighet ändrar man dess position. Denna grundläggande sanning blev Heisenbergs osäkerhetsprincip: att vad man än studerar så förändras man också. Till slut stod det klart att alla vetenskapsmän var deltagare i ett deltagande universum som inte tillät någon att vara enbart observatör.

"Jag vet att objektivitet är omöjligt", sa Malcolm otåligt. "Jag är inte orolig för det."

"Vad är det då som oroar dig?"

"Jag är bekymrad över Gambler's Ruin", sa Malcolm och stirrade på skärmen. Gambler's Ruin var ett ökänt och omdiskuterat statistiskt fenomen som hade stora konsekvenser både för evolutionen och för vardagslivet. "Låt oss säga att du är en gambler", sa han. "Och du spelar ett myntkastspel. Varje gång myntet blir krona, vinner du en dollar. Varje gång det blir klave förlorar du en dollar." "Okej..."

"Vad händer över tid?"

Harding ryckte på axlarna. "Chansen att få antingen krona eller klave är lika stor. Så kanske vinner du, kanske förlorar du. Men i slutändan kommer du att komma ut på noll."

"Tyvärr gör du inte det", sa Malcolm. "Om du spelar tillräckligt länge kommer du alltid att förlora - spelaren är alltid ruinerad. Det är därför kasinon finns kvar i branschen. Men frågan är vad som händer över tid? Vad händer under perioden innan spelaren slutligen blir ruinerad?"

"Okej", sa hon. "Vad händer då?"

"Om man kartlägger spelarens förmögenhet över tid ser man att spelaren vinner under en period eller förlorar under en period. Med andra ord går allt i världen i vågor. Det är ett verkligt fenomen och man ser det överallt: i vädret, i flodöversvämningar, i baseboll, i hjärtrytmer, på aktiemarknaden. När saker och ting går dåligt tenderar de att förbli dåliga. Som det gamla folkliga talesättet att dåliga saker kommer tre och tre. Komplexitetsteorin säger oss att folkvisdomen stämmer. Dåliga saker samlas i kluster. Saker och ting går åt helvete tillsammans. Det är den verkliga världen."

"Så vad är det du säger? Att allt går åt helvete nu?"

"Det kan de vara, tack vare Dodgson", sa Malcolm och rynkade pannan mot monitorn. "Vad hände med de där jävlarna, förresten?"

Kung

Det var ett surrande, som ljudet av ett avlägset bi. Howard King var svagt medveten om det, medan han långsamt kom tillbaka till medvetandet. Han öppnade ögonen och såg vindrutan på en bil och trädgrenar bortom den.

Surrandet blev högre.

King visste inte var han var. Han mindes inte hur han kommit hit, vad som hade hänt. Han kände smärta i axlarna och i höfterna. Hans panna dunkade. Han försökte minnas, men smärtan distraherade honom, hindrade honom från att tänka klart. Det sista han mindes var tyrannosaurien framför honom på vägen. Det var det sista. Sen hade Dodgson tittat bakåt och...

King vred på huvudet och skrek till när en plötslig, skarp smärta löpte längs hans nacke till hans skalle. Smärtan fick honom att kippa efter andan, tog andan ur honom. Han slöt ögonen och våndades. Sedan öppnade han dem långsamt igen.

Dodgson var inte i bilen. Förardörren stod vidöppen och en skugga föll över dörrpanelen. Nycklarna satt kvar i tändningslåset.

Dodgson var borta.

Det fanns en strimma blod på rattens ovansida. Den svarta lådan låg på golvet vid växelspaken. Den öppna förardörren knarrade lite, rörde sig lite.

I fjärran hörde King surrandet igen, som ett gigantiskt bi. Det var ett mekaniskt ljud, insåg han nu. Något mekaniskt.

Det fick honom att tänka på båten. Hur länge skulle båten vänta vid floden? Vad var klockan egentligen? Han tittade på sin klocka. Glaset var krossat och visarna stod fast på 1:54.

Han hörde surrandet igen. Det kom närmare.

Med en kraftansträngning knuffade King sig bort från sätet och fram till instrumentbrädan. Strimmor av elektrisk smärta sköt upp längs hans ryggrad, men avtog snabbt. Han tog ett djupt andetag.

Jag är okej, tänkte han. Jag är i alla fall kvar här.

King tittade på den öppna förardörren, i solljuset. Solen stod fortfarande högt. Det måste fortfarande vara någon gång på eftermiddagen. När skulle båten gå? Klockan fyra? Klockan fem? Han kunde inte minnas mer. Men han var säker på att de spanska fiskarna inte skulle stanna kvar när det började bli mörkt. De skulle lämna ön.

Och Howard King ville vara på båten när de gjorde det. Det var det enda han ville i hela världen. Med en vinkning reste han sig upp och gled smärtsamt över till förarsätet. Han satte sig tillrätta, tog ett djupt andetag och lutade sig sedan fram och tittade ut genom den öppna dörren.

Bilen hängde över en tom yta med stöd av träd. Han såg en brant djungelsluttning som föll bort under honom. Det var mörkt under trädkronorna. Han kände sig yr bara av att titta ner. Marken måste vara sex eller sju meter under honom. Han såg spridda gröna ormbunkar och några mörka stenblock. Han vred på kroppen för att titta mer.

Och sen såg han honom.

Dodgson låg på rygg, med huvudet nedåt, på sluttningen av kullen. Hans kropp var skrynklig, armar och ben utslängda i obekväma ställningar. Han rörde sig inte. King kunde inte se honom särskilt bra i det täta lövverket på sluttningen, men Dodgson såg död ut.

Surrandet var plötsligt mycket högt och ökade snabbt, och King tittade framåt och såg, genom lövverket som blockerade vindrutan, en bil som körde förbi, inte tio meter bort. En bil!

Och sedan var bilen borta. Av ljudet att döma, tänkte han, var det en elbil. Så det måste vara Malcolm.

Howard King blev på något sätt uppmuntrad av tanken på att det fanns andra människor på den här ön. Han kände ny styrka, trots smärtan i kroppen. Han sträckte sig fram och vred om nyckeln i tändningslåset. Motorn mullrade till.

Han lade i växeln och trampade försiktigt på gaspedalen.

Bakhjulen snurrade. Han kopplade in framhjulsdriften. Genast mullrade Jeepen fram och krängde genom grenverket. Ett ögonblick senare var han ute på vägen.

Han kom ihåg den här vägen nu. Till höger ledde den ner till tyrannosaurusboet. Malcolms bil hade kört till vänster.

King svängde vänster och gick uppför vägen. Han försökte komma ihåg hur han skulle ta sig tillbaka till floden, tillbaka till båten. Han mindes vagt att det fanns en Y-förgrening i vägen på toppen av kullen. Han skulle ta den gaffeln, bestämde han sig för, köra nerför kullen och ta sig bort från den här ön.

Det var hans enda mål.

Att komma bort från den här ön, innan det var för sent.

Dåliga nyheter

Explorer kom upp på toppen av kullen och Thorne körde in på ridge road. Vägen svängde fram och tillbaka och skar in i klippans bergvägg. På många ställen var stupet brant, men de hade utsikt över hela ön. Så småningom kom de till en plats där de kunde se ut över dalen. De kunde se det höga gömstället till vänster och närmare, gläntan med de två husvagnarna. Till höger låg laboratoriekomplexet och bortom det arbetarkomplexet.

"Jag ser inte Dodgson någonstans", sa Malcolm olyckligt. "Vart kan han ha tagit vägen?"

Thorne tryckte på radioknappen. "Arby?" "Ja, Doc."

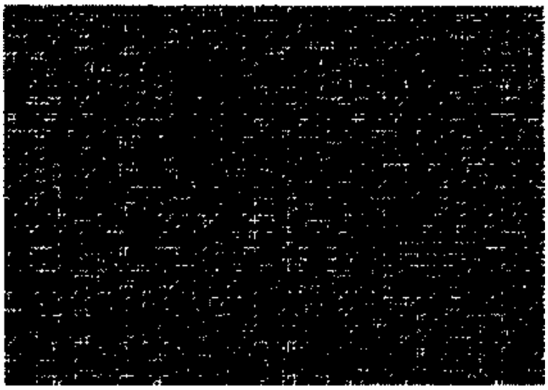
"Ser du dem?"

"Nej, men..." Han tvekade. "Vadå?"

"Vill du inte komma tillbaka hit nu? Det är ganska fantastiskt." "Vad är det?" sa Thorne.

"Eddie", sa Arby. "Han kom precis tillbaka. Och han tog med sig barnet." Malcolm lutade sig framåt. "Han gjorde *vad?*"

FEMTE KONFIGURATIONEN

"*På gränsen till kaos inträffar oväntade händelser. Risken för överlevnad är allvarlig.*"
-IAN MALCOLM

Bebis

I trailern var de samlade runt bordet där Tyrannosaurus rex-ungen nu låg medvetslös på en rostfri stålpanna, med sina stora ögon slutna och med nosen tryckt in i en syrgasmasks oval av genomskinlig plast. Masken passade nästan till babyns trubbiga nos. Syrgasen väste mjukt.

"Jag kunde inte bara lämna honom", sa Eddie. "Och jag tänkte att vi kan fixa hans ben..." "Men Eddie", sa Malcolm och skakade på huvudet.

"Så jag sköt honom full med morfin från första hjälpen-lådan och tog med honom tillbaka. Ser du? Syrgasmasken passar honom nästan."

"Eddie", sa Malcolm, "det här var fel sak att göra." "Varför? Han är okej. Vi bara fixar honom och tar tillbaka honom." "Men du stör systemet", sa Malcolm.

Radion klickade. "Det här är extremt oklokt", sa Levine över radion. "Extremt."

"Tack, Richard", sa Thorne.

"Jag är helt emot att ta med mig något djur tillbaka till släpvagnen."

"Det är för sent att oroa sig för det nu", sa Sarah Harding. Hon hade gått fram bredvid bebisen och börjat sätta fast hjärtkablar på djurets bröstkorg; de hörde hjärtslagen. Det var mycket snabbt, över hundrafemtio slag i minuten. "Hur mycket morfin gav du honom?"

"Jösses", sa Eddie. "Jag bara... du vet. Hela sprutan." "Vad är det där? Tio cc?"

"Jag tror det. Kanske tjugo."
Malcolm tittade på Harding. "Hur lång tid tar det innan det försvinner?"
"Jag har ingen aning", säger hon. "Jag har sövt lejon och schakaler i fält när jag har märkt dem. För dessa djur finns det en grov korrelation mellan dos och kroppsvikt. Men med unga djur är det oförutsägbart. Kanske några minuter, kanske några timmar. Och jag vet inget om tyrannosaurieungar. Det är en funktion av ämnesomsättningen, och den här verkar vara snabb, som en fågel. Hjärtat pumpar väldigt fort. Allt jag kan säga är, låt oss få ut honom härifrån så fort som möjligt." Harding plockade upp den lilla ultraljudsgivaren och höll den mot barnets ben. Hon tittade över axeln på monitorn. Kelly och Arby blockerade sikten. "Snälla, ge oss lite utrymme här", sa hon och de flyttade på sig. "Vi vill inte har mycket tid. Snälla."

När de rörde sig bort såg Sarah de grönvita konturerna av benet och dess ben. Förvånansvärt likt en stor fågel, tänkte hon. En gam eller en stork. Hon flyttade transducern. "Okej ... där är mellanfotsbenen ... och där är tibia och fibula, de två benen i underbenet ..."

Arby frågade: "Varför har benen så olika nyanser?" Benen hade några täta vita partier inom ljusare gröna konturer.

"För att det är ett spädbarn", sa Harding. "Hans ben består fortfarande mest av brosk, med väldigt lite förkalkat ben. Jag skulle gissa att den här bebisen förmodligen inte kan gå än - åtminstone inte särskilt bra. Så där, ja. Titta på knäskålen ... Du kan se blodtillförseln till ledkapseln ..."

"Hur kommer det sig att du kan all den här anatomin?" sa Kelly.

"Det måste jag göra. Jag ägnar mycket tid åt att gå igenom rovdjurens spillning", säger hon. "Jag undersöker benbitar som har lämnats kvar och räknar ut vilka djur som har ätits. För att kunna göra det måste man kunna jämförande anatomi mycket väl." Hon förde transducern längs barnets ben. "Och min far var veterinär."

Malcolm tittade upp skarpt. "Din far var veterinär?"

"Ja. På San Diego Zoo. Han var fågelspecialist. Men jag ser inte... Kan du förstora det här?"

Arby tryckte på en strömbrytare. Bilden fördubblades i storlek. "Ah. Okej. Okej,
okej, okej. Där är den. Ser du den?" "Nej."

"Det är mitt i fibulan. Ser du den? En tunn svart linje. Det är en fraktur, precis ovanför epifysen."

"Den lilla svarta linjen där?" sa Arby.

"Den lilla svarta linjen innebär döden för det här barnet", säger Sarah. "Vadbenet kommer inte att läka rakt, så fotleden kan inte svänga när han står på bakbenen. Barnet kommer inte att kunna springa, och förmodligen inte ens gå. Den blir förlamad och ett rovdjur kommer att plocka bort den innan den blir mer än några veckor gammal."

Eddie sa: "Men vi kan ställa in det."

"Okej", sa Sarah. "Vad tänkte du använda som gips?"

"Diesteras", sa Eddie. "Jag tog med ett kilo av det, i 100 cc tuber. Jag packade massor, för lim. Det är polymerharts, det stelnar hårt som stål."

"Bra", sa Harding, "det kommer att döda honom också." "Gör det?"

"Han *växer,* Eddie. Om några veckor kommer han att vara mycket större. Vi behöver något som är styvt, men biologiskt nedbrytbart", säger hon. "Något som försvinner eller går sönder om tre till fem veckor, när hans ben har läkt. Vad har du för förslag?"

Eddie rynkade pannan. "Jag vet inte."

"Vi har inte mycket tid på oss", sa Harding.

Eddie sa: "Doc? Det här är som en av dina berömda testfrågor. Hur man gör en avgjutning av en dinosaurie med bara Q-tips och superlim."

"Jag vet", sa Thorne. Ironin i situationen gick inte förlorad för honom. Han hade gett problem som dessa till sina ingenjörsstudenter i tre decennier. Nu stod han själv inför ett.

Eddie sa: "Vi kanske kan bryta ner hartset och blanda det med något som bordssocker."

Thorne skakade på huvudet. "Hydroxigrupperna i sackarosen kommer att göra hartset sprött. Det härdar okej, men det splittras som glas så fort djuret rör sig."

"Vad händer om vi blandar det med tyg som har blötlagts i socker?" "Du menar för att få bakterier
att bryta ner tyget?"

"Ja."

"Och sen går gipset sönder?" "Ja."

Thorne ryckte på axlarna. "Det kan fungera", sa han. "Men utan tester kan vi inte veta hur länge gipset kommer att hålla. Det kan vara några dagar eller några månader."

"Det är för lång tid", sa Sarah. "Det här djuret växer snabbt. Om tillväxten begränsas kommer det att bli förlamat av gipset."

"Vad vi behöver", sa Eddie, "är ett organiskt harts som bildar ett förmultnande bindemedel. Som ett tuggummi av något slag."

"Tuggummi?" sa Arby. "För jag har massor av..."

"Nej, jag tänkte på en annan typ av tuggummi. Kemiskt sett är diesterashartset..."

"Vi kommer aldrig att kunna lösa det kemiskt", säger Thorne. "Vi har inte tillgång till det." "Vad kan vi annars göra?
Det finns inget annat val än att..."

"Tänk om man gör något som är olika i olika riktningar?" sa Arby. "Starkt på ett sätt och svagt på ett annat?"

"Det kan du inte", sa Eddie. "Det är ett homogent harts. Det är samma sak, kladdigt lim som blir stenhårt när det torkar, och..."

"Nej, vänta lite", sa Thorne och vände sig till pojken. "Vad menar du, Arby?"

"Jo", sa Arby, "Sarah sa att benet växer. Det betyder att det kommer att bli längre, vilket inte spelar någon roll för gipset, och bredare, vilket gör det, eftersom det kommer att börja klämma på benet. Men om du gjorde det svagt i diametern..."

"Han har rätt", sa Thorne. "Vi kan lösa det strukturellt." "Hur då?" sa Eddie.

"Bygg bara in en split-line. Kanske använda aluminiumfolie. Vi har lite för matlagning."

"Det skulle vara alldeles för svagt", sa Eddie.

"Inte om vi täcker det med ett lager harts." Thorne vände sig till Sarah. "Vad vi kan göra är att tillverka en gjutning som är mycket stark för vertikala påfrestningar, men svag för sidospänningar. Det är ett enkelt ingenjörsproblem. Barnet kan gå runt på sin manschett,

och allt är bra, så länge spänningarna är vertikala. Men när benet växer kommer det att öppna upp sprickan och manschetten faller bort."

"Ja", sa Arby och nickade.

"Är det svårt att göra?", frågade hon.

"Nej. Det borde vara ganska lätt. Du bygger bara en manschett av aluminiumfolie och täcker den med harts."

Eddie sa: "Och vad håller ihop manschetten medan du täcker den?" "Vad sägs om tuggummi?" sa Arby.

"Du fick det", sa Thorne och log.

I det ögonblicket rörde sig rexungen och benen ryckte till. Den lyfte på huvudet, syrgasmasken föll av, och gav ifrån sig ett lågt, svagt gnissel.

"Snabbt", sa Sarah och tog tag i huvudet. "Mer morfin." Malcolm hade en spruta redo. Han stack in den i djurets hals. "Bara fem cc nu", sa Sarah.

"Vad är det för fel med mer? Hålla honom ute längre?"

"Han är i chock efter skadan, Ian. Du kan döda honom med för mycket morfin. Han får andningsstillestånd. Hans binjurar är förmodligen också stressade."

"Om han ens har binjurar", sa Malcolm. "Har en Tyrannosaurus rex hormoner överhuvudtaget? Sanningen är att vi inte vet någonting om de här djuren."

Radion klickade och Levine sa: "Tala för dig själv, Ian. I själva verket misstänker jag att vi kommer att upptäcka att dinosaurier har hormoner. Det finns övertygande skäl att tro att de har det. När ni nu ändå har gjort er det missriktade besväret att ta barnet, så kanske ni kan ta några blodprover. Under tiden, Doc, kan du svara i telefonen?"

Malcolm suckade. "Den där killen", sa han, "börjar gå mig på nerverna."

Thorne rörde sig nedför vagnen till kommunikationsmodulen nära fronten. Levines begäran var märklig; det fanns ett perfekt fungerande system med mikrofoner i hela släpet. Men det visste Levine, han hade själv konstruerat systemet.

Thorne lyfte luren. "Ja?"

"Doc", sa Levine, "jag ska gå rakt på sak. Att ta med barnet till husvagnen var ett misstag. Det är att be om problem."

"Vad för slags problem?"

"Vi vet inte, det är poängen. Och jag vill inte oroa någon. Men varför tar du inte med barnen ut till det höga gömslet ett tag? Och du och Eddie kan väl också följa med?"

"Du säger åt mig att sticka härifrån. Tycker du verkligen att det är nödvändigt?" "Med ett ord", sa Levine, "ja. Det gör jag."

När morfinet injicerades i barnet gav han ifrån sig en suckande andhämtning och föll ihop på stålpannan. Sarah justerade syrgasmasken runt hans ansikte. Hon tittade tillbaka på monitorn för att kontrollera hjärtfrekvensen, men återigen blockerade Arby och Kelly hennes blick. "Barn, snälla."

Thorne gick fram och klappade händerna. "Okej, ungar! Utflykt! Nu sätter vi igång."

Arby sa: "Nu? Men vi vill titta på barnet..."

"Nej, nej", sa Thorne. "Dr Malcolm och dr Harding behöver utrymme för att arbeta. Det här är rätt tid för en utflykt till det höga gömslet. Vi kan titta på dinosaurierna resten av eftermiddagen."

"Men Doc..."

"Säg inte emot. Vi är bara i vägen här, och vi ska gå", sa Thorne. "Eddie, du kommer också. Låt de här två turturduvorna göra sitt jobb."

Efter några ögonblick gick de. Trailerdörren slogs igen bakom dem. Sarah Harding hörde det mjuka surrandet från Explorer när den körde iväg. Hon böjde sig över barnet och justerade syrgasmasken och sa: "Turturduvor?"

Malcolm ryckte på axlarna. "Levine..."

"Var det här Levines idé? Att rensa ut alla?" "Förmodligen."

"Vet han något som vi inte vet?"

Malcolm skrattade. "Jag är säker på att han tror att han gör det."

"Då sätter vi igång med avgjutningen", sa hon. "Jag vill få det gjort snabbt och kunna ta hem den här bebisen igen."

Det höga gömslet

Solen hade försvunnit bakom lågt hängande moln när de kom fram till det höga gömslet. Hela dalen badade i ett mjukt rödaktigt sken när Eddie parkerade Explorer under aluminiumställningen och de alla klättrade upp till det lilla skyddet ovanför. Levine var där med en kikare för ögonen. Han verkade inte glad över att se dem. "Sluta röra på dig så mycket", sa han irriterat.

Från vindskyddet hade de en magnifik utsikt över dalen. Någonstans i norr mullrade åskan. Luften var sval och kändes elektrisk.

"Kommer det att bli storm?" frågade Kelly. "Det ser ut så", sa Thorne.

Arby kastade en tvivlande blick på skyddsrummets plåttak. "Hur länge ska vi stanna här ute?"

"För ett tag", sa Thorne. "Det här är vår enda dag här. Helikoptrarna tar oss härifrån i morgon bitti. Jag tyckte att ni barn förtjänade en chans att se dinosaurierna på fältet en gång till."

Arby kisade mot honom. "Vad är det verkliga skälet?" "Jag vet", sa Kelly med en
världsvan ton.

"Jaså? Vadå?"

"Dr Malcolm vill vara ensam med Sarah, dummer." "Varför?"

"De är gamla vänner", sa Kelly. "Och? Vi skulle bara titta på."

"Nej", sa Kelly. "Jag menar, de är ju *gamla vänner.*"

"Jag vet vad du pratar om", sa Arby. "Jag är inte dum, vet du." "Lägg av", sa Levine och stirrade genom kikaren. "Du missar
intressanta saker." "Vad är det där?"

"De där triceratopsarna, nere vid floden. Det är något som stör dem."

Triceratopsflocken hade druckit fridfullt från floden, men nu började de föra oväsen. För att vara så stora djur var deras läten orimligt höga: de lät mer som gläfsande hundar.

Arby vände sig om för att titta. "Det är något bland träden", sa han, "på andra sidan floden." Det fanns en antydan till mörk rörelse under träden.

Triceratopsflocken ändrade sig och började backa mot varandra tills de bildade en slags rosett, med de böjda hornen vända utåt, mot det osynliga hotet. Den ensamma bebisen stod i mitten och skrek av rädsla. Ett av djuren, antagligen dess mor, vände sig om och kelade med den. Efteråt var barnet tyst.

"Jag ser dem", sa Kelly och stirrade upp i träden. "Det är rovfåglar. Där borta."

Triceratopsflocken mötte rovfåglarna och de vuxna djuren skällde medan de svängde sina vassa horn upp och ner. De skapade ett slags barriär av rörliga spikar. Det fanns en omisskännlig känsla av samordning, av gruppförsvar mot rovdjur.

Levine log glatt. "Det har aldrig funnits några bevis för det här", sa han plötsligt glatt. "Faktum är att de flesta paleontologer inte tror att det händer."

"Tror du inte på vad som händer?" sa Arby.

"Den här typen av defensivt gruppbeteende. Speciellt med trikes - de ser lite ut som noshörningar, så de har antagits vara ensamma, som noshörningar. Men nu ska vi se... Ja."

Under träden hoppade en ensam velociraptor fram. Den rörde sig snabbt på sina bakben och balanserade med en stel svans.

Triceratopsflocken skällde högljutt när rovfågeln dök upp. De andra rovfåglarna höll sig gömda under träden. Den ensamma velociraptorn som var fullt synlig rörde sig i en långsam halvcirkel runt flocken och gick ut i vattnet på andra sidan. Den korsade, simmade lätt och kom ut på andra stranden. Den befann sig nu cirka femtio meter uppströms från den skällande triceratopsflocken, som rullade runt för att visa upp en enad front. All deras uppmärksamhet var riktad mot den ensamma velociraptorn.

Långsamt började andra rovfåglar smyga fram ur sina gömställen. De rörde sig lågt, med kropparna dolda i det höga gräset.

"Jösses", sa Arby. "De jagar."

"I en packning", sa Levine och nickade. Han plockade upp en bit godispapper från golvet i skyddsrummet, släppte det och såg hur det fladdrade iväg i vinden. "Huvudflocken ligger i medvind, så trikes kan inte känna lukten av dem." Han höjde kikaren till ögonen igen. "Jag tror", sa han, "att vi kommer att få se ett byte."

De såg på när rovfåglarna närmade sig flocken. Och så plötsligt slog blixten ner på öns kant och lyste upp dalgången i ett briljant sken. En av de förföljande rovfåglarna reste sig förvånat upp. Dess huvud syntes för en kort stund ovanför gräset.

Omedelbart rullade triceratopsflocken runt igen och omgrupperade sig för att möta det nya hotet. Alla rovfåglar stannade upp, som för att ompröva sin plan.

"Vad hände?" sa Arby. "Varför stannar de?" "De har råkat illa ut."

"Varför?"

"Titta på dem. Huvudflocken är fortfarande på andra sidan floden. De är för långt borta för att kunna anfalla."

"Du menar att de ger upp? Redan?"

"Det ser så ut", sa Levine.
En efter en höjde rovfåglarna i gräset sina huvuden och visade var de befann sig. När varje nytt rovdjur dök upp skällde triceratopsen högt. Rovdjuren verkade förstå att situationen var hopplös. De smög iväg och rörde sig tillbaka mot träden. När triceratopsen såg dem retirera skällde han ännu högre.
Och då anföll den enda rovfågeln vid vattenbrynet. Den rörde sig otroligt snabbt - förvånansvärt snabbt - och rusade som en gepard över de femtio meter som skilde den från flocken. Den vuxna triceratopsen hade inte tid att omforma sig. Ungen var exponerad. Den skrek av skräck när den såg det annalkande djuret.
Velociraptorn hoppade upp i luften och lyfte båda sina bakben. Blixten slog till igen, och i det briljanta ljuset såg de de två böjda klorna högt uppe i luften. I sista stund vände sig den närmaste vuxna djurarten om, svängde sitt stora hornhuvud med den breda beniga kammen och gav raptorn en snärtande stöt, så att djuret föll ihop på den leriga stranden. Genast rusade den vuxna triceratopsen framåt med huvudet högt. När den nådde fram till rovfågeln stannade den tvärt och svängde ner sitt stora huvud och sänkte hornen mot det fallna djuret. Men rovfågeln var snabb; vässande hoppade den upp på fötterna och triceratopsens horn slungades ofarligt ner i leran. Raptorn snurrade runt i sidled och sparkade det vuxna djuret på nosen, så att det blödde med den stora böjda klon. Den vuxne skrek till, men vid det laget var två andra vuxna på väg framåt, medan de andra stannade kvar med ungen. Raptorn klättrade iväg, tillbaka in i gräset.
"Wow", sa Arby. "Det var något!"

Flocken

King drog en lång suck av lättnad när han kom till Y-förgreningen i vägen och körde den röda jeepen till vänster och kom in på en bred grusväg. Han kände genast igen den: det här var åsvägen som ledde tillbaka till båten. När han tittade åt vänster kunde han se ner över den östra dalen. Båten var fortfarande där! Nu var det bra! Han skrek till och accelererade kraftigt, lättnaden flödade genom honom. På däck kunde han se de spanska fiskarna som stirrade upp mot himlen. Trots den hotande stormen verkade de inte förbereda sig för att ge sig av. Förmodligen väntade de på Dodgson.
Ja, tänkte han, det var bra. King skulle vara där om några minuter. Efter att ha arbetat sig fram genom tät djungel kunde han äntligen se exakt var han var. Vägen var hög och följde krönet på en av de vulkaniska ryggarna. Här uppe fanns nästan inget lövverk, och när vägen slingrade sig fram hade han utsikt över hela ön. I öster kunde han se ner i ravinen och båten vid stranden. I väster kunde han se rakt över laboratoriet och Malcolms två husvagnar som stod parkerade i den bortre kanten av gläntan.
De fick aldrig reda på vad Malcolm gjorde här, tänkte han. Inte för att det spelade någon roll nu. King skulle bort från ön. Det var det enda som betydde något. Han kunde nästan känna däcket under sina fötter. Kanske skulle någon av fiskarna till och med ta en öl. En kall öl, medan de tuffade nerför floden och lämnade den här förbannade ön. Han skulle skåla för Dodgson, det var vad han skulle göra.
Kanske, tänkte han, tar jag två öl.

* * * * *

King kom runt en kurva och såg en flock djur som stod tätt på vägen. De var någon form av gröna dinosaurier, ungefär en meter höga, med stora kupolformade huvuden och en massa små horn. De påminde honom om gröna vattenbufflar. Men det var många av dem. Han bromsade kraftigt och bilen tvärstannade.

De gröna dinosaurierna tittade på hans bil, men de rörde sig inte. Flocken stod bara där på ett lata, nöjt sätt. King väntade och trummade med fingrarna på ratten. När inget hände tutade han och blinkade med strålkastarna.

Djuren bara stirrade.

De var lustiga varelser, med den där släta utbuktande kurvan i pannan och alla de små hornen runt den. De bara stirrade på honom med en dum ko-liknande blick. Han lade i växeln och körde sakta framåt, i tron att han skulle kunna tränga sig förbi djuren. De flyttade sig inte åt sidan. Till slut stötte hans främre stötfångare till det närmaste djuret, som grymtade, tog ett par steg tillbaka, sänkte huvudet och stötte till bilens front, hårt, med en metallisk klang!

Herregud, tänkte han. Den kunde punktera kylaren om han inte var försiktig. Han stannade bilen igen och väntade medan motorn gick på tomgång. Djuren lugnade ner sig igen.

Flera av dem låg ner på vägen. Han kunde inte köra över dem. Han tittade framåt mot floden och såg båten, inte mer än en kvarts mil bort. Han hade inte förstått att den var så nära. Medan han tittade insåg han att fiskarna var mycket upptagna på däck. De svängde tillbaka kranen och surrade fast den. De gjorde sig redo att ge sig av!

Åt helvete med att vänta, tänkte han. Han öppnade dörren och klättrade ut och lämnade bilen mitt på vägen. Omedelbart hoppade djuren upp på fötterna och det närmaste djuret anföll honom. Han hade dörren öppen, men djuret krockade med den och slog igen den så att det blev en djup buckla i metallen. King klättrade mot kanten av kullen, bara för att upptäcka att han befann sig på toppen av en brant vertikal nedstigning på mer än hundra meter. Han skulle aldrig ta sig ner, åtminstone inte här. Längre bort var sluttningen inte lika brant. Men nu var det fler djur som anföll honom. Han hade inget val. Han sprang runt baksidan av bilen, precis när ett annat djur krockade med baklyktan och krossade plasten.

Ett tredje djur gick till direkt attack mot bilens bakre del. King klättrade upp på reservhjulet när djuret slog in i stötfångaren. Rycket slog av honom och han föll till marken och rullade medan bufflarna fnös runt omkring honom. Han kom på fötter och sprang till motsatta sidan av vägen, där det fanns en liten upphöjning; han klättrade upp för den och rörde sig in i lövverk. Djuren förföljde honom inte. Inte för att det gjorde honom någon nytta - nu var han på fel sida av vägen!

På något sätt var han tvungen att ta sig tillbaka till andra sidan.

Han klättrade upp till toppen av höjden och började gå neråt, svärande för sig själv. Han bestämde sig för att arbeta sig framåt ett hundratal meter eller så, tills han var bortom de stångande djuren, och sedan korsa vägen. Om han kunde göra det, skulle han kunna ta sig till båten.

Nästan omedelbart var han omgiven av tät djungel. Han snubblade, ramlade ner för en lerig sluttning och när han kom upp på fötterna var han inte längre säker på vilken väg han skulle

...gå. Han befann sig i botten av en ravin och palmerna var tre meter höga och mycket tjocka. Han kunde inte se mer än några meter åt något håll. I ett ögonblick av panik insåg han att han inte visste åt vilket håll han skulle gå. Han pressade sig framåt genom de våta löven och hoppades att han skulle få tillbaka orienteringen.

Barnen kikade fortfarande över räcket och tittade på de bortflygande rovfåglarna. Thorne drog Levine åt sidan och sa tyst: "Varför ville du att vi skulle komma hit?"

"Bara en försiktighetsåtgärd", sa Levine. "Att ta med spädbarnet till husvagnen är att be om problem."

"Vad för slags problem?"

Levine ryckte på axlarna. "Vi vet inte, det är det som är poängen. Men i allmänhet tycker föräldrar inte om när deras barn tas ifrån dem. Och den där babyn har några väldigt stora föräldrar."

Från andra sidan skyddsrummet sa Arby: "Titta! Titta!" "Vad är det?" Levine sa.

"Det är en man."

Kvävande efter andan kom King ut ur djungeln och gick ut på slätten. Äntligen kunde han se var han var! Han stannade upp, genomblöt och lerig, för att orientera sig.

Han blev besviken när han upptäckte att han inte var i närheten av båten. I själva verket verkade han fortfarande vara på fel sida av vägen. Han stod inför en bred grässlätt med en flod som rann genom den. Slätten var mestadels öde, även om det fanns flera dinosaurier längre ner på stranden. Det var de med horn: triceratops. Och de såg lite upprörda ut. De stora vuxna höjde huvudet upp och ner och gjorde skällande ljud.

Självklart måste han följa floden tills den förde honom till båten. Men han måste vara försiktig när han tog sig förbi triceratopsen. Han sträckte sig ner i fickan och drog fram en chokladkaka. Han slet upp förpackningen medan han tittade på triceratopsarna och önskade att de skulle försvinna. Hur lång tid skulle det ta för honom att nå båten? Det var den enda frågan han tänkte på. Han bestämde sig för att röra på sig, triceratops eller inte. Han började gå genom det höga gräset.

Sen hörde han ett reptilaktigt väsande. Det kom från gräset, någonstans till vänster om honom. Och han kände en lukt, en märklig rutten lukt. Han tog en paus och väntade. Godisbiten smakade inte så gott längre.

Sen, bakom honom, hörde han plaskande. Det kom från floden. King vände sig om för att titta.

"Det är en av männen från jeepen", sa Arby, som stod i den höga gömman. "Men varför väntar han?"

Från sin utsiktsplats kunde de se rovfåglarnas mörka skepnader röra sig genom gräset på andra sidan floden. Nu kom två av rovfåglarna fram och plaskade i vattnet. De rörde sig mot mannen.

"Åh nej", sa Arby.

King såg två mörka, randiga ödlor röra sig över floden. De gick på sina bakben med en slags hoppande rörelse. Deras kroppar speglade sig i det strömmande vattnet i floden. De knäppte till med sina långa käkar och väste hotfullt mot kungen.

Han tittade uppströms och såg en annan ödla korsa, och ytterligare en bortom den. De andra djuren var redan djupt nere i vattnet och hade börjat simma.

Howard King backade bort från floden och gick djupare in i det höga gräset. Sedan vände han sig om och sprang. Han hade gräs upp till bröstet och sprang hårt, kippade efter andan, när plötsligt ett annat ödlehuvud reste sig framför honom och väste och morrade. Han duckade, ändrade riktning, men plötsligt hoppade den närmaste ödlan upp i luften. Den hoppade så högt att dess kropp nådde över gräset; han kunde se hela djuret flyga genom luften, med de två bakbenen lyfta för att hoppa. Han skymtade böjda, dolkliknande klor.

King vände sig om igen och ödlan skrek till när den landade på marken bakom honom och tumlade iväg i gräset. King sprang vidare. Han fick energi av ren rädsla. Bakom honom hörde han ödlan morra. Han sprang hårt: framför honom fanns ytterligare tjugo meter av gräsbevuxen glänta, och sedan började djungeln igen. Han såg träd - stora träd. Han kunde klättra upp i ett och komma undan.

Till vänster såg han en annan ödla som rörde sig diagonalt över gläntan mot honom. King kunde bara se huvudet ovanför gräset. Ödlan verkade röra sig otroligt snabbt. Han tänkte: "Jag klarar det inte: *Jag kommer inte att klara det*.

Men han skulle försöka.

Flämtande, med brännande lungor, sprang han mot träden. Bara tio meter kvar nu. Hans armar pumpade, hans ben skakade. Hans andetag kom i raggiga flämtningar.

Och sedan slog något tungt till honom bakifrån och tvingade honom till marken, och han kände en brännande smärta längs ryggen och han visste att det var klorna, de grävde sig in i köttet på hans rygg när han slogs ner. Han slog i jorden hårt och försökte rulla, men djuret på hans rygg höll fast, han kunde inte röra sig. Han låg fastklämd på magen och hörde djuret morra bakom honom. Smärtan i ryggen var olidlig och svindlande.

Sedan kände han djurets heta andedräkt i nacken och hörde den snarkande andedräkten, och han blev oerhört rädd. Sedan drabbades han plötsligt av en slags trötthet, en djup och välkommen sömnighet. Allting blev långsamt. Som i en dröm kunde han se alla grässtråna i marken framför sitt ansikte. Han såg dem med en slags slö intensitet, och han brydde sig nästan inte om den skarpa smärtan i nacken, och han brydde sig nästan inte om att hans nacke befann sig mellan djurets heta käkar. Det verkade hända någon annan. Han var många mil bort. Han blev förvånad när han kände hur benen i hans nacke knakade högt...

Och sedan svart. Det var ingenting.

"Titta inte", sa Thorne och vände Arby bort från räcket i det höga gömslet. Han drog pojken mot sitt bröst, men Arby knuffade otåligt undan honom igen för att se vad som hände. Thorne sträckte sig efter Kelly, men hon tog ett steg bort från honom och stirrade ut över slätten.

"Titta inte", sa Thorne hela tiden. "Titta inte." Barnen tittade på, under tystnad.

Levine fokuserade sin kikare på bytet. Det fanns nu fem rovfåglar som snärjde runt mannens kropp och slet ondskefullt i kadavret. Medan han såg på ryckte en av rovfåglarna upp huvudet och slet bort en bit av den blodindränkta skjortan, den trasiga kanten på kragen. En annan skakade mannens avhuggna huvud i sina käftar, innan den slutligen släppte det på marken. Åskan mullrade och blixtar blixtrade till på den avlägsna himlen. Det började bli mörkt och Levine hade svårt att se exakt vad han såg.

vad som hände. Men det var tydligt att den hierarkiska organisation de hade antagit för att jaga övergavs för att döda.

Här var det varje djur för sig självt; de frenetiska rovfåglarna hoppade och duckade med huvudet medan de slet kroppen i bitar; och det var mycket nafsande och slagsmål mellan dem. Ett djur kom upp med något brunt hängande från sina käkar. Djuret fick ett konstigt ansiktsuttryck när det tuggade. Sedan vände det sig bort från resten av flocken och höll det bruna föremålet försiktigt i sina underarmar. I det tilltagande mörkret tog det Levine ett ögonblick att inse vad den gjorde: den åt en chokladkaka. Och den verkade njuta av det.

Rovfågeln vände tillbaka och begravde sin långa nos i det blodiga kadavret igen. Från andra sidan slätten kom andra rovfåglar rusande för att delta i festen, halvt springande, halvt hoppande i stora språng framåt. Morrande och ursinniga kastade de sig in i striden.

Levine sänkte sina glasögon och tittade på de två barnen. De stirrade tyst och lugnt på mordet.

Dodgson

Dodgson vaknade av ett högljutt kvittrande, som ljudet av hundra små fåglar. Det tycktes komma från alla håll runt omkring honom. Långsamt insåg han att han låg på rygg på en fuktig sluttande mark. Han försökte röra sig, men hans kropp kändes smärtsam och tung. Någon form av tyngd tryckte ner hans ben, mage och armar. Tyngden på bröstet gjorde det svårt att andas.

Och han var sömnig, otroligt sömnig. Han ville inget hellre i hela världen än att somna om. Dodgson började glida in i medvetslöshet, men något drog i hans hand. Det drog i hans fingrar, en efter en. Som om det drog honom tillbaka till medvetandet. Långsamt, långsamt, drog det honom tillbaka.

Dodgson öppnade sina ögon.

Det stod en liten grön dinosaurie bredvid hans hand. Den lutade sig fram och bet hans finger i sina små käkar och drog i köttet. Hans fingrar blödde; trasiga bitar av köttet hade redan bitits bort.

Han drog förvånat bort handen och plötsligt blev det kvittrande ljudet starkare. Han vände sig om och såg att han var omgiven av dessa små dinosaurier; de stod på hans bröst och ben också. De var lika stora som kycklingar och de hackade på honom som kycklingar, snabba bett på magen, låren, skrevet...

Upprörd hoppade Dodgson upp på fötterna och skingrade ödlorna, som hoppade iväg och kvittrade irriterat. De små djuren rörde sig några meter bort och stannade sedan. De vände sig om och stirrade på honom utan att visa några tecken på rädsla. Tvärtom verkade de vänta.

Det var då han insåg vad de var. De var procompsognathider.

Compys.

Plundrare.

Herregud, tänkte han. *De trodde att jag var död*.

Han vacklade tillbaka och höll på att tappa balansen. Han kände smärta och en våg av yrsel. De små djuren kvittrade och iakttog varje steg han tog.

"Gå nu", sa han och viftade med handen. "Stick härifrån."

De gick inte därifrån. De stod där, med huvudet snett åt sidan, och väntade.

Han böjde på huvudet och stirrade ner på sig själv. Hans skjorta, hans byxor var sönderrivna på hundra ställen. Blod droppade från hundra små sår ner på hans kläder. Han kände en våg av yrsel och lade händerna på knäna. Han tog ett djupt andetag och såg hur hans blod droppade ner på den lövbeströdda marken.

Herregud, tänkte han. Han tog ett nytt djupt andetag.

När han inte rörde sig började djuren röra sig framåt. Han ställde sig upp och de backade undan. Men en stund senare började de komma framåt igen.

En kom nära. Dodgson sparkade den våldsamt så att den lilla kroppen flög genom luften. Djuret skrek till av förskräckelse, men landade som en katt, upprätt och oskadd.

De andra stannade där de var. De väntade.

Han såg sig omkring och insåg att det började bli mörkt. Han tittade på sin klocka: 6:40. Det var bara några minuter kvar av dagsljuset. Under djungelns trädkronor var det redan ganska mörkt.

Han var tvungen att ta sig i säkerhet, och det snart. Han kollade kompassen på sitt klockarmband och styrde söderut. Han var ganska säker på att floden låg söderut. Han var tvungen att ta sig tillbaka till båten. Han skulle vara säker vid båten.

När han började gå följde compyerna efter honom med ett tjattrande. De höll sig en halv till tre meter bakom honom och förde en massa oväsen när de hoppade och kraschade genom det låga lövverket. Det var dussintals av dem, insåg han. När mörkret sänkte sig lyste deras ögon ljusgröna.

Hans kropp var en massa smärta. Varje steg gjorde ont. Hans balans var inte bra. Han förlorade blod och var mycket, mycket sömnig. Han skulle aldrig klara sig hela vägen till floden. Han skulle inte klara sig mer än ett par hundra meter till. Han föll och snubblade över en rot. Han reste sig långsamt, smuts fastnade på hans blodindränkta kläder.

Han såg tillbaka på de gröna ögonen bakom sig och tvingade sig själv att fortsätta. Han kunde gå lite längre, tänkte han. Och så, rakt fram, såg han ett ljus genom lövverket. Var det båten? Han rörde sig snabbare och hörde kompisarna bakom sig.

Han trängde sig igenom lövverket och fick syn på ett litet skjul, som en verktygsbod eller ett vakthus, byggt av betong och med plåttak. Det hade ett fyrkantigt fönster och ljuset sken in genom fönstret. Han föll igen, tog sig upp på knä och kröp resten av vägen till huset. Han nådde fram till dörren, tog sig upp på dörrhandtaget och öppnade dörren.

Inne i skjulet var det tomt. Några rör kom upp genom golvet. Någon gång i tiden hade de varit anslutna till maskiner, men maskinerna var borta; kvar fanns bara rostfläckarna där de en gång hade varit fastbultade i betonggolvet.

I ett hörn av rummet fanns en elektrisk lampa. Den var försedd med en timer, så att den tändes på natten. Det var det ljuset han hade sett. Hade de elektricitet på den här ön? Hur då? Han brydde sig inte om det. Han stapplade in i rummet, stängde dörren ordentligt

bakom sig och sjönk ner på den nakna betongen. Genom de smutsiga fönsterrutorna såg han kompisarna utanför, som slog mot glaset och hoppade av frustration. Men han var i säkerhet för tillfället.

Han var tvungen att fortsätta, naturligtvis. Han måste på något sätt ta sig bort från den här jävla ön. Men inte nu, tänkte han. Senare.

Han skulle oroa sig för allt senare.

Dodgson lade sin kind på det fuktiga betonggolvet och sov.

Trailer

Sarah Harding placerade manschetten av aluminiumfolie runt barnets skadade ben. Barnet var fortfarande medvetslöst, andades lätt men rörde sig inte. Dess kropp var avslappnad. Syrgasen väsnades mjukt.

Hon avslutade med att forma aluminiumfolien till en manschett som var 15 cm lång. Med hjälp av en liten pensel började hon måla harts över den för att göra en avgjutning.

"Hur många rovfåglar finns det?" sa hon. "Jag kunde inte säga det säkert när jag såg dem. Jag trodde att det var nio."

"Jag tror att det är fler", sa Malcolm. "Jag tror att det är elva eller tolv totalt." "Tolv?" sa hon och tittade upp på honom. "På den här lilla ön?"

"Ja."

Hartset hade en skarp lukt, som lim. Hon penslade det jämnt på aluminiumet. "Du vet vad jag tänker", sa hon.

"Ja", sa han. "Det är för många."

"Alldeles för många, Ian." Hon arbetade stadigt. "Det är inte logiskt. I Afrika är aktiva rovdjur som lejon mycket utspridda. Det finns ett lejon på var tionde kvadratkilometer. Ibland var femtonde kilometer. Det är allt ekologin klarar av. På en sån här ö borde det inte finnas mer än fem rovfåglar. Håll i den här."

"Ja, ja. Men glöm inte att bytena här är enorma... Vissa av de här djuren väger tjugo, trettio ton."

"Jag är inte övertygad om att det är en faktor", sa Sarah, "men för argumentets skull, låt oss säga att det är det. Jag dubblar uppskattningen och ger dig tio raptorer för ön. Men du säger att det finns tolv. Och det finns andra stora rovdjur också. Som rexarna..."

"Ja, det finns det."

"Det är för många", sa hon och skakade på huvudet. "Det är ganska tätt mellan djuren här", sa Malcolm.

"Inte tillräckligt tätt", säger hon. "I allmänhet verkar rovdjursstudier - oavsett om det gäller tigrar i Indien eller lejon i Afrika - visa att det går ett rovdjur på tvåhundra bytesdjur. Det betyder att för att försörja tjugofem rovdjur här behöver du minst fem tusen bytesdjur på den här ön. Har du något liknande?"

"Nej."

"Hur många djur totalt tror du finns här?"

Han ryckte på axlarna. "Ett par hundra. Kanske femhundra som mest."

"Så du är ute och cyklar med en storleksordning, Ian. Håll i den här, så hämtar jag lampan."

Hon svängde värmelampan över barnet för att härda kådan. Hon justerade syrgasmasken över barnets nos.

"Ön kan inte försörja alla dessa rovdjur", säger hon. "Och ändå är de här." Han sa: "Vad kan förklara det?"

Hon skakade på huvudet. "Det måste finnas en födokälla som vi inte känner till." "Du menar en konstgjord källa?" sa han. "Jag tror inte att det finns någon."

"Nej", sa hon. "Konstgjorda födokällor gör djuren tama. Och de här djuren är inte tama. Den enda andra möjligheten jag kan tänka mig är att det finns en skillnad i dödlighet bland bytesdjuren. Om de växer väldigt snabbt eller dör unga kan det innebära en större födotillgång än förväntat."

Malcolm sa: "Jag har märkt att de största djuren verkar små. Det är som om de inte verkar bli fullvuxna. De kanske dödas i förtid."

"Kanske", sa hon. "Men om det finns en dödlighet som är tillräckligt stor för att försörja den här populationen borde du se spår av kadaver och massor av skelett från döda djur. Har du sett det?"

Malcolm skakade på huvudet. "Nej, nu när du nämner det har jag faktiskt inte sett några skelett alls."

"Inte jag heller." Hon tryckte bort lampan. "Det är något lustigt med den här ön, Ian."

"Jag vet", sa Malcolm. "Gör du?"

"Ja," sa han. "Jag har misstänkt det ända från början."

Åskan mullrade. Från det höga gömslet var slätten nedanför dem mörk och tyst, med undantag för rovfåglarnas avlägsna morrande. "Vi kanske borde gå tillbaka", sa Eddie oroligt.

"Varför?" sa Levine. Levine hade bytt till sina mörkerseende glasögon, nöjd med sig själv att han hade tänkt på att ta med dem. Genom glasögonen var världen ljusgrön. Han såg tydligt rovfåglarna på slaktplatsen, det höga gräset nedtrampat och blodigt runtomkring. Slaktkroppen var sedan länge färdig, men de kunde fortfarande höra hur benen knäcktes när djuren gnagde på dem.

"Jag tror bara", sa Eddie, "att nu när det är natt är vi säkrare i husvagnen." "Varför det?" sa Levine.

"Den är förstärkt, stark och mycket säker. Den har allt vi behöver. Jag tycker bara att vi borde vara där. Jag menar, du planerar väl inte att stanna här ute hela natten?"

"Nej", sa Levine. "Tror du att jag är en fanatiker?" Eddie grymtade.

"Men låt oss stanna ett tag till", sa Levine.

Eddie vände sig till Thorne. "Doc? Vad säger du om det? Det kommer att börja regna snart."

"Bara ett litet tag till", sa Thorne. "Och sedan ska vi alla gå tillbaka tillsammans."

"Det har funnits dinosaurier på den här ön i fem år, kanske mer", säger Malcolm, "men inga har dykt upp någon annanstans. Plötsligt, under det senaste året, har kadaver av döda djur dykt upp på stränderna i Costa Rica, och enligt rapporter även på öar i Stilla havet."

"Förd av strömmar?"

"Förmodligen. Men frågan är, varför nu? Varför helt plötsligt, efter fem år? Något har förändrats, men vi vet inte... Vänta lite." Han flyttade sig från bordet och gick fram till datorkonsolen. Han vände sig mot skärmen.

"Vad gör du?", frågade hon.

"Arby fick in oss i det gamla nätverket", sa han, "och det har fortfarande forskningsfiler från åttiotalet." Han förde musen över skärmen. "Vi har inte tittat på dem..." Han såg att menyn kom upp och visade arbetsfiler och forskningsfiler. Han började scrolla genom skärmar med text.

"För många år sedan hade de problem med någon sjukdom", säger han. "Det fanns en massa anteckningar om den i laboratoriet."

"Vad för slags sjukdom?"

"De visste inte", sa Malcolm.

"I naturen finns det en del sjukdomar som verkar mycket långsamt", säger hon. "Det kan ta fem eller tio år innan de visar sig. De orsakas av virus eller prioner. Du vet, proteinfragment - som scrapie eller galna ko-sjukan."

"Men", sa Malcolm, "de sjukdomarna får man bara genom att äta förorenad mat." Det uppstod en tystnad.

"Vad tror du att de gav dem för mat på den tiden?" frågade hon. "För om jag skulle odla dinosaurieungar skulle jag undra. Vad äter de? Mjölk, antar jag, men..."

"Mjölk, ja", sa Malcolm och läste på skärmarna. "De första sex veckorna, getmjölk." "Det är det logiska valet", sa hon.

"Getmjölk är vad de alltid använder i
djurparker, eftersom det är så allergivänligt. Men hur blir det senare?" "Ge mig en minut här", sa
Malcolm.

Harding höll barnets ben i sin hand och väntade på att kådan skulle härda. Hon tittade på avgjutningen och luktade på den. Den luktade fortfarande starkt. "Jag hoppas att det är okej", sa hon. "Ibland om det finns en distinkt lukt tillåter inte djuren att spädbarn kommer tillbaka. Men det kanske försvinner när föreningen härdar. Hur lång tid har det gått?"

Malcolm tittade på sin klocka. "Tio minuter. Tio minuter till, sen stelnar den." Hon sa: "Jag skulle vilja ta med honom tillbaka till boet."

Åskan mullrade. De tittade ut genom fönstret på den svarta natten.

"Det är nog för sent att lämna tillbaka honom i kväll", sa Malcolm. Han satt fortfarande och skrev och tittade på skärmen.

"Så... vad matade de dem med? Okej. Under perioden 1988 till 1989 ... fick växtätarna ett macererat växtmaterial enligt ett utfodringsschema tre gånger om dagen ... och köttätarna fick ..."

Han stannade.

"Vad fick köttätarna?"

"Ser ut som ett malet extrakt av animaliskt protein..."

"Från vad? Den vanliga källan är kalkon eller kyckling, med viss antibiotika tillsatt."

"Sarah", sa han. "De använde fårextrakt." "Nej", sa hon. "Det skulle de aldrig
göra."

"Ja, det gjorde de. Det kom från deras leverantör, som använde malda får." "Du skämtar", sa hon.

Malcolm sa: "Jag är rädd för det. Låt mig nu se om jag kan ta reda på..."

Ett mjukt alarm ljöd. På väggpanelen ovanför honom började en röd lampa blinka. Ett ögonblick senare tändes ytterbelysningen ovanför husvagnen och badade den gräsbevuxna gläntan runt dem i ett starkt halogensken.

"Vad är det där?" sa Harding.

"Sensorerna - något utlöste dem." Malcolm flyttade sig bort från datorn och tittade ut genom fönstret. Han såg inget annat än högt gräs och de mörka träden i utkanten. Det var tyst och stilla.

Sarah, fortfarande fokuserad på barnet, frågade: "Vad hände?" "Jag vet inte. Jag ser ingenting. Jag ser ingenting."

"Men något utlöste sensorerna?" "Jag antar det."

"Vind?"

"Det är vindstilla", sa han.

I den höga gömman sa Kelly: "Titta!"

Thorne vände sig om. Från sin plats i dalen kunde de se norrut till den höga klippan bakom dem och de två husvagnarna ovanför, i den gräsbevuxna gläntan.

De utvändiga lamporna på släpvagnarna hade tänts.

Thorne kopplade loss radion från bältet. "Ian? Är du där?" Ett kort sprakande: "Jag är här, Doc."

"Vad är det som händer?"

"Jag vet inte", sa Malcolm. "Områdesbelysningen tändes precis. Jag tror att sensorn aktiverades. Men vi ser ingenting där ute."

Eddie sa: "Luften svalnar snabbt nu. Det kan ha varit konvektionsströmmar som utlöste det."

Thorne sa: "Ian? Är allt som det ska?" "Ja, det är bra. Du behöver inte oroa dig."

Eddie sa: "Jag har alltid trott att vi ställde in känsligheten för högt. Det är allt det är." Levine rynkade pannan, men sa ingenting.

Sarah var klar med barnet och svepte in honom i en filt och spände försiktigt fast honom på bordet med tygband. Hon kom över och ställde sig bredvid Malcolm. Hon tittade ut genom fönstret.

"Vad tycker du?"

Malcolm ryckte på axlarna. "Eddie säger att systemet är för känsligt." "Är det?"

"Jag vet inte. Det har aldrig testats förut. Det har aldrig testats förut." Han skannade träden i kanten av gläntan och letade efter någon rörelse. Sedan tyckte han sig höra ett snarkande ljud, nästan som en morrning. Det verkade som om det kom från någonstans bakom honom. Han gick för att titta ut på andra sidan av husvagnen, på träden på andra sidan. Malcolm och Harding tittade ut och ansträngde sig för att se något i natten. Malcolm höll andan, spänt. Efter en stund suckade Harding. "Jag ser ingenting, Ian."

"Nej, inte jag heller."

"Måste vara ett falskt alarm."

Sedan kände han vibrationen, ett djupt resonansdunkande i marken, som fördes till dem genom golvet i husvagnen. Han kastade en blick på Sarah. Hennes ögon vidgades.

Malcolm visste vad det var. Vibrationen kom igen, otvetydigt den här gången.

Sarah stirrade ut genom fönstret. Hon viskade: "Ian, *jag ser det.*"

Malcolm vände sig om och gick fram till henne. Hon pekade ut genom fönstret mot de närmaste träden.

"Vad?"

Och sedan såg han det stora huvudet dyka upp ur lövverket halvvägs upp i ett träd. Huvudet vred sig långsamt från sida till sida, som om det lyssnade. Det var en vuxen Tyrannosaurus rex.

"Ian", viskade hon. "Titta - det är två av dem."

Borta till höger såg han ett andra djur komma fram bakom träden. Det var större, det var honan i paret. Djuren morrade, ett djupt mullrande i natten. De kom långsamt ut ur trädens skydd och klev in i gläntan. De blinkade i det skarpa ljuset.

"Är det där föräldrarna?" "Jag vet inte. Jag tror det.

Men jag tror det."

Han kastade en blick på barnet. Det var fortfarande medvetslöst, andades stadigt och filten höjde och sänkte sig regelbundet.

"Vad gör de här?", sa hon. "Jag vet inte."

Djuren stod fortfarande i utkanten av gläntan, nära trädens skydd. De verkade tveksamma och väntade.

"Letar de efter barnet?", sa hon. "Sarah, snälla."

"Jag menar allvar." "Det är ju löjligt."

"Varför? De måste ha spårat den hit."

Tyrannosaurierna lyfte sina huvuden och käkarna. Sedan vred de huvudena åt vänster och höger i långsamma bågar. De upprepade rörelsen och tog sedan ett steg framåt, mot trailern.

"Sarah", sa han. "Vi är miltals från boet. Det finns inget sätt för dem att spåra det."

"Hur vet du det?" "Sarah..."

"Du sa själv att vi inte vet någonting om de här djuren. Vi vet ingenting om deras fysiologi, deras biokemi, deras nervsystem, deras beteende. Och vi vet ingenting om deras sensoriska utrustning heller."

"Ja, men..."

"De är *rovdjur,* Ian. Bra syn, bra hörsel och luktsinne." "Jag antar det, ja."

"Men vi vet inte vad mer", sa Sarah. "Vad mer?" sa Malcolm.

"Ian. Det *finns* andra sensoriska modaliteter. Ormar känner av infrarött. Fladdermöss har ekolokalisering. Fåglar och sköldpaddor har magnetosensorer - de kan känna av jordens magnetfält och det är så de migrerar. Dinosaurier kan ha andra sensoriska modaliteter som vi inte kan föreställa oss."

"Sarah, det här är löjligt."

"Är det det? Då får du berätta för mig. Vad gör de där ute?"

Utanför, nära träden, hade tyrannosaurierna blivit tysta. De morrade inte längre, men de rörde fortfarande sina huvuden fram och tillbaka i långsamma bågar och svängde till höger och vänster.

Malcolm rynkade pannan. "Det ser ut som om... de ser sig omkring..." "Rakt in i starka lampor?

Nej, Ian. De är förblindade."

Så snart hon sagt det insåg han att hon hade rätt, men huvudena vreds fram och tillbaka på det vanliga sättet. "Vad gör de då? Luktar?"

"Nej. Huvudet är högt. Näsborrarna rör sig inte." "Lyssnar du?"

Hon nickade: "Möjligen." "Lyssnar på vad?"

"Kanske på barnet."

Han tittade över igen. "Sarah... Barnet är medvetslöst." "Jag vet."

"Den gör inget ljud."

"Ingen som vi kan höra." Hon stirrade på tyrannosaurierna. "Men de gör *något,* Ian. Det där beteendet vi ser har en mening. Vi vet bara inte vad det är."

* * * * *

Från det höga gömslet stirrade Levine genom sina mörkerseende glasögon på gläntan. Han såg de två tyrannosaurierna stå vid skogsbrynet. De rörde sina huvuden på ett märkligt, synkroniserat sätt.

De tog några tveksamma steg mot släpet, lyfte på huvudet, vände sig åt höger och vänster och verkade sedan slutligen bestämma sig. Djuren rörde sig snabbt, nästan aggressivt, över gläntan.

Över radion hörde de Malcolm säga: "Det är ljusen! Ljusen drar till sig dem."

En stund senare släcktes ytterbelysningen och det blev svart på platsen.

De kisade alla i mörkret. De hörde Malcolm säga: "Det gjorde susen." Thorne sa till Levine: "Vad ser du?"

"Ingenting."

"Vad gör de?" "De bara står där."

Genom mörkerglasögonen såg han att tyrannosaurierna hade stannat upp, som om de var förvirrade av ljusförändringen. Även på långt håll kunde han höra deras morrningar, men de var oroliga. De svängde sina stora huvuden upp och ner och knäppte med käkarna. Men de rörde sig inte närmare.

Kelly sa: "Vad är det?"

"De väntar", sa Levine. "Åtminstone för tillfället."

Levine fick det tydliga intrycket att tyrannosaurierna var oroliga. Släpvagnen måste innebära en stor och skrämmande förändring i deras miljö. Kanske skulle de vända sig bort, tänkte han, och ge sig av. Trots sin enorma storlek var de försiktiga, nästan skygga djur.

De morrade igen. Sen såg han dem röra sig framåt, mot den mörklagda husvagnen.

"Ian: vad ska vi göra?"

"Fan om jag vet", viskade Malcolm.

De satt hukade sida vid sida i korridoren och försökte hålla sig utom synhåll från fönstren. Tyrannosaurierna rörde sig obevekligt framåt. De kunde känna varje steg som en tydlig vibration nu - två djur på tio ton som rörde sig mot dem.

"De kommer rakt mot oss!" "Jag märkte det", sa han.

Det första av djuren nådde fram till husvagnen och kom så nära att kroppen blockerade hela fönstret. Allt Malcolm kunde se var kraftfullt muskulösa ben och underliv. Huvudet var långt ovanför dem, utom synhåll.

Sedan kom den andra tyrannosaurien upp på motsatt sida. De två djuren började cirkla runt trailern, morrande och snarkande. Tunga fotsteg skakade golvet under dem. De kände den skarpa rovdjurslukten. En av tyrannosaurierna snuddade vid husvagnens sida och de hörde ett skrapande ljud, fjälligt kött mot metall.

Malcolm kände plötslig panik. Det var lukten som gjorde det, lukten som han plötsligt kom ihåg, från förr. Han började svettas. Han kastade en blick på Sarah och såg att hon avvaktande iakttog djurens rörelser. "Det här är inte jaktbeteende", viskade hon.

"Jag vet inte", sa Malcolm. "Det kanske det är. De är ju inte lejon, vet du."

En av tyrannosaurierna vrålade i natten, ett skrämmande, öronbedövande ljud.

"Inte jagar", sa hon. "De *söker,* Ian."

Ett ögonblick senare svarade den andra tyrannosaurien med ett vrål. Sedan svängde det stora huvudet ner och tittade in genom fönstret framför dem, Malcolm duckade och plattade till sig på trailer-golvet och Sarah kollapsade ovanpå honom. Hennes sko tryckte mot hans öra.

"Det kommer att gå bra, Sarah."

Utanför hörde de tyrannosaurierna fnysa och morra. Malcolm viskade: "Kan ni flytta på er?"

Hon gick åt sidan och han steg sakta upp och tittade försiktigt över sittdynorna. Han fick en skymt av rexens stora öga som stirrade in i honom. Ögat svängde i ögonhålan. Han såg käkarna öppnas och stängas. Djurets heta andedräkt immade igen glaset.

Tyrannosauriens huvud svängde iväg och flyttade sig bort från släpet, och för ett ögonblick andades Malcolm lättare. Men sedan svängde huvudet tillbaka och slog med en tung duns in i trailern och gungade den hårt.

"Oroa dig inte, Sarah. Trailern är väldigt stark." Hon viskade: "Jag kan inte säga hur
lättad jag är."

Från motsatt sida brölade den andra rexen och träffade släpet med nosen. Hjulupphängningen knakade till av smällen.

De två tyrannosaurierna började nu omväxlande slå rytmiskt mot trailern från var sin sida. Malcolm och Harding kastades fram och tillbaka. Sarah försökte hålla sig stadigt, men slungades iväg vid nästa slag. Golvet lutade vansinnigt under varje slag. Labbutrustning flög från borden. Glas splittrades.

Och sedan, plötsligt, slutade bankandet. Det blev tyst.

Malcolm gick upp på ett knä och grymtade. Han tittade ut genom fönstret och såg bakdelen på en av tyrannosaurierna när den rörde sig framåt.

"Vad ska vi göra?" viskade han.

Det knastrade i radion. Thorne sa: "Ian, är du där? Ian!" "För guds skull, stäng av den där",

viskade Sarah.

Malcolm sträckte sig efter sitt bälte, viskade "Vi är okej" och stängde av radion.

Sarah kröp på händer och knän fram genom husvagnen och in i biologilabbet. Han följde efter henne och såg den stora tyrannosaurien kika in genom fönstret på den fastspända bebisen. Tyrannosaurien gjorde ett mjukt grymtande ljud.

Sedan tog den en paus och tittade in genom fönstret. Den grymtade igen.

"*Hon vill ha sitt barn, Ian*", viskade Sarah.

"Ja, Gud vet", sa Malcolm, "det är okej för mig." De satt hopträngda på golvet och försökte hålla sig utom synhåll.

"Hur ska vi få det till henne?"

"Jag vet inte. Jag vet inte. Kanske skjuta ut den genom dörren?" "Jag vill inte

att de ska trampa på den", sa Sarah. "*Vem bryr sig?*" sa Malcolm.

Tyrannosaurien vid fönstret gjorde en serie mjuka grymtningar, följt av en lång, hotfull morrning. Det var den stora honan.

"Sarah..."

Men hon stod redan upp, vänd mot tyrannosaurien. Hon började genast tala, hennes röst var mjuk och lugnande. "Det är okej ... Det är okej nu ... Barnet mår bra ... Jag ska bara lossa på de här remmarna ... Du kan titta på mig ..."

Huvudet utanför fönstret var så stort att det fyllde hela glasrutan. Sarah såg de kraftiga musklerna i nacken krusas under huden. Käkarna rörde sig en aning. Hennes händer darrade när hon knäppte upp remmarna.

"Det stämmer... Din baby mår bra... Se, det är bara bra..."

Malcolm satt hukad vid hennes fötter och viskade: "Vad gör du?"

Hon ändrade inte sin mjuka, lugnande ton. "Jag vet att det låter galet... Men det fungerar med lejon... ibland... Så där ja... Ditt barn är fritt..."

Sarah lindade upp filten och tog bort syrgasmasken, samtidigt som hon talade lugnt. "Nu... är allt jag behöver göra..." Hon lyfte upp barnet i sina händer. "...är att få det till dig..."

Plötsligt svängde kvinnans huvud bakåt och krossades med sidan mot glaset, som splittrades i ett vitt spindelnät med en hård smäll. Sarah kunde inte se igenom det, men hon såg en skugga röra sig och sedan den andra smällen som bröt loss glaset. Sarah släppte barnet på brickan och hoppade bakåt när huvudet kraschade igenom och trycktes flera meter in i släpet. Strömmar av blod rann nerför den vuxnes nos, från glassplittret. Men efter det inledande våldet stannade den upp och blev känslig i sina rörelser. Den sniffade på barnet, började vid huvudet och rörde sig långsamt nedåt kroppen. Den sniffade också på avgjutningen och slickade den kort med tungan. Slutligen vilade den sin underkäke lätt på barnets bröstkorg. Den låg kvar på det sättet en lång stund, utan att röra sig. Bara ögonen blinkade långsamt och stirrade på Sarah.

Malcolm låg på golvet och såg hur blodet droppade över diskens kant. Han började resa sig, men hon tryckte ner hans huvud igen med sin hand. Hon viskade: "Ssssh."

"Vad är det som händer?"
"Det är att känna hjärtslagen."
Tyrannosaurien grymtade, öppnade munnen och tog försiktigt tag i ungen mellan käkarna. Sedan rörde den sig långsamt tillbaka, ut genom det krossade glaset, och bar ut barnet.
Den satte barnet på marken, under deras synfält. Den böjde sig framåt och huvudet försvann ur sikte.
Malcolm viskade: "Vaknade den? Är bebisen vaken?" "Ssssh!"
Det kom ett upprepat slurpande ljud från utsidan av husvagnen. Det varvades med mjuka, gutturala morrningar. Malcolm såg Sarah luta sig framåt och försöka se ut genom fönstret. Han viskade: "Vad är det som händer?"
"Hon slickar honom. Och trycker på honom med nosen." "Och?"
"Det är allt. Hon bara fortsätter att göra det." "Och barnet då?"
"Ingenting. Den rullar runt, som om den vore död. Hur mycket morfin gav vi honom förra gången?"
"Jag vet inte", sa han. "Hur skulle jag kunna veta det?"
Malcolm låg kvar på golvet och lyssnade på sörplandet och morrandet. Och slutligen, efter vad som verkade vara en evighet, hörde han ett mjukt högt pipande.
"Han vaknar! Ian! Ian! Bebisen vaknar!"
Malcolm kröp upp på knä och tittade ut genom fönstret i tid för att se den vuxna personen med barnet i käkarna gå iväg mot utkanten av gläntan.
"Vad gör den?"
"Jag antar det, att ta tillbaka det."
Den andra vuxna djuret kom till syne och följde efter den första. Malcolm och Sarah såg de två tyrannosaurierna röra sig bort från husvagnen, över gläntan.
Malcolms axlar sjönk ner. "Det var nära ögat", sa han.
"Ja, det var nära ögat." Hon suckade och torkade bort blod från underarmen.
I det höga gömslet tryckte Thorne på radioknappen. "Ian! Ian! Är du där? Ian!" Kelly sa: "De kanske stängde av radion."
Ett lätt regn började falla och smattrade på skjulets plåttak. Levine stirrade genom sina nattkikare mot klippan. Det blixtrade till och Thorne sa: "Kan du se vad djuren gör?"
"Det kan jag", sa Eddie. "Det ser ut som om *de är på väg bort.*" De började alla att jubla.
Endast Levine förblev tyst och tittade genom glasögonen. Thorne vände sig till honom. "Stämmer det, Richard? Är allting okej?"
"Nej, det tror jag faktiskt inte", sa Levine. "Jag är rädd att vi har begått ett allvarligt misstag."
Malcolm såg de retirerande tyrannosaurierna genom det krossade glasfönstret. Bredvid honom sa Sarah ingenting. Hon släppte aldrig djuren med blicken.
Regnet började falla, vatten droppade från glasskärvorna. Åskan mullrade i fjärran och blixtarna slog ner hårt och lyste upp de gigantiska djuren när de rörde sig bort.

Närmast de stora träden stannade de vuxna och lade ner barnet på marken.

"Varför gör de så?" sa Sarah. "De borde gå tillbaka till boet." "Jag vet inte, de kanske..."

"Barnet kanske är dött", sa hon.

Men nej, i nästa blixtnedslag kunde de se barnet röra sig. Den levde fortfarande. De kunde höra dess höga pipande när en av de vuxna tog barnet i sina käkar och försiktigt placerade det i en gaffel bland de höga grenarna på ett träd.

"Åh nej", sa Sarah och skakade på huvudet. "Det här är fel, Ian. Det här är helt fel." Den kvinnliga tyrannosaurien stannade kvar hos barnet en stund och rörde på det,

och positionerade den. Sedan vände sig honan om, öppnade käkarna och vrålade.

Den manliga tyrannosaurien svarade med ett vrål.

Och sedan kom båda djuren i full fart mot släpet och rusade över gläntan mot dem.

"Åh, herregud", sa Sarah.

"Håll i dig, Sarah!" ropade Malcolm. "Det kommer att bli illa!"

Smällen var häpnadsväckande och slog dem i sidled genom luften. Sarah skrek när hon tumlade iväg. Malcolm slog i huvudet och föll till golvet och såg stjärnor. Under honom gungade trailern på sin upphängning med ett metalliskt skrik. Tyrannosaurierna vrålade och slog in i den igen.

Han hörde henne skrika: "Ian! Ian!" och sedan kraschade trailern över på sidan. Malcolm vände sig bort, glas och labbutrustning krossades runt omkring honom. När han tittade upp var allt som förbytt. Direkt ovanför honom fanns det krossade fönstret som tyrannosaurien hade krossat. Regnet droppade ner på Malcolms ansikte. Blixten blixtrade till och sedan såg han ett stort huvud som tittade ner på honom och morrade. Han hörde det hårda skrapandet från tyrannosauriernas klor mot husvagnens metallsida, sedan försvann ansiktet. Ett ögonblick senare hörde han dem vråla när de knuffade släpet genom smutsen.

Han ropade "Sarah!" och han såg henne någonstans bakom sig, just som världen snurrade galet igen och trailern vältes med en krasch. Nu låg trailern på taket och Malcolm började krypa längs taket för att försöka nå Sarah. Han tittade upp på labbutrustningen som var fastlåst på labbänkarna ovanför hans huvud. Vätska droppade på honom från ett dussin källor. Något stack honom i axeln. Han hörde ett väsande och insåg att det måste vara syra.

Någonstans i mörkret framför oss stönade Sarah. Blixten blixtrade till igen och Malcolm såg henne, liggande hopsjunken nära dragspelskopplingen som förenade de två släpvagnarna. Förbindelsen var nästan helt vriden, vilket måste betyda att den andra trailern fortfarande stod upprätt. Det var helt galet. Allt var galet.

Utanför vrålade tyrannosaurierna och han hörde en dov explosion. De bet i däcken. Han tänkte: Synd att de inte biter sig fast i batterikabeln. Det skulle ge dem en riktig överraskning.

Plötsligt dundrade tyrannosaurierna in i släpet igen och knuffade det i sidled längs gläntan. Så snart den stannade slog de till igen. Släpet krängde i sidled.

Vid det laget hade han nått Sarah. Hon slängde sina armar runt honom. "Ian", sa hon. Hela vänstra halvan av hennes ansikte var mörkt. När blixten slog ner såg han att den var täckt av blod.

"Är du okej?"

"Jag mår bra", sa hon. Med baksidan av handen torkade hon bort blod från ögat. "Kan du se vad det är?"

I en annan blixt såg han skenet av en stor glasbit, inbäddad nära hennes hårfäste. Han drog ut den och tryckte handen mot den plötsliga blodpölen. De befann sig i köket, han sträckte sig upp mot spisen och drog ner en disktrasa. Han höll den mot hennes huvud och såg hur trasan mörknade.

"Gör det ont?" "Det är ingen fara."

"Jag tror inte att det är så farligt", sa han. Utanför vrålade tyrannosaurierna i natten. "Vad gör de?" sa hon. Hennes röst var tråkig.

Tyrannosaurierna slog in i släpet igen. Vid den här kollisionen verkade släpet röra sig mycket mer än tidigare och gled i sidled - och neråt.

Glider ner.

"De pressar oss", sa han. "Var, Ian?"

"Till kanten av gläntan." Tyrannosaurierna smällde till igen och släpet flyttade sig längre bort. "De knuffar oss över klippan." Klippan var femhundra meter av ren klippa, rakt ner i dalen nedanför.

De skulle aldrig överleva fallet.

Hon höll disktrasan med sin egen hand och tryckte bort hans hand. "Gör något."

"Ja, okej", sa han.

Han flyttade sig bort från henne och förberedde sig på nästa smäll. Han visste inte vad han skulle göra. Han hade ingen aning om vad han skulle göra. Trailern var upp och ner och allt var galet. Hans axel brände och han kunde känna lukten av syran som åt upp hans skjorta. Eller kanske var det hans kött. Det brände väldigt mycket. Hela husvagnen var mörk, all ström var borta, det var glas överallt, och han...

All ström var borta.

Malcolm började resa sig upp, men nästa smäll kastade honom i sidled och han föll hårt och slog huvudet i kylskåpet. Dörren svängde upp och kartonger med kall mjölk, glasflaskor, kraschade ner på honom. Men det kom inget ljus från kylskåpet.

För att all ström var borta.

Liggande på rygg tittade Malcolm ut genom fönstret och såg en tyrannosauries stora fot stå i gräset. Det blixtrade till när foten lyfte sig för att sparka, och omedelbart rörde sig släpet igen, nu gled det lätt, metallen skrek och sedan lutade det nedåt.

"Åh, skit", sa han. "Ian..."

Men det var för sent, hela släpet stönade och knakade i metallisk protest, och sedan såg Malcolm hur den bortre änden sjönk ner när släpet gled över klippan. Det började långsamt och ökade sedan farten, taket som de låg på föll bort, allt föll, Sarah föll, klamrade sig fast vid honom medan hon föll, och tyrannosaurierna vrålade i triumf.

Vi är på väg ut över stupet, tänkte han.

Eftersom han inte visste vad han skulle göra tog han tag i kylskåpsdörren och höll sig fast. Dörren var kall och hal av fukt. Släpvagnen lutade och föll, metallen knarrade högt. Malcolm kände hur hans händer gled av den vita emaljen, gled... gled... Och så tappade han greppet och föll fritt, hjälplöst rakt ner mot den bortre änden av släpet. Han såg förarsätet rusa upp mot sig, men innan han hann dit slog han i något i mörkret, kände en ögonblicklig brännande smärta och böjde sig dubbel.

Och långsamt, försiktigt, blev allt omkring honom svart.

Regnet trummade på skjulets tak och rann i strida strömmar längs sidorna. Levine torkade av glasögonglasen och lyfte dem sedan upp till ögonen igen. Han stirrade på klipporna i mörkret.

Arby sa: "Vad är det? Vad hände?"

"Jag vet inte", sa Levine. Det var svårt att se något i det här skyfallet. Ögonblicket innan hade de med fasa sett hur de två tyrannosaurierna knuffade släpet mot klippan. De stora djuren hade gjort det med lätthet: Levine gissade att tyrannosaurierna tillsammans vägde tjugo ton, medan släpet bara vägde cirka två ton. När de väl hade vänt på den gled den lätt över det våta gräset när de knuffade till den med sina underliv och sparkade till den med sina kraftiga benmuskler.

"Varför gör de det?" sa Thorne till Levine, som stod bredvid honom. "Jag misstänker", sa han, "att vi har

förändrat det upplevda territoriet." "Hur var det nu igen?"

"Man måste komma ihåg vad det är vi har att göra med", säger Levine. "Tyrannosaurier kan uppvisa ett komplext beteende, men det mesta är instinktivt. Det är ett oreflekterat beteende som är inbyggt. Och territorialitet är en del av den instinkten. Tyrannosaurierna markerar revir, de försvarar revir. Det är inte ett tänkande beteende - de har inte särskilt stora hjärnor - men de gör det av instinkt. Alla instinktiva beteenden har triggers, utlösare för beteendet. Och jag är rädd att vi, genom att flytta barnet, omdefinierade deras territorium till att inkludera gläntan där barnet hittades. Så nu kommer de att försvara sitt territorium genom att köra ut husvagnarna."

Sedan blixtrade det till och alla såg det i samma fasansfulla ögonblick. Den första trailern hade åkt över klippan. Den hängde upp och ner i rymden, fortfarande ansluten med dragspelskopplingen till den andra trailern i gläntan ovanför.

"Den där kontakten håller inte!" skrek Eddie. "Inte länge till!"

I blixtens sken såg de tyrannosaurierna uppe i gläntan.
Metodiskt knuffade de nu den andra trailern mot klippan.

Thorne vände sig till Eddie. "Jag går!" sa han. "Jag följer med dig!" sa Eddie.

"Nej! Stanna med barnen!" "Men du behöver..."

"Stanna med barnen! Vi kan inte lämna dem ensamma!" "Men Levine kan..."

"Nej, du stannar!" sa Thorne. Han klättrade redan ner för byggnadsställningen, som var hal i ösregnet, mot Explorer nedanför. Han såg Kelly och Arby titta ner på honom. Han hoppade in i bilen och slog på tändningen. Han tänkte redan på avståndet till gläntan. Det var fem kilometer, kanske mer. Även om han körde fort skulle det ta honom sju eller åtta minuter att komma dit.

Och då skulle det vara för sent. Han skulle aldrig hinna i tid. Men han var tvungen att försöka.

Sarah Harding hörde ett rytmiskt knakande och öppnade ögonen.

Allt var mörkt, hon var desorienterad. Sedan blixtrade det till och hon stirrade rakt ner mot dalen, femhundra meter nedanför. Utsikten svängde mjukt fram och tillbaka.

Hon tittade genom vindrutan på trailern som hängde nerför klippan. De föll inte längre. Men de hängde osäkert i rymden.

Hon låg själv över förarsätet, som hade brutits loss från sitt fäste och krossat en kontrollpanel i väggen; lösa sladdar hängde ut, panelindikatorer flimrade.

Hon hade svårt att se på grund av blodet i vänster öga. Hon drog ut svansen på sin skjorta och slet ut två tygremsor. Hon vek den ena till en kompress och tryckte den mot såret i pannan. Sedan knöt hon den andra remsan runt huvudet för att hålla kompressen nere. Smärtan var intensiv för ett ögonblick; hon bet ihop tänderna tills den försvann.

Från någonstans ovanför henne kände hon en dunkande vibration. Hon vände sig om och tittade rakt upp. Hon såg hela släpvagnens längd, vertikalt upphängd. Malcolm befann sig tre meter ovanför henne, böjd över ett labbbord, utan att röra sig.

"Ian", sa hon.

Han svarade inte. Han rörde sig inte.

Vagnen skakade igen och knakade under en dov stöt. Och då insåg Harding vad som höll på att hända. Den första trailern dinglade rakt ner för klippväggen och svängde fritt i rymden. Men den var fortfarande kopplad till den andra trailern, uppe på gläntan. Den första trailern hängde nu i dragspelskopplingen. Och tyrannosaurierna, där uppe, höll nu på att knuffa ner den andra trailern från klippan.

"Ian", sa hon. "Ian."

Hon klättrade upp på fötterna och ignorerade smärtan i kroppen. Hon kände en våg av yrsel och undrade hur mycket blod hon hade förlorat. Hon började klättra rakt upp, ställde sig först på förarsätets ryggstöd och tog tag i närmaste biologbord. Hon drog sig uppåt tills hon nådde ett handtag som var monterat i väggen. Släpvagnen gungade under henne.

Från handtaget lyckades hon ta tag i kylskåpsdörren och satte fingrarna genom ett trådhyllplan. Hon testade det, det höll, och hon gav det sin fulla vikt. Hon lyfte benet tills hon fick in skon i själva kylskåpet. Sedan svängde hon kroppen ännu högre, tills hon stod upp och kunde nå handtaget till ugnen.

Det var som att klättra i berg genom ett jävla kök, tyckte hon.

Snart var hon vid Malcolms sida. Blixten blixtrade till igen och hon såg hans sargade ansikte. Han stönade. Hon kröp över till honom och försökte se hur illa skadad han var.

"Ian", sa hon.

Hans ögon var slutna. "Förlåt." "Det gör inget."

"Jag drog in dig i det här."

"Ian. Kan du röra dig? Är du okej?"

Han stönade. "Mitt ben."

"Ian. Vi måste göra något."

Från gläntan ovanför dem hörde hon tyrannosaurierna ryta. Hon tyckte att det verkade som om de hade brusat hela hennes liv. Släpvagnen krängde och svängde, hennes ben gled ut ur kylskåpet och hon hängde fritt i rymden från ugnsluckan. Släpvagnens bortre ände befann sig cirka sex meter nedanför.

Ugnshandtaget skulle inte hålla för hennes vikt, det visste hon. Inte länge till.

Harding svingade benen, sparkade vilt och rörde till slut vid något fast. Hon kände efter med fötterna och klev sedan ner. När hon tittade tillbaka såg hon att hon stod på sidan av diskbänken i rostfritt stål. Hon rörde på foten och kranen öppnades och blötte ner hennes fötter.

Tyrannosaurierna vrålade och slog hårt. Släpvagnen rörde sig längre ut i rymden och svängde.

"Ian. Det finns inte mycket tid. Vi måste göra något."

Han lyfte på huvudet och stirrade på henne med tomma ögon. Blixten blixtrade till igen. Hans läppar rörde sig. "Kraft", sa han.

"Vad är det med den?" "Strömmen är avstängd."

Hon visste inte vad han pratade om. Självklart var strömmen avstängd. Då kom hon ihåg att han hade stängt av den tidigare. När tyrannosaurierna närmade sig. Ljuset hade stört dem förut, kanske skulle det störa dem igen.

"Vill du att jag ska slå på strömmen?"

Han nickade lätt med huvudet. "Ja. Slå på den." "Hur, Ian?" Hon såg sig omkring i mörkret. "Det finns en panel."

"Var?"

Han svarade henne inte. Hon sträckte ut handen och skakade hans axel. "Ian: var är panelen?"

Han pekade neråt.

Hon tittade ner och såg de lösa sladdarna från panelen. "Jag kan inte. Den är trasig." "Upp..."

Hon kunde knappt höra honom. Vagt kom hon ihåg att det fanns en annan kontrollpanel precis innanför den andra trailern. Om hon kunde ta sig in skulle hon kanske kunna slå på strömmen. "Okej, Ian", sa hon. "Jag ska göra det."

Hon fortsatte och gick högre upp. Golvet i trailern låg nu tre meter under henne. Tyrannosaurierna vrålade och sparkade igen. Hon svängde i rymden. Hon rörde sig vidare.

Hon hade tänkt gå genom dragspelspassagen in i den andra vagnen, men när hon närmade sig toppen såg hon att det inte var möjligt. I blixtens hårda sken såg hon att dragspelspassagen var hårt vriden och stängd.

Hon var instängd i den första trailern.

Hon hörde tyrannosaurierna vråla och smälla till den andra trailern ovanför. "Ian!"

Hon tittade ner. Han rörde sig inte.

Hon hängde där och insåg med en sjuk känsla att hon var besegrad. En spark till, två sparkar till, och allt skulle vara över. De skulle falla. Det var

ingenting de kunde göra. Det fanns ingen tid kvar. Hon hängde i mörkret, strömmen var borta och det fanns inget...

Eller var det det? Hon hörde ett elektriskt surr, inte långt borta i mörkret. Fanns det en panel här uppe, i den här änden av trailern? Var den konstruerad så att det fanns paneler i båda ändarna?

Hon hängde längst upp på släpet, med axlar och underarmar brännande av ansträngning, och såg sig om efter en andra strömpanel. Hon var uppe i bortre änden. Om det fanns en panel borde den vara i närheten. Men var? I blixtens sken tittade hon över ena axeln, sedan den andra.

Hon såg ingen panel. Hennes armar värkte. "Ian,

snälla..."

Ingen panel.

Det var inte möjligt. Hon hörde hela tiden det där surret. Det måste finnas en panel. Hon kunde bara inte se den. Det måste finnas en panel. Hon svängde åt höger och vänster, och blixten blixtrade till igen och kastade galna skuggor, och så till slut såg hon den.

Den var bara 15 cm ovanför hennes huvud. Den var upp och ner, men hon kunde se alla knappar och reglage. De var mörka nu. Om hon bara kunde lista ut vilken som var vilken...

Åt helvete med det.

Hon släppte sin högra hand och hängande från sin vänstra tryckte hon på alla knappar på panelen som hon kunde röra. Omedelbart började trailern lysa upp och alla lampor i kupén tändes.

Hon fortsatte att trycka på knapparna, den ena efter den andra. Några kortslöts, det blev gnistor och rök.

Hon fortsatte att trycka mer.

Plötsligt tändes sidomonitorn, bara några centimeter från hennes ansikte, en suddig video med strimmor. Sedan kom den i fokus. Trots att hon tittade snett på den kunde hon se tyrannosaurierna uppe på gläntan, stående över den andra trailern, med underarmarna mot den och de kraftiga benen sparkande och knuffande mot den. Hon tryckte på fler knappar. Den sista hade ett silverfärgat skyddshölje; hon fällde upp höljet och tryckte på den knappen också.

På monitorn såg hon tyrannosaurierna försvinna i ett plötsligt flammande utbrott av glödande gnistor, och hon hörde dem vråla av ilska. Och sedan slocknade videomonitorn och det blev en sprakande explosion av gnistor runt Harding, som sved henne i ansiktet och på händerna, och sedan slocknade allt i trailern och det blev mörkt igen.

Det var tyst under en lång stund.

Sedan, obönhörligt, började bankandet igen.

Thorne

Vindrutetorkarna blinkade fram och tillbaka. Thorne tog kurvorna snabbt, trots det strilande regnet. Han kastade en blick på klockan. Två minuter kvar, kanske tre.

Kanske fler. Han var inte säker.

Vägen var en lerig stig, hal och farlig. Han plaskade genom djupa vattenpölar och höll andan varje gång. Bilen hade impregnerats i hans verkstad, men man kunde aldrig vara säker på den saken. Varje vattenpöl var ett nytt test. Än så länge var allt bra.

Tre minuter har gått. Åtminstone tre.

Vägen svängde, öppnade sig och i en blixtbelysning såg han en djup vattenpöl framför sig. Han accelererade genom den och bilen sparkade upp vattenplymer på båda sidorutorna. Och sedan var han igenom den, fortfarande på väg. Fortfarande på väg! När han körde uppför en backe såg han instrumentpanelens nålar svänga vilt, och han hörde fräsandet som han visste betydde en dödlig elektrisk kortslutning. Det blev en explosion under motorhuven och frätande rök vällde ut från kylaren och bilen stannade tvärt.

Fyra minuter.

Han satt i bilen och hörde regnet slå mot plåttaket. Han vred om tändningsnyckeln. Ingenting hände.

Död.

Regnet föll i strida strömmar över vindrutan. Han lutade sig tillbaka i sätet, suckade och stirrade på vägen framför sig. Radion sprakade på sätet bredvid honom. "Doc? Är du nästan framme?"

Thorne stirrade på vägen och försökte gissa var han befann sig. Han uppskattade att han fortfarande måste vara mer än en kilometer från husvagnen i gläntan, kanske mer. För långt för att försöka till fots. Han svor och bankade på sätet.

"Nej, Eddie. Jag kortslöt." "Du gjorde vad?"

"Eddie, bilen är död. Jag är..." Thorne avbröt.

Han märkte något.

Runt kurvan framför honom såg han ett svagt, blinkande rött sken. Thorne kisade för att vara säker. Ja, hans ögon spelade honom inte ett spratt. Det var där, helt riktigt: ett blinkande rött sken.

Eddie sa..: "Doc? Är du där?"

Thorne svarade inte, utan tog radion och Lindstradt-geväret, hoppade ur bilen, duckade mot regnet och började springa uppför kullen mot korsningen av ridge road. När han kom runt en kurva såg han den röda jeepen, som stod mitt på åsvägen med blinkande baklyktor. En av lamporna var trasig och lyste vitt.

Han sprang framåt och försökte se in i bilen. I en blixt från klar himmel kunde han se att det inte fanns någon förare. Förardörren var inte ens stängd; sidan var djupt bucklig. Thorne klättrade in och sträckte ner handen efter ratten... Jo, nycklarna låg där! Han vred om tändningen. Motorn mullrade till liv.

Han lade i växeln, backade runt Jeepen och körde uppför åsen mot gläntan. Det var bara några kurvor kvar innan han såg laboratoriets gröna tak och svängde vänster, och hans strålkastare svängde över den gräsbevuxna gläntan och lyste på dinosaurierna som sköt på släpet.

Inför de nya lamporna vände sig tyrannosaurierna om och vrålade mot Thornes jeep. De övergav släpet och gick till attack. Thorne kastade

Jeepen i backen och backade frenetiskt innan han insåg att djuren inte kom mot honom.

Istället sprang de diagonalt över gläntan, mot ett träd nära Thorne. Nedanför trädet stannade de och vände huvudena uppåt. Thorne släckte sina lampor och väntade. Nu såg han djuren endast sporadiskt, i blixtarna. I en sprakande blixt såg han dem ta ner bebisen från trädet. Sedan såg han hur de kelade med barnet. Uppenbarligen hade hans plötsliga ankomst gjort dem oroliga för barnet.

Nästa gång det blixtrade till var tyrannosaurierna borta. Gläntan var tom. Var de verkligen borta? Eller gömde de sig bara? Han vevade ner fönstret och stack ut huvudet i regnet. Det var då han hörde ett konstigt, lågt, kontinuerligt gnisslande ljud. Det lät som ett utdraget skrik från ett djur, men det var för jämnt, för kontinuerligt. När han lyssnade insåg han att det var något annat. Det var metall.

Thorne tände lamporna igen och körde sakta framåt. Tyrannosaurierna var borta. I det bleka skenet från strålkastarna såg han den andra släpvagnen.

Med ett kontinuerligt metalliskt gnissel gled den fortfarande långsamt över det våta gräset mot klippkanten.

"Vad gör han nu?" Kelly ropade, över regnet.

"Han kör", sa Levine och tittade genom skyddsglasögonen. Från det höga gömslet kunde de se Thornes strålkastare korsa gläntan. "Han kör till trailern. Och han..."

"Han är vad?" sa Kelly. "Vad gör han nu?"

"Han kör runt och runt ett träd", sa Levine. "Ett stort träd vid gläntan."

"Varför?"

"Han måste dra kabeln runt trädet", sa Eddie. "Det är det enda möjliga skälet."

Det blev ett ögonblick av tystnad. "Vad gör han nu?" sa Arby.

"Han har klivit ur jeepen. Nu springer han mot släpet."

Thorne låg på händer och knän i leran och höll Jeep-vinschens stora krok i sina händer. Släpet gled ifrån honom, men han lyckades krypa in under det och få kroken runt bakaxeln. Han drog loss fingrarna precis när kroken slog hårt mot bromsskyddet och han rullade iväg med kroppen. Nyligen fastspänd hoppade släpet i sidled i gräset och däcken slog ner där hans kropp hade varit ögonblick tidigare.

Metallvajern från vinschen drogs åt. Hela släpets underrede knakade i protest.

Men det höll.

Thorne kröp fram under släpet och kisade mot det i regnet. Han tittade noga på jeepens hjul för att se om de rörde sig överhuvudtaget. Nej. Med kabeln lindad runt trädet räckte Jeepens motvikt för att hålla den andra släpvagnen på klippkanten.

Han gick tillbaka till Jeepen, klättrade in och drog åt bromsen. Han hörde Eddie säga: "Doc. Doc."

"Jag är här, Eddie."

"Lyckades du stoppa den?"
"Ja. Den rör sig inte längre."
Radion knastrade. "Det är ju jättebra. Men lyssna. Doc. Du vet att den där kopplingen bara är ett nät av fem millimeter över en rostfri stång. Den var aldrig avsedd att..."
"Jag vet, Eddie. Jag jobbar på det." Thorne klättrade ut ur bilen igen. Han sprang snabbt genom regnet mot trailern.
Han öppnade sidodörren och gick in. Interiören var bläcksvart. Han kunde inte se någonting alls. Allt var omkullvälvt. Hans fötter krossade glas. Alla fönster var krossade. Han höll radion i sin hand. "Eddie!"
"Ja, Doc."
"Jag behöver rep." Han visste att Eddie hade alla möjliga förnödenheter undanstoppade. "Doc..."
"Berätta bara för mig."
"Den är i den andra vagnen, Doc."
Thorne kraschade mot ett bord i mörkret. "Toppen."
"Det kan finnas nylonlina i skåpet", sa Eddie. "Men jag vet inte hur mycket." Han lät inte hoppfull. Thorne tog sig ner i vagnen och kom fram till väggskåpen. De var fastlåsta. Han ryckte i dem i mörkret och vände sig sedan om. Förrådet låg precis bortom. Kanske skulle det finnas rep där. Och just nu behövde han ett rep.

Trailer

Sarah Harding hängde fortfarande i armarna från toppen av släpet och stirrade upp på den vridna dragspelsförbindelsen som ledde till det andra släpet. Dunkandet från dinosaurierna hade upphört och den andra trailern rörde sig inte längre. Men nu kände hon vatten som droppade kallt mot hennes ansikte. Och hon visste vad det betydde.
Dragspelsanslutningen började läcka.
Hon tittade upp och såg att en reva hade börjat öppna sig i nätväven och avslöjade de vridna stålspolar som utgjorde kontakten. Sprickan var liten nu, men den skulle snabbt vidgas. Och när nätet gick sönder skulle stålet börja rulla ut, förlängas och till slut knäckas.
De hade bara några minuter på sig innan den hängande trailern lossnade och föll ner på marken nedanför.
Hon klättrade ner till Malcolm igen och ställde sig bredvid honom. "Ian." "Jag vet", sa han och skakade på huvudet.
"Ian, vi måste ut härifrån." Hon tog tag i honom under armhålorna och drog upp honom. "Och du kommer med mig."
Han skakade på huvudet, besegrad. Hon hade sett den gesten tidigare i sitt liv, den meningslösa skakningen, att ge upp. Hon hatade att se det. Harding gav aldrig upp. Aldrig någonsin.
Malcolm grymtade. "Jag kan inte..." "Du måste", sa hon.
"Sarah..."
"Jag vill inte höra det, Ian. Det finns inget att prata om. Nu går vi." Hon drog i honom och han stönade, men rätade upp kroppen. Hon drog hårt,

och fick upp honom från bordet. Det blixtrade till och han verkade hitta lite energi. Han lyckades ställa sig på kanten av sätet, med ansiktet mot bordet. Han var ostadig, men han stod upp. "Vad ska vi göra?"

"Jag vet inte, men vi ska ta oss ut härifrån... Finns det något rep?" Han nickade, svagt.

"Var?"

Han pekade rakt ner mot husvagnens nos, som nu hängde i rymden. "Där nere. Under instrumentbrädan."

"Kom igen."

Hon lutade sig ut i rymden och särade på benen så att hon tog stöd mot golvet mittemot. Hon stod som en bergsklättrare i en skorsten. Tjugo meter under henne till instrumentbrädan.

"Okej, Ian. Kom så går vi."

Malcolm sa: "Jag kan inte göra det, Sarah. Allvarligt talat." "Luta dig då mot mig.

Jag ska bära dig."

"Men..."

"Nu, för helvete!"

Malcolm tog sig upp, greppade tag i ett väggbeslag, hans arm darrade. Han släpade på sitt högra ben. Sedan kände hon hans tyngd på henne, plötsligt och tungt, nästan så att hon slogs loss. Hans armar låste sig runt hennes hals och kvävde henne. Hon flämtade till, sträckte sig bakåt med båda armarna, tog tag i hans lår och lyfte honom medan han justerade sina armar bättre runt hennes hals. Äntligen kunde hon andas.

"Förlåt", sa han.

"Det är okej", sa hon. "Nu kör vi."

Hon började ta sig ner för den vertikala gången och grep tag i allt hon kunde. På vissa ställen fanns det handtag, och när det inte fanns några handtag tog hon tag i lådhandtag, bordsben, fönsterhakar, till och med i golvmattan, och hennes fingrar slet sönder tyget. Vid ett tillfälle lossnade mattan i en stor remsa, och hon halkade innan hennes ben stramade åt mer och hon stoppade sin glidning nedåt. Malcolm hängde bakom henne och pustade; hans armar runt hennes hals darrade. Han sa: "Du är väldigt stark."

"Men fortfarande feminin", sa hon bistert.

Hon var bara tre meter från instrumentbrädan. Sen fem. Hon hittade ett vägggrepp, hängde och dinglade med benen. Hennes fötter rörde vid ratten. Hon sänkte sig ner och lättade Malcolm på instrumentbrädan. Han låg och flämtade.

Släpet knakade och gungade. Hon famlade under instrumentbrädan, hittade en verktygslåda och öppnade den. Metallverktyg vällde ut och skramlade. Och hon hittade ett rep. En halv tum nylon, lätt femtio fot av det.

Hon reste sig upp och stirrade genom vindrutan ner på botten av dalen flera hundra meter nedanför. Direkt på hennes sida såg hon förardörren till släpet. Hon vred om handtaget och tryckte upp den. Den slog emot släpvagnens utsida och hon kände regnet i ansiktet.

Hon lutade sig ut och tittade upp på sidan av släpet. Hon såg en slät metallpanel utan handtag. Men under släpet måste det finnas axlar och lådor och annat att stå på. Hon tog tag i dörrkarmens våta metall och böjde sig fram för att försöka titta på släpvagnens undersida. Hon hörde ett metalliskt

och hon hörde nån säga: "Äntligen!" Och en skrymmande gestalt dök plötsligt upp framför henne. Det var Thorne, hängande på underredet.

"För guds skull", sa Thorne. "Vad väntar du på, en graverad inbjudan? Nu går vi!"

"Det är Ian", sa hon. "Han är skadad."

Typiskt, tänkte Kelly och tittade på Arby i den höga gömman. När det blev jobbigt kunde han inte hantera det. För mycket känslor, för mycket spänning, och han blev alldeles darrig och konstig. Arby hade för länge sedan vänt sig bort från klippan och tittade nu ut på andra sidan av skyddet, mot floden. Nästan som om ingenting hände. Typiskt.

Kelly vände sig åter till Levine. "Vad är det som händer nu?" sa hon. "Thorne gick precis in", sa

Levine och tittade genom skyddsglasögonen. "Gick han in? Du menar i husvagnen?"

"Ja. Och nu... kommer nån ut." "Vem?"

"Jag tror Sarah. Hon får ut alla."

Kelly ansträngde sig i natten för att försöka se. Regnet hade nästan upphört; nu var det bara ett lätt duggregn. På andra sidan dalen svängde släpet fortfarande fritt i rymden. Hon tyckte att hon kunde urskilja en figur som klamrade sig fast vid underredet. Men hon kunde inte vara säker.

"Vad gör hon?" "Klättrar." "Ensam?"

"Ja", sa Levine. "Ensam."

Sarah Harding kom ut genom dörren och vred sin kropp i regnet. Hon tittade inte ner. Hon visste att dalen låg 500 meter under henne. Hon kunde känna hur släpet gungade. Hon hade repet slängt runt axeln. Hon kantade runt, sänkte benet och ställde sig på en växellåda. Hon kände med handen, tog tag i en kabel. Svängde runt.

Thorne var inne i husvagnen och pratade med henne. "Vi får aldrig upp Malcolm utan ett rep", sa han. "Kan du klättra upp?"

Blixten blixtrade till. Hon stirrade rakt upp på släpvagnens undersida, glittrande våt av regn. Hon såg det glättiga skimret av fett. Sedan blev det svart igen.

"Sarah, kan du göra det?"

"Ja", sa hon. Hon sträckte sig upp och började klättra.

I den höga gömman sa Kelly: "Var är hon? Vad är det som händer? Är hon okej?"

Levine tittade genom glasögonen. "Hon klättrar", sa han.

Arby hörde deras röster på avstånd. Han var bortvänd och stirrade ut över floden på den mörklagda slätten. Han väntade otåligt på nästa blixt. Väntade på att få se om det var sant, det han hade sett tidigare.

Hon visste inte hur, men glidande och halkande tog hon sig på något sätt upp till toppen av klippan och kastade sig ut över sidan. Det fanns ingen tid att förlora; hon rullade ut repet och kröp in under den andra trailern. Hon slingrade repet genom ett metallfäste och slog snabbt en knut på det. Sedan gick hon tillbaka till kanten av klippan och kastade ner repet.

"Doc!" ropade hon.

Thorne stod vid dörren till husvagnen och tog tag i repet och knöt det runt Malcolm. Malcolm stönade. "Nu kör vi", sa Thorne. Han lade armen om Malcolm och svängde ut dem båda, tills de stod på växellådan.

"Herregud", sa Malcolm och tittade uppåt. Men Sarah drog redan i honom, repet blev allt hårdare.

"Använd bara armarna", sa Thorne. Malcolm började resa sig, och på några ögonblick var han tre meter ovanför Thorne. Sarah var uppe på klippan, men Thorne kunde inte se henne; Ians kropp blockerade hans syn. Thorne började klättra och hans ben kämpade för att få fäste. Släpvagnens undersida var hal. Han tänkte: "Jag borde ha gjort den halkfri: Jag borde ha gjort den halkfri. Men vem skulle någonsin göra underredet på ett fordon halkfritt?

För sitt inre öga såg han dragspelskontakten rivas sönder... långsamt rivas sönder... öppnas bredare...

Han klättrade uppåt. Hand över hand. Fot för fot.

Det blixtrade till och han insåg att de var nära toppen.

Sarah stod på kanten av klippan och sträckte sig efter Malcolm. Malcolm drog sig upp med armarna, hans ben svängde slappt och fritt. Men han fortsatte. Ytterligare några meter... Sarah tog tag i Malcolms skjortkrage och drog upp honom resten av vägen. Malcolm föll omkull, utom synhåll.

Thorne fortsatte uppåt. Hans fötter halkade. Hans armar värkte. Han klättrade.

Sarah sträckte sig ner mot honom. "Kom igen, Doc", sa hon.

Hennes hand var utsträckt. Fingrarna sträckte sig mot honom.

Med ett metalliskt "*whang!"* slets nätet sönder i kopplingen och släpet föll tre meter ner, varvid spolarna vidgades.

Thorne klättrade snabbare. Han tittade upp mot Sarah. Hennes hand sträckte sig

fortfarande ner.

"Du kan göra det, Doc..."

Han klättrade, slöt ögonen, bara klättrade, höll i repet, höll hårt i det. Armarna värkte, axlarna värkte, och repet tycktes bli mindre i hans händer. Han snurrade det runt sin näve och försökte hålla fast. Men i sista stund började han glida, och då kände han en plötslig brännande smärta i sin skalp.

"Förlåt för det", sa Sarah och drog upp honom i håret. Smärtan var intensiv men han brydde sig inte, han märkte det knappt, för nu stod han bredvid dragspelsanslutningen och såg hur spolarna lossnade som en korsett som sprack, och släpet sjönk lägre men hon drog fortfarande i honom, hon var oerhört stark, och sedan rörde hans fingrar vid vått gräs och han var över kanten. Säkert.

Under dem hördes en serie skarpa metalliska ljud - *whang! whang! whang!* - när de lindade metallstängerna knäcktes en efter en, och sedan, med ett sista stön, bröt släpvagnen all förbindelse och föll fritt nedför klippväggen, blev mindre och mindre, tills den krossades på klipporna långt nedanför. I blixtskenet såg den ut som en skrynklig papperspåse.

Thorne vände sig om och tittade upp på Sarah. "Tack", sa han.

Sarah satt tungt på marken bredvid honom. Blod droppade från hennes bandagerade huvud. Hon öppnade sina fingrar och släppte en handfull av hans gråa hår, som föll i en våt klump ner på gräset.

"Vilken jävla kväll", sa hon.

Det höga gömslet

Levine tittade genom nattglasögonen och sa: "De klarade det!" Kelly sa: "Allihop?"

"Ja! De klarade det!"

Kelly började hoppa och jubla.

Arby vände sig om och tog glasögonen ur Levines hand. "Hej", sa Levine. "Bara en minut..."

"Jag behöver dem", sa Arby. Han snurrade runt och tittade ut över den mörka slätten. För ett ögonblick kunde han inte se någonting, bara en grön oskärpa. Hans fingrar hittade fokuseringsratten, han vred snabbt på den och bilden kom fram.

"Vad fan är det som är så viktigt?" sa Levine irriterat. "Det är en dyr utrustning..."

Och sen hörde de alla morrandet. Det kom närmare.

I bleka nyanser av självlysande grönt såg Arby rovfåglarna tydligt. De var tolv till antalet och rörde sig i en lös klunga genom gräset i riktning mot det höga gömslet. Ett djur var några meter framför och verkade vara ledaren, men det var svårt att urskilja någon organisation i flocken. Alla rovfåglarna morrade och slickade blodet från sina nosar och torkade sig i ansiktet med sina kloförsedda underarmar, en gest som var märkligt intelligent, nästan mänsklig. I mörkerglasögonen lyste deras ögon ljusgröna.

De verkade inte ha lagt märke till det höga gömslet. De tittade aldrig upp mot det. Men de var säkert på väg i den riktningen.

Plötsligt rycktes glasögonen ur händerna på Arby. "Ursäkta mig", sa Levine. "Jag tror det är bäst att jag tar hand om det här."

Arby sa: "Du skulle inte ens veta om det, om det inte vore för mig."

"Var tyst", sa Levine. Han förde glasögonen till sina ögon, fokuserade dem och suckade över vad han såg. Tolv djur, cirka tjugo meter bort.

Eddie sa tyst: "Ser de oss?"

"Nej. Och vi är i medvind, så de känner inte lukten av oss. Jag gissar att de följer viltspåret som går förbi gömslet. Om vi är tysta går de rakt förbi oss."

Eddies radio sprakade. Han sträckte sig hastigt för att stänga av den.

De stirrade alla ut över slätten. Natten var nu lugn och stilla. Regnet hade upphört och månen bröt igenom de tunna molnen. Svagt såg de djuren som närmade sig, mörka mot det silverfärgade gräset.

Eddie viskade: "Kan de ta sig upp hit?"

"Jag förstår inte hur", viskade Levine. "Vi är nästan sex meter över marken.
Jag tror att det kommer att gå bra."

"Men du sa att de kan klättra i träd."

"Ssssh. Det här är inget träd. Nu, alla ner, och tyst."

* * * * *

Malcolm ryckte till av smärta när Thorne sträckte ut honom på ett bord i den andra trailern. "Jag verkar inte ha så mycket tur på de här expeditionerna, eller hur?"

"Nej, det gör du inte", sa Sarah. "Ta det bara lugnt, Ian." Thorne höll i en ficklampa medan hon skar upp Malcolms byxor. Han hade ett djupt jack på höger ben och hade förlorat mycket blod. Hon sa: "Har vi en sjukvårdsväska?"

Thorne sa: "Jag tror att det finns en utanför, där vi förvarar cykeln." "Hämta den."

Thorne gick ut för att hämta den. Malcolm och Harding var ensamma i husvagnen. Hon lyste med lampan på såret och tittade noga. Malcolm frågade: "Hur illa är det?" "Det kunde vara värre", sa hon lätt. "Du kommer att överleva." Såret var faktiskt djupt, nästan ända in till benet. På något sätt hade det missat artären; det var tur. Men såret var smutsigt - hon såg fett och lövbitar som mosats in i den röda muskeln. Hon måste rengöra det, men hon skulle vänta på att morfinet skulle börja verka
först.

"Sarah," sa Malcolm, "jag är skyldig dig mitt liv." "Glöm det, Ian."

"Nej, nej, det gör jag."

"Ian", sa hon och tittade på honom. "Den här uppriktigheten är inte likt dig."

"Det går över", sa han och log lite. Hon visste att han måste ha ont. Thorne kom tillbaka med medicinlådan, och hon fyllde sprutan, knackade bort bubblorna och injicerade den i Malcolms axel.

Han grymtade. "Aj. Hur mycket gav du mig?" "En hel del."

"Varför?"

"För att jag måste rensa såret, Ian. Och du kommer inte att gilla det när jag gör det."

Malcolm suckade. Han vände sig till Thorne. "Det är alltid något, eller hur? Kom igen, Sarah, gör ditt bästa."

* * * * *

Levine tittade på de annalkande rovfåglarna genom nattglasögonen. De rörde sig i en lös grupp, med sin karakteristiska hoppande gång. Han tittade och hoppades kunna se någon organisation i flocken, någon struktur, något tecken på en dominanshierarki. Velociraptorer var intelligenta och det var logiskt att de skulle organisera sig hierarkiskt, och att detta skulle synas i deras rumsliga konfiguration. Men han kunde inte se någonting. De var som ett band av marodörer, formlösa, väsande och snärjande mot varandra.

Nära Levine i det höga gömslet satt Eddie och barnen nerhukade. Eddie hade armarna runt barnen och tröstade dem. Särskilt pojken var panikslagen. Flickan verkade vara okej. Hon var lugnare.

Levine förstod inte varför någon var rädd. De var i fullkomlig säkerhet här uppe. Han iakttog den annalkande flocken med akademisk distans och försökte urskilja ett mönster i deras snabba rörelser.

Det var ingen tvekan om att de följde viltspåret. Deras väg stämde exakt överens med paras tidigare på dagen: upp från floden och sedan över den lilla höjden,

och längs baksidan av det höga gömslet. Rovfåglarna ägnade ingen uppmärksamhet åt själva gömslet. De verkade mest interagera med varandra.

Djuren kom runt sidan av byggnaden och skulle just fortsätta, när det närmaste djuret stannade upp. Det föll bakom resten av flocken och sniffade i luften. Sedan böjde det sig framåt och började sticka nosen genom gräset runt botten av gömslet.

Vad var det den gjorde? Levine undrade.

Den ensamma rovfågeln morrade. Den fortsatte att rota i gräset. Och sedan kom den upp med något i handen, något som den höll i sina kloförsedda fingrar. Levine kisade för att försöka se det.

Det var en bit omslagspapper från en chokladkaka.

Raptorn tittade upp mot den höga gömslet, dess ögon glödde. Den stirrade rakt på Levine.

Och den morrade.

Malcolm

"Mår du bra?" sa Thorne.

"Bättre hela tiden", sa Malcolm. Han suckade. Hans kropp slappnade av. "Du vet, det finns en anledning till att folk gillar morfin", sa han.

Sarah Harding justerade den uppblåsbara plastskenan runt Malcolms ben. Hon sa till Thorne: "Hur länge dröjer det innan helikoptern kommer?"

Thorne tittade på sin klocka. "Mindre än fem timmar. Gryning i morgon." "Är du säker?"

"Ja, absolut."

Harding nickade. "Okej. Han kommer att bli bra."

"Jag mår bra", sa Malcolm med en drömsk röst. "Jag är bara ledsen över att experimentet är över. Och det var ett så bra experiment också. Så elegant. Så unikt. Darwin visste aldrig."

Harding sa till Thorne, "Jag ska städa upp det här nu. Håll hans ben åt mig." Högre sa hon: "Vad var det Darwin inte visste, Ian?"

"Att livet är ett komplext system", sa han, "och allt som hör till det. Fitnesslandskap. Adaptiva promenader. Booleska nät. Självorganiserande beteende. Stackars man. Ouch! Vad gör du där?"

"Berätta bara", sa Harding, böjd över såret. "Darwin hade ingen aning ..."

"Det där livet är så otroligt komplext", säger Malcolm. "Ingen inser det. Jag menar, ett enda befruktat ägg har hundratusen gener, som agerar på ett koordinerat sätt, slår på och av vid specifika tidpunkter, för att omvandla den enda cellen till en komplett levande varelse. Den ena cellen börjar dela sig, men de efterföljande cellerna är annorlunda. De specialiserar sig. En del är nervceller. Vissa är tarmar. Vissa är lemmar. Varje uppsättning celler börjar följa sitt eget program, utvecklas och interagerar. Så småningom finns det tvåhundrafemtio olika sorters celler, som alla utvecklas tillsammans, vid exakt rätt tidpunkt. Precis när organismen behöver ett cirkulationssystem börjar hjärtat pumpa. Precis när det behövs hormoner börjar binjurarna att producera dem. Vecka efter vecka fortskrider denna ofattbart komplexa utveckling perfekt-perfekt. Det är helt otroligt. Ingen mänsklig aktivitet kommer i närheten.

"Jag menar, har du någonsin byggt ett hus? Ett hus är enkelt i jämförelse. Men trots det bygger hantverkarna trappan fel, de sätter in diskbänken baklänges, kakelmannen dyker inte upp när han ska. Alla möjliga saker går fel. Och ändå är flugan som landar på hantverkarens lunch perfekt. Aj! Ta det lugnt."

"Förlåt", sa hon och fortsatte att rengöra hans sår.

"Men poängen", sa Malcolm, "är att den här intrikata utvecklingsprocessen i cellen är något vi knappt kan beskriva, än mindre förstå. Inser du hur begränsad vår förståelse är? Matematiskt kan vi beskriva två saker som interagerar, som två planeter i rymden. Tre saker som interagerar - tre planeter i rymden - ja, det blir ett problem. Fyra eller fem saker som interagerar, vi kan inte riktigt göra det. Och inuti cellen finns det *hundratusen* saker som interagerar. Du måste kasta upp dina händer. Det är så komplext - hur är det ens möjligt att liv överhuvudtaget uppstår? En del tror att svaret är att levande former organiserar sig själva. Livet skapar sin egen ordning, på samma sätt som kristallisering skapar ordning. Vissa tror att livet kristalliserar sig till liv och att det är så komplexiteten hanteras.

"För även om man inte kunde någon fysikalisk kemi skulle man kunna titta på en kristall och ställa samma frågor. Du skulle se de vackra spjälorna, de perfekta geometriska fasetterna, och du skulle kunna fråga dig: Vad styr den här processen? Hur kommer det sig att kristallen blir så perfekt formad - och ser ut så mycket som andra kristaller? Men det visar sig att en kristall bara är det sätt på vilket molekylära krafter ordnar sig i fast form. Ingen kontrollerar det. Det händer av sig självt. Att ställa en massa frågor om en kristall innebär att man inte förstår den grundläggande karaktären hos de processer som ledde till dess skapande.

"Så kanske levande former är en slags kristallisering. Kanske händer livet bara. Och kanske, som kristaller, finns det en karakteristisk ordning för levande ting som genereras av deras samverkande element. Okej... En av sakerna som kristaller lär oss är att ordning kan uppstå väldigt snabbt. Ena minuten har du en vätska, med alla molekyler som rör sig slumpmässigt. Nästa minut bildas en kristall och alla molekyler är låsta i ordning. Eller hur?"

"Just det..."

"Okej. Och nu... Tänk på samspelet mellan livsformer på planeten för att skapa ett ekosystem. Det är ännu mer komplext än ett enda djur. Alla arrangemang är mycket komplicerade. Som yuccaplantan. Känner du till den?"

"Berätta för mig."

"Yuccaplantan är beroende av en särskild mal som samlar pollen i en boll och bär bollen till en annan planta - inte en annan blomma på samma planta - där den gnider bollen mot plantan och befruktar den. Först då lägger malen sina ägg. Yuccaplantan kan inte överleva utan malen. Malen kan inte överleva utan växten. Komplexa interaktioner som denna får en att tänka att beteende kanske också är en slags kristallisering."

"Talar du metaforiskt?" sa Harding.

"Jag talar om all den ordning som finns i naturen", säger Malcolm. "Och hur den kanske kan uppstå snabbt, genom kristallisering. Eftersom komplexa djur kan utveckla sitt beteende snabbt. Förändringar kan ske mycket snabbt. Människan håller på att förändra planeten, och ingen vet om det är en farlig utveckling eller inte. Så dessa beteendemässiga processer kan ske snabbare än vi vanligtvis tror att evolutionen sker. På tiotusen år har människan gått från att jaga till

från jordbruk till städer till cyberrymden. Beteendet skriker framåt, och det kanske inte är anpassningsbart. Ingen vet. Men personligen tror jag att cyberspace innebär slutet för vår art."

"Ja? Varför det?"

"För att det innebär slutet på innovation", sa Malcolm. "Den här idén om att hela världen är sammankopplad är massdöd. Alla biologer vet att små grupper som är isolerade utvecklas snabbast. Om du sätter tusen fåglar på en ö i havet utvecklas de mycket snabbt. Om man sätter tiotusen på en stor kontinent går utvecklingen långsammare. För vår egen art sker evolutionen mestadels genom vårt beteende. Vi uppfinner nya beteenden för att anpassa oss. Och alla på jorden vet att innovation bara sker i små grupper. Sätt tre personer i en kommitté och de kan få något gjort. Tio personer, och det blir svårare. Trettio personer, och ingenting händer. Trettio miljoner, och det blir omöjligt. Det är massmedias effekt - den hindrar allt från att hända. Massmedia dränker mångfalden. Det gör alla platser likadana. Bangkok, Tokyo eller London: det finns en McDonald's i ett hörn, en Benetton i ett annat, en Gap på andra sidan gatan. Regionala skillnader försvinner. Alla skillnader försvinner. I en massmedial värld finns det mindre av allt utom de tio bästa böckerna, skivorna, filmerna, idéerna. Folk oroar sig för att förlora artrikedomen i regnskogen. Men hur är det med den intellektuella mångfalden - vår mest nödvändiga resurs? Den försvinner snabbare än träden. Men det har vi inte förstått, så nu planerar vi att sammanföra fem miljarder människor i cyberspace. Och det kommer att frysa hela arten. Allt kommer att stanna upp. Alla kommer att tänka samma sak på samma gång. Global likriktning. Åh, det gör ont. Är du klar?"

"Nästan", sa Harding. "Vänta lite."

"Och tro mig, det kommer att gå fort. Om man kartlägger komplexa system i ett fitnesslandskap upptäcker man att beteendet kan förändras så snabbt att fitnessvärdet sjunker kraftigt. Det krävs inga asteroider eller sjukdomar eller något annat. Det är bara ett beteende som plötsligt dyker upp och visar sig vara dödligt för de varelser som gör det. Min idé var att dinosaurier - som är komplexa varelser - kan ha genomgått några av dessa beteendeförändringar. Och det ledde till deras utrotning."

"Vadå, allihop?"

"Det krävs bara några få", sa Malcolm. "Någon dinosaurie slår rot i träsken runt inlandshavet, ändrar vattencirkulationen och förstör växtekologin som tjugo andra arter är beroende av. Pang! De är borta. Det orsakar ännu fler förskjutningar. Ett rovdjur dör ut och dess byten växer okontrollerat. Ekosystemet blir obalanserat. Fler saker går fel. Fler arter dör. Och plötsligt är det över. Det kunde ha hänt på det sättet."

"Bara beteende..."

"Ja", sa Malcolm. "Hur som helst, det var tanken. Och jag hade en fin tanke om att vi skulle kunna bevisa det... Men nu är det slut. Vi måste ta oss härifrån. Det är bäst att du berättar för de andra."

Thorne klickade på radion. "Eddie? Det är Doc." Det kom inget svar.

"Eddie?"

Radion sprakade. Och sedan hörde de ett ljud som först lät som brus.
Det dröjde ett ögonblick innan de insåg att det var ett högt mänskligt skrik.

Det höga gömslet

Den första av raptorerna väste när den började hoppa upp, klapprade mot den höga gömman och skakade strukturen. Dess klor krattade mot metallen och den föll ner igen. Eddie var förvånad över hur högt den hoppade - djuret kunde hoppa två meter rakt upp, om och om igen, utan synbar ansträngning. Dess hopp lockade till sig de andra djuren, som långsamt kom tillbaka för att cirkla runt gömslet.

Snart var gömslet omringat av hoppande, morrande rovfåglar. Det svajade fram och tillbaka när djuren slog i det, klöste för att få fäste och föll tillbaka igen. Men ännu mer illavarslande *var att* Levine såg att *de lärde sig*. Några av dem hade redan börjat använda sina underarmar med klor för att greppa tag i konstruktionen och hålla sig fast medan benen fick fotfäste. En av rovfåglarna kom inom några meter från deras lilla skydd innan den slutligen föll tillbaka. Fallen verkade aldrig skada djuren. De hoppade genast upp och hoppade igen.

Eddie och barnen kom upp på fötterna. Levine sa: "Backa! Titta inte ut", och han knuffade in barnen i mitten av skyddsrummet.

Eddie stod böjd över sin ryggsäck och höll upp ett glödande nödbloss. Han tände den och slängde den över sidan; två av raptorerna föll bort. Blosset sprakade på den våta marken och kastade hårda röda skuggor. Men rovfåglarna fortsatte att komma. Eddie drog upp en av aluminiumstängerna från golvet och lutade sig över räcket på sidan och svingade stången som en klubba.

En av rovfåglarna hade redan klättrat tillräckligt högt för att kasta sig fram med gapande käkar mot Eddies hals. Eddie skrek förvånat och ryckte huvudet bakåt; rovfågeln missade honom precis, men dess käkar slöt sig om hans skjorta. Sedan föll raptorn tillbaka med käkarna hårt sammanpressade och dess tyngd drog Eddie framåt över räcket.

Han ropade "Hjälp mig! Hjälp!" när han började falla över kanten; Levine slängde armarna runt honom och drog honom tillbaka. Levine tittade förbi Eddies axel på raptorn, som nu dinglade i rymden, väste ursinnigt och fortfarande höll fast i skjortan. Eddie dunkade raptorn på nosen med sin bar. Men raptorn höll fast som en bulldog. Eddie stod böjd över räcket, han kunde falla när som helst. Han körde in staven i djurets öga och plötsligt släppte raptorn greppet. De två männen föll tillbaka in i skyddsrummet. När de kom på fötter såg de rovfåglar som klättrade upp längs sidorna på gömslet. När de dök upp vid räcket, Eddie slog mot dem med struten och slog tillbaka dem.

"Fort!" ropade han till barnen. "Upp på taket! Snabbt!" Kelly började klättra upp på en av stöttorna och tog sig sedan lätt upp på taket. Arby stod där med ett tomt ansiktsuttryck. Hon tittade ner igen och sa: "Kom igen, Arb!"

Pojken var stel, hans ögon var stora av rädsla. Levine sprang för att hjälpa honom, lyfte upp honom. Eddie svingade stöttan i vida bågar, metallen slog mot raptorerna.

En av rovfåglarna tog tag i staget med käkarna och ryckte hårt i det. Eddie tappade balansen, vred sig och föll baklänges och välte över sidan. Han skrek "Nooo!" när han föll. Genast föll alla djuren ner på marken. De hörde Eddie skrika i natten. Raptorerna morrade.

Levine var livrädd. Han höll fortfarande Arby i sina armar och knuffade upp honom på taket. "Fortsätt", sa han hela tiden. "Gå på. Fortsätt."

Från taket sa Kelly: "Du klarar det, Arb."

Pojken tog tag i taket och drog sig upp, hans ben skakade av panik. Han sparkade Levine hårt på munnen och Levine släppte honom. Han såg pojken glida iväg och falla baklänges till marken.

"Herregud", sa Levine. "Åh, herregud."

* * * * *

Thorne var under släpet och kopplade loss kabeln. Han släppte den, kröp ut och sprang mot jeepen. Han hörde en motor surra och såg att Sarah hade hoppat upp på motorcykeln och redan körde iväg, med ett Lindstradt-gevär över axeln.

Han satte sig bakom ratten, startade motorn och väntade otåligt medan vajern vinschades in och kroken gled över gräset. Det verkade ta en evighet. Nu snirklade sig vajern runt trädet. Han väntade. Han tittade över och såg ljuset från Sarahs cykel röra sig genom lövverket, på väg ner mot det höga gömslet.

Till slut stannade vinschmotorn. Thorne lade i växeln och dundrade iväg från gläntan. Radion klickade. "Ian", sa han.

"Oroa dig inte för mig", sa Malcolm med en drömsk röst. "Jag mår bara bra."

Kelly låg platt på det vinklade taket på skjulet och tittade ner över sidan. Hon såg Arby slå i marken, på andra sidan byggnaden från Eddie. Han verkade ha träffats hårt. Men hon visste inte vad som hände med honom, för hon hade vänt sig bort för att ta tag i det våta taket, och när hon tittade ner igen var Arby borta.

Borta.

Sarah Harding körde snabbt på den leriga djungelvägen. Hon var inte säker på var hon var, men hon trodde att om hon följde terrängen neråt skulle hon så småningom komma ut på slätten. Åtminstone var det hennes förhoppning.

Hon accelererade, kom runt en kurva och fick plötsligt syn på ett stort träd som blockerade vägen. Hon bromsade in till stopp, snurrade runt cykeln och körde tillbaka igen. Längre fram på vägen såg hon Thornes dubbla strålkastare, som svängde av till höger. Hon följde efter hans jeep och lät motorn rusa i natten.

Levine stod mitt i det höga gömslet, stelfrusen av skräck. Rovfåglarna hoppade inte längre, försökte inte längre klättra upp för strukturen. Han hörde hur de morrade nere på marken. Han hörde det skarpa knakandet av ben. Pojken hade aldrig gjort ett ljud.

Kallsvett bröt ut över hela hans kropp.

Sen hörde han Arby ropa: "Backa! Gå tillbaka!"

Uppe på taket vred Kelly sig runt för att försöka se ner på andra sidan. I det döende ljuset från facklan såg hon att Arby var inne i buren. Han hade lyckats stänga dörren och sträckte nu tillbaka handen genom gallret för att vrida om nyckeln i låset. Det fanns tre rovfåglar nära honom; de hoppade fram när de såg hans hand, och han drog snabbt tillbaka den. Han ropade: "Backa!" Rovfåglarna började bita i buren och vände huvudena i sidled för att gnaga på gallren. En av de

Men när nyckeln lossnade trasslade djuret in underkäken i det elastiska bandet som hängde från nyckeln. Rovdjuret drog bort huvudet och sträckte ut resåren, och plötsligt slogs nyckeln ut ur låset och smällde mot dess hals.

Raptorn skrek förvånat och tog ett steg bakåt. Resårbandet var nu fastspänt runt underkäken och nyckeln glittrade i ljuset. Raptorn skrapade på den med underarmarna och försökte dra av resårbandet, men det fastnade runt de böjda baktänderna och djurets ansträngningar fick bara resårbandet att knäppa mot huden. Snart gav den upp och började gnugga nosen i smutsen för att försöka få bort nyckeln.

Under tiden lyckades de andra rovfåglarna dra loss buren från överbyggnaden och välta den på marken. De duckade sina huvuden och högg Arby bakom gallret. När de insåg att det inte skulle fungera sparkade och stampade de på buren upprepade gånger. Fler djur anslöt sig till dem. Snart stod sju raptorer samlade över buren. De sparkade på den och den rullade bort från gömslet. Deras kroppar blockerade hennes syn på Arby.

Hon hörde ett svagt ljud och tittade upp och såg två strålkastare i fjärran. Det var en bil.

Någon var på väg.

Arby var i helvetet. Inne i buren var han omgiven av svarta morrande skepnader. Raptorerna kunde inte få in sina käkar genom gallren, men deras heta saliv droppade ner på honom, och när de sparkade kom deras klor igenom och skar sönder hans armar och axlar när han rullade. Hans kropp var blåslagen. Hans huvud gjorde ont av att slå mot gallren. Hans värld var ett virvlande, skräckinjagande pandemonium. Han visste bara en sak med säkerhet.

Rovfåglarna rullade bort honom från gömslet.

* * * * *

När bilen kom närmare gick Levine fram till räcket och tittade ner. I ljuset från den röda nödraketen såg han tre rovfåglar som släpade det som återstod av Eddies kropp mot djungeln. De stannade ofta upp för att slåss om den och snäste åt varandra, men de lyckades ändå släpa iväg den.

Sedan såg han att en annan grupp rovfåglar sparkade och knuffade på buren.
De rullade den längs viltspåret och in i skogen.

Nu kunde han höra mullret från Jeepmotorn när bilen kom närmare. Han såg Thornes silhuett bakom ratten.

Han hoppades att han hade en pistol. Levine ville döda vartenda ett av de här jävla djuren. Han ville döda dem alla.

Uppe på taket såg Kelly hur rovfåglarna sparkade på buren och rullade iväg den. En rovfågel stannade kvar och snurrade runt och runt i cirklar, som en frustrerad hund. Sedan såg hon att det var den rovfågel som hade fastnat med käken i den elastiska öglan. Nyckeln dinglade fortfarande längs kinden och glittrade i det röda ljuset. Raptorn ryckte med huvudet upp och ner för att försöka komma loss.

Jeepen dundrade fram och raptorn verkade förvirrad av de plötsligt starka ljusen. Thorne gasade på och försökte träffa den med sin bil. Raptorn vände och sprang iväg, ut på slätten.

Kelly klättrade ner från taket och gick neråt.

Thorne öppnade dörren när Levine hoppade in i bilen. "De har grabben", sa Levine och pekade längs stigen.
Kelly var fortfarande på väg ner och skrek: "Vänta!"
Thorne sa: "Gå tillbaka upp dit. Sarah kommer! Vi ska ta Arby!" "Men..."
"Vi får inte tappa bort dem!" Thorne startade motorn och började köra längs viltspåret för att jaga rovfåglarna.
I trailern lyssnade Ian Malcolm på rösterna som skrek över radion. Han hörde paniken, förvirringen.
Svart buller, tänkte han. Allt går åt helvete på en gång. Hundratusen saker som samverkar.
Han suckade och slöt ögonen.
Thorne körde fort. Djungeln var tät runt dem. Stigen framför dem började smalna av och de stora palmerna kom närmare och slog mot bilen. Han sa: "Klarar vi det?"
"Den är tillräckligt bred", sa Levine. "Jag gick den tidigare idag. Paras använder den här stigen." "Hur kunde det här hända?"
sa Thorne. "Buren var fäst vid
byggnadsställningar."
"Jag vet inte", sa Levine. "Den gick av." "Hur? *Hur?*"
"Jag såg inte. Det var mycket som hände." "Och Eddie?" sa
Thorne bistert. "Det gick fort", sa Levine.
Jeepen störtade genom djungeln och studsade hårt när den följde viltspåret; de slog sina huvuden i tygtaket. Thorne körde hänsynslöst. Där framme rörde sig rovfåglarna snabbt; han kunde knappt se de sista djuren, som sprang i mörkret där framme.
"De ville inte lyssna på mig!" ropade Kelly när Sarah kom körande på motorcykeln.
"Om vad?"
"Raptorn tog nyckeln! Arby's inlåst i buren och raptorn tog nyckeln!" "Vart?" sa Sarah.
"Där!" sa hon och pekade ut över slätten. I månskenet kunde de precis se den flyende rovfågelns mörka skepnad. "Vi behöver nyckeln!"
"Hoppa på", sa Sarah och tog av sig geväret. Kelly klättrade upp bakom henne på cykeln. Sarah tryckte vapnet i hennes händer. "Kan du skjuta?"
"Nej. Jag menar, jag har aldrig..." "Kan du köra
cykel?" "Nej, jag..."
"Då måste du skjuta", sa Sarah. "Nu, titta: avtryckaren är här. Här är avtryckaren. Säkerheten är här. Vrid den så här. Okej? Det blir en tuff åktur, så släpp den inte förrän vi är nära."
"Nära vad?"
Men Sarah hörde henne inte. Hon startade motorn och motorcykeln accelererade och körde ut på slätten för att jaga den flyende raptorn. Kelly lade en arm runt Sarah och försökte hålla sig fast.

Jeepen studsade längs djungelstigen och stänkte genom leriga pölar. "Jag minns inte att det var så här tufft", sa Levine och klamrade sig fast vid armhållaren. "Du kanske borde sakta ner..."

"Nej, för fan", sa Thorne. "Om vi tappar honom ur sikte är det över. Vi vet inte var raptornästet är. Och i den här djungeln, på natten... Åh, helvete."

Framför oss lämnade rovfåglarna spåret och sprang iväg in i undervegetationen. Buren var borta. Thorne kunde inte se terrängen särskilt bra, men det såg ut som en brant kulle som gick nästan rakt ner.

"Du kan inte göra det", sa Levine. "Det är för brant." "Jag måste göra det", sa

Thorne.

"Var inte galen", sa Levine. "Inse fakta. Vi har förlorat grabben, Doc. Det är synd, men vi har förlorat honom."

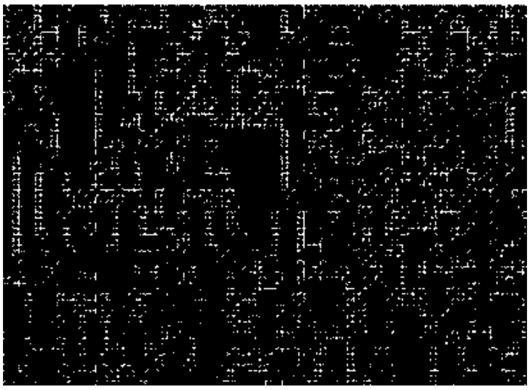
Thorne stirrade på Levine. "Han gav inte upp hoppet om dig", sa han. "Och vi ger inte upp om honom."

Thorne snurrade på ratten och körde Jeepen över kanten. Bilen gjorde en illaluktande nosning, ökade farten och började en brant utförslöpa.

"Skit!" Levine skrek. "Du kommer att döda oss alla!" "Håll i dig!"

De studsade och störtade ner i mörkret.

SJÄTTE KONFIGURATIONEN

"*Ordningen kollapsar i flera regioner samtidigt. Överlevnad är nu osannolik för individer och grupper.*"
-IAN MALCOLM

Chase

Motorcykeln rusade fram över den gräsbevuxna slätten. Kelly höll Sarah med ena handen och geväret med den andra; geväret var tungt och hon började bli trött i armen. Motorcykeln skakade över terrängen. Vinden blåste hennes hår runt ansiktet.

"Håll i dig!" Sarah ropade.

Månen bröt igenom molnen och gräset framför dem var silverfärgat i månskenet. Rovfågeln var fyrtio meter framför dem, djuret precis inom räckhåll för deras pannlampa. De närmade sig stadigt. Kelly såg inga andra djur på slätten, förutom apatosaurieflocken i fjärran.

De kom närmare rovfågeln. Djuret sprang snabbt, svansen var stel och syntes knappt över gräset. Sarah vinklade cykeln åt höger när de kom intill rovfågeln. De rörde sig stadigt närmare. Hon lutade sig bakåt med munnen nära Kellys öra.

"Gör er redo!" ropade hon. "Vad ska jag göra?"

De sprang parallellt med raptorn, bakom dess svans. Sarah accelererade, passerade benen och rörde sig mot huvudet.

"Halsen!" ropade hon. "Skjut den i nacken!" "Var då?"

"Var som helst! Nacken!"

Kelly fumlade med pistolen. "Nu?"

"Nej! Vänta! Vänta!"
Raptorn fick panik när motorcykeln närmade sig. Den ökade sin hastighet.
Kelly försökte hitta säkringen. Pistolen studsade. Allting studsade. Hennes fingrar rörde vid säkringen och gled av. Hon sträckte sig igen. Hon var tvungen att använda två händer, och det innebar att släppa Sarah...
"Gör er redo!" Sarah ropade. "Men jag kan inte..."
"Nu! Gör det! Nu!"
Sarah väjde för motorcykeln och körde upp på sidan om rovfågeln. De var nu bara en meter ifrån varandra. Kelly kunde känna lukten av djuret. Den vände på huvudet och snäste åt dem. Kelly avfyrade. Pistolen skakade i hennes händer; hon tog tag i Sarah igen. Raptorn fortsatte att springa.
"Vad hände?" "Du missade!"
Kelly skakade på huvudet. "Strunt samma!" Sarah ropade. "Du kan göra det! Jag kommer närmare!"
Hon vinklade cykeln mot raptorn igen och kom närmare. Men den här gången var det annorlunda: när de kom intill gick raptorn plötsligt till attack och slog mot dem med huvudet. Sarah ylade till och vred cykeln åt sidan, vilket ökade avståndet. "Smarta jävlar, är de inte!" skrek hon. "Inga andra chanser!"
Rovfågeln jagade dem ett ögonblick, vände sedan plötsligt, ändrade riktning och rusade iväg över slätterna.
"Den är på väg mot floden!" ropade Kelly.
Sarah startade motorn. Motorcykeln sköt framåt. "Hur djupt?" Kelly svarade inte.
"Så djupt!"
"Jag vet inte!" ropade Kelly. Hon försökte minnas hur raptorerna såg ut när de korsade floden. Hon tyckte sig minnas att de simmade. Det betydde att det måste vara minst...
"Mer än en meter?" sa Sarah. "Ja!"
"Inte bra!"
De var nu tio meter bakom rovfågeln och tappade mark. Djuret hade gått in i ett område markerat med tjocka Benettitalean cykader. De grova stammarna skrapade på dem. Terrängen var ojämn; cykeln studsade och skakade över ojämnheterna. "Kan inte se!" ropade Sarah. "Håll i dig!" Hon svängde vänster och rörde sig bort från rovfågeln, på väg mot floden. Djuret höll på att försvinna i gräset.
"Vad gör du?" Kelly ropade. "Vi måste skära av honom!"
En flock skräckslagna fåglar lyfte med ett skrik framför dem. Sarah körde genom flaxande vingar och Kelly duckade. Geväret dunkade i hennes hand.
"Försiktigt!" Sarah ropade. "Vad hände?"
"Den gick av!"
"Hur många skott har jag?" "Två till! Gör dem bra!"

Floden låg där framme och skimrade i månskenet. De bröt upp ur gräset och kom upp på den leriga stranden. Sarah svängde, motorcykeln svängde, halkade och motorcykeln sköt iväg. Kelly föll och slog i den kalla leran, Sarah landade hårt ovanpå henne. Sarah hoppade genast upp och sprang mot motorcykeln och ropade: "Kom igen!"

Förvirrad följde Kelly efter henne. Geväret i hennes händer var tjockt av lera. Hon undrade om det fortfarande skulle fungera. Sarah var redan på motorcykeln, sköt motorn och vinkade henne framåt. Kelly hoppade på och Sarah körde upp längs flodbanken.

Rovfågeln var 20 meter framför dem. Den närmade sig vattnet. "Den kommer undan!"

Thornes Jeep kraschade ner för sluttningen, utom kontroll. Handflatorna slog mot vindrutan; de kunde inte se någonting alls, men de kände hur brant sluttningen var. Jeepen fiskade i sidled. Levine skrek.

Thorne tog tag i ratten och försökte vända bilen. Han tryckte på bromsen; Jeepen rätade upp sig och fortsatte nerför backen. Det fanns en lucka mellan palmerna - han såg ett fält med svarta stenblock rakt framför sig. Rovfåglarna klättrade över stenblocken. Men kanske om han tog till vänster...

"Nej!" Levine skrek. "Nej!"

"Håll i dig!" ropade Thorne och vred på ratten. Bilen tappade greppet och gled nedåt. De träffade det första av stenblocken och en strålkastare krossades. Bilen svängde upp i en vinkel och kraschade ner igen. Thorne trodde att växellådan var slut, men på något sätt fortsatte bilen att rulla, vinklade nerför sluttningen och körde åt vänster. Den andra strålkastaren krossades mot en trädgren. De fortsatte nedåt i mörkret, genom ännu ett lager av palmer, och sedan slog de plötsligt ner på plan mark.

Jeepens däck rullade över den mjuka marken. Thorne fick bilen att stanna.

Tystnad.

De tittade ut genom fönstren för att försöka se var de var. Men det var så mörkt att det var svårt att se något. De verkade befinna sig i botten av en djup ravin, med en trädkrona ovanför.

"Alluviala konturer", sa Levine. "Vi måste vara i en bäckfåra."

När Thorne justerade ögonen såg han att han hade rätt. Rovfåglarna sprang längs mitten av bäcken, som var kantad av stora stenblock på båda sidor. Men själva bädden var sandig, och den var tillräckligt bred för att bilen skulle kunna passera. Han följde efter dem.

"Har du någon aning om var vi är?" sa Levine och stirrade på raptorerna. "Nej", sa Thorne.

Bilen körde framåt. Flodfåran breddades och mynnade ut i en platt bassäng. Stenblocken försvann och det fanns träd på båda sidor om floden. Fläckar av månljus dök upp här och där. Det var lättare att se.

Men rovfåglarna var borta. Han stannade bilen, vevade ner fönstret och lyssnade. Han kunde höra dem väsa och morra. Ljudet verkade komma från vänster.

Thorne lade i växeln och lämnade flodbädden och körde iväg bland ormbunkar och enstaka tallar. Levine frågade: "Tror du att pojken överlevde den där kullen?"

"Jag vet inte", sa Thorne. "Jag kan inte föreställa mig det."

Han körde långsamt framåt. De kom till en öppning i trädkronorna och såg en glänta där ormbunkarna hade trampats sönder. Bortom gläntan såg de flodens stränder och månskenet som glittrade på vattnet. På något sätt hade de återvänt till floden.

Men det var själva gläntan som fångade deras uppmärksamhet. På den stora öppna platsen såg de enorma bleka skelett från flera apatosaurier. De gigantiska bröstkorgarna, bågar av blekt ben, lyste i silverljuset. I mitten låg den mörka kroppen av ett delvis uppätet kadaver på sidan med moln av flugor surrande över sig i natten.

"Vad är det här för ställe?" sa Thorne. "Det ser ut som en kyrkogård." "Ja", sa Levine. "Men det är det inte."

Rovfåglarna var alla samlade på ena sidan och slogs om resterna av Eddies kadaver. På motsatta sidan av gläntan såg de tre låga lerhögar, väggarna var trasiga på många ställen. Inne i bon såg de krossade fragment av äggskal. Det var en stark stank av förruttnelse.

Levine lutade sig framåt och stirrade. "Det här är raptornästet", sa han.

I mörkret i husvagnen satte sig Malcolm upp och vred sig. Han tog tag i radion. "Hittade du det? Boet?"

Radion knastrade. Levine sa: "Ja, jag tror det." "Beskriv det", sa Malcolm.

Levine talade tyst, rapporterade drag, uppskattade dimensioner. För Levine verkade velociraptornästet slarvigt, osköttt och illa gjort. Han blev förvånad, eftersom dinosaurienästen vanligtvis förmedlade en omisskännlig känsla av ordning. Levine hade sett det gång på gång, på fossila platser från Montana till Mongoliet. Äggen i boet var ordnade i prydliga koncentriska cirklar. Ofta fanns det mer än trettio ägg i ett enda bo, vilket tyder på att många honor samarbetade för att dela på en enda lerhög. Många fossiler av vuxna djur kunde hittas i närheten, vilket tyder på att dinosaurierna tog hand om äggen gemensamt. Vid några utgrävningar var det till och med möjligt att få en känsla av det rumsliga arrangemanget, med bon i mitten och de vuxna djuren som rörde sig försiktigt runt utsidan för att inte störa de ruvande äggen. I denna rigida struktur påminde dinosaurierna om sina ättlingar fåglarna, som också uppvisade exakta mönster för uppvaktning, parning och bobyggande.

Men velociraptorerna betedde sig annorlunda. Det fanns en oordnad, kaotisk känsla i scenen framför honom: dåligt formade bon; grälande vuxna; mycket få unga och unga djur; äggskalen krossade; de trasiga högarna trampade på. Runt högarna såg Levine nu spridda små ben som han förmodade var resterna av nyfödda. Han såg inga levande spädbarn någonstans i gläntan. Det fanns tre ungdjur, men dessa yngre djur hade tvingats klara sig själva och de hade redan många ärr på kroppen. Ungdomarna såg tunna och undernärda ut. De snokade runt i utkanten av kadavret, men var försiktiga och backade undan när någon av de vuxna snäste åt dem.

"Och apatosaurierna då?" frågade Malcolm. "Hur är det med kropparna?" Levine räknade till fyra, alla tillsammans. I olika stadier av nedbrytning.

"Du måste berätta för Sarah", sa Malcolm.

Men Levine undrade över något annat: han undrade hur dessa stora kadaver hade hamnat här överhuvudtaget. De hade inte dött här av en slump, alla djur skulle säkert ha undvikit det här boet. De kunde inte ha lockats hit

här, och de var för stora att bära. Så hur kom de hit? Något kittlade honom i bakhuvudet, en uppenbar tanke att han inte var...

"De tog med Arby", sa Malcolm. "Ja", sa Levine. "Det gjorde de."

Han stirrade på boet och försökte förstå vad det var. Då knuffade Thorne till honom. "Där är buren", sa han och pekade. Längst bort i gläntan, liggande på marken, delvis dold bakom blad, såg Levine skenet av aluminiumstöttor. Men han kunde inte se Arby.

"Långt där borta", sa Levine.

Rovfåglarna ignorerade buren och slogs fortfarande om Eddies kadaver. Thorne tog fram ett Lindstradt-gevär och öppnade patronläget. Han såg sex dartpilar. "Inte tillräckligt", sa han och knäppte igen den. Det fanns minst tio rovfåglar i gläntan.

Levine rotade i baksätet och hittade sin ryggsäck, som hade ramlat ner på golvet. Han öppnade den och fick ut en liten silvercylinder i storlek med en stor läskflaska. Den hade en dödskalle och korslagda ben stencilerade på den. Undertill stod det med bokstäver: FÖRSIKTIGHET GIFTIG METAKOLIN (MIVACURIUM).

"Vad är det där?" sa Thorne.

"Nåt de kokade ihop i Los Alamos", sa Levine. "Det är en icke-dödlig områdesneutraliserare. Släpper ut en kortverkande kolinesteras-aerosol. Förlamar alla livsformer i upp till tre minuter. Det kommer att slå ut alla raptorer."

"Men pojken då?" sa Thorne. "Du kan inte använda den där. Då blir han förlamad."

Levine pekade. "Om vi kastar behållaren till höger om buren kommer gasen att blåsa bort från honom, mot rovfåglarna."

"Eller så gör den inte det", sa Thorne. "Och han kan vara svårt skadad."

Levine nickade. Han stoppade tillbaka cylindern i ryggsäcken och satte sig sedan med ansiktet framåt och stirrade på raptorerna. "Så", sa Levine. "Vad ska vi göra nu?"

Thorne tittade bort mot aluminiumburen, som delvis var täckt av ormbunkar. Sedan såg han något som fick honom att sätta sig upp: buren rörde sig en aning, gallren rörde sig i månskenet.

"Såg du det där?" sa Levine.

Thorne sa: "Jag ska få ut grabben därifrån." "Men hur?" sa Levine.

"På det gamla hederliga sättet", sa Thorne. Han klättrade ut ur bilen.

* * * * *

Sarah accelererade och körde motorcykeln uppför flodens leriga stränder. Raptorn var precis framför dem och skar diagonalt mot dem, på väg mot vattnet.

"Kör!" Kelly ropade. "Go!"

Rovfågeln såg dem och ändrade kurs och vinklade längre fram. Den försökte få avstånd till dem, men de rörde sig snabbare på de öppna stränderna. De kom sida vid sida med djuret, flankerade det, och sedan lämnade Sarah stranden och gick tillbaka till grässlätten. Raptorn rörde sig åt höger, djupare in på slätten. Bort från floden.

"Du klarade det!" ropade Kelly.

Sarah höll farten uppe och närmade sig långsamt rovfågeln. Den verkade ha gett upp floden och hade nu ingen plan. Den sprang bara upp på slätten. Och de närmade sig stadigt, obönhörligt. Kelly var upphetsad. Hon försökte torka bort leran från sitt gevär och förberedde sig för att skjuta igen.

"Fan!" Sarah skrek. "Va?"

"Titta!"

Kelly lutade sig framåt och stirrade förbi Sarahs axel. Rakt framför sig såg hon flocken av apatosaurier. De var bara femtio meter från det första av de enorma djuren, som vrålade och rullade runt i plötslig rädsla. Deras kroppar var grångrå i månskenet.

Rovfågeln flög rakt mot flocken.

"Den tror att den kommer att tappa bort oss!" Sarah sköt på motorcykeln och närmade sig. "Ta den nu! Nu!"

Kelly siktade och avfyrade. Pistolen skakade. Men raptorn fortsatte. "Missade!"

Där framme vände apatosaurierna och deras stora ben stampade i marken. Deras tunga svansar piskade genom luften. Men de var för långsamma för att kunna röra sig bort. Raptorn rusade framåt och styrde rakt under de stora apatosaurierna.

"Vad ska vi göra?" Kelly ropade.

"Inget val!" skrek Sarah. Hon drog parallellt med raptorn precis när de passerade in i skuggan och rusade under det första djuret. Kelly skymtade bukens kurva, som hängde en meter ovanför henne. Benen var tjocka som trädstammar och stampade och vred sig.

Raptorn sprang vidare och dartade mellan de rörliga benen. Sarah svängde undan och följde efter. Ovanför dem vrålade djuren och vände och vrålade igen. De var under en annan mage, sedan ut i månskenet, sedan i skugga igen. Nu var de mitt i flocken. Det var som att befinna sig i en skog av rörliga träd.

Rakt fram kom ett stort ben med en smäll som fick marken att skaka. Cykeln studsade när Sarah svängde vänster; de skrapade mot djurets kött. "Håll i dig!" ropade hon och svängde igen för att följa efter raptorn. Ovanför dem vrålade apatosaurierna och rörde på sig. Raptorn duckade och svängde, och bröt sig sedan loss och rusade ut bakom flocken.

"Skit!" sa Sarah och snurrade runt med cykeln. En whiptail svängde lågt och missade dem knappt, och sedan var de också fria och jagade raptorn igen.

Motorcykeln rusade fram över den gräsbevuxna slätten. "Sista chansen!" Sarah
ropade. "Gör det!"

Kelly höjde geväret. Sarah körde hårt och snabbt och drog sig mycket nära den löpande raptorn. Djuret vände sig om för att stöta till henne, men hon höll sin position och slog den hårt i huvudet med knytnäven. "Nu!"

Kelly tryckte pipan mot halsen och tryckte in avtryckaren.
Pistolen slogs tillbaka hårt och gav henne en stöt i magen.

Raptorn sprang vidare.

"Nej!", skrek hon. "Nej!"

Och så plötsligt föll raptorn och tumlade omkull i gräset, och Sarah svängde iväg cykeln och stannade. Rovfågeln låg fem meter bort och slängde sig i gräset. Den morrade och ylade. Sedan var den tyst.

Sarah tog geväret och öppnade patronhylsan. Kelly såg ytterligare fem dartpilar. "Jag trodde att det var den sista", sa hon.
"Jag ljög", sa Sarah. "Vänta här."
Kelly stannade kvar vid cykeln medan Sarah försiktigt rörde sig framåt genom gräset. Sarah avlossade ytterligare ett skott och stod sedan och väntade en stund. Sedan böjde hon sig ner.
När hon kom tillbaka höll hon nyckeln i sin hand.
I boet slet rovfåglarna fortfarande i kadavret, på ena sidan. Men intensiteten i beteendet avtog: några av djuren vände sig bort, gnuggade käkarna med sina kloförsedda händer och rörde sig långsamt mot mitten av gläntan.
Närmar sig buren.
Thorne klättrade in i baksätet på Jeepen och sköt undan presenningen. Han kontrollerade geväret i sina händer.
Levine gled in i förarsätet. Han startade motorn. Thorne satte sig stadigt i Jeepens baksäte och höll i bakre stången. Han vände sig mot Levine.
"Kör!"
Jeepen rusade fram över gläntan. Vid kadaveret tittade rovfåglarna förvånat upp när de såg inkräktaren. Jeepen hade då passerat mitten av gläntan och körde förbi de enorma döda skeletten, med de breda revbenen högt över huvudet, och Levine svängde bilen åt vänster och körde upp på sidan av aluminiumburen. Thorne hoppade ut och tog tag i buren med båda händerna. I mörkret kunde han inte se hur illa Arby var skadad; pojken låg med ansiktet nedåt. Levine klättrade ut ur bilen; Thorne skrek åt honom att hoppa in igen, medan han lyfte buren högt och svängde upp den på Jeepens bakparti. Thorne hoppade in i baksätet bredvid buren och Levine lade i en växel. Bakom dem morrade raptorerna och rusade fram i jakten och sprang mellan skelettbenen. De korsade gläntan med en fantastisk hastighet.
När Levine trampade på gasen hoppade den närmaste raptorn högt, landade på bilens baksida och tog tag i presenningen med sina tänder. Djuret väste och höll fast.
Levine accelererade och Jeepen studsade ut ur gläntan.

* * * * *

I mörkret sjönk Malcolm tillbaka in i morfindrömmar. Bilder flöt framför hans ögon: fitnesslandskap, de mångfärgade datorbilder som nu används för att tänka på evolution. I denna matematiska värld av toppar och dalar kunde man se hur populationer av organismer klättrade upp för fitness-topparna eller gled ner i icke-anpassningens dalar. Stu Kauffman och hans medarbetare hade visat att avancerade organismer hade komplexa interna begränsningar som gjorde dem mer benägna att falla från fitness-optima och sjunka ner i dalarna. Men samtidigt var komplexa varelser själva utvalda av evolutionen. Komplexa varelser kunde nämligen anpassa sig på egen hand. Med verktyg, med inlärning, med samarbete.
Men de komplexa djuren hade fått sin anpassningsförmåga till ett visst pris - de hade bytt ett beroende mot ett annat. Det var inte längre nödvändigt att ändra sina kroppar för att anpassa sig, för nu var anpassningen ett beteende, socialt bestämt.

Det beteendet krävde inlärning. På sätt och vis överfördes inte längre anpassningsförmågan till nästa generation via DNA bland högre stående djur. Den överfördes nu genom undervisning. Schimpanser lärde sina ungar att samla termiter med en pinne. Sådana handlingar innebar åtminstone rudimenten av en kultur, ett strukturerat socialt liv. Men djur som växte upp isolerade, utan föräldrar och utan vägledning, var inte fullt fungerande. Djurparksdjur kunde ofta inte ta hand om sina avkommor, eftersom de aldrig hade sett hur det gick till. De struntade i sina ungar, rullade runt och krossade dem eller blev helt enkelt irriterade på dem och dödade dem.

Velociraptorerna var bland de mest intelligenta dinosaurierna och de mest våldsamma. Båda egenskaperna krävde beteendekontroll. För miljontals år sedan, i den nu försvunna kritvärlden, skulle deras beteende ha varit socialt bestämt, överfört från äldre till yngre djur. Generna styrde förmågan att skapa sådana mönster, men inte själva mönstren. Adaptivt beteende var en slags moral; det var ett beteende som hade utvecklats under många generationer eftersom det visade sig vara framgångsrikt - ett beteende som gjorde det möjligt för artens medlemmar att samarbeta, leva tillsammans, jaga och föda upp ungar.

Men på den här ön hade velociraptorerna återskapats i ett genetiskt laboratorium. Även om deras fysiska kroppar var genetiskt bestämda, så var inte deras beteende det. Dessa nyskapade raptorer kom till världen utan några äldre djur som kunde vägleda dem och visa dem hur en raptor ska bete sig. De var helt ensamma, och det var precis så de betedde sig - i ett samhälle utan struktur, utan regler, utan samarbete. De levde i en okontrollerad värld där var och en skötte sig själv och där de elakaste och otäckaste överlevde och alla andra dog.

Jeepen fick upp farten och studsade hårt. Thorne höll sig fast i gallret för att inte kastas ut. Bakom honom såg han raptorn svänga fram och tillbaka i luften, fortfarande klamrande sig fast vid presenningen. Den släppte inte taget. Levine körde tillbaka till flodens flacka, leriga strand och svängde höger och följde vattenbrynet. Rovfågeln höll sig kvar med en dåres envishet.

Rakt fram, liggande i leran, såg Levine ett annat skelett. Ännu ett skelett? Varför fanns alla dessa skelett här? Men det fanns ingen tid att fundera - han körde framåt och passerade under raden av revben. Utan lampor lutade han sig framåt och kisade i månskenet för att se om det fanns några hinder längre fram.

I baksätet på bilen klättrade raptorn upp, släppte presenningen, klämde fast käftarna i buren och började dra ut den ur baksätet på jeepen. Thorne gjorde ett utfall och tog tag i den del av buren som var närmast honom. Buren vred sig och Thorne rullade över på rygg. Han befann sig i en dragkamp med raptorn - och raptorn höll på att vinna. Thorne låste sina ben runt passagerarsätet och försökte hålla sig fast. Raptorn morrade; Thorne kände djurets raseri, ursinnigt över att det kanske skulle förlora sitt byte.

"Här!" Levine ropade och höll fram en pistol mot Thorne. Thorne låg på rygg och höll i buren med båda händerna. Han kunde inte ta pistolen. Levine tittade bakåt och såg situationen. Han tittade i backspegeln. Bakom dem såg han resten av flocken som fortfarande jagade, morrande och morrande. Han kunde inte sakta ner. Thorne kunde inte släppa buren. Levine körde fortfarande fort, svängde runt i passagerarsätet och siktade bakåt med geväret. Han försökte manövrera vapnet, eftersom han visste vad som skulle hända om han råkade skjuta Thorne eller Arby.

"Se upp!" Thorne ropade. "Se upp!"

Levine lyckades få bort säkringen och svingade pipan rakt mot rovfågeln, som fortfarande höll fast burens galler i sina käkar. Djuret tittade upp och stängde i en snabb rörelse käkarna över pipan. Den ryckte i vapnet.

Levine avfyrade.

Raptorens ögon vidgades när pilen slog in i bakre delen av halsen. Den gav ifrån sig ett gurglande ljud, fick sedan kramper, föll baklänges ur jeepen och ryckte pistolen ur Levines händer när den föll.

Thorne klättrade upp på knä och drog in buren i bilen. Han tittade ner i den, men han kunde inte säga något om Arby. När han tittade tillbaka såg han att de andra raptorerna fortfarande följde efter, men de var nu tjugo meter bakom och tappade mark.

På instrumentbrädan tjöt radion. "Doc." Thorne kände igen Sarahs röst. "Ja, Sarah."

"Var är du?"

"Följer floden", sa Thorne.

Stormmolnen hade nu skingrats och det var en klar månbelyst natt. Bakom honom fortsatte rovfåglarna fortfarande att jaga jeepen. Men de hamnade nu stadigt på efterkälken.

"Jag kan inte se dina lampor", sa Sarah. "Jag har inga."

Det blev en paus. Radion knastrade. Hennes röst var spänd: "Arby, då?" "Vi har honom", sa Thorne.

"Tack gode Gud. Hur mår han?" "Jag vet inte. Han
lever."

Landskapet öppnade sig. De kom tillbaka in i en bred dal, gräset silvrigt i månskenet. Thorne såg sig omkring och försökte orientera sig. Sedan insåg han: de var tillbaka på slätten, men mycket längre söderut. De måste fortfarande befinna sig på samma sida av floden som det höga gömslet. I så fall borde de kunna ta sig upp på åsvägen, någonstans till vänster. Den vägen skulle leda dem tillbaka till gläntan och den kvarvarande husvagnen. Och säkerhet. Han knuffade till Levine och pekade åt höger. "Gå dit!"

Levine vred på bilen. Thorne klickade på radion. "Sarah." "Ja, Doc."

"Vi åker tillbaka till husvagnen på Ridge Road." "Okej", sa Sarah. "Vi kommer att hitta dig."

Sarah tittade tillbaka på Kelly. "Var är ridge road?"

"Jag tror att det är den där uppe", sa Kelly och pekade mot åsens rygg, på klipporna högt ovanför dem.

"Okej", sa Sarah. Hon körde motorcykeln framåt.

Jeepen mullrade fram över slätten, djupt ner i silvrigt gräs. De rörde sig snabbt. Rovfåglarna var inte längre synliga bakom dem. "Det ser ut som om vi tappat bort dem", sa Thorne.

"Kanske", sa Levine. När han hade dragit sig ut ur bäckfåran hade han sett flera djur pila iväg åt vänster. De skulle nu vara gömda i gräset. Han var inte säker på att de skulle ge upp så lätt.

Jeepen dundrade iväg mot klipporna. Rakt fram såg han en kurvig väg som gick upp från dalbottnen. Det var åsvägen, kände han sig säker på.

Nu när terrängen var jämnare kröp Thorne tillbaka mellan sätena och hukade sig över buren. Han tittade in genom gallret på Arby, som stönade mjukt.

Halva pojkens ansikte var blodigt och hans skjorta var genomblöt. Men hans ögon var öppna och han verkade röra på armar och ben.

Thorne lutade sig nära gallret. "Hej, min son", sa han försiktigt. "Kan du höra mig?" Arby nickade och stönade.

"Hur är det med dig?" "Bättre", sa Arby.

Jeepen svängde in på grusvägen och körde uppåt längs backkrönet. Levine kände en känsla av lättnad när de rörde sig högre upp, bort från dalen. Han var äntligen på åsvägen, och han skulle vara säker.

Han tittade upp, mot krönet. Och då såg han de mörka formerna i månskenet, redan på toppen av vägen, hoppande upp och ner.

Raptors. Väntar på honom.

Han stannade till. "Vad ska vi göra nu?"

"Flytta på dig", sa Thorne bistert. "Jag tar över nu."

På gränsen till kaos

Thorne kom upp på åsen och svängde vänster och accelererade. Vägen sträckte sig framåt i månskenet, en smal remsa som löpte mellan en klippvägg till vänster om honom och en brant klippa som föll bort till höger. Tjugo meter ovanför honom, på åsen, såg han rovfåglarna, som hoppade och fnös när de sprang parallellt med jeepen.

Levine såg dem också.

"Vad ska vi göra?", sa han.

Thorne skakade på huvudet. "Titta i verktygslådan. Titta i handskfacket.
Ta allt du kan hitta."

Levine böjde sig fram och famlade i mörkret. Men Thorne visste att de var illa ute. Deras pistol var borta. De satt i en jeep med tygtak och rovfåglarna var överallt runt omkring dem. Han gissade att han var ungefär en halvmil från gläntan och husvagnen.

En halvmil kvar.

Thorne saktade in när han kom in i nästa kurva och flyttade bilen bort från det stupande stupet på klippan. När han rundade kurvan såg han en rovfågel som satt hukad mitt på vägen, vänd mot dem och med huvudet hotfullt sänkt. Thorne accelererade mot den. Raptorn hoppade upp i luften med benen högt lyfta. Den landade på bilens motorhuv och klorna gnisslade när de krattade mot metallen. Den krossades mot vindrutan, glaset strimmades av spindelväv. Med djurets kropp liggande mot vindrutan kunde Thorne inte se någonting. På denna farliga väg bromsade han hårt.

"Hallå!" ropade Levine och föll framåt.

Raptorn på motorhuven gled åt sidan. Nu kunde Thorne se igen och han trampade på gasen. Levine föll tillbaka igen medan bilen rörde sig framåt. Men tre raptorer laddade bilen från sidan.

Ett hoppade upp på gångbrädan och låste fast sina käkar i sidospegeln. Djurets bländande öga var nära Thornes ansikte. Han svängde ratten åt vänster och skrapade bilen längs den steniga vägkanten. Tio meter längre fram stack ett stenblock ut. Han kastade en blick på rovfågeln, som fortsatte att hålla sig fast, ända till det ögonblick då stenblocket slog in i sidospegeln och slet bort den. Raptorn var borta.

Vägen breddades en aning. Thorne hade mer utrymme att manövrera nu. Han kände en tung duns och tittade upp för att se att tältduken hängde över hans huvud. Klor slogs ner vid hans öra och slet genom duken.

Han svängde bilen åt höger och sedan åt vänster igen. Klorna drogs ut, men djuret var fortfarande kvar där uppe, och dess kropp gjorde fortfarande avtryck i tyget. Bredvid sig tog Levine fram en stor jaktkniv och stack den uppåt genom tyget. Genast högg en annan klo neråt och skar Levines hand. Han skrek av smärta och släppte kniven. Thorne böjde sig framåt och sträckte sig ner mot golvet efter den.

I backspegeln såg han ytterligare två rovfåglar på vägen bakom honom, som jagade Jeepen. De höll på att komma ikapp honom.

Men vägen var bredare nu, och han accelererade. Raptorn på taket kikade över taket och tittade in genom den trasiga vindrutan. Thorne höll kniven i sin näve och högg den rakt upp med full kraft, om och om igen. Det verkade inte göra någon skillnad. När vägen svängde ryckte han ratten åt höger, sedan tillbaka, hela Jeepen lutade och raptorn på taket tappade greppet och rullade baklänges av taket. Den slet bort det mesta av kanvastaket i farten. Djuret studsade mot marken och träffade de två efterföljande raptorerna. Alla tre slungades ut över kanten och föll morrande nerför klippväggen.

"Nu räcker det!" ropade Levine.

Men ett ögonblick senare hoppade en annan rovfågel ner från klippan och sprang framåt, bara några meter från jeepen.

Och lätt, nästan lätt, hoppade raptorn upp i baksätet på Jeepen.

I passagerarsätet stirrade Levine. Raptorn var helt inne i jeepen, med huvudet lågt, armarna uppsträckta och käkarna breda, i en omisskännlig attackställning. Raptorn väste mot honom.

Levine tänkte: "*Det är över.*

Han blev chockad: hela hans kropp började svettas, han kände sig yr och han insåg i ett enda ögonblick att han inte kunde göra någonting, att han bara var en hårsmån från döden. Varelsen väste igen, knäppte käkarna, hukade sig för att göra ett utfall - och plötsligt dök vitt skum upp i mungiporna och ögonen rullade bakåt. Skum bubblade ut ur käkarna. Den började rycka till och fick spasmer i kroppen. Den föll omkull på sidan i baksätet på bilen.

Bakom dem såg han nu Sarah på motorcykeln och Kelly som höll i geväret.

Thorne saktade in och Sarah körde upp jämsides med dem. Hon gav nyckeln till Levine. "Till buren!" ropade hon.

Levine tog emot den, tappade den nästan. Han var i chock. Rör sig långsamt.

Dumt. Jag dog nästan, tänkte han.

"Ge henne pistolen!" sa Thorne.

Levine tittade åt vänster, där fler rovfåglar fortfarande flög fram parallellt med bilen. Han räknade till sex, men det var förmodligen fler. Han försökte räkna igen, hans hjärna arbetade långsamt...

"Ta den förbannade pistolen!"

Levine tog pistolen från Kelly och kände den kalla metallen i pipan i sina händer. Men nu spottade bilen, motorn hostade, dog, och hostade sedan igen.

Rycker framåt.

"Vad är det där?" sa han och vände sig till Thorne. "Problem", sa Thorne.

"Vi har slut på bensin."

Thorne lade i neutralläget och bilen rullade framåt och tappade fart. Framför dem låg en liten backe, och bortom den, i en kurva, kunde han se att vägen lutade nedåt igen. Sarah satt på motorcykeln bakom dem och skakade på huvudet.

Thorne insåg att hans enda hopp var att ta sig över höjden. Han sa till Levine: "Lås upp buren. Få ut honom därifrån." Levine rörde sig plötsligt snabbt, nästan panikartat, men kröp tillbaka och fick nyckeln i låset. Buren öppnades knarrande. Han hjälpte Arby ut.

Thorne tittade på hastighetsmätaren när nålen föll. De körde i trehundrafemtio kilometer i timmen... sedan tjugo... sedan femton. Raptorerna, som sprang bredvid, började närma sig och kände på sig att bilen hade problem.

Femton miles i timmen. Fortfarande fallande.

"Han är ute", sa Levine från baksidan. Han stängde buren med en smäll.

"Skjut av buren", sa Thorne. Buren rullade av baktill och studsade nerför backen.

Tio miles i timmen.

Bilen verkade krypa.

Sen var de över höjden, ner på andra sidan, och ökade farten igen. Tolv miles i timmen. Femton. Tjugo. Han körde runt kurvorna och försökte att inte röra bromsarna.

Levine sa: "Vi kommer aldrig att hinna till trailern!" Han skrek så högt han kunde och ögonen var vidöppna av rädsla.

"Jag vet." Thorne kunde se husvagnen till vänster, men den var åtskild från dem av en svag stigning i vägen. De kunde inte ta sig dit. Men längre fram delade sig vägen och sluttade ner till höger, mot laboratoriet. Och om han mindes rätt, så gick den vägen bara nedför.

Thorne svängde höger, bort från husvagnen.

Han såg det stora taket på laboratoriet, en platt yta i månskenet. Han följde vägen förbi laboratoriet, ner på baksidan, mot arbetarnas by. Han såg föreståndarens hus till höger och närbutiken med bensinpumparna på framsidan. Fanns det någon chans att de fortfarande hade bensin?

"Titta!" sa Levine och pekade bakom dem. "Titta! Titta!" Thorne kastade en blick över axeln och såg att rovfåglarna drog sig tillbaka och gav upp jakten. I närheten av laboratoriet verkade de tveka.

"De följer inte efter oss längre!" ropade Levine. "Ja", sa Thorne. "Men var är Sarah?"

Bakom dem syntes inte Sarahs motorcykel till.

Trailer

Sarah Harding vred på styret och motorcykeln sköt framåt över den låga höjden på vägen framför henne. Hon körde upp över krönet och ner igen, på väg mot släpet. Bakom henne morrade fyra raptorer i jakten på henne. Hon accelererade för att försöka komma före dem, för att vinna värdefulla meter. För de skulle komma att behöva det.

Hon lutade sig tillbaka och ropade till Kelly: "Okej! Det här måste gå fort!" "Va?" Kelly ropade.

"När vi kommer till husvagnen, hoppar du av och springer in. Vänta inte på mig.
Förstått?"

Kelly nickade, spänt.

"Vad som än händer, vänta inte på mig!" "Okej."

Harding dundrade fram till släpet och bromsade hårt. Motorcykeln sladdade i det våta gräset och slog i metallskivan. Men Kelly hoppade redan av, klättrade upp mot dörren och gick in i släpet. Sarah hade velat få in cykeln, men hon såg att rovfåglarna var mycket nära, för nära. Hon knuffade cykeln mot dem och i en enda rörelse tog hon ett kliv upp och kastade sig genom släpvagnsdörren och landade på rygg på golvet. Hon vred kroppen runt och sparkade igen dörren med benen, precis när den första av raptorerna slog emot den.

Inne i den mörka husvagnen höll hon dörren stängd medan djuren bankade på den upprepade gånger. Hon letade efter ett lås på dörren, men kunde inte hitta något.

"Ian. Går den här dörren att låsa?"

Hon hörde Malcolms röst, drömsk i mörkret. "Livet är en kristall", sa han. "Ian. Försök att vara uppmärksam."

Sen var Kelly vid hennes sida och rörde händerna upp och ner. Raptorerna dunkade mot dörren. Efter en stund sa hon: "Det är här nere. Vid golvet." Harding hörde ett metalliskt klick och tog ett steg bort.

Kelly sträckte ut handen och tog hennes hand. Raptorerna dundrade och morrade utanför. "Det kommer att ordna sig", sa Harding lugnande.

Hon gick över till Malcolm, som fortfarande låg på sängen. Raptorerna ryckte till och kastade sig mot fönstret nära hans huvud, med klorna mot glaset. Malcolm betraktade dem lugnt. "Högljudda jävlar, eller hur?" Vid hans sida låg förbandslådan öppen, med en spruta på kudden. Han hade förmodligen injicerat sig själv igen.

Genom fönstren slutade djuren att kasta sig mot glaset. Hon hörde ljudet av metall som skrapades borta vid dörren och såg sedan att raptorerna drog motorcykeln bort från släpet. De hoppade upp och ner på den i vredesmod. Det skulle inte dröja länge innan de punkterade däcken.

"Ian", sa hon. "Vi måste göra det här snabbt." "Jag har ingen brådska", sa
han lugnt.

Hon sa: "Vad är det för vapen ni har här?"

"Vapen... jag vet inte..." Han suckade. "Vad vill du ha vapen till?" "Ian, snälla."

"Du pratar så fort", sa han. "Vet du vad, Sarah, du borde verkligen försöka slappna av."

I den mörklagda trailern var Kelly rädd, men hon blev lugnad av Sarahs sätt att prata om vapen utan nonsens. Och Kelly började förstå att Sarah inte lät sig stoppas av något, hon bara gjorde det. Hela den här attityden, att inte låta andra människor hindra en, att tro att man kan göra vad man vill, var något som hon fann sig själv imitera.

Kelly lyssnade på dr Malcolms röst och visste att han inte skulle vara till någon hjälp. Han var drogpåverkad och brydde sig inte. Och Sarah kände inte till trailern. Kelly gjorde det; hon hade sökt igenom trailern tidigare och letat efter mat. Och hon verkade minnas...

I mörkret drog hon snabbt upp lådorna. Hon kisade för att försöka se. Hon var säker på att hon mindes en låda, långt ner, som hade innehållit en ryggsäck märkt med en dödskalle och korslagda ben. Det där paketet kunde ha någon form av vapen, tänkte hon.

Hon hörde Sarah säga: "Ian, försök och tänk."

Och hon hörde dr Malcolm säga: "Det har jag, Sarah. Jag har haft de mest underbara tankar. Du vet, alla dessa kadaver vid raptorplatsen är ett underbart exempel på..."

"Inte nu, Ian."

Kelly gick igenom lådorna och lämnade dem öppna så att hon skulle veta vilka hon redan hade kontrollerat. Hon rörde sig nedåt i vagnen, och då rörde hennes hand vid en grov duk. Hon lutade sig framåt. Ja, det här var det.

Kelly tog fram ett fyrkantigt tygpaket som var förvånansvärt tungt. Hon sa: "Sarah. Titta här."

Sarah Harding tog med sig paketet till fönstret, där månljuset sken in. Hon öppnade packningen och tittade på innehållet. Paketet var indelat i vadderade sektioner. Hon såg tre fyrkantiga block som var gjorda av något ämne som kändes gummiaktigt. Och så fanns det en liten silvercylinder, som en liten syrgasflaska. "Vad är allt det här för något?"

"Vi tyckte att det var en bra idé", sa Malcolm. "Men nu är jag inte säker på att det var det.
Saken är den att..."

"Vad är det?", sa hon och avbröt. Hon var tvungen att hålla honom fokuserad. Hans tankar var på drift.

"Nonlethals", sa Malcolm. "Alexanders ragtime-band. Vi ville ha..." "Vad är det här?" sa hon och höll upp ett av blocken framför hans ansikte. "En rökkub för områdesspridning. Vad du gör är..."

"Bara rök?" sa hon. "Den gör bara rök?" "Ja, men..."

"Vad är det här?" sa hon och lyfte upp silvercylindern. Det stod skrivet på den. "Kolinesterasbomb. Släpper ut gas. Ger kortvarig förlamning när den går
av. Det är i alla fall vad de säger." "Hur kort?"

"Några minuter, tror jag, men..."

"Hur fungerar den?", sa hon och vred den i handen. Det fanns ett lock i änden med en låsstift. Hon började dra av det för att få en titt på mekanismen.

"Gör det inte!" sa han. "Det är så man gör. Man drar i sprinten och kastar. Går av på tre sekunder."
"Okej", sa hon. Hastigt packade hon ihop sjukvårdsväskan, slängde in sprutan och stängde locket.
"Vad gör du?" sa Malcolm, orolig.
"Vi ska ut härifrån", sa hon och gick mot dörren. Malcolm suckade. "Det är så skönt att ha en man i huset", sa han.
Cylindern seglade högt genom luften och föll i månskenet. Rovfåglarna befann sig cirka fem meter bort, grupperade runt cykeln. Ett av djuren tittade upp och såg cylindern, som landade i gräset några meter bort.
Sarah stod vid dörren och väntade. Ingenting hände.
Ingen explosion. Ingenting.
"Ian! Det fungerade inte."
En rovfågel hoppade nyfiket över till platsen där cylindern hade landat i gräset. Den duckade och när den lyfte huvudet höll den cylindern glittrande i käkarna.
Hon suckade. "Det fungerade inte."
"Åh, det gör inget", sa Malcolm lugnt.
Raptorn skakade på huvudet och bet i cylindern. "Vad gör vi nu?" sa Kelly.
Det hördes en kraftig explosion och ett moln av tät vit rök blåste ut över gläntan. Raptorerna försvann i molnet.
Harding stängde dörren snabbt. "Vad händer nu?" sa Kelly.
Med Malcolm lutad mot hennes axel rörde de sig över gläntan i natten. Gasmolnet hade försvunnit flera minuter tidigare. Den första raptorn de hittade i gräset låg på sidan med öppna ögon, helt orörlig. Men den var inte död: Harding kunde se den stadiga pulsen i nacken. Djuret var bara förlamat. Hon frågade Malcolm: "Hur länge kommer det att hålla i sig?"
"Jag har ingen aning", sa Malcolm. "Mycket vind?" "Det är ingen vind, Ian."
"Då borde den hålla ett tag."
De rörde sig framåt. Nu låg raptorerna runt omkring dem. De gick runt kropparna och kände den ruttna lukten av köttätare. Ett av djuren låg tvärs över cykeln. Hon lättade ner Malcolm på marken, där han satt och suckade. Efter en stund började han sjunga: "Jag önskar att jag var i bomullslandet, gamla tider där är inte glömda, titta bort..."
Harding ryckte i motorcykelstyret och försökte dra bort motorcykeln under raptorn. Men djuret var för tungt. Kelly sa: "Låt mig", och sträckte sig efter styret. Harding gick framåt. Utan att tveka böjde hon sig fram och lade armarna runt rovfågelns hals och drog huvudet uppåt. Hon kände en våg av avsmak. Varm fjällig hud skrapade hennes armar och kind. Hon grymtade när hon lutade sig tillbaka och lyfte upp djuret.
"I Dixie land... duh-duh-duh-duh-duh... att leva och dö i Dixie..." Hon sa till Kelly, "Fattar du?"

"Inte än", sa Kelly och drog i styret.

Hardings ansikte var bara några centimeter från velociraptorns huvud och käkar. Huvudet gungade fram och tillbaka när hon justerade sitt grepp. Nära hennes ansikte stirrade det öppna ögat på henne, utan att se. Harding ryckte till för att försöka lyfta djuret högre upp.

"Nästan..." sa Kelly. Harding stönade och lyfte. Ögat

blinkade.

Harding blev rädd och släppte djuret. Kelly drog bort cykeln. "Jag har den!" "Bort, bort... bort söderut... i Dixie..."

Harding kom runt rovfågeln. Nu ryckte det stora benet till. Bröstkorgen började röra sig.

"Nu går vi", sa hon. "Ian, bakom mig. Kelly, på styret." "Bort... bort... långt söderut..."

"Nu kör vi", sa Harding och satte sig på cykeln. Hon höll ögonen på rovfågeln. Huvudet gav ett krampaktigt ryck. Ögat blinkade igen. Den höll definitivt på att vakna. "Kom igen, kom igen. Kom igen, kom igen!"

Byn

Sarah körde motorcykeln nerför backen mot arbetarbyn. När Sarah tittade förbi Kelly såg hon Jeepen parkerad vid affären, inte långt från bensinpumparna. Hon bromsade till stopp och de klev alla av i månskenet. Kelly öppnade dörren till affären och hjälpte Malcolm in. Sarah rullade in motorcykeln i butiken och stängde dörren.

"Doc?", sa hon.

"Vi är här borta", sa Thorne. "Med Arby."

I månskenet som silade in genom fönstren kunde hon se att butiken liknade en övergiven vägkrog. Det fanns ett kylskåp med glasväggar med läskedrycker, burkarna skymda av mögel på glaset. På ett trådställ i närheten låg godisbitar och Twinkies, vars omslag var grönspräckliga och fulla av larver. I tidningsstället intill var sidorna ihoprullade och rubrikerna fem år gamla.

På ena sidan fanns rader med basvaror: tandkräm, aspirin, solkräm, schampo, kammar och borstar. Längs med detta fanns klädställningar med t-shirts och shorts, strumpor, tennisracketar och baddräkter. Och några souvenirer: nyckelringar, askkoppar och dricksglas.

I mitten av rummet fanns en liten ö med ett datoriserat kassaregister, en mikrovågsugn och en kaffebryggare. Dörren till mikrovågsugnen stod på vid gavel; något djur hade byggt bo i den. Kaffebryggaren var sprucken och full av spindelväv.

"Vilken röra", sa Malcolm.

"Ser bra ut för mig", sa Sarah Harding. Fönstren var alla gallerförsedda. Väggarna verkade tillräckligt solida. Konservvarorna skulle fortfarande vara ätbara. Hon såg en skylt där det stod "Toaletter", så det kanske fanns vatten och avlopp också. De borde vara säkra här, åtminstone ett tag.

Hon hjälpte Malcolm att lägga sig ner på golvet. Sedan gick hon över till Thorne och Levine som arbetade med Arby. "Jag tog med första hjälpen-lådan", sa hon. "Hur mår han?"

"Ganska blåslagen", sa Thorne. "Några skärsår. Men inget brutet. Huvudet ser illa ut."

"Allt gör ont", sa Arby. "Till och med min mun."

"Kan nån se om det är tänt", sa hon. "Låt mig titta, Arby. Okej, du saknar ett par tänder, det är därför. Men det går att fixa. Såret på ditt huvud är inte så farligt." Hon torkade av det med en gasbinda och vände sig mot Thorne. "Hur länge dröjer det innan helikoptern kommer?"

Thorne tittade på sin klocka. "Två timmar." "Och var landar den?"

"Plattan ligger flera kilometer härifrån."

Hon arbetade på Arby och nickade. "Okej. Så vi har två timmar på oss att ta oss till plattan." Kelly sa, "Hur kan vi göra det? Bilen har slut på bensin."

"Oroa dig inte", sa Sarah. "Vi kommer på något. Det kommer att gå bra." "Det säger du alltid", sa Kelly.

"För att det alltid är sant", sa Sarah. "Okej, Arby, jag vill att du hjälper till nu. Jag ska sätta dig upp och ta av dig tröjan..."

* * * * *

Thorne flyttade sig till ena sidan med Levine. Levine var vildögd och hans kropp rörde sig ryckigt. Färden i jeepen verkade ha gjort honom helt slut. "Vad pratar hon om?", sa han. "Vi är fångade här. Instängda!" Det var hysteri i hans röst. "Vi kan inte gå någonstans. Vi kan inte göra någonting. Jag säger ju att vi alla kommer att dö..."

"Var lite tystare", sa Thorne, tog tag i hans arm och lutade sig nära. "Gör inte barnen upprörda."

"Vad spelar det för roll?" sa Levine. "De kommer att få reda på det förr eller senare... Oj! Ta det lugnt."

Thorne klämde hårt på hans arm. Han lutade sig nära Levine. "Du är för gammal för att bete dig som en skitstövel", sa han tyst. "Ta dig samman nu, Richard. Lyssnar du på mig, Richard?"

Levine nickade.

"Bra. Nu, Richard, ska jag gå ut och se om pumparna fungerar."

"De kan omöjligt fungera", sa Levine. "Inte efter fem år. Jag säger ju att det är slöseri med..."

"Richard", sa Thorne. "Vi måste kolla pumparna." Det blev en paus. De två männen tittade på varandra. "Du menar att du ska gå ut?" Levine sa.

"Ja."

Levine rynkade pannan. Ytterligare en paus.

Sarah satt på huk över Arby och sa: "Var är lamporna, killar?"

"Ett ögonblick bara", sa Thorne till henne. Han lutade sig nära Levine. "Okej?" "Okej", sa Levine och tog ett djupt andetag.

Thorne gick fram till ytterdörren, öppnade den och klev ut i mörkret. Levine stängde dörren bakom honom. Thorne hörde ett klick när dörren låstes.

Han vände sig genast om och knackade mjukt. Levine öppnade dörren några centimeter och tittade ut.

"För Guds skull", viskade Thorne. "Lås den inte!" "Men jag tänkte bara..."

"Lås inte den jävla dörren!" "Okej, okej. Jag är ledsen. Jag är
ledsen."

"För guds skull", sa Thorne.

Han stängde dörren igen och vände sig om mot natten.

Runt omkring honom var det tyst i arbetarbyn. Han hörde bara cikadornas stadiga dunkande i mörkret. Det verkade nästan för tyst, tyckte han. Men kanske var det bara kontrasten från de morrande rovfåglarna. Thorne stod en lång stund med ryggen mot dörren och stirrade ut över gläntan. Han såg ingenting.

Till slut gick han fram till Jeepen, öppnade sidodörren och famlade i mörkret efter radion. Hans hand rörde vid den; den hade glidit in under passagerarsätet. Han drog ut den och bar den tillbaka till butiken, knackade på dörren.

Levine öppnade den och sa: "Den är inte låst..."

"Här." Thorne gav honom radion och stängde dörren igen.

Återigen stannade han upp och tittade på. Runt omkring honom var det tyst. Månen var full. Luften var stilla.

Han gick framåt och tittade noga på bensinpumparna. Handtaget på den närmaste var rostigt och draperat med spindelnät. Han drog upp munstycket och knäppte på låset. Ingenting hände. Han klämde på munstyckshandtaget. Ingen vätska kom ut. Han knackade på glasfönstret på pumpen som visade antalet liter, och glaset föll ut i handen på honom. Inuti sprang en spindel över metallsiffrorna.

Det fanns ingen gas.

De var tvungna att tanka, annars skulle de aldrig komma fram till helikoptern. Han rynkade pannan åt pumparna och tänkte. De var enkla, den typ av mycket tillförlitliga pumpar som man hittar på en avlägsen byggarbetsplats. Och det var logiskt, för det här var ju trots allt en ö.

Han gjorde en paus.

Det här var en ö. Det betydde att allt kom in med flyg eller båt. De flesta gångerna, förmodligen med båt. Små båtar, där förnödenheter lastades av för hand. Vilket betydde...

Han böjde sig fram och undersökte pumpens bas i månskenet. Precis som han trodde fanns det inga nedgrävda gastankar. Han såg ett tjockt svart PVC-rör som löpte i en vinkel precis under marken. Han kunde se i vilken riktning röret gick - runt sidan av butiken.

Thorne följde efter den och rörde sig försiktigt i månskenet. Han stannade upp ett ögonblick för att lyssna och gick sedan vidare.

Han gick runt till sidan och såg precis vad han förväntade sig: femtio gallons metallfat, uppställda längs sidoväggen. De var tre till antalet och sammankopplade med en serie svarta slangar. Det verkade logiskt. All bensin på ön måste ha kommit hit i tunnor.

Han knackade mjukt på trummorna med en knoge. De var ihåliga. Han lyfte på en och hoppades höra vätskans kluckande i botten. De behövde bara en gallon eller två...

Ingenting.
Trummorna var tomma.
Men det måste väl ändå finnas fler än tre trummor, tänkte han. Han gjorde en snabb beräkning i huvudet. Ett så här stort labb skulle ha haft ett halvdussin stödfordon, kanske fler. Även om de var bränslesnåla skulle de göra av med 30-40 liter i veckan. För att vara på den säkra sidan borde företaget ha lagrat minst två månaders förbrukning, kanske sex månaders förbrukning.
Det betyder tio till trettio tunnor. Och ståltunnor är tunga, så de förvarade dem nog nära. Antagligen bara några meter...
Han vände sig långsamt om och tittade. Månskenet var starkt och han kunde se bra.
Bortom butiken fanns en öppen plats och sedan klumpar av höga rhododendronbuskar som hade vuxit över stigen som ledde till tennisbanan. Ovanför buskarna var kedjelänkstaketet kantat av krypande vinrankor. Till vänster låg den första av arbetarnas stugor. Han kunde bara se det mörka taket. Till höger om planen, närmare affären, var det tätt lövverk, men han såg en lucka...
En väg.
Han rörde sig framåt och lämnade butiken bakom sig. När han närmade sig den mörka luckan i buskarna såg han en vertikal linje och insåg att det var kanten på en öppen trädörr. Det fanns ett skjul bakom lövverket. Den andra dörren var stängd. När han kom närmare såg han en rostig metallskylt med flagnande röda bokstäver. Bokstäverna var svarta i månljuset.

FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRD, INTE
RÖKA BRANDFARLIGT

Han tog en paus och lyssnade. Han hörde rovfåglarna morra i fjärran, men de verkade långt borta, uppe på kullen. Av någon anledning hade de fortfarande inte närmat sig byn.
Thorne väntade med bultande hjärta och stirrade framåt mot den mörka ingången till skjulet. Till slut bestämde han sig för att det inte skulle bli lättare. De behövde bensin. Han rörde sig framåt.
Vägen till skjulet var blöt efter nattens regn, men skjulet var torrt inuti. Hans ögon justerades. Det var en liten plats, kanske tolv gånger tolv. I det svaga ljuset såg han ett dussin rostiga trummor som stod på högkant. Ytterligare tre eller fyra låg på sidan. Thorne rörde snabbt vid dem alla, en efter en. De var lätta: tomma.
Varenda en, tom.
Thorne kände sig besegrad och gick tillbaka mot ingången till skjulet. Han stannade upp ett ögonblick och stirrade ut över den månbelysta natten. Och när han väntade hörde han det omisskännliga ljudet av en andning.
Inne i butiken rörde sig Levine från fönster till fönster och försökte följa Thornes framfart. Hans kropp var nervös av spänning. Vad höll Thorne på med? Han hade gått så långt bort från butiken. Det var mycket oklokt. Levine kastade hela tiden en blick mot ytterdörren och önskade att han kunde låsa den. Han kände sig så otrygg när dörren var olåst.
Nu hade Thorne gått in i buskarna och försvunnit helt ur sikte. Och han hade varit borta en lång stund. Åtminstone en minut eller två.

Levine stirrade ut genom fönstret och bet sig i läppen. Han hörde raptorernas avlägsna morrande och insåg att de hade stannat kvar uppe vid ingången till laboratoriet. De hade inte följt efter fordonen ner, inte ens nu. Varför inte? undrade han. Frågan var välkommen i hans sinne. Lugnande, nästan rogivande. En fråga att besvara. Varför hade raptorerna stannat uppe på laboratoriet?

Han kom att tänka på alla möjliga förklaringar. Rovfåglarna hade en atavistisk rädsla för laboratoriet, platsen där de föddes. De mindes burarna och ville inte bli fångade igen. Men han misstänkte att den mest sannolika förklaringen också var den enklaste - att området runt laboratoriet var något annat djurs territorium, det var doftmarkerat och avgränsat och försvarat, och raptorerna var ovilliga att beträda det. Till och med tyrannosaurien, mindes han nu, hade gått igenom reviret snabbt, utan att stanna.

Men vems territorium?

Levine stirrade otåligt ut genom fönstret medan han väntade.

"Hur blir det med lamporna?" ropade Sarah från andra sidan rummet. "Jag behöver ljus här." "Om en minut", sa Levine.

Vid ingången till skjulet stod Thorne tyst och lyssnade.

Han hörde mjuka, snarkande utandningar, som en tyst häst. Ett stort djur som väntade.
Ljudet kom från någonstans till höger om honom. Thorne såg sig sakta om.

Han såg ingenting alls. Månljuset lyste starkt över arbetarbyn. Han såg affären, bensinpumparna och den mörka formen av Jeepen. När han tittade åt höger såg han en öppen plats med rhododendronbuskar. Tennisbanan bortom.

Inget annat.

Han stirrade och lyssnade intensivt.

Det mjuka snarkandet fortsatte. Knappt högre än en svag bris. Men det var ingen bris: träden och buskarna rörde sig inte.

Eller var de det?

Thorne hade en känsla av att något var fel. Något rakt framför ögonen på honom, något som han kunde se men inte kunde se. Med ansträngningen att stirra började han tro att hans ögon spelade honom ett spratt. Han tyckte sig ana en liten rörelse i buskarna till höger. Bladens mönster tycktes förändras i månskenet. Skifta, och stabilisera sig igen.

Men han var inte säker.

Thorne stirrade framåt, ansträngde sig. Och medan han tittade började han tro att det inte var buskarna som hade fångat hans blick, utan snarare kedjelänkstaketet. Större delen av stängslet var bevuxet med ett oregelbundet virrvarr av vinrankor, men på några få ställen syntes det regelbundna diamantmönstret av länkar. Och det var något märkligt med det mönstret. Staketet tycktes röra sig, krusas.

Thorne tittade noga. Det kanske rör sig, tänkte han. Kanske finns det ett djur innanför stängslet som trycker mot det och får det att röra sig. Men det verkade inte riktigt stämma.

Det var något annat...

Plötsligt tändes lampor inne i butiken. De lyste genom de gallerförsedda fönstren och kastade ett geometriskt mönster av mörka skuggor över den öppna gläntan och på buskarna vid tennisbanan. Och för ett ögonblick - bara för ett ögonblick - såg Thorne att buskarna vid tennisbanan var konstigt formade, och att

de var faktiskt två dinosaurier, två meter höga, som stod sida vid sida och stirrade rakt på honom.

Deras kroppar tycktes vara täckta av ett lapptäcke av ljus och mörker som fick dem att smälta in perfekt med löven bakom dem, och till och med med tennisbanans staket. Thorne var förvirrad. Deras döljande hade varit perfekt - alltför perfekt - tills ljuset från butiksfönstren hade lyst ut och fångat dem i det plötsliga ljusa skenet.

Thorne tittade på och höll andan. Sedan insåg han att det ljusa och mörka bladmönstret bara gick en bit upp på deras kroppar, till mitten av thorax. Ovanför det hade djuren ett slags diamantformat kors och tvärs-mönster som matchade stängslet.

Och medan Thorne stirrade bleknade de komplexa mönstren på deras kroppar, djuren blev kritvita och sedan började en serie vertikala randiga skuggor att framträda, som exakt matchade skuggorna som kastades av fönstren.

Och framför hans ögon försvann de två dinosaurierna ur sikte igen. Genom att kisa, med koncentrerad ansträngning, kunde han knappt urskilja konturerna av deras kroppar. Han skulle aldrig ha kunnat se dem överhuvudtaget om han inte redan hade vetat att de fanns där.

De var kameleonter. Men med en förmåga att härma som Thorne aldrig hade sett maken till.

Långsamt backade han in i skjulet och försvann allt djupare in i mörkret. "Herregud!" utbrast Levine och

stirrade ut genom fönstret.

"Ledsen", sa Harding. "Men jag var tvungen att tända ljuset. Den där pojken behöver hjälp. Jag kan inte göra det i mörkret."

Levine svarade henne inte. Han stirrade ut genom fönstret och försökte förstå vad han just hade sett. Han insåg nu vad han hade skymtat dagen då Diego dödades. Den där korta känslan av att något var fel. Levine visste nu vad det var. Men det var helt bortom allt som var känt bland markbundna djur och...

"Vad är det?", sa hon och ställde sig bredvid honom vid fönstret. "Är det Thorne?" "Titta", sa Levine.

Hon stirrade ut genom gallret. "Vid buskarna? Vad? Vad ska jag... Vad är det meningen att jag ska..."

"*Titta*", sa han.

Hon tittade på henne en stund till och skakade sedan på huvudet. "Jag är ledsen."

"Börja längst ner i buskarna", sa Levine till henne. "Låt sedan ögonen röra sig uppåt mycket långsamt ... Titta bara ... så ser du konturen."

Han hörde henne sucka. "Jag är ledsen."

"Släck sedan lamporna igen", sa han. "Så får du se."

Hon släckte lamporna och för ett ögonblick såg Levine de två djuren i skarp relief, deras kroppar blekvita med vertikala ränder i månskenet. Nästan omedelbart började mönstret blekna.

Harding kom tillbaka, tryckte sig in bredvid honom, och den här gången såg hon djuren direkt. Precis som Levine visste att hon skulle göra.

"Det menar du inte", sa hon. "Finns det två stycken?" "Ja, sida vid sida."

"Och... håller mönstret på att försvinna?"

"Ja, det bleknar." Medan de såg på ersattes det randiga mönstret på deras hudar av bladmönstret hos rhododendronen bakom dem. Ännu en gång smälte de två dinosaurierna samman till osynlighet. Men ett så komplext mönster innebar att deras epidermala lager var ordnade på ett sätt som liknar kromatoforerna hos marina ryggradslösa djur. Den subtila skuggningen och de snabba förändringarna antydde...

Harding rynkade pannan. "Vad är det för något?" frågade hon.

"Kameleonter med oöverträffad skicklighet, så klart. Fast jag är inte säker på att det är helt rätt att kalla dem kameleonter, eftersom kameleonter tekniskt sett bara har förmågan att..."

"Vad är det för något?" sa Sarah otåligt.

"Jag skulle nog säga att det är *Carnotaurus sastrei*. Typexemplaret är från Patagonien. Tre meter hög, med distinkta huvuden - du märker de korta bulldogsnutorna och paret med stora horn ovanför ögonen? Nästan som vingar -"

"Är de köttätare?"

"Ja, naturligtvis, de har..." "Var är Thorne?"

"Han gick in i buskaget till höger för en tid sen. Jag har inte sett honom, men..."

"Vad ska vi göra?", frågade hon.

"Gör?" Levine sa. "Jag är inte säker på att jag förstår dig."

"Vi måste göra något", sa hon och talade långsamt, som om han var ett barn. "Vi måste hjälpa Thorne att komma tillbaka."

"Jag vet inte hur", sa Levine. "De där djuren måste väga femhundra pund vardera. Och det finns två av dem. Jag sa åt honom att inte gå ut från första början. Men nu..."

Harding rynkade pannan. Hon stirrade ut och sa: "Gå och tänd lamporna igen." "Jag skulle föredra att..."

"Gå och tänd lamporna igen!"

Levine reste sig irriterat. Han hade njutit av sin anmärkningsvärda upptäckt, en verkligt oväntad egenskap hos dinosaurier - även om det naturligtvis inte var helt utan prejudikat bland besläktade ryggradsdjur - och nu skällde den här lilla muskulösa kvinnan order åt honom. Levine blev förolämpad. Trots allt var hon inte mycket till vetenskapsman. Hon var naturalist. Ett fält som saknar teori. En av de där människorna som rotade runt i djurskit och inbillade sig att de bedrev originalforskning. Ett trevligt utomhusliv, det var allt det gick ut på. Det var inte vetenskap på något sätt...

"På!" ropade Harding och tittade ut genom fönstret.

Han tände lamporna och började gå tillbaka till fönstret. "Av!"

Hastigt gick han tillbaka och stängde av dem. "På!"

Han slog på dem igen.

Hon reste sig från fönstret och gick tvärs över rummet. "De tyckte inte om det", sa hon. "Det störde dem."

"Det finns nog en refraktärperiod..."

"Ja, jag tror det. Här, öppna de här. Öppna de här." Hon plockade upp en handfull ficklampor från en av hyllorna, gav dem till honom och gick sedan och hämtade batterier från en trådhylla intill. "Jag hoppas att de här fortfarande fungerar."

"Vad ska du göra?" Levine sa. "Vi", sa hon bistert. "Vi."

* * * * *

Thorne stod i mörkret i skjulet och stirrade ut genom de öppna dörrarna. Någon hade tänt och släckt lamporna inne i butiken. Sedan hade de varit tända ett tag. Men nu slocknade de plötsligt igen. Området framför skjulet var endast upplyst av månskenet.

Han hörde rörelse, ett mjukt prasslande. Han hörde andningen igen. Och sedan såg han de två dinosaurierna, som gick upprätt med styva svansar. Deras hudmönster verkade skifta när de gick och det var svårt att följa dem, men de rörde sig mot skjulet.

De kom fram till ingången, deras kroppar avtecknade sig mot månskenet bortom, deras konturer var äntligen tydliga. De såg ut som små tyrannosaurier, förutom att de hade utbuktningar ovanför ögonen och mycket små, stubbiga framben. Rovdjuren duckade sina fyrkantiga huvuden och tittade försiktigt in i skjulet. De fnös och sniffade. Svansarna svängde långsamt bakom dem.

De var egentligen för stora för att komma in, och för ett ögonblick hoppades han att de inte skulle göra det. Då sänkte den första av dem huvudet, morrade och klev in genom ingången.

Thorne höll andan. Han försökte komma på vad han skulle göra, men han kunde inte komma på något alls. Djuren var metodiska, den första flyttade sig åt sidan så att den andra också kunde komma in.

Plötsligt, från sidan av butiken, lyste ett halvdussin bländande lampor ut i starka strålar. Ljusen rörde sig och stänkte på dinosauriernas kroppar. Strålarna började röra sig fram och tillbaka i långsamma, oregelbundna mönster, som strålkastare.

Dinosaurierna syntes tydligt, och de gillade det inte. De morrade och försökte ta ett steg bort från ljuset, men strålarna rörde sig hela tiden och sökte upp dem, kors och tvärs över deras kroppar. När ljusen passerade över deras överkroppar bleknade huden som en reaktion och återskapade strålens rörelse, efter att ljusen hade gått vidare. Deras kroppar blev vita, övergick i mörker och blev vita igen.

Lamporna slutade aldrig att röra sig, utom när de lyste in i dinosauriernas ansikten och in i deras ögon. De stora ögonen blinkade under sina huvförsedda vingar; djuren ryckte på huvudet och duckade undan, som om de var irriterade av flugor.

Dinosaurierna blev upprörda. De vände sig om, backade ut ur skjulet och skrek högt mot de rörliga lamporna.

Fortfarande rörde sig lamporna, obevekligt svängde de fram och tillbaka i natten. Rörelsemönstret var komplext och förvirrande. Dinosaurierna vrålade igen och tog ett hotfullt steg mot lamporna. Men det var halvhjärtat. De tyckte uppenbarligen inte om att vara i närheten av dessa rörliga källor. Efter en stund hasade de iväg, och lamporna följde efter dem och drev bort dem förbi tennisbanorna.

Thorne gick framåt.

Han hörde Harding säga: "Doc? Det är bäst att du sticker innan de kommer tillbaka."

Thorne rörde sig snabbt mot lamporna. Han fann sig stå bredvid Levine och Harding. De svängde nävar med ficklampor fram och tillbaka.

De gick alla tillbaka till butiken.

Levine smällde igen dörren och lutade sig tillbaka mot den. "Jag har aldrig varit så rädd i hela mitt liv."

"Richard", sa Harding kallt. "Ta dig samman." Hon korsade rummet och lade ficklamporna på bänken.

"Det var vansinnigt att gå ut dit", sa Levine och torkade sig i pannan. Han var genomdränkt av svett och hans skjorta var mörkfläckig.

"Egentligen var det en slam dunk", sa Harding. Hon vände sig till Thorne. "Man kunde se att de hade en refraktärperiod för hudreaktioner. Den är snabb jämfört med, säg, en bläckfisk, men den finns ändå där. Jag antog att dinosaurierna var som alla andra djur som förlitar sig på kamouflage. De är i princip bakhållsdjur. De är inte särskilt snabba eller aktiva. De står orörliga i timmar i en oföränderlig miljö, försvinner in i bakgrunden och väntar tills någon intet ont anande måltid kommer förbi. Men om de hela tiden måste anpassa sig till nya ljusförhållanden vet de att de inte kan gömma sig. De blir oroliga. Och om de blir tillräckligt oroliga springer de till slut bara iväg. Vilket är vad som hände."

Levine vände sig om och stirrade argt på Thorne. "Allt det här var ditt fel. Om du inte hade gått ut på det där sättet, bara vandrat iväg..."

"Richard", sa Harding och avbröt honom. "Vi behöver bensin, annars kommer vi aldrig härifrån. Vill du inte ta dig härifrån?"

Levine sa ingenting. Han surade.

"Det fanns ändå ingen gas i skjulet", sa Thorne. "Hej, allihopa", sa Sarah. "Titta vem som är här!"

Arby kom fram och lutade sig mot Kelly. Han hade bytt om till kläder från butiken: ett par badbyxor och en t-shirt med texten "InGen Bioengineering Labs" och under den "We Make The Future".

Arby hade en blåtira, ett svullet kindben och ett sår som Harding hade bandagerat i pannan. Hans armar och ben var svårt blåslagna. Men han kunde gå och han lyckades med ett snett leende.

Thorne sa: "Hur mår du, min son?"

Arby sa: "Vet du vad jag vill ha mer än nåt annat just nu?" "Vad?" sa Thorne.

"Cola light", sa Arby. "Och en hel del aspirin."

Sarah böjde sig över Malcolm. Han nynnade mjukt och stirrade uppåt. "Hur mår Arby?" frågade han.

"Han kommer att klara sig."

"Behöver han morfin?" frågade Malcolm. "Nej, jag tror inte det."

"Bra", sa Malcolm. Han sträckte ut armen och rullade upp ärmen.

* * * * *

Thorne rensade ut boet ur mikrovågsugnen och värmde upp lite köttgryta på burk. Han hittade ett paket papperstallrikar dekorerade med Halloweenmotiv - pumpor och fladdermöss - och skedade upp maten på tallrikarna. De två barnen åt hungrigt.

Han gav en tallrik till Sarah och vände sig sedan till Levine. "Och du, då?" Levine stirrade ut genom fönstret.

"Nej."

Thorne ryckte på axlarna.

Arby kom över med sin tallrik i handen. "Finns det mer?" "Visst", sa Thorne. Han gav honom
sin egen tallrik.

Levine gick över och satte sig hos Malcolm. Levine sa: "Vi hade i alla fall rätt om en sak. Den här ön var en sann förlorad värld - en orörd, orörd ekologi. Vi hade rätt från början."

Malcolm såg sig om och höjde på huvudet. "Skämtar du?" sa han. "Alla de döda apatosaurierna då?"

"Jag har funderat på det", sa Levine. "Rovfåglarna dödade dem, uppenbarligen.
Och sedan raptorerna..."

"Gjorde vad?" sa Malcolm. "Släpade dem till deras bo? De där djuren väger femtio ton, Richard. Hundra raptorer skulle inte kunna dra dem. Nej, nej, nej." Han suckade. "Kadaverna måste ha flutit till en krök i floden, där de strandade. Raptorerna gjorde sitt bo vid en lämplig födokälla - döda apatosaurier."

"Tja, möjligen..."

"Men varför så många döda apatosaurier, Richard? Varför uppnår inget av djuren vuxen ålder? Och varför finns det så många rovdjur på ön?"

"Tja... Vi behöver naturligtvis mer data", började Levine.

"Nej, det gör vi inte", sa Malcolm. "Gick du inte igenom labbet? Vi vet redan svaret."

"Vad är det?" sa Levine irriterat. "Prioner", sa Malcolm och slöt ögonen.

Levine rynkade pannan. "Vad är prioner?" Malcolm suckade.

"Ian", sa Levine. "Vad är prioner?"

"Gå härifrån", sa Malcolm och viftade med handen.

Arby låg hopkrupen i ett hörn och sov nästan. Thorne rullade ihop en t-shirt och lade den under pojkens huvud. Arby mumlade något och log.

Efter en kort stund började han snarka.

Thorne reste sig och gick fram till Sarah, som stod vid fönstret.
Utanför började himlen ljusna ovanför träden och blev ljusblå. "Hur lång tid är det kvar nu?" sa hon.

Thorne tittade på sin klocka. "Kanske en timme."

Hon började gå i takt. "Vi måste tanka", sa hon. "Om vi har bensin kan vi köra jeepen till helikopterplatsen."

"Men det finns ingen gas", sa Thorne.

"Det måste finnas några, någonstans." Hon fortsatte att gå i takt. "Du har provat pumparna..."

"Ja. De är torra."

"Inne i labbet då?" "Jag tror inte det."

"Var annars? Husvagnen då?"

Thorne skakade på huvudet. "Det är bara en passiv släpkärra. Den andra enheten har en hjälpgenerator och några gastankar. Men den åkte ut över klippan."

"Tankarna kanske inte gick sönder när den föll. Vi har fortfarande motorcykeln. Jag kanske kan gå ut dit och..." "Sarah", sa han.

"Det är värt ett försök." "Sarah..."

Från fönstret sa Levine mjukt: "Se upp. Vi har besökare."

God mor

I gryningsljuset kom dinosaurierna ut ur buskarna och gick rakt mot jeepen. De var sex stycken, stora bruna ankstjärtar, femton meter höga, med böjda nosar.

"Maiasaurier", sa Levine. "Jag visste inte att det fanns några här." "Vad gör de?"

De enorma djuren samlades runt jeepen och började omedelbart slita isär den. En slet bort kanvastaket. En annan petade på störtbågen och gungade fordonet fram och tillbaka.

"Jag förstår inte", sa Levine. "De är hadrosaurier. Växtätare. Den här aggressiviteten är ganska okarakteristisk."

"Uh-huh", sa Thorne. Medan de tittade på tippade maiasaurerna över jeepen. Fordonet kraschade över på sidan. En av de vuxna djuren reste sig upp och ställde sig på sidopanelerna. Dess enorma fötter krossade fordonet inåt.

Men när jeepen välte trillade två vita frigolitlådor ut på marken. Maiasaurerna verkade vara fokuserade på dessa lådor. De nafsade på frigoliten och kastade vita bitar runt på marken. De rörde sig hastigt, i en slags frenesi.

"Något att äta?" sa Levine. "Någon sorts kattmynta från dinosaurier? Vadå?"

Sedan slets toppen av en låda bort och de såg ett sprucket ägg inuti. Från ägget stack det ut en skrynklig bit kött. Maiasaurerna saktade ner. Deras rörelser var nu försiktiga, mjuka. De tutade och grymtade. Djurens stora kroppar skymde deras sikt.

Det hördes ett gnisslande ljud. "Du skämtar", sa Levine.

På marken rörde sig ett litet djur. Dess kropp var ljusbrun, nästan vit. Det försökte ställa sig upp, men föll genast ihop. Det var knappt en meter långt och hade skrynkliga veck av kött runt halsen. Strax därefter tumlade ett annat djur ut bredvid det.

Harding suckade.

Långsamt sänkte en av maiasaurerna ner sitt enorma huvud och tog försiktigt upp ungen i sin breda näbb. Den höll munnen öppen när den lyfte huvudet. Ungen satt lugnt på den vuxnes tunga och tittade sig omkring med sitt lilla huvud medan den steg högt upp i luften.

Det andra barnet plockades upp. De vuxna gick runt ett ögonblick, som om de var osäkra på om det fanns mer att göra, och sedan, med en hög tutning, rörde de sig alla iväg.

och lämnade efter sig ett krossat och sönderskjutet fordon. Thorne sa: "Jag antar att
gas inte längre är ett problem." "Jag antar inte det", sa Sarah.

Thorne stirrade på vraket av Jeepen och skakade på huvudet. "Det är värre än en frontalkollision", sa han. "Det ser ut som om den har körts in i en komprimator. Den var helt enkelt inte byggd för den typen av påfrestningar."

Levine fnös. "Ingenjörerna i Detroit förväntade sig inte att ett fem ton tungt djur skulle stå på den."

"Vet du", sa Thorne, "jag skulle ha velat se hur vår egen bil klarade det."

"Du menar för att vi har förstärkt den?"

"Ja", sa Thorne. "Vi har verkligen byggt den för att klara fantastiska påfrestningar. Enorma påfrestningar. Körde det genom datorprogram, lade till de där bikakepanelerna, hela..."

"Vänta lite", sa Harding och vände sig bort från fönstret. "Vad är det du pratar om?"

"Den andra bilen", sa Thorne. "Vilken annan bil?"

"Bilen vi tog med", sa han. "The Explorer."

"Självklart!" sa hon, plötsligt upphetsad. "Det finns en annan bil! Jag glömde helt bort det!
Utforskaren!"

"Det är historia nu", sa Thorne. "Den kortslöts i går kväll när jag var på väg tillbaka till husvagnen. Jag körde den genom en vattenpöl och den kortslöts."

"Och? Kanske är det fortfarande..."

"Nej", sa Thorne och skakade på huvudet. "En sådan kortslutning skulle spränga VR. Det är en elbil. Den är död."

"Jag är förvånad att ni inte har kretsbrytare för det."

"Vi brukade aldrig lägga in dem, men i den senaste versionen..." Han tappade tråden. Han skakade på huvudet. "Jag kan inte tro det."

"Har bilen automatsäkringar?"

"Ja. Eddie satte in dem i sista minuten." "Så bilen kan fortfarande
köras?"

"Ja, det skulle det nog, om du återställde brytarna."

"Var är den?", sa hon. Hon var på väg mot motorcykeln.

"Jag lämnade den på den där sidovägen som går från ridge road ner till gömslet. Men Sarah..."

"Det är vår enda chans", sa hon. Hon tog på sig sitt radioheadset, justerade mikrofonen till kinden och rullade motorcykeln till dörren. "Ring mig", sa hon. "Jag ska leta reda på en bil åt oss."

De tittade ut genom fönstren. I det tidiga morgonljuset klättrade hon upp på motorcykeln och dundrade iväg uppför backen.

Levine såg på när hon gick. "Vad tror du att hennes odds är?" Thorne skakade bara på huvudet.

Radion knastrade. "Doc."

Thorne plockade upp den. "Ja, Sarah."

"Jag kommer upp för kullen nu. Jag ser... det är sex stycken." "Raptorer?"

"Ja, de är... De är, eh ... Lyssna. Jag ska prova en annan väg. Jag ser en..."

Radion sprack.

"Sarah?" Hon höll på att gå sönder.

"-som en slags lek som jag tror att det är bäst att jag..." "Sarah", sa Thorne. "Det är slut mellan er."

"-göra nu. Så önska mig bara lycka till."

Över radion hörde de brummandet från motorcykeln. Sedan hörde de ett annat ljud, som kunde ha varit ett djur som morrade, och som kunde ha varit mer statiskt. Thorne böjde sig framåt och höll radion nära örat. Plötsligt klickade radion till och tystnade. Han sa: "Sarah?"

Det kom inget svar.

"Hon kanske stängde av den", sa Levine. Thorne skakade på huvudet.

"Sarah?" Ingenting.

"Sarah? Är du där?" De väntade.

Ingenting.

"Helvete", sa Thorne.

Tiden gick långsamt. Levine stod vid fönstret och stirrade ut. Kelly snarkade i ett hörn. Arby låg bredvid Malcolm och sov djupt. Och Malcolm nynnade tonlöst.

Thorne satt på golvet i mitten av rummet och lutade sig mot kassadisken. Då och då plockade han upp radion och försökte ringa Sarah, men det kom aldrig något svar. Han försökte med alla sex kanalerna. Det var inget svar på någon av dem.

Till slut slutade han försöka.

Radion sprakade. "-attackera de här jävla sakerna. Fungerar aldrig rätt." En grymtning. "Kan inte lista ut vad det är för jävla saker."

På andra sidan rummet satt Levine framåtlutad. Thorne tog tag i radion.

"Sarah? Sarah*? Sarah?*"

"Äntligen", sa hon med sprakande röst. "Var i helvete har du varit, Doc?" "Är du okej?"

"Självklart mår jag bra."

"Det är nåt fel på din radio. Ni håller på att bryta upp." "Jaså? Vad ska jag göra?"

"Försök skruva ner locket på ditt batteripaket. Det är förmodligen löst." "Nej. Jag menar, vad ska jag göra med bilen?"

Thorne sa: "Vad?"

"Jag är vid bilen, Doc. Jag är där. Vad ska jag göra?"

Levine tittade på sin klocka. "Tjugo minuter tills helikoptern anländer", sa han. "Du vet, hon kanske klarar det."

Dodgson

Dodgson vaknade, värkande och stel, på golvet i betongskjulet. Han reste sig upp och tittade ut genom fönstret. Han såg röda strimmor på en blekblå himmel. Han öppnade dörren till tvättstugan och gick ut.

Han var mycket törstig och hans kropp var öm. Han började gå under trädkronorna. Djungeln omkring honom var tyst i den tidiga morgonen. Han behövde vatten. Mer än något annat behövde han vatten. Någonstans till vänster hörde han det mjuka kluckandet från en bäck. Han gick mot den och rörde sig snabbare.

Genom träden kunde han se himlen bli allt ljusare. Han visste att Malcolm och hans sällskap var kvar här. De måste ha någon plan för att ta sig från ön. Om de kunde ta sig av, kunde han också det.

Han kom över en låg höjd och tittade ner på en ravin och en strömmande bäck. Den såg klar ut. Han skyndade sig ner mot den och undrade om den var förorenad. Han bestämde sig för att han inte brydde sig. Precis innan han nådde bäcken snubblade han över en vinranka och föll och svor.

Han reste sig upp och tittade sig tillbaka. Då såg han att det inte var en vinranka han hade snubblat över.

Det var remmen på en grön ryggsäck.

Dodgson drog i remmen och hela ryggsäcken gled ut ur lövverket. Ryggsäcken hade slitits sönder och den var skorpig av torkat blod. När han drog i den skramlade innehållet ut bland ormbunkarna. Flugor surrade överallt. Men han såg en kamera, ett metallfodral för mat och en vattenflaska i plast. Han sökte snabbt igenom de omgivande ormbunkarna. Men han hittade inte mycket mer, förutom några fuktiga godisbitar.

Dodgson drack vattnet och insåg sedan att han var mycket hungrig. Han öppnade metallfodralet i hopp om att hitta något ordentligt att äta. Men lådan innehöll ingen mat. Den var fylld med skumgummipackning.

Och i mitten av förpackningen fanns en radio.

Han slog på den. Batterilampan lyste med starkt sken. Han bläddrade från en kanal till en annan och hörde brus.

Sedan en mansröst. "Sarah? Det här är Thorne. Sarah?"

Efter en stund hördes en kvinnoröst: "Doc. Hörde du vad jag sa? Jag sa att jag är vid bilen." Dodgson lyssnade och log.

Så det fanns en bil.

I butiken höll Thorne radion nära sin kind. "Okej", sa han. "Sarah?
Lyssna noga. Sätt dig i bilen och gör precis som jag säger." "Okej då", sa hon. "Men berätta för mig
först. Är Levine där?" "Han är här."

Radion klickade. Hon sa: "Fråga honom om det finns någon fara från en grön dinosaurie som är ungefär en meter lång och har en kupolformad panna."

Levine nickade. "Säg ja till henne. De kallas pachycephalosaurier."

"Han säger ja", sa Thorne. "De är pachycephalo-liknande varelser, och du bör vara försiktig. Varför?"

"För att det finns ett femtiotal av dem runt hela bilen."

Utforskaren

Explorer stod mitt på en skuggig del av vägen, med överhängande träd ovanför. Bilen hade stannat strax bortom en sänka, där det utan tvekan hade funnits en stor vattenpöl kvällen innan. Nu hade pölen blivit ett lerhål, tack vare det dussintal djur som satt i den, plaskade i den, drack ur den och rullade sig i dess kanter. Det var de gröna dinosaurierna med kupolhuvud som hon hade tittat på de senaste minuterna och försökt bestämma sig för vad hon skulle göra. För inte nog med att de befann sig nära lerhålet, de befann sig också framför bilen och runt sidorna på bilen.

Hon hade betraktat pachycephalosaurierna med oro. Harding hade tillbringat mycket tid på marken med vilda djur, men oftast med djur som hon kände väl. Av lång erfarenhet visste hon hur nära hon kunde närma sig och under vilka omständigheter. Om det här var en gnuhjord skulle hon gå rakt in utan att tveka. Om det var en flock amerikanska bufflar skulle hon vara försiktig, men hon skulle ändå gå in. Och om det var en flock afrikanska bufflar skulle hon inte gå i närheten av dem.

Hon tryckte mikrofonen mot kinden och sa: "Hur lång tid är det kvar?" "Tjugo minuter."

"Då är det bäst att jag går in dit", sa hon. "Några idéer?" Det blev en paus. Det knastrade i

radion.

"Levine säger att ingen vet nåt om de här djuren, Sarah." "Toppen."

"Levine säger att ett komplett skelett aldrig har återfunnits. Så ingen har ens en gissning om deras beteende, förutom att de förmodligen är aggressiva."

"Toppen", sa hon.

Hon tittade på bilens situation och de överhängande träden. Det var ett skuggigt område, lugnt och stilla i det tidiga morgonljuset.

Det knastrade i radion. "Levine säger att du kan försöka gå långsamt in och se om hjorden släpper igenom dig. Men inga snabba rörelser, inga plötsliga gester."

Hon stirrade på djuren och tänkte: De har de där kupolformade huvudena av en anledning.

"Nej tack", sa hon. "Jag ska prova något annat." "Vadå?"

I butiken sa Levine: "Vad sa hon?" "Hon sa att hon skulle prova nåt annat."

"Som vadå?" sa Levine. Han gick fram till fönstret och tittade ut. Himlen blev allt ljusare. Han rynkade pannan. Det fanns en konsekvens av det, tänkte han. Något som han visste i bakhuvudet, men inte tänkte på.

Något med dagsljus... och territorium.

Territorium.

Levine tittade ut mot himlen igen och försökte få ihop det. Vad gjorde det för skillnad att det var ljust? Han skakade på huvudet och gav upp för tillfället. "Hur lång tid tar det att återställa brytarna?"

"Bara en minut eller två", sa Thorne.

"Då kanske det fortfarande finns tid", sade Levine.

Det hördes ett statiskt sus från radion och de hörde Harding säga: "Okej, jag är ovanför bilen."
"Var är du?"
"Jag är ovanför bilen", sa hon. "I ett träd."
Harding klättrade ut på grenen, flyttade sig längre bort från stammen och kände hur den böjde sig under hennes vikt. Grenen verkade smidig. Hon befann sig nu tre meter ovanför bilen och svängde lägre. Få av djuren nedanför hade tittat upp på henne, men flocken verkade vara rastlös. Djur som satt i leran reste sig upp och började vända och vrida på sig. Hon såg deras svansar vifta oroligt fram och tillbaka.
Hon flyttade sig längre ut och grenen böjde sig lägre. Den var hal efter nattens regn. Hon försökte bedöma sin position ovanför bilen. Det såg ganska bra ut, tyckte hon.
Plötsligt gick ett av djuren till attack mot stammen på det träd hon befann sig i och stötte till den hårt. Stöten var förvånansvärt kraftfull. Trädet svajade och hennes gren svängde upp och ner medan hon kämpade för att hålla sig fast.
Åh, fan, tänkte hon.
Hon steg upp i luften, kom ner igen, och sedan tappade hon greppet. Hennes händer gled på våta löv och våt bark och hon föll fritt. I sista stund såg hon att hon skulle missa bilen helt och hållet. Sedan slog hon i marken och landade hårt i lerig jord.
Precis bredvid djuren.
Radion knastrade. "Sarah?" sa Thorne. Det kom inget svar.
"Vad gör hon *nu?*" Levine började gå nervöst omkring. "Jag önskar att vi kunde se vad hon gör."
I hörnet av rummet reste sig Kelly upp och gnuggade sig i ögonen. "Varför använder du inte videon?"
Thorne sa: "Vilken video?"
Kelly pekade på kassaapparaten. "Det där är en dator." "Är det?"
"Ja, jag tror det."

* * * * *

Kelly gäspade när hon satte sig i stolen framför kassaapparaten. Det såg ut som en dum terminal, vilket betydde att den förmodligen inte hade tillgång till mycket, men det var värt ett försök ändå. Hon slog på den. Ingenting hände. Hon vred strömbrytaren fram och tillbaka. Ingenting hände.
Ivrigt svängde hon med benen och sparkade till en kabel under bordet. Hon böjde sig fram och såg att terminalen var urkopplad. Så hon kopplade in den.
Skärmen glödde och ett enda ord dök upp: LOGGA IN:
För att komma vidare visste hon att hon behövde ett lösenord. Arby hade ett lösenord. Hon tittade över och såg att han fortfarande sov. Hon ville inte väcka honom. Hon kom ihåg att han hade skrivit ner det på ett papper och stoppat det i fickan. Kanske fanns det kvar i hans kläder, tänkte hon. Hon gick genom rummet, hittade bunten med hans våta, leriga kläder och började gå igenom fickorna. Hon hittade hans plånbok, nycklarna till hans hus och lite andra saker. Till slut hittade hon

hittade ett papper i sin bakficka. Det var fuktigt och nedstänkt av lera. Bläcket hade smetats ut, men hon kunde fortfarande läsa hans handstil:

VIG/&*849/

Kelly tog papperet och gick tillbaka till datorn. Hon skrev in alla tecken noggrant och tryckte på returtangenten. Skärmen blev tom, och sedan kom en ny skärm upp. Hon blev förvånad. Den skilde sig från den skärm hon hade sett tidigare, i trailern.

Hon var med i systemet. Men allting såg annorlunda ut. Kanske för att det här inte var radionätet, tänkte hon. Hon måste vara inloggad i det riktiga laboratoriesystemet. Det hade mer grafik eftersom terminalen var fast ansluten. De kanske till och med har optiska rör här ute.

På andra sidan rummet sa Levine: "Kelly? Vad säger du om det?" "Jag jobbar på det", sa hon.

Försiktigt började hon skriva. Rader av ikoner dök snabbt upp på skärmen, den ena efter den andra.

Hon visste att hon tittade på ett grafiskt gränssnitt av något slag, men bildernas betydelse var inte uppenbar för henne och det fanns inga förklaringar. De som hade använt det här systemet var förmodligen utbildade för att veta vad bilderna betydde. Men Kelly visste inte. Hon ville komma in i videosystemet, men ingen av bilderna antydde något som hade med video att göra. Hon flyttade runt markören och undrade vad hon skulle göra.

Hon bestämde sig för att gissa. Hon valde den diamantformade ikonen längst ner till vänster och klickade på den.

"Uh-oh", sa hon oroligt.
Levine såg sig om. "Är det något fel?"
"Nej," sa hon. "Det är bra." Hon klickade snabbt på rubriken och kom tillbaka till föregående skärm. Den här gången försökte hon med en av de triangelformade ikonerna.
Skärmen ändrades igen:

Så ska det se ut, tänkte hon. Omedelbart försvann bilden och de faktiska videobilderna började blinka upp på skärmen. På den här lilla kassaskärmen var bilderna pyttesmå, men nu var hon på bekant mark och hon rörde sig snabbt runt, flyttade markören och manipulerade bilderna.
"Vad letar du efter?", sa hon. "Utforskaren", sa Thorne.
Hon klickade på skärmen. Bilden zoomades upp. "Jag har den", sa hon. Levine sa: "Gör du?" Han lät
förvånad.
Kelly tittade på honom och sa: "Ja, det gör jag."
De två männen kom och stirrade på skärmen över hennes axel. De kunde se Explorer, på en skuggig väg. De kunde se pachycephalosaurierna, massor av dem, som rörde sig runt bilen. Djuren petade på däcken och framskärmen.
Men de såg inte Sarah någonstans. "Var är hon?" sa Thorne.
Sarah Harding låg under bilen, på mage i leran. Hon hade krupit dit när hon föll - det var det enda stället att ta vägen - och nu stirrade hon ut på djurens fötter som rörde sig runt omkring henne. Hon sa: "Doc. Är du där, Doc? Doc? Doc." Men den förbannade radion fungerade inte igen. Pachyerna stampade och snarkade och försökte komma åt henne under bilen.

Sedan kom hon ihåg att Thorne hade sagt något om att skruva fast batteripaketet. Hon sträckte sig bakom ryggen, hittade batteripaketet och skruvade fast locket ordentligt.

Omedelbart började hennes öronsnäcka spraka med statisk elektricitet. "Doc", sa hon.

"Var är du?" sa Thorne. "Jag är under bilen."

"Varför? Har du redan provat det?" "Provat vad?"

"Försök att starta den. Att starta bilen."

"Nej", sa hon, "jag försökte inte starta den, jag föll."

"Så länge du är där under kan du kolla brytarna", sa Thorne. "Är brytarna under bilen?"

"Några av dem. Titta upp vid framhjulen."

Hon vred på kroppen och gled i leran. "Okej. Jag letar." "Det finns en låda precis bakom den främre

stötfångaren. Borta till vänster." "Jag ser den."

"Kan du öppna den?"

"Jag tror det." Hon kröp fram och drog i låset. Locket föll ner. Hon stirrade på tre svarta strömbrytare. "Jag ser tre strömbrytare och de pekar alla uppåt."

"Upp?"

"Mot framsidan av bilen."

"Hmmm", sa Thorne. "Det är inte logiskt. Kan du läsa skriften?" "Ja. Det står '15 VV' och sedan '02 R'."

"Okej", sa han. "Det förklarar saken." "Vadå?"

"Lådan är baklänges. Vrid alla strömbrytare åt andra hållet. Är du torr?" "Nej, Doc. Jag är genomblöt, liggande i den

jävla leran."

"Använd din skjortärm eller nåt."

Harding drog sig framåt och närmade sig stötfångaren. De närmaste pachyerna fnös och slog i stötfångaren. De lutade sig ner och vred på huvudet för att försöka komma åt henne. "De har väldigt dålig andedräkt", sa hon.

"Vad sa du?"

"Strunt samma." Hon tryckte på knapparna, den ena efter den andra. Hon hörde ett brummande från bilen ovanför henne. "Okej. Jag gjorde det. Bilen ger ifrån sig ett ljud."

"Det är bra", sa Thorne. "Vad ska jag göra nu?" "Ingenting.

Det är bäst att du väntar."

Hon låg på rygg i leran och tittade på pachyernas fötter. De rörde sig, trampade runt omkring henne.

"Hur lång tid är det kvar?", frågade hon. "Ungefär tio minuter."

Hon sa: "Jag är fast här under, doktorn." "Jag vet."

Hon tittade på djuren. De fanns på alla sidor av bilen. Om något verkade de bli mer aktiva och upphetsade. De stampade med fötterna och

sniffade otåligt. Varför var de så uppjagade? undrade hon. Och så, plötsligt, dundrade de iväg. De sprang mot bilens framsida och iväg, uppför vägen. Hon vred på kroppen och såg dem gå.

Det var tyst. "Doc?", sa hon. "Ja."

"Varför åkte de?"

"Stanna under bilen", sa Thorne. "Doc?"

"Prata inte." Radion klickade av.

Hon väntade, inte säker på vad som hände. Hon hade hört spänningen i Thornes röst. Hon visste inte varför. Men nu hörde hon ett mjukt skramlande ljud och när hon tittade sig omkring såg hon två fötter stå vid förarsidan av bilen.

Två fötter i leriga stövlar. Herrkängor.

Harding rynkade pannan. Hon kände igen stövlarna. Hon kände igen de khakifärgade byxorna, även om de nu var täckta av lera.

Det var Dodgson.

Mannens stövlar vände sig mot dörren. Hon hörde dörrlåset klicka. Dodgson var på väg in i bilen.

Harding agerade så snabbt att hon inte var medveten om att hon tänkte. Grymtande svängde hon kroppen runt i sidled, sträckte ut armarna, tog tag i båda fotlederna och drog hårt. Dodgson föll och gav ifrån sig ett överraskande skrik. Han landade på rygg och vände sig om med ett mörkt och argt ansikte.

Han såg henne och rynkade på näsan. "Det var som fan", sa han. "Jag trodde att jag gjorde slut på dig på båten."

Harding blev röd av ilska och började krypa ut från under bilen. Dodgson klättrade upp på knä när hon var halvvägs ute, men då kände hon hur marken började skaka. Och hon visste genast varför. Hon såg Dodgson titta sig över axeln och lägga sig platt på marken. Skyndsamt började han krypa in under bilen bredvid henne.

Hon vände sig i leran och tittade ner längs bilens längdriktning. Och hon såg en tyrannosaurus komma upp på vägen mot dem. Marken vibrerade för varje steg. Nu kröp Dodgson mot mitten av bilen och tryckte sig nära henne, men hon ignorerade honom. Hon tittade på de stora fötterna med de utspärrade klorna när de kom längs med bilen och stannade. Varje fot var en meter lång. Hon hörde tyrannosaurien morra.

Hon tittade på Dodgson. Hans ögon var vida av skräck. Tyrannosaurien stannade bredvid bilen. De stora fötterna flyttade på sig. Hon hörde djuret sniffa någonstans ovanför. Sedan, morrande igen, kom huvudet ner. Underkäken rörde vid marken. Hon kunde inte se ögat, bara underkäken. Tyrannosaurien sniffade igen, långt och långsamt.

Den kunde känna lukten av dem.

Bredvid henne skakade Dodgson okontrollerat. Men Harding var märkligt lugn. Hon visste vad hon var tvungen att göra. Snabbt förflyttade hon sin kropp, vred sig runt och flyttade sig så att hennes huvud och axlar var stödda mot bakhjulet på

bilen. Dodgson vände sig om för att titta på henne precis när hennes stövlar började trycka mot hans underben. De knuffade ut dem under bilen.

Skräckslagen kämpade Dodgson emot och försökte trycka sig tillbaka, men hennes position var mycket starkare. Bit för bit rörde sig hans stövlar ut i det kalla morgonljuset. Sedan hans vader. Hon grymtade när hon tryckte på och koncentrerade varje uns av sin energi. Med hög röst sa Dodgson: "Vad i helvete gör du?"

Hon hörde tyrannosaurien morra. Hon såg de stora fötterna röra sig. Dodgson sa: "Sluta! Är du inte klok? Sluta!"

Men Harding stannade inte. Hon satte sin stövel på hans axel och tryckte till ännu en gång. En stund kämpade Dodgson emot, men plötsligt rörde sig hans kropp lätt, och hon såg att tyrannosaurien hade hans ben i käkarna och drog ut Dodgson under bilen.

Dodgson lindade sina händer runt hennes stövel, försökte hålla fast, försökte dra henne med sig. Hon satte sin andra stövel på hans ansikte och sparkade hårt. Han släppte taget. Han gled bort från henne.

Hon såg hans skräckslagna ansikte, askgrått, med öppen mun. Inga ord kom ut. Hon såg hans fingrar som grävde sig ner i leran och lämnade djupa spår efter sig när han drogs bort. Och sedan släpades hans kropp ut. Allt var märkligt tyst. Hon såg Dodgson snurra runt på rygg och titta uppåt. Hon såg tyrannosauriens skugga falla över honom. Hon såg det stora huvudet falla ner, käkarna vida. Och hon hörde Dodgson börja skrika när käkarna slöt sig runt hans kropp och han lyftes upp.

Dodgson kände sig själv stiga högt upp i luften, sex meter över marken, och hela tiden fortsatte han att skrika. Han visste att djuret när som helst skulle slå igen sina stora käkar och att han skulle dö. Men käkarna stängdes aldrig. Dodgson kände en stickande smärta i sidorna, men käftarna stängdes aldrig.

Dodgson skrek fortfarande och kände hur han fördes tillbaka in i djungeln. Höga trädgrenar piskade hans ansikte. Djurets heta andedräkt susade i fnysningar över hans kropp. Saliv droppade på hans överkropp. Han trodde att han skulle svimma av skräck.

Men käftarna stängdes aldrig.

Inne i butiken stirrade de på den lilla monitorn när Dodgson fördes bort i tyrannosauriens käftar. Över radion hörde de hans bleka avlägsna skrik.

"Ser du?" sa Malcolm. "Det finns en Gud."

Levine rynkade pannan. "Rexen dödade honom inte." Han pekade på skärmen. "Titta där, du kan se att hans armar fortfarande rör sig. Varför dödade den honom inte?"

Sarah Harding väntade tills skriken tystnade. Hon kröp ut under bilen och stod upp i morgonljuset. Hon öppnade dörren och satte sig bakom ratten. Nyckeln satt i tändningslåset, hon greppade den med leriga fingrar. Hon vred om den.

Det var ett tuffande ljud och sedan ett mjukt gnäll. Alla instrumentbrädans lampor tändes. Sedan tystnad. Fungerade bilen? Hon vred på ratten och den rörde sig lätt. Så servostyrningen var på.

"Doc."

"Ja, Sarah."

"Bilen funkar. Jag kommer tillbaka." "Okej", sa han. "Skynda dig."

Hon lade i växelläget och kände hur växellådan kopplade in. Bilen var ovanligt tyst, nästan helt tyst. Det var därför hon kunde höra det svaga dunkandet från en avlägsen helikopter.

Dagsljus

Hon körde under en tjock trädkrona, tillbaka mot byn. Hon hörde hur ljudet från helikoptern ökade i intensitet. Sedan dundrade den över henne, osynlig genom lövverket ovanför. Hon hade fönstret nedvevat och lyssnade. Den tycktes röra sig till höger om henne, mot söder.

Radion klickade. "Sarah." "Ja, Doc."

"Lyssna: vi kan inte kommunicera med helikoptern."

"Okej", sa hon. Hon förstod vad som behövde göras. "Var är landningsplatsen?"

"Söderut. Ungefär en kilometer. Där är en glänta. Ta ridge road."

Hon kom fram till vägskälet. Hon såg åsvägen som gick till höger. "Okej", sa hon. "Jag går."

"Säg åt dem att vänta på oss", sa Thorne. "Sen kommer de tillbaka och hämtar oss." "Är alla okej?", sa hon.

"Alla mår bra", sa Thorne.

Hon följde vägen och hörde en förändring i ljudet från helikoptern. Hon insåg att den måste vara på väg att landa. Rotorerna fortsatte, ett lågt surrande, vilket betydde att piloten inte tänkte stänga av.

Vägen svängde av åt vänster. Ljudet från helikoptern var nu ett dovt dunkande. Hon accelererade, körde fort och sladdade runt hörnet. Vägen var fortfarande våt efter regnet kvällen innan. Hon drog inte upp något dammoln bakom sig. Det fanns inget som talade om för någon att hon var här.

"Doc. Hur länge kommer de att vänta?"

"Jag vet inte", sa Thorne över radion. "Kan du se den?" "Inte än", sa hon.

Levine stirrade ut genom fönstret. Han tittade på den blixtrande himlen, genom träden. De röda strimmorna var borta. Den var nu ljus och jämnt blå. Dagsljuset var definitivt på väg.

Dagsljus...

Och sen satte han ihop det. Han skakade när han insåg det. Han gick till fönstret på andra sidan och tittade ut mot tennisbanan. Han stirrade på platsen där carnotaurusarna hade varit kvällen innan. De var borta nu.

Precis som han befarade. "Det här är illa", sa han.

"Klockan är bara åtta nu", sa Thorne och tittade på sin klocka. "Hur lång tid kommer det att ta
henne?" sa Levine.

"Jag vet inte. Tre eller fyra minuter. Tre eller fyra minuter." "Och sen
för att komma tillbaka?" Levine sa. "Ytterligare fem minuter."

"Jag hoppas att vi klarar oss så länge." Han rynkade olyckligt pannan. "Varför då?" Thorne sa. "Vi är okej."

"Om några minuter", sa Levine, "kommer vi att ha direkt solsken utanför." "Än sen?" sa Thorne.

Radion klickade. "Doc," sa Sarah. "Jag ser den. Jag ser helikoptern."

Sarah kom runt en sista kurva och såg landningsplatsen till vänster om sig. Helikoptern var där och bladen snurrade. Hon såg en annan korsning på vägen, med en smal väg som ledde vänster nerför en kulle, in i djungeln och sedan ut till gläntan. Hon körde ner för den, nerför en rad backar som tvingade henne att köra långsamt. Hon var nu tillbaka i djungeln, under trädkronorna. Marken planade ut, hon plaskade över en smal bäck och accelererade framåt.

Rakt fram fanns en öppning i trädkronorna och solljus på gläntan bakom. Hon såg helikoptern. Dess rotorer började snurra snabbare - den skulle lyfta! Hon såg piloten bakom bubblan, med mörka glasögon. Piloten kollade sin klocka, skakade på huvudet åt andrepiloten och började sedan lyfta.

Sarah tutade och körde som en galning framåt. Men hon visste att de inte kunde höra henne. Hennes bil studsade och skakade. Thorne sa: "Vad är det? Sarah! Sarah! Vad är det som händer?"

Hon körde framåt, lutade sig ut genom fönstret och ropade "Vänta! Vänta!" Men helikoptern var redan på väg upp i luften och lyfte bort från hennes synfält. Ljudet började blekna. När hennes bil väl kom ut ur djungeln och in i gläntan såg hon helikoptern vara på väg bort och försvinna över öns klippiga kant.

Och sedan var den borta.

"Låt oss hålla oss lugna", sa Levine och gick runt i den lilla butiken. "Säg åt henne att komma tillbaka genast. Och låt oss hålla oss lugna." Det verkade som om han pratade med sig själv. Han gick från den ena väggen till den andra och slog med knytnäven mot träplankorna. Han skakade olyckligt på huvudet. "Säg bara åt henne att skynda sig. Tror du att hon kan vara tillbaka om fem minuter?"

"Ja", sa Thorne. "Varför? Vad är det, Richard?"

Levine pekade ut genom fönstret. "Dagsljus", sa han. "Vi är fångade här i dagsljus."

"Vi var också instängda här hela natten", sa Thorne. "Vi klarade oss bra." "Men dagsljus är annorlunda", sa Levine.

"Varför?"

"För på natten", sa han, "är det här carnotaurus territorium. Andra djur kommer inte in. Vi såg inga andra djur alls häromkring i går kväll. Men när dagsljuset kommer kan carnotaurus inte gömma sig längre. Inte på öppna platser, i direkt solljus. Så de ger sig av. Och då är det här inte deras territorium längre."

"Vilket betyder?"

Levine kastade en blick på Kelly, som satt vid datorn. Han tvekade och sa sedan: "Tro mig bara på mitt ord. Vi måste härifrån på en gång."

"Och gå vart?"

Kelly satt vid datorn och lyssnade på Thorne som pratade med dr Levine. Hon fingrade på pappret med Arby's lösenord på. Hon kände sig väldigt nervös. Sättet som Dr. Levine pratade på gjorde henne nervös. Hon önskade att Sarah var tillbaka nu. Hon skulle känna sig bättre när Sarah var här.

Kelly tyckte inte om att tänka på deras situation. Hon hade tagit sig samman och hållit humöret uppe tills helikoptern kom. Men nu var helikoptern...

hade kommit och gått. Och hon märkte att ingen av männen pratade om när den skulle komma tillbaka. De kanske visste något. Som att den inte skulle komma tillbaka.

Dr Levine sa att de var tvungna att lämna butiken. Thorne frågade dr Levine vart han ville gå. Levine sa. "Jag skulle föredra att komma bort från den här ön, men jag ser inte hur vi kan göra det. Så jag antar att vi borde ta oss tillbaka till trailern. Det är den säkraste platsen nu."

Tillbaka till husvagnen, tänkte hon. Dit hon och Sarah hade åkt för att hämta Malcolm.

Kelly ville inte gå tillbaka till husvagnen.

Hon ville åka hem.

Spänt slätade Kelly ut det fuktiga papperet och tryckte det platt på bordet bredvid sig. Dr Levine kom fram till henne. "Sluta larva dig", sa han. "Se om du kan hitta Sarah."

"Jag vill åka hem", sa Kelly.

Levine suckade. "Jag vet, Kelly", sa han. "Vi vill alla åka hem." Och han gick iväg igen, snabbt och spänt.

Kelly tryckte undan papperet, vände på det och sköt in det under tangentbordet, ifall hon skulle behöva lösenordet igen. När hon gjorde det fick hon syn på något som stod skrivet på andra sidan.

Hon drog ut papperet igen. Hon såg..:

PLATS B LEGENDER

ÖSTRA FLYGELN LABORATORIUM
UTANFÖRLIGGANDE NÄRBUTIK
BENSINSTATION
MGRS HOUSE SECURITY ONE RIVER
DOCK SWAMP ROAD MTN VIEW ROAD
WEST WING ASSEMBLY BAY MAIN
CORE WORKER VILLAGE POOL/TENNIS
JOG PATH SECURITY TWO BOATHOUSE
RIVER ROAD CLIFF ROAD LOADING
BAY ENTRANCE
GEO TURBINE
GEO CORE PUTTING GREENER

GASLEDNINGAR VÄRMELEDNINGAR
SOLENERGI EN RIDGE ROAD
HOLDINGPENNOR

Hon insåg genast vad det var: en skärmdump från Levines lägenhet. Från den natt då Arby hade hämtat filer från datorn. Det kändes som en miljon år sedan, en annan livstid. Men det hade egentligen bara varit... vadå? Två dagar sedan.

Hon mindes hur stolt Arby hade varit när han hade återfått datan. Hon mindes hur de alla hade försökt förstå sig på den här listan. Nu hade naturligtvis alla dessa namn en mening. De var alla verkliga platser: laboratoriet, arbetarbyn, närbutiken, bensinstationen...

Hon stirrade på listan.

Du skojar, tänkte hon.

"Dr Thorne", sa hon. "Jag tror det är bäst att du tittar på det här."

Thorne stirrade på henne när hon pekade på listan. "Tror du det?" sa han. "Det är vad det står: ett båthus."

"Kan du hitta den, Kelly?"

"Du menar, hitta det på videon?" Hon ryckte på axlarna. "Jag kan försöka."

"Försök", sa Thorne. Han kastade en blick på Levine, som stod på andra sidan rummet och bankade i väggarna igen. Han plockade upp radion.

"Sarah? Det är Doc."

Och radion sprack. "Doc? Jag måste stanna en stund." "Varför?" sa Thorne.

Sarah Harding hade stannat till på ridge road. Femtio meter framför sig såg hon tyrannosaurien, som gick längs vägen bort från henne. Hon kunde se att han hade Dodgson i sin mun. Och på något sätt var Dodgson fortfarande vid liv. Hans kropp rörde sig fortfarande. Hon tyckte att hon kunde höra honom skrika.

Hon blev förvånad över att hon inte hade några känslor för honom alls. Hon såg med uppgivenhet på när tyrannosaurien lämnade vägen och gav sig av nerför en sluttning, tillbaka in i djungeln.

Sarah startade bilen och körde försiktigt framåt.

Vid datorkonsolen bläddrade Kelly igenom videobilderna, den ena efter den andra, tills hon slutligen hittade den: en träbrygga, innesluten i ett skjul eller en sjöbod, öppen mot luften i den bortre änden. Båthusets interiör såg ut att vara i ganska gott skick, det fanns inte en massa vinrankor och ormbunkar som växte över saker och ting. Hon såg en motorbåt som låg förtöjd och gungade mot bryggan. Hon såg tre oljefat på ena sidan. Och på baksidan av båthuset var det öppet vatten och solljus; det såg ut som en flod.

"Vad tycker du?", sa hon till Thorne.

"Jag tycker att det är värt ett försök", sa han och tittade över hennes axel. "Men var är det?
Kan du hitta en karta?"

"Kanske", sa hon. Hon tryckte på knapparna och lyckades komma tillbaka till huvudskärmen med dess förvirrande ikoner.

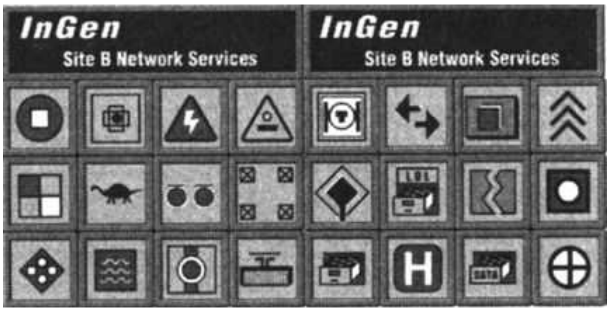

Arby vaknade, gäspade och kom fram för att titta på vad hon höll på med. "Snygg grafik. Du har loggat in, va?"
"Ja," sa hon. "Ja, det gjorde jag. Men jag har lite svårt att förstå vad det är."
Levine gick omkring och stirrade ut genom fönstren. "Det här är ju bra", sa han, "men det blir ljusare där ute för varje minut som går. Förstår ni inte det? Vi behöver en väg ut härifrån. Den här byggnaden är en enkelväggskonstruktion. Det är bra för tropikerna, men det är i princip ett skjul."
"Det får duga", sa Thorne.
"I tre minuter, kanske. Jag menar, titta på det här", sa Levine. Han gick fram till dörren och knackade på den med knogarna. "Den här dörren är bara..."
Med ett brak splittrades träet runt låset och dörren svängdes upp.
Levine kastades åt sidan och landade hårt på golvet.
En raptor stod och väste i dörröppningen.

En väg ut

Kelly satt vid konsolen och var stel av skräck. Hon såg hur Thorne sprang fram från sidan, kastade hela sin kroppstyngd mot dörren och smällde den hårt mot raptorn. Förskräckt slogs djuret tillbaka. Dörren stängdes över dess klösa hand. Thorne lutade sig mot dörren. På andra sidan morrade och bankade djuret.
"Hjälp mig!" Thorne ropade. Levine klättrade upp på fötterna och sprang framåt och lade till sin vikt.
"Jag sa ju det!" Levine skrek.
Plötsligt fanns det rovfåglar runt hela butiken. Morrande kastade de sig mot fönstren, bucklade till stålstängerna och tryckte in dem mot glaset. De slog mot träväggarna, slog ner hyllor och fick burkar och flaskor att skramla mot golvet. På flera ställen började träet splittras i väggarna.
Levine tittade tillbaka på henne: "*Hitta en väg ut* härifrån*!*" Kelly stirrade. Datorn var
bortglömd.
"Kom igen, Kel", sa Arby. "Koncentrera dig."

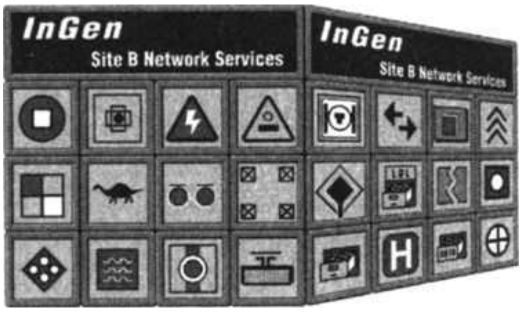
Hon vände sig tillbaka till skärmen, osäker på vad hon skulle göra. Hon klickade på korset i vänstra hörnet. Ingenting hände. Hon klickade på den övre vänstra cirkeln. Plötsligt började ikoner skrivas ut snabbt och fyllde skärmen.

"Oroa dig inte, det måste finnas en nyckel som förklarar det", sa Arby. "Vi behöver bara veta vad..."

Men Kelly lyssnade inte, hon tryckte på fler knappar och flyttade markören, försökte redan få något att hända, att få upp en hjälpskärm, något. Vad som helst.

Plötsligt började hela skärmen vrida sig och förvrängas. "Vad har du gjort?" sa Arby upprört.

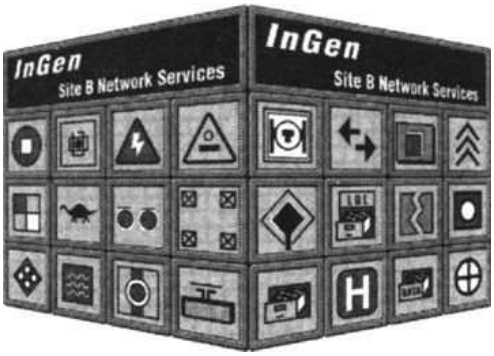

Kelly svettades. "Jag vet inte", sa hon. Hon drog bort sina händer från tangentbordet.

"Det är värre", sa Arby. "Du gjorde det värre."

Skärmen fortsatte att pressas ihop, ikonerna skiftade och förvrängdes långsamt medan de tittade på.

"Kom igen, ungar!" Levine ropade. "Vi försöker!" sa Kelly.

Arby sa: "Det börjar bli en kub."

Thorne knuffade fram det stora kylskåpet med glasväggar framför dörren. Raptorn slog mot metallen och skakade burkarna inuti.

"Var är vapnen?" Levine sa. "Sarah har tre i sin bil."

"Toppen." Vid fönstren var några av spröjsen nu så djupt buckliga att de krossade glaset. Längs den högra väggen var träet splittrat och stora springor hade rivits upp.

"Vi måste ta oss härifrån", skrek Levine till Kelly. "Vi måste hitta ett sätt!" Han sprang till baksidan av butiken, till badrummen. Men ett ögonblick senare kom han tillbaka. "De är där bak också!"

Det hände snabbt, runt omkring dem.

På skärmen såg hon nu en roterande kub, som snurrade i rymden. Kelly visste inte hur man skulle stoppa den.

"Kom igen, Kel", sa Arby och tittade på henne genom svullna ögon. "Du klarar det här.
Koncentrera dig. Kom igen."

Alla i rummet skrek. Kelly stirrade på kuben på skärmen och kände sig hopplös och vilsen. Hon visste inte vad hon höll på med längre. Hon visste inte varför hon var där. Hon visste inte vad som var meningen med någonting. Varför var inte Sarah här?

Arby stod bredvid henne och sa: "Kom igen. Gör ikonerna en i taget, Kel. Du kan göra det. Kom igen nu. Fortsätt med det. Fokusera."

Men hon kunde inte fokusera. Hon kunde inte klicka på ikonerna, de roterade för snabbt på skärmen. Det måste finnas parallella processorer för att hantera all grafik. Hon bara stirrade på den. Hon kom på sig själv med att tänka på alla möjliga saker - tankar som bara kom objudna till hennes sinne.

Sladden under skrivbordet. Fast ansluten.

Massor av grafik.

Sarah pratar med henne i husvagnen.

"Kom igen, Kel. Du måste göra det här nu. Hitta en väg ut."

I trailern sa Sarah..: *Det mesta som folk säger till dig kommer att vara fel*.

"Det är viktigt, Kel", sa Arby. Han skakade när han stod bredvid henne. Hon visste att han koncentrerade sig på datorer som ett sätt att stänga ute saker. Som ett sätt att...

Väggen splittrades, en åtta tums planka knäcktes inåt och en rovfågel stack in huvudet, morrade och knäppte med käkarna.

Hon tänkte hela tiden på sladden under skrivbordet. Sladden under skrivbordet. Hennes ben hade sparkat på sladden under skrivbordet.

Sladden under skrivbordet. Arby sa: "Det är viktigt." Och

sen slog det henne.

"Nej", sa hon till honom. "Det är inte viktigt." Och hon släppte stolen och kröp ner under skrivbordet för att titta.

"Vad gör du?" Arby skrek.

Men Kelly hade redan fått sitt svar. Hon såg kabeln från datorn gå ner i golvet, genom ett prydligt hål. Hon såg en söm i träet. Hennes fingrar krafsade i golvet och drog i det. Och plötsligt lossnade panelen i hennes händer. Hon tittade ner. Mörker.

Ja.

Det fanns en krypgrund. Nej, mer. En tunnel. Hon ropade: "Här!"

Kylskåpet föll framåt. Raptorerna kraschade in genom ytterdörren. Från sidorna slet sig andra djur genom väggarna och välte omkull vitrinerna. Raptorerna sprang in i rummet, morrade och duckade. De hittade bunten med Arbys blöta kläder och slet sönder dem i raseri.

De rörde sig snabbt, jagade. Men människorna var borta.

Flykt

Kelly gick i täten och höll i en ficklampa. De rörde sig i en rad längs fuktiga betongväggar. De befann sig i en fyra meter kvadratisk tunnel med platta metallställ med kablar längs vänster sida. Vatten- och gasrör löpte nära taket. Det luktade mögel i tunneln. Hon hörde gnisslet från råttor.

De kom till en Y-korsning. Hon tittade åt båda hållen. Till höger fanns en lång rak gång som gick in i mörkret. Den ledde förmodligen till laboratoriet, tänkte hon. Till vänster fanns en mycket kortare tunnelsträcka med en trappa i slutet.

Hon gick till vänster.

Hon kröp upp genom ett smalt betongschakt och öppnade en trälucka högst upp. Hon befann sig i en liten servicebyggnad, omgiven av kablar och rostiga rör. Solljuset strömmade in genom trasiga fönster. De andra klättrade upp bredvid henne.

Hon tittade ut genom fönstret och såg Sarah Harding köra nerför backen mot dem.

Harding körde Explorer längs kanten av floden. Kelly satt bredvid henne i framsätet. De såg en träskylt för båthuset längre fram.

"Så det var grafiken som gav dig ledtråden, Kelly?" sa Harding beundrande.

Kelly nickade. "Jag insåg plötsligt att det inte spelade någon roll vad som faktiskt visades på skärmen. Det viktiga var att det var en massa data som manipulerades, miljontals pixlar som snurrade där, och det betydde att det måste finnas en kabel. Och om det fanns en kabel, måste det finnas ett utrymme för den. Och tillräckligt med utrymme för att hantverkare skulle kunna reparera den, allt det där."

"Så du tittade under skrivbordet." "Ja," sa hon.

"Det är mycket bra", sa Harding. "Jag tror att de här människorna är skyldiga dig sina liv." "Inte riktigt", sa Kelly med
en liten axelryckning.

Sarah gav henne en blick. "Hela ditt liv kommer andra människor att försöka ta dina prestationer ifrån dig. Ta det inte ifrån dig själv."

Vägen var lerig längs floden och kraftigt bevuxen med växter. De hörde dinosauriernas avlägsna skrik, någonstans bakom dem. Harding manövrerade runt ett nedfallet träd, och sedan såg de båthuset framför sig.

"Uh-oh", sa Levine. "Jag har en dålig känsla."

Utifrån sett var byggnaden en ruin och kraftigt övervuxen av vinrankor. Taket hade rasat in på flera ställen. Ingen sade något när Harding körde upp Explorer framför ett par breda dubbeldörrar som förseglats med ett rostigt hänglås. De klättrade ut ur bilen och gick framåt i ankeldjup lera.

"Tror du verkligen att det finns en båt där inne?" sa Arby tveksamt.

Malcolm stödde sig på Harding, medan Thorne lade sin tyngd mot dörren. Det ruttna virket knakade och splittrades sedan. Hänglåset föll till marken. Harding sa: "Här, håll honom", och lade Malcolms arm över Thornes axel. Sedan sparkade hon upp ett hål i dörren som var tillräckligt stort för att krypa igenom. Hon gick genast in i mörkret. Kelly skyndade in efter henne.

"Vad ser du?" sa Levine och drog bort plankor för att vidga hålet. En lurvig spindel sprang uppför brädorna och hoppade iväg.

"Det är en båt här, okej", sa Harding. "Och den ser okej ut." Levine tryckte in huvudet genom hålet.

"Det var som fan", sa han. "Vi kanske kommer ut härifrån trots allt."

Avsluta

Lewis Dodgson föll.

Han tumlade genom luften, föll ur tyrannosauriens mun och landade hårt på en jordsluttning. Andan slogs ur honom, huvudet slog i marken och han var yr för ett ögonblick. Han öppnade ögonen och såg en sluttande bank av torkad lera. Han kände en sur lukt av förruttnelse. Och så hörde han ett ljud som gjorde honom kall: ett högt pipande.

Han reste sig upp på ena armbågen och såg att han befann sig i tyrannosauriens bo. Den sluttande högen av torkad lera fanns runt omkring honom. Nu fanns det tre spädbarn här, inklusive en med en bit aluminium lindad runt benet. Barnen gnisslade av upphetsning när de småsprang mot honom.

Dodgson klättrade upp på fötterna, osäker på vad han skulle göra. Den andra vuxna tyrannosaurien stod på andra sidan boet och sprang och snarkade. Den som hade fört honom hit stod över honom.

Dodgson såg hur ungarna rörde sig mot honom, med sina duniga halsar och vassa små käkar. Sedan vände han sig om för att springa. På ett ögonblick sänkte den stora vuxna djuret huvudet och knuffade omkull Dodgson. Sedan höjde tyrannosaurien huvudet igen och väntade. Tittade på.

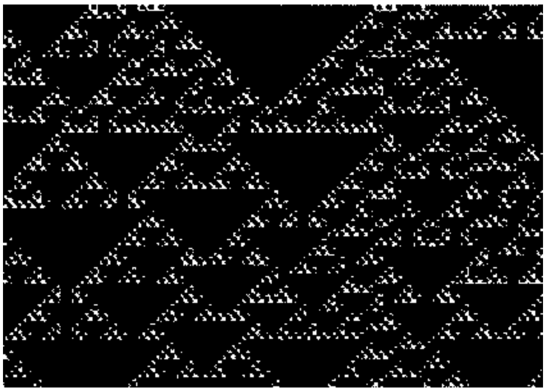
Vad i helvete är det som händer? tänkte Dodgson. Försiktigt reste han sig upp igen. Och återigen blev han omkullknuffad. Spädbarnen gnisslade och kom närmare. Han såg att deras kroppar var täckta av köttbitar och exkrementer. Han kunde känna lukten av dem. Han reste sig upp på alla fyra och började krypa iväg.

Något grep tag i hans ben och höll fast honom. Han tittade tillbaka och såg att hans ben var i tyrannosauriens käftar. Det stora djuret höll det försiktigt ett ögonblick. Sedan bet det bestämt. Benen knäcktes och krossades.

Dodgson skrek av smärta. Han kunde inte längre röra sig. Han kunde inte längre göra något annat än att skrika. Bebisarna trippade ivrigt framåt. Under några sekunder höll de sig på avstånd, med huvudena framåt för att ta snabba tuggor. Men när Dodgson inte flyttade på sig hoppade en av dem upp på hans ben och började bita i det blödande köttet. Den andra hoppade upp på hans skrev och hackade med sylvassa käkar i hans midja.

Den tredje kom precis intill hans ansikte och bet med ett enda knäpp i hans kind. Dodgson ylade. Han såg barnet äta köttet från sitt eget ansikte. Hans blod droppade nerför käkarna. Barnet kastade huvudet bakåt och svalde kinden, vände sig sedan om, öppnade käkarna igen och slöt sig över Dodgsons hals.

SJUNDE KONFIGURATIONEN

"*Delvis återstabilisering kan ske efter eliminering av destruktiva element. Överlevnad delvis beroende av slumpmässiga händelser.*"

-IAN MALCOLM

Avresa

Båten lämnade djungelfloden bakom sig och rörde sig in i mörkret. Grottans väggar ekade av motorernas dunkande när Thorne styrde båten genom den snabba tidvattenströmmen. Till vänster om dem plaskade ett vattenfall ner, en ljusstråle på kaskadvattnet. Och sedan bröt de ut och rörde sig bortom den höga klippväggen och de kraschande vågorna, ut i det öppna havet. Kelly utbrast ett jubel och slängde armarna runt Arby, som ryckte till och log.

Levine tittade tillbaka på ön. "Jag måste erkänna att jag aldrig trodde att vi skulle klara det. Men med våra kameror på plats och uplänken fungerande räknar jag med att vi kan fortsätta att samla in data tills vi slutligen får vårt svar om utrotning."

Sarah Harding stirrade på honom. "Det kanske vi gör, och det kanske vi inte gör." "Varför inte? Det är en perfekt förlorad värld."

Hon stirrade på honom med misstroende. "Det är inget sådant", sa hon. "För många rovdjur, minns du?"

"Ja, det kan verka så, men vi vet inte..."

"Richard", sa hon. "Ian och jag har kollat registren. De gjorde ett misstag på den ön för många år sedan. När labbet fortfarande var i produktion."

"Vilket misstag?"

"De tillverkade dinosauriebarn och visste inte vad de skulle ge dem för mat. Ett tag gav de dem getmjölk, vilket var bra. Det är väldigt allergivänligt. Men när köttätarna växte gav de dem ett speciellt extrakt av animaliskt protein. Och extraktet gjordes av malda får."

Levine sa: "Och? Vad är det för fel med det?"

"På en djurpark använder man aldrig fårextrakt", säger hon. "På grund av infektionsrisken."

"Infektion", upprepade Levine med låg röst. "Vad för slags infektion?" "Prioner", sa Malcolm från andra sidan båten.

Levine såg tom ut.

"Prioner", säger Harding, "är de enklaste sjukdomsframkallande enheter vi känner till, till och med enklare än virus. De är bara proteinfragment. De är så enkla att de inte ens kan invadera en kropp - de måste passivt intas. Men när de väl ätits orsakar de sjukdomar: scrapie hos får, galna ko-sjukan och kuru, en hjärnsjukdom hos människor. Och dinosaurierna utvecklade en prionsjukdom som kallas DX, från en dålig sats av fårproteinextrakt. Labbet kämpade mot den i åratal för att försöka bli av med den."

"Menar du att de inte gjorde det?"

"Ett tag verkade det som om de gjorde det. Dinosaurierna blomstrade. Men sedan hände något. Sjukdomen började spridas. Prionerna utsöndras i avföringen, så det är möjligt..."

"Utsöndras i avföringen?" Levine sa. "Kompisarna åt avföring...."

"Ja, alla compys är infekterade. Compyerna är asätare, de spred proteinet över kadaver och andra asätare blev infekterade. Så småningom blev alla raptorer infekterade. Raptorer attackerar friska djur, inte alltid med framgång. Ett bett och djuret blir infekterat. Och så, bit för bit, sprids smittan över ön igen. Det är därför djuren dör tidigt. Och den snabba utrotningen stödjer en mycket större rovdjurspopulation än man skulle förvänta sig..."

Levine var synbart orolig. "Du vet", sa han, "en av kompisarna bet mig."

"Jag skulle inte oroa mig", säger Harding. "Det kan röra sig om en mild encefalit, men det är oftast bara huvudvärk. Vi ska se till att du får träffa en läkare i San José."

Levine började svettas. Han torkade sig i pannan med handen. "Jag mår faktiskt inte alls bra."

"Det tar en vecka, Richard", sa hon. "Jag är säker på att du kommer att bli bra." Levine sjönk olyckligt tillbaka i sin stol.

"Men poängen", sa hon, "är att jag tvivlar på att den här ön kommer att kunna berätta särskilt mycket om utrotning."

Malcolm stirrade tillbaka på de mörka klipporna en stund och började sedan tala. "Kanske är det så det borde vara", sa han. "För utrotning har alltid varit ett stort mysterium. Det har hänt fem gånger på den här planeten, och inte alltid på grund av en asteroid. Alla är intresserade av utdöendet under kritaperioden som dödade dinosaurierna, men det förekom utdöenden i slutet av jura- och triasperioderna också. De var allvarliga, men de var ingenting jämfört med det permiska utdöendet, som dödade nittio procent av allt liv på planeten, i haven och på land. Ingen vet varför den katastrofen inträffade. Men jag undrar om det är vi som är orsaken till nästa."

"Hur kommer det sig?" sa Kelly.

"Människor är så destruktiva", säger Malcolm. "Ibland tror jag att vi är en sorts pest som kommer att rensa jorden. Vi förstör saker så bra att jag ibland tänker att det kanske är vår funktion. Efter några eoner kanske det kommer något djur som dödar resten av världen, rensar upp och låter evolutionen gå vidare till nästa fas."

Kelly skakade på huvudet. Hon vände sig bort från Malcolm och flyttade upp i båten för att sätta sig bredvid Thorne.

"Lyssnar du på allt det där?" sa Thorne. "Jag skulle inte ta något av det på för stort allvar. Det är ju bara teorier. Människor kan inte låta bli att göra dem, men faktum är att teorier bara är fantasier. Och de förändras. När Amerika var ett nytt land trodde folk på något som kallades phlogiston. Vet du vad det är? Nej, det spelar ingen roll. Det spelar ingen roll, för det var ändå inte på riktigt. De trodde också att fyra humör styrde beteendet. Och de trodde att jorden bara var några tusen år gammal. Nu tror vi att jorden är fyra miljarder år gammal, och vi tror på fotoner och elektroner, och vi tror att människans beteende styrs av saker som ego och självkänsla. Vi tycker att dessa trosuppfattningar är mer vetenskapliga och bättre."

"Är de inte det?"

Thorne ryckte på axlarna. "Det är fortfarande bara fantasier. De är inte verkliga. Har du någonsin sett en självkänsla? Kan du ge mig en på en tallrik? Vad sägs om en foton? Kan du ge mig en sån?"

Kelly skakade på huvudet. "Nej, men..."

"Och det kommer du aldrig att göra, för de sakerna finns inte. Oavsett hur allvarligt folk tar dem", säger Thorne. "Om hundra år kommer folk att se tillbaka på oss och skratta. De kommer att säga: 'Vet du vad folk trodde på förr? De trodde på fotoner och elektroner. Kan du föreställa dig något så fånigt? De kommer att skratta gott, för vid det laget kommer det att finnas nyare och bättre fantasier." Thorne skakade på huvudet. "Och under tiden känner du hur båten rör sig? Det är havet. Det är på riktigt. Känner du lukten av salt i luften? Känner du solljuset på din hud? Allt det är verkligt. Du ser oss alla tillsammans? Det är på riktigt. Livet är underbart. Det är en gåva att få leva, att få se solen och andas luften. Och det finns egentligen inget annat. Titta nu på kompassen och säg var söder är. Jag vill åka till Puerto Cortés. Det är dags för oss alla att åka hem."